

A MAGYAR KÖZLÖNY MELLÉKLETE
2020. december 2., szerda

Tartalomjegyzék

II. Törvényekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye és annak Kiotói Jegyzőkönyve végrehajtási keretrendszeréről szóló 2007. évi LX. törvény, valamint az üvegházhatású gázok közösségi kereskedelmi rendszerében és az erőfeszítés-megosztási határozat végrehajtásában történő részvételről szóló 2012. évi CCXVII. törvény módosításáról szóló 2020. évi CXV. törvényhez	1588
Végső előterjesztői indokolás a Magyarország és a Kirgiz Köztársaság között a jövedelemadók területén a kettős adóztatás elkerüléséről és az adókijátszás és adóelkerülés megakadályozásáról szóló Megállapodás kihirdetéséről szóló 2020. évi CXVI. törvényhez	1591
Végső előterjesztői indokolás az egyes adótörvények módosításáról szóló 2020. évi CXVIII. törvényhez	1593
Végső előterjesztői indokolás a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény módosításáról szóló 2020. évi CXIX. törvényhez	1639
Végső előterjesztői indokolás az ingatlanok közműcsatlakozásának elősegítése érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2020. évi CXX. törvényhez	1660
Végső előterjesztői indokolás az egyes törvényeknek nyilvántartásokkal és elektronikus ügyintézésel összefüggő módosításáról szóló 2020. évi CXXI. törvényhez	1662
Végső előterjesztői indokolás az egyes állami tulajdonú vagyontárgyak ingyenes tulajdonba adásáról, valamint az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény módosításáról szóló 2020. évi CXXII. törvényhez	1683

III. Kormányrendeletekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás az egyes klímapolitikai tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 527/2020. (XI. 26.) Korm. rendelethez	1689
--	------

V. A Kormány tagjainak rendeleteihez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás a lőterekről, a lőfegyverek, lőszer hatósági tárolásáról, a fegyvertartáshoz szükséges elméleti és jártassági követelményekről szóló 49/2004. (VIII. 31.) BM rendelet, valamint a fegyverismereti vizsga, a fegyverforgalmazási vizsga, a lőfegyver, lőszer hatósági tárolása és a fegyverekkel, lőszerrel kapcsolatos tevékenységek engedélyezésének igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 50/2004. (VIII. 31.) BM rendelet módosításáról szóló 42/2020. (XI. 26.) BM rendelethez	1691
--	------

II. Törvényekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye és annak Kiotói Jegyzőkönyve végrehajtási keretrendszeréről szóló 2007. évi LX. törvény, valamint az üvegházhatású gázok közösségi kereskedelmi rendszerében és az erőfeszítés-megosztási határozat végrehajtásában történő részvételről szóló 2012. évi CCXVII. törvény módosításáról szóló 2020. évi CXV. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A törvény az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye és annak Kiotói Jegyzőkönyve végrehajtási keretrendszeréről szóló 2007. évi LX. törvény (a továbbiakban: Éhvt.), valamint az üvegházhatású gázok közösségi kereskedelmi rendszerében és az erőfeszítés-megosztási határozat végrehajtásában történő részvételről szóló 2012. évi CCXVII. törvény (a továbbiakban: Ügkr. tv.) elsődlegesen jogharmonizációs, illetve deregulációs célú módosítását tartalmazza. A módosításokat a 2021-től alkalmazandó új uniós klímapolitikai jogi aktusok, a szabályozás átláthatóbbá tételének és a párhuzamos törvényi és kormányrendeleti szintű szabályozások kiküszöbölésének követelménye, a törvényi szintű szabályozást nem igénylő és gyakran változó részletszabályok kormányrendeletbe történő áthelyezése, valamint a megváltozott nemzetközi jogi környezet folytán kiüresedett fogalmakat tartalmazó rendelkezések hatályon kívül helyezése indokolja.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §-hoz

Az – éghajlatvédelem önálló területét jelentő, de jogszabályok helyett inkább tervek, stratégiák szintjén megjelenő – alkalmazkodás törvényi kereteinek megerősítését célzó rendelkezés. Az állam feladatává teszi az ehhez kapcsolódó tevékenységek ellátását, valamint felsorolja az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás egymásra épülő és egymást követő szintjeit.

2. §-hoz

Az Éhvt. jogharmonizációs záradékának módosítására, illetve kiegészítésére tesz javaslatot.

3. §-hoz

Szövegcsere módosítások új, a korábbiakat felváltó uniós jogi aktusokra figyelemmel, valamint az Éhvt. 8. § (1) bekezdésében szereplő rendelkezés pontosítása, mivel az Éhvt. 8–10. §-ban foglaltak kizárólag a kincstári vagyonba tartozó, nemzeti számlákon lévő kiotói egységekre vonatkoznak.

4. §-hoz

Hatályát veszítő rendelkezések, tekintettel az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezmény Kiotói Jegyzőkönyve üvegházhatású gáz kibocsátás-csökkentésre irányuló rendszerének és ennek keretében a nemzetközi rugalmassági mechanizmusoknak a 2012-t követő kiüresedésére. A Kiotói Jegyzőkönyv első kötelezettségvállalási időszakát (2008–2012) 2020-ig meghosszabbítani szándékozó Dohai Módosítás kellő számú ratifikáció hiányában nem lépett

hatályba, és a Kiotói Jegyzőkönyvnek megfelelően hozott szabályokat a 2015 decemberében elfogadott Párizsi Megállapodás alapján jelenleg kidolgozás alatt álló nemzetközi emisszió-csökkentési rendszer fogja felváltani.

5. §-hoz

A 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a Svájc-ból érkező járatoknak az uniós kibocsátás-kereskedelmi rendszerből való kizárása érdekében történő módosításáról szóló 2020. május 18-i (EU) 2020/1071 felhatalmazáson alapuló bizottsági határozat jogharmonizációja.

6–8. §-hoz

A törvény az üvegházhatású gázok közösségi kereskedelmi rendszerében és az Ügkr. tv. és az üvegházhatású gázok közösségi kereskedelmi rendszerében és az erőfeszítés-megosztási határozat végrehajtásában való részvételről szóló 2012. évi CCXVII. törvény végrehajtásának egyes szabályairól szóló 410/2012. (XII. 28.) Korm. rendeletben megjelenő duplikációt szünteti meg, valamint a törvényi szintű szabályozást nem igénylő rendelkezéseket kormányrendeleti szintre helyezi át.

9. §-hoz

Az igazgatási szolgáltatási díj köteles hatósági eljárások körének bővítését az indokolja, hogy a térítésmentes kibocsátási egységek kiosztására irányuló kérelmek új elemként kerültek bele a jogszabályba, amelyek benyújtására évente fog sor kerülni, ugyanakkor ez az új feladat (az igényelt kibocsátási egységek kiszámítására benyújtott adatok) összetett hatósági ellenőrzési munkát igényelnek. A két éves részletes kibocsátási adatok számszerű vizsgálata és összehasonlítása és ellenőrzése szükséges ezen munka során. Egyúttal a kérelmek szakmai ellenőrzési feladatai hatósági körbe kerültek, továbbá új EU-s jogszabályi kötelezettségek (a kibocsátási egységek harmonizált ingyenes kiosztására vonatkozó uniós szintű átmeneti szabályoknak a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 10a. cikke értelmében történő meghatározásáról szóló 2018. december 19-ei (EU) 2019/331 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet, illetve a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a kibocsátási egységek ingyenes kiosztásának tevékenységiszint-változás miatti kiigazítására vonatkozó további rendelkezések tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló 2019. október 31-ei (EU) 2019/1842 bizottsági végrehajtási rendelet) hatálybalépése miatt a benyújtásra kerülő kérelmek köre és tartalmi követelményei is jelentősen kibővültek. Mindezen megnövekedett feladat-ellátások indokolják a humán erőforrás növelését, és az ehhez szükséges pénzügyi feltételek megteremtését a feladatok magas szintű szakmai ellátása érdekében.

10–11. §-hoz

Törvényi szintű szabályozást nem igénylő rendelkezések áthelyezése kormányrendeleti szintre.

12–13. §-hoz

A rendelkezés a 2003/87/EK irányelvnek a költséghatékony kibocsátáscsökkentés és az alacsony szén-dioxidkibocsátású technológiákba történő beruházások növelése érdekében történő módosításáról és az (EU) 2015/1814 határozat módosításáról szóló, 2018. március 14-i (EU) 2018/410 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek megfelelő jogharmonizációra tesz javaslatot.

14. §-hoz

Törvényi szintű szabályozást nem igénylő rendelkezések áthelyezése kormányrendeleti szintre.

15. §-hoz

A Modernizációs Alap egy 2021-től létrejövő új forrás, amelynek kezeléséért az Ügkr. tv. 37. § (5) bekezdésből levezethető módon az innovációs és technológiai miniszter felel. A forrás felhasználása a 2003/87/EK irányelv 10d. cikke és az egyes tagállamok energiarendszereinek korszerűsítését és energiahatékonyságának javítását célzó beruházásokat támogató modernizációs alap működése tekintetében a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv részletes alkalmazási szabályainak megállapításáról szóló (EU) 2020/1001 bizottsági végrehajtási

rendelet alapján kötött, azaz csak azon projektek végrehajtására fordítható és csak olyan összegben hívható le az Európai Uniótól, amelyet a Modernizációs Alap beruházási bizottsága előzetesen jóváhagy. Ezért szükséges, hogy a Magyarország által az egyes projektek végrehajtására lehívott forrásokat egy elkülönített előirányzaton kezeljék, amelyre a Zöld Beruházási Rendszer kiválóan alkalmas.

16–17. §-hoz

Az Ügkr. tv-ben nevesített felügyeleti díj és számlavezetési díj a korábbi, harmadik kereskedési időszak uniós jogi aktusainak rendelkezéseit figyelembe véve lett megalkotva. A negyedik kereskedési időszakhoz kapcsolódó jogharmonizáció során, figyelemmel a díjak alapját érintő változó uniós jogi rendelkezésekre, indokolt azok felülvizsgálata. A különböző fizetési kötelezettségek eltérő fizetési szabályai nagyban megnehezítették a fizetési kötelezettek jogkövető magatartás tanúsítását, ezért azok egyszerűsítése indokolt. A felügyeleti díjat a tárgyév követő évben szükséges megfizetni, amiről utólag kerül számla kiállításra, míg a számlavezetési díjat tárgyévben, a kiállított számla alapján kell megfizetni. Az eltérő fizetési szabályok nyomkövetése jelentősen megnehezítette a fizetési kötelezettek esedékes teljesítését.

Erre tekintettel a felügyeleti díj a negyedik kereskedési időszakban kivezetésre kerül, fizetési kötelezettségként a már meglévő, de új alapokra helyezett számlavezetési díj marad meg. A számlavezetési díj mértéke az üzemeltetők és a légitársaságok üzemeltetők esetében a korábbi felügyeleti díj mértékével megegyező 5 Ft/év/tCO₂, a kereskedési számla számlavezetési díjának mértéke az eddigivel megegyező 150.000,- Ft/év.

A számlavezetési díj alapja az üzemeltetők és légitársaságok üzemeltetők esetében a korábbi számlavezetés ténye, illetve a korábbi felügyeleti díj esetében meghatározott térítésmentesen kiosztott kibocsátási egység helyett a tCO₂ kibocsátáshoz kerül rögzítésre. Ezzel a fizetési kötelezettség arányossá válik a tCO₂ kibocsátással.

Az új díjszabás megszünteti a korábbi rendszert a két különböző, eltérő módon befizetendő díjjal és egy egységes rendszert hoz létre, ami leegyszerűsíti a díjfizetést, és csökkenti az ügyfelek adminisztratív terheit.

18. §-hoz

A hatályon kívül helyezett 37. § (1) bekezdésre történő merev hivatkozás felváltása indokolja.

19. §-hoz

Jogharmonizációs célú módosítás a Párizsi Megállapodásban vállalt kötelezettségek teljesítése érdekében a tagállamok által 2021-től 2030-ig kötelezően teljesítendő, az éghajlat-politikai fellépéshez hozzájáruló éves üvegházhatásúgázkibocsátás-csökkentések meghatározásáról, valamint az 525/2013/EU rendelet módosításáról szóló 2018. május 30-ai (EU) 2018/842 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek megfelelően.

20. §-hoz

A Kormány felhatalmazása a kormányrendeleti szintre áthelyezett tárgykörök rendeletben történő szabályozására.

21. §-hoz

Az Ügkr. tv. jogharmonizációs záradékának módosítására, illetve kiegészítésére tesz javaslatot.

22. §-hoz

Szövegcsere módosítások új, a korábbiakat felváltó uniós jogi aktusokra figyelemmel.

23. §-hoz

Hatályát veszítő rendelkezések.

24. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezés.

25. §-hoz

Jogharmonizációs záradék.

**Végső előterjesztői indokolás
a Magyarország és a Kirgiz Köztársaság között a jövedelemadók területén a kettős adóztatás elkerüléséről és az adókijátszás és adóelkerülés megakadályozásáról szóló Megállapodás kihirdetéséről szóló 2020. évi CXVI. törvényhez**

(Az indokolás az Indokolások Tárában közzétételre kerül.)

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A kétoldalú gazdasági kapcsolatok fejlődését nagymértékben elősegíti a gazdasági környezet megfelelő jogi szabályozása. Az új Megállapodás megkötése kedvezőbb, áttekinthetőbb gazdasági és jogi hátteret biztosít mindkét szerződő fél befektetői számára.

Magyarország és a Kirgiz Köztársaság között a jövedelemadók területén a kettős adóztatás elkerüléséről és az adókijátszás és adóelkerülés megakadályozásáról szóló Megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) fő célja az adóztatás szabályozása, kiszámíthatóvá tétele a kétoldalú kapcsolatokban. A Megállapodás hatálya a jövedelemadókra terjed ki. Jelentősége, hogy alkalmazásával kizárja a magánszemélyek, illetve vállalkozások jövedelmének kettős adóztatását oly módon, hogy meghatározza, hogy az egyes jövedelemfajták tekintetében melyik szerződő félnek milyen körben van adóztatási joga.

A Megállapodás a szerződő felek illetékes hatóságai számára teljes körű információcserére nyújt lehetőséget, biztosítja továbbá azt, hogy az esetleges adóügyi viták rendezése céljából kölcsönös egyeztető eljárás lefolytatására kerüljön sor, ha az adóztatás nem felel meg a Megállapodás rendelkezéseinek.

A Megállapodás tartalmát tekintve megfelel a nemzetközi gyakorlatnak, az OECD modellegegyezményében és annak kommentárjában elfogadott elveknek és szabályoknak, valamint az általunk eddig megkötött más kétoldalú adóegyezményekben foglaltaknak.

A Megállapodás tartalmát tekintve törvényhozási tárgyat érint, ezért a nemzetközi szerződések megkötésének alkotmányos szabályai és a jogalkotás rendjének törvényi előírásai szerint kihirdetésére törvényben van mód.

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján az Indokolások Tárában közzétételre kerül.

RÉSZLETES INDOKOLÁS**Az 1. §-hoz**

Az Országgyűlés által a Megállapodás kötelező hatályának elismerésére adott felhatalmazásról rendelkezik.

A 2. §-hoz

A Megállapodás kihirdetéséről rendelkezik.

A 3. §-hoz

A Megállapodás hiteles magyar és angol nyelvű szövegét az 1. és a 2. mellékletek tartalmazzák.

A Megállapodás főbb rendelkezései a következők:

- 2. cikk: A Megállapodás hatálya a jövedelemadókra terjed ki.
- 4. cikk: A nem természetes személyek belföldi illetőségét kettős illetőség esetén a tényleges üzletvezetés helye határozza meg.
- 5. cikk: Építkezési, szerelési tevékenység esetében 12 hónap után, szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódóan meghatározott feltételekkel 6 hónap után keletkezik telephely.
- 8. cikk: Hajók, légi-, közúti-, és vasúti járművek nemzetközi forgalomban történő üzemeltetéséből szerzett nyereség a vállalkozás tényleges üzletvezetési helyének államában adózik.
- 10. cikk: Az osztalékra a forrásadó mértéke legfeljebb 5%, amennyiben a haszonhúzó egy olyan társaság, amely az osztalékot fizető társaság tőkéjében legalább 15 százalékos közvetlen részesedéssel bír, illetve 10% minden más esetben.
- 11. cikk: A kamat forrásadójának mértéke legfeljebb 5%.
- 12. cikk: A jogdíj forrásadójának mértéke legfeljebb 5%.
- 13. cikk 2. bekezdés: Az egyik Szerződő Állam belföldi illetőségű személyének olyan részvények elidegenítéséből származó nyeresége, amely értékének több mint 50 százaléka a másik Szerződő Államban fekvő ingatlan vagyontól származik, megadóztatható ebben a másik államban.
- 16. cikk 3. bekezdés: Amennyiben az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű előadóművész vagy sportoló a másik Szerződő Államban kifejtett tevékenységét teljesen vagy főként az elsőként említett Szerződő Állam közalapjaiból finanszírozzák, a jövedelem a tevékenység kifejtésének államában mentes lesz az adó alól.
- 17. cikk: Nyugdíj abban a Szerződő Államban adóztatható, amelyből a nyugdíjat fizetik.
- 19. cikk 1. bekezdés: Az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű vendégtanár nem adóztatható a másik államban kapott díjazás után, ha tanítás céljából két évet meg nem haladó időtartamra utazik a másik államba.
- 21. cikk 1. bekezdés: A kettős adóztatás elkerülésére kirgiz részről a beszámítás módszerét alkalmazzák.
- 24. cikk: Az információcseréről szóló rendelkezése megfelel az OECD Modellegezmény 2008. évi felülvizsgálata szerinti teljes körű információcserének, amely kizárja a belföldi érdek hiányára hivatkozást (4. bekezdés), valamint a banktitok és a tulajdonosi érdekeltségre vonatkozó információ kiadását is kötelezővé teszi (5. bekezdés).
- 27. cikk: Az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy nem részesülhet a Megállapodás nyújtotta kedvezményben, ha a másik állam megállapítja, hogy az ilyen belföldi illetőségű személy elsődleges céljainak egyike a Megállapodás kedvezményeinek megszerzése volt.
- 28. cikk: A Megállapodás hatálybalépéséről rendelkezik.
- Jegyzőkönyv: A Megállapodás szerves részét képezi, Magyarország európai uniós kötelezettségeire való utalást tartalmazza.

A 4. §-hoz

A hatálybalépéséről rendelkezik.

Az 5. §-hoz

A törvény végrehajtásáról az adópolitikáért felelős miniszter gondoskodik.

Végső előterjesztői indokolás az egyes adótörvények módosításáról szóló 2020. évi CXVIII. törvényhez

(Az indokolás az Indokolások Tárában közzétételre kerül.)

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

JÖVEDELEMADÓK

Személyi jövedelemadó

A javaslat a jogosultságot megalapozó feltételek változatlanul hagyása mellett átalakítja a személyi kedvezményre vonatkozó szabályokat: a kedvezmény 2021-től az összevont adóalapot csökkentő tételként lesz érvényesíthető.

A javaslat megszünteti továbbá a költségvetési szervek és az egyéb munkáltatók által biztosított béren kívüli juttatás adókötelezettségével összefüggésben meghatározott ún. rekreációs keretösszegek közötti különbséget: 2021. január 1-jétől minden munkáltató esetében egységesen a 450 ezer forint feletti összegben adott juttatás keretösszeg feletti része minősül egyes meghatározott juttatásnak.

Társasági adó

A javaslat alapján személygépkocsi és elektromos személygépkocsi vásárlása esetén az energiahatékonysági célokat szolgáló beruházás, felújítás adókedvezményét nem lehet igénybe venni.

A javaslat alapján az ellenőrzött külföldi társasági minőséggel összefüggő osztalékra, tőkekivonásra vonatkozó társasági-adóalap módosító tétel kerül kiegészítésre annak érdekében, hogy a valódi jogügyletekhez kapcsolódó rész mentesülhessen az adózás alól.

Általános jelleggel szigorodnak a telephely keletkezésének szabályai.

A beszámolóban nettó módon kimutatandó gazdasági események bővítéséhez igazodva a termőföldből átminősített ingatlanra vonatkozó adóalap növelés az elért nyereséget veszi alapul. A módosítás tartalmi változást nem jelent.

A számviteli törvény módosulására tekintettel hatályon kívül helyezésre kerül az a rendelkezés, amely a társasági adóalap csökkentését írja elő a megállapított, ki nem fizetett osztalék elengedése esetén. Az osztalékot megállapító társaság tagjára vonatkozó adóalap növelés alóli mentesülés pedig megszűnik.

Az Európai Unió feketelistáján szereplő országokkal szemben ellenintézkedés kerül bevezetésre 2021. január 1-jétől az Európai Unió elvárásainak megfelelően. A tagállamok egy ajánlás alapján választhatják ki, hogy milyen típusú szigorítást vezetnek be. Annak érdekében, hogy a szabály a lehető legkisebb változást jelentse a magyarországi vállalatok számára, ezért a módosítás szerint abban az esetben, ha a feketelistán szereplő államban lévő vállalkozás kapcsán merül fel az ellenőrzött külföldi társaságként való minősítés, akkor nem lehet alkalmazni a kivételre vonatkozó rendelkezéseket.

Kisvállalati adó

A KIVA árbevételi korlátja és mérlegfőösszegre vonatkozó értékhatára 3 milliárd forintra emelkedik. Ezzel összhangban a kisvállalati adóalanyiság megszűnésének árbevételi határa 6 milliárd forintra emelkedik.

A javaslat alapján módosításra kerül a kisvállalati adóról társasági adóra történő áttérés szabályozása. A jelenlegi szabályozás szerint – a számviteli törvény korábbi módosításának következtében – a társasági adó alá való visszatérést megelőző utolsó kisvállalati adó hatálya alatti adóévben keletkezett eredmény nem képezi részét annak a különbözetnek, amely alapján a társasági adóalanyiság időszakában a korábbi kiva-alanyt adófizetési kötelezettség terhelheti, így ez a nyereséget összességében a módosítási javaslat nélkül nem terhelne adókötelezettség. A javaslat ezen nyereség adózásáról gondoskodik, továbbá arról, hogy a szükséges adatok az adózók rendelkezésére álljanak, amely érdekében nyilvántartási kötelezettség kerül bevezetésre.

A javaslat szerint nem szűnik meg a kisvállalati adóalanyiság, ha az adóalany állami adó- és vámhatóságnál nyilvántartott, végrehajtható, nettó módon számított a naptári év utolsó napján az 1 millió forintot meghaladó

adótartozását az adóalany az adóalanyiség megszűnéséről rendelkező határozat véglegessé válásáig megfizeti. Az állami adó- és vámhatóság ez esetben visszavonja a megszűnésről rendelkező határozatát.

Bankadó

A jogszabály belső koherenciája érdekében

- a javaslat pontosítja a járványügyi különadóval kapcsolatos kedvezményt az 5 éves egyenlő összegű levonásokra vonatkozóan annak érdekében, hogy a jogalkotói cél egyértelműen érvényesüljön, továbbá
- módosításra kerül továbbá néhány jogszabályi hivatkozás.

FORGALMI ADÓK

Általános forgalmi adó

A Javaslat az ún. e-kereskedelemre vonatkozó áfa csomag kapcsán a közös hozzáadottértékadó-rendszerrel szóló 2006/112/EK tanácsi irányelvben (Héa Irányelv), valamint a 2006/112/EK irányelv 143. cikke b) és c) pontja hatályának meghatározásáról bizonyos termékek végleges behozatalára kivetett hozzáadottérték-adó alóli mentességek tekintetében szóló 2009/132/EK tanácsi irányelvben 2021. július 1-jétől hatályba lépő módosításokat ülteti át. A módosítások négy nagy területet ölelnek fel: Közösségen belüli távértékesítés szabályainak változása, kisértékű import küldemények áfa mentességének eltörlése, az elektronikus kereskedelmet elősegítő elektronikus platformok adófizetésre kötelezetté tétele, valamint nyilvántartási kötelezettségük előírása, és az egyablakos rendszer adaptálása az új típusú adófizetési kötelezettségek teljesítéséhez.

A módosítás célja, hogy a gazdasági életben egyre nagyobb teret nyerő elektronikus kereskedelemben alkalmazott üzleti modellekhez igazítsa a szabályozást, ezáltal erőteljesebben érvényesíthető legyen a fogyasztás szerinti adóztatás elve, a vállalkozások egyenlő bánásmódban részesítése a versenysemlegességi elv alapján, valamint egyszerűsödjön az adófizetéssel, adóbeszedéssel kapcsolatos ügymenet. A Javaslat lehetővé teszi, hogy a jövőben az adóhatóság készítse el a hozzá beérkező számlaadatok birtokában a vállalkozások számára az áfa bevallás tervezetét (eÁfa) tovább csökkentve ezáltal a vállalkozások adminisztratív terheit. Az eÁfa – az eSZJA-val ellentétben – csak az érintett adózók aktív közreműködésével minősülhet bevallásnak (az adózóknak a levonható adóról számlánként dönteniük szükséges). Az áfa bevallás tervezetének adóhatóság általi elkészítése elsősorban a kisadózók számára eredményez jelentősebb adminisztráció csökkentést. A Javaslat tartalmazza azokat a módosításokat, melyek egyrészt szükségesek az eÁfa megvalósításához, másrészt megkönnyítik annak elkészítését és egyben modernizálják a jelenlegi bizonylatolási szabályokat.

A Javaslat alapján 2021. január 1-től lehetővé válik az adóalap utólagos csökkentése azon behajthatatlan követelések vonatkozásában is, amelyek esetében a vevő (adós) nem minősül áfaalanyknak.

Jövedéki adó

A pálinka szabadságharc győztes lezárásaként ténylegesen adómentessé válik a bérfőzés és a magánfőzés 2021. január 1-jétől.

A dohánygyártmányokra alkalmazott jövedéki adó szerkezetéről és adókulcsáról szóló 2011/64/EU irányelve (2011. június 21.) tanácsi irányelv cigarettára meghatározott adóminimumának teljesítése érdekében két lépcsőben, 2021. január 1-jén és április 1-jén emelkedik a cigaretta jövedéki adómértéke, valamint a termékhelyettesítő jellegre tekintettel, ahhoz igazodóan a többi dohánygyártmány jövedéki adómértéke.

Megszűnik számos bejelentési, nyilvántartásba-vételi kötelezettség, így pl.: a kereskedelmi gázolaj utáni adó-visszaigényléshez kapcsolódó előzetes nyilvántartásba-vételi kötelezettség. Az adminisztrációs és gazdálkodói terhek csökkentését szolgálja több módosítás, így pl.: az új típusú dohánygyártmányok esetében is azonos időpontban keletkezik az áfa és jövedéki adóbevallási, -befizetési kötelezettség; a gazdálkodó által kezdeményezett készletfelvétel esetén a megállapított hiány után, hatósági jelenlét esetén sem kell bírságot fizetni, csak adót; rugalmasabbá válik az egyedi veszteségmegállapítás.

Regisztrációs adó

A hatályos jogszabályi rendelkezések nem tartalmazzak előírásokat a vámhatóság által megállapított, de még meg nem fizetett adó törlésére vonatkozóan, így a végleges döntéssel kivetett regisztrációs adót az adóalanyknak

akkor is meg kell fizetnie, ha az eljárással érintett gépjármű forgalomba helyezése meghiúsul. A törvény módosítása azonban megteremti a regisztrációs adó – kérelemre vagy hivatalból való – törlésének lehetőségét a forgalomba helyezés meghiúsulásának esetére vonatkozóan.

HELYI ADÓK, GÉPJÁRMŰADÓ

Helyi adók

A helyi adózásban – a korábbi évekhez hasonlóan – a javaslat értelmében tovább folytatódik az adó-adminisztráció csökkentése és az adózási kiskapuk bezárása. Továbbá a javaslat úgy módosítja a helyiadó-törvényt, hogy lehetőség nyílik több, nagy terjedelmű miniszteri rendeleti szintű szabályozás deregulációjára.

Gépjárműadó

A hatályos szabályok szerint a gépjárműadóban az adóhatósági feladatokat az önkormányzati adóhatóság látja el. Magyarország 2021. évről szóló költségvetési törvénye értelmében a gépjárműadóból, mint központi adóból származó bevétel 2021-től teljes egészében a központi költségvetést illeti meg. Ezért az önkormányzatoknak ezen adónemből érdemi bevételeük nem lesz, ugyanakkor az adóztatás költségét az önkormányzatok viselnék.

Erre figyelemmel a javaslat a belföldi gépjárművek utáni gépjárműadóban az adóhatósági jogkört áttelepíti az adótárgy gépjármű tulajdonosa, üzemeltetője szerint illetékes önkormányzati adóhatóságtól az állami adóhatósághoz.

ILLETÉKEK

Az illetéktörvény javaslat szerint módosítása az ügyfelek pénzügyi, valamint a hatóságok adminisztratív terheinek csökkentése érdekében – bizonyos kivételekkel – az első fokú közigazgatási hatósági eljárásokhoz kapcsolódó illetékkötelezettség megszüntetését célozza. Közigazgatási eljárási illetéket tehát csak a jogorvoslati eljárás indítása miatt, továbbá egyes okmányilletékek, illetve az adó- és értékbizonyítvány kiadása után kellene fizetni. Nem változna ellenben az egyes közigazgatási eljárások után járó igazgatási szolgáltatási díjak rendszere.

TURIZMUSFEJLESZTÉSI HOZZÁJÁRULÁS

A javaslat az adózási terhek csökkentése érdekében a hozzájárulás-köteles szolgáltatás közvetített szolgáltatásként való nyújtásakor fennálló hozzájárulási kötelezettséget eltörli.

PÉNZÜGYI SZERVEZETEK KÜLÖNADÓJA

A javaslat pontosítja a járványügyi különadóval kapcsolatos kedvezményt az 5 éves egyenlő összegű levonásokra vonatkozóan annak érdekében, hogy a jogalkotói cél egyértelműen érvényesüljön.

ADÓIGAZGATÁS

Automatikus fizetési kedvezmények értékhatárának megemlése

A fizetési kedvezmények összeghatára jelentősen megemelkedik annak érdekében, hogy biztosítva legyenek azoknak a tartozásoknak a megfizetése, amely tartozások már ismertek az adóhatóság előtt, ezzel pedig jelentős adóhatósági és adózási kapacitások tudnak felszabadulni. Jövő év elejétől a megbízható adózók által évente egy alkalommal legfeljebb tizenkettő havi automatikus részletfizetési lehetőséget a jelenleg legfeljebb 1,5 millió forint összegű adótartozás helyett legfeljebb 3 millió forintos tartozás esetén vehetik igénybe. A természetes személyek 500 ezer forint összegű adótartozás helyett 1 millió forintba vehetnek igénybe évente egy alkalommal legfeljebb tizenkettő havi pótlékmentes részletfizetést.

A vállalkozási tevékenységet nem folytató, általános forgalmi adó fizetésére nem kötelezett természetes személyek az általuk 6 hónapra, 200 ezer forintos összegre igénybe vehető automatikus részletfizetést 12 hónapra, 500 ezer forintos összegre kérhetik a személyi jövedelemadó bevallásukban.

Az adótanácsadói, adószakértői és okleveles adószakértői kreditpontos továbbképzési rendszer átalakítása miatt szükséges módosítások

2020. január 1-jével átalakításra került az adótanácsadói, adószakértői és okleveles adószakértői kreditpontos továbbképzési rendszer, a korábbi 5 éves időszak helyett 1 éves időszak került bevezetésre, időarányosan teljesítendő kreditpontokkal (a korábbi öt év alatt teljesítendő 100 kreditpont helyett évi 20 kreditponttal), és azzal, hogy a jövőben a továbbképzésre kötelezettek helyett a továbbképző szervezetek feladata az erre a célra kialakított elektronikus felületen a képzésekről az adatszolgáltatás. A rendszer ezzel azonos lett a könyvviteli szolgáltatást végzők 1 éves továbbképzési rendszerével. Az 1 éves továbbképzési időszakra történő átállás elsősorban a vonatkozó Korm. rendeleti előírások módosítását igényelte (amelyre 2019. év végével már sor került), de szükségessé teszi az Art. kisebb mértékű módosítását is, elsősorban a továbbképzési kötelezettség teljesítésének hatóság részére történő bejelentése, illetve a kimentési lehetőség biztosítása tekintetében, amelyekről törvényben szükséges rendelkezni.

Kezdő vállalkozások támogatása

A mentorálási időszak hat hónapról tizenkét hónapra történő megemlése, ez által is segítve a vállalkozások beindítását.

SZÁMVITEL

2019. október 1-jei hatálybalépéssel módosult a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.). A Ctv. új előírása alapján a cég a változásbejegyzési kérelemben – a tőkeleszállítás kivételével – meghatározhatja a cégadata változásának (így többek között a tőkeemelésnek) az időpontját. A cégadat változásának időpontja határozza meg a könyvviteli elszámolás időpontját is. Ennek megfelelően 2019. év végével módosult a számviteli törvénynek a jegyzett tőke változásának könyvelési időpontjára vonatkozó előírása, ugyanakkor nem változott a tőketartalék változásának könyvelési időpontjára vonatkozó előírás, amely ázsiós tőkeemelés esetén azonosan kezelendő a jegyzett tőke változásának könyvelésével. A javaslat az ázsiós tőkeemeléshez kapcsolódóan a jegyzett tőke és a tőketartalék könyvelése közötti összhang megteremtését szolgálja.

A hitelezői érdekek megkövetelik, hogy az átalakulással (egyesüléssel, szétválással) létrejövő gazdasági társaság jegyzett tőkéje a vagyonmérlegben olyan összegben kerüljön meghatározásra, amely ténylegesen a jogutód gazdasági társaság rendelkezésére áll. Ennek érdekében a javaslat előírja, hogy a lekötött tartalékban fedezetet kell teremteni az átalakulással közvetlenül összefüggően keletkező olyan adófizetési kötelezettségekre is, amelyek a jogutódot terhelik (például, ha kiválás során a kivált gazdasági társaság az eszközeit – nem kedvezményezett átalakulás esetén – felértékeli, akkor a kivált gazdasági társaságnak társasági adófizetési kötelezettsége keletkezik, melyre a vagyonmérlegben, a saját tőkében – lekötött tartalék képzésével – fedezetet kell biztosítani).

A számviteli törvény hatályos előírásai a különböző határértékek számításánál eltérő létszámfogalmakat (átlagos létszám, átlagos statisztikai létszám, átlagos állományi létszám) használnak. Az egyértelmű jogértelmezés és alkalmazás érdekében indokolt egységesen az „átlagos létszám” fogalmat használni.

A számviteli törvény az éves beszámoló közzétételi kötelezettségét a beszámoló mérlegfordulónapját követő ötödik hónap utolsó napjáig, míg az összevont (konszolidált) éves beszámoló közzétételi kötelezettségét a beszámoló mérlegfordulónapját követő hatodik hónap utolsó napjáig írja elő. Ugyanakkor a tőzsdei kibocsátók esetében az érintettek vonatkozó tőkepiaci jogszabályok, uniós előírásoknak megfelelően a közzététel tekintetében a mérlegfordulónapot követő negyedik hónap utolsó napjáig terjedő határidőt írják elő, a kozvetetelek.hu internetes felületen. Az eltérő jogértelmezés elkerülése, valamint a közzététel azonos tartalmának biztosítása érdekében a javaslat e vállalkozók esetében egységesíti a közzétételek határidejére vonatkozó előírásokat.

KÖNYVVIZSGÁLAT

A javaslat kiegészíti a rendkívüli kamarai minőségellenőrzések kezdeményezésére jogosultak körét – hasonlóan a rendkívüli közfelügyeleti minőségellenőrzés közfelügyeleti hatósági kezdeményezésének a lehetőségéhez – a Kamara minőségellenőrzési bizottságával, valamint a Kamara elnökével.

A javaslat rögzíti, hogy az ismételt kamarai tagfelvétel és a könyvvizsgálói tevékenység végzéséhez szükséges igazolás érdekében szakmai kompetencia vizsgát köteles tenni az a kamarai tag könyvvizsgáló, akit fegyelmi eljárás keretében kizártak a Kamarából vagy minőségellenőrzési, kamarai minőségellenőrzési eljárás során a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység gyakorlásától eltiltottak.

A közfelügyeleti hatósági minőségellenőrzés bonyolultsága, összetettsége miatt az eljárások egy része (a legnagyobb könyvvizsgáló cégeknél) a jelenleg érvényes 90 napos ügyintézési határidőben nem fejezhető be. Az egyre bonyolultabb eljárásrend előírását az ügyintézési határidő növelése nem követte le, emiatt szükségessé vált az ügyintézési határidő 90 napról 120 napra növelése.

A javaslat alapján a jövőben az audit bizottsági jelentések a közfelügyeleti hatóság mellett megküldésre kerülnek a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletét ellátó Magyar Nemzeti Bank részére is a könyvvizsgálói jelentés dátumát követő 60 napon belül.

A Kamara fővárosi és pest megyei területi szervezete arányos képviselőinek előmozdítása érdekében a javaslat előírja a küldöttgyűlés létszámának emelését. A javaslat szerint a fővárosi és pest megyei területi szervezet arányos képviselője a küldöttgyűlés létszámának emelésével (a jelenlegi 50 helyett 25 aktív tagonként 1 küldött) valósulhatna meg.

A jelenleg hatályos törvényi rendelkezések szerint a kamarai tag könyvvizsgáló legfeljebb két alkalommal töltheti be ugyanazt a tisztséget. A Kamara soron következő tisztújításának előkészítése során merült fel, hogy egyes tisztségek betöltése – megfelelő új jelöltek hiányában – kérdésessé válhat, miközben a korábbi tisztséget betöltő személyek ismételt jelölését a törvényi korlátozás akadályozza. Ennek feloldására tartalmazza a Kamara javaslata a hivatkozott korlát eltörlését.

A kamarai tagok átlagéletkora jelenleg 59 év, a tagság 13%-a 70 éven felüli, így a 70 év alatti megkötés számos olyan könyvvizsgáló megválasztását kizárhatja, akik kiemelkedő szakmai tudással és/vagy tisztségviselői tapasztalattal rendelkeznek. Mivel az életkor önmagában nem képezi akadályát a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzésének, úgy nem célszerű a választhatóságnál sem életkori korlátot beépíteni. A javaslat, a demokratikus keretek között a megválasztásra jogosult szervek belátására bízva, hogy arra alkalmas könyvvizsgálót válasszanak kamarai tisztségviselőnek, életkortól függetlenül.

A javaslat szerint a megbízáshoz kapcsolódó belső minőségellenőrzésnek is rendelkeznie kell azokkal a minősítésekkel, amelyekkel az ellenőrzött könyvvizsgálónak kell rendelkeznie. Ez a gyakorlatban jellemzően megvalósul, de maradéktalan érvényesülését a javaslat szerinti törvényi rendelkezés biztosíthatja.

VÁMIGAZGATÁS

Az e-kereskedelemmel összefüggésben a 150 EUR érték alatti küldemények import vámkezeléséhez szükséges speciális nemzeti rendelkezések megalkotása, amely kiterjed a határozat mellőzésére, az általános forgalmi adó összegének meghatározására, megfizetésének módjára, a fizetési értesítés tartalmi elemeire. A konténerállapot adatszolgáltatási kötelezettség nem teljesítése, illetve a hiányos vagy valótlan adatszolgáltatás miatt jogharmonizációs okokból szankciós rendelkezés megalkotása szükséges. A nemzetközileg védett állat- és növényfajok behozatala esetén a lefolytatandó vámeljáráshoz szükséges feltételek (pl: behozatali engedély) teljes vagy részleges hiánya esetén a vám eljárás nem indítható meg, következésképpen a benyújtott vám-árunyilatkozat alapján megindult eljárást meg kell szüntetni, amely alapján a vámigazgatási eljárást megszüntető jogcímek körét ki kell terjeszteni.

NEMZETKÖZI ADÓÜGYI EGYÜTTMŰKÖDÉS

A Választottbírói Egyezmény alapján transzferár ügyekben indított adóügyi vitarendezési eljárás hazai eljárási szabályozásának módosítását indokolja, hogy az egyéb jogi alapokon indítható nemzetközi adóügyi vitarendezési eljárásokhoz, így az európai uniós és az adóegyezmények szerinti vitarendezési eljáráshoz kapcsolódó hazai eljárási szabályok korábban már módosításra kerültek, amelyekre tekintettel került kialakításra a részletes szabályozás.

Emellett a nemzetközi megállapodásokat kihirdető törvények módosítási javaslatában szereplő államok felsorolásának célja a pénzügyi számlákkal kapcsolatos információk automatikus cseréjéről szóló, illetékes hatóságok közötti többoldalú Megállapodás kihirdetéséről szóló 2015. évi CXCV. törvény, valamint az országonkénti

jelentések cseréjéről szóló illetékes hatóságok közötti multilaterális Megállapodás kihirdetéséről szóló 2017. évi XCI. törvény mellékleteinek kibővítése azon joghatóságokkal, akikkel Magyarország a jövőben információt kíván cserélni, tekintettel ezen joghatóságok fent nevezett Megállapodásokhoz való csatlakozására.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

I. FEJEZET

A JÖVEDELEMADÓZÁST ÉRINTŐ TÖRVÉNYEK MÓDOSÍTÁSA

1. A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény módosítása

1. §-hoz

A hatályos szabályok szerint a súlyosan fogyatékosnak minősülő magánszemély az összevont adóalapját terhelő adót csökkentheti havonta a minimálbér 5 százalékának megfelelő összeggel (jelenleg 8050 forinttal). A módosítás – a jogosultságot megalapozó feltételeket változtatlanul hagyva – adóalapból érvényesíthető kedvezményé alakítja át a személyi kedvezményt. A szabályozás a családi kedvezmény érvényesítési módját követi, a jogosult magánszemély havonta a minimálbér egyharmadával (száz forintra kerekítve) csökkentheti az összevont adóalapját. A rendelkezés rögzíti, hogy a személyi kedvezmény a négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezményét követő, de az első házások kedvezményét és a családi kedvezményt megelőző sorrendben érvényesíthető.

2. §-hoz

A javaslat az állami adó- és vámhatóság feladataként rögzíti, hogy a magánszemély által az elektronikus felületen megtett adóelőleg-nyilatkozatot a Magyar Államkincstár számára is továbbítsa abban az esetben, ha a kifizető az államháztartásról szóló törvény szerint a kincstári számfejtési körbe tartozik.

3. §-hoz

A javaslat megszünteti azt a szabályt, amely a költségvetési szervekre vonatkozóan alacsonyabb összegű rekreációs értékhatárt (nettó 200 ezer forint) állapít meg a béren kívül adott juttatások adókötelezettségének meghatározásával összefüggésben. A módosítás eredményeként a költségvetési szférába tartozó munkáltatók is nettó 450 ezer forintig terjedő összegben adhatnak béren kívüli juttatást munkavállalóiknak kedvező adózási feltételek mellett.

4. §-hoz

Az Szja tv. 1., 3. és 11. számú mellékletét módosító mellékletek beiktatása.

5. §-hoz

Szövegcsérés módosítások

Az a) és b) ponthoz: Téves belső hivatkozások javítása.

A c) ponthoz: A jelenleg hatályos adótörvény szerint az OBA által magánszemélyek részére fizetett kártalanítás csak akkor mentes a kamatadó alól, ha a kártalanításra a hitelintézet felszámolása következtében kerül sor. Ugyanakkor az OBA kártalanítási kötelezettsége a hitelintézetek végelszámolása esetén is bekövetkezik. Ez indokolatlan különbségtétel a betétesek közt különösen úgy, hogy ugyanazon kártalanítási eljárás végelszámolási szakaszában a hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelően az OBA levonja a kamatadót, majd amikor az átfordul felszámolásba, az ezt követő kifizetéseknél már nem vonja le azt. A javaslat megszünteti ezt a különbséget.

A d) ponthoz: A személyi kedvezmény érvényesítési módjának módosításával összefüggésben az adóelőleg-szabályok módosítása.

Az e) ponthoz: Idejétmúlt összeghatár módosítása a törvény más rendelkezéseiben szereplő, azonos célt szolgáló összeghatárral való egyezés megteremtése érdekében.

Az *f) pont*hoz: A kisvállalkozások adókedvezményére vonatkozó hatályos szabályok szerint az érvényesíthető adókedvezmény mértéke attól függ, hogy mikor került sor a kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszköz beszerzését szolgáló hitelszerződés megkötésére. Jelenleg a kamat teljes összege csak a 2017. január 1-jét követően felvett hitelek esetében vehető figyelembe kedvezményként. Ugyanakkor a társasági adószabályozás már tartalmaz hasonló célt szolgáló rendelkezést, amely a hitelszerződés megkötésének időpontjától függetlenül a kamat teljes összegének érvényesítését teszi lehetővé. Az egységes jogalkalmazás érdekében a javaslat törli az időkorlátot megállapító szabályrészeket.

6. §-hoz

Hatályon kívül helyező rendelkezések.

Az *a), b), d) és e) pont*hoz: Feleslegessé vált hivatkozások, rendelkezések hatályon kívül helyezése.

A *c) pont*hoz: A személyi kedvezmény érvényesítésének új szabályaival összefüggésben a jelenlegi szabályok hatályon kívül helyezése.

Az *f) pont*hoz: A kisvállalkozások adókedvezményére vonatkozó hatályos szabályok szerint az érvényesíthető adókedvezmény mértéke attól függ, hogy mikor került sor a kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszköz beszerzését szolgáló hitelszerződés megkötésére. Jelenleg a kamat teljes összege csak a 2017. január 1-jét követően felvett hitelek esetében vehető figyelembe kedvezményként. Ugyanakkor a társasági adószabályozás már tartalmaz hasonló célt szolgáló rendelkezést, amely a hitelszerződés megkötésének időpontjától függetlenül a kamat teljes összegének érvényesítését teszi lehetővé. A javaslat törli az időkorlátot megállapító szabályt.

2. A társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény módosítása

7. §-hoz

A nem együttműködő állambeli külföldi személy vagy telephely – a jövedelmére vonatkozó adóalap-növelő tétel szempontjából – nem alkalmazhatja az ellenőrzött külföldi társasággá minősülés alóli kivételeket.

A nyújtott szolgáltatások telephelyet keletkeztetnek, ha a magyar jelenlétet – fizikai dologhoz kötődő hely hiányában – csak a munkavállalók vagy természetes személyek általi szolgáltatásnyújtás jelenti, feltéve, hogy a szolgáltatás időtartama a 183 napot meghaladja. A kapcsolódó projekteket együttesen kell vizsgálni.

Egyezményes helyzetben minden esetben telephely keletkezik, ha az egyezményi telephely fogalomnak való megfelelés fennáll, következésképpen az egyezmény akkor is elsődleges lesz a Tao. törvényhez képest, ha a Tao. törvény alapján nem keletkezne telephely.

8. §-hoz

A javaslat alapján az ellenőrzött külföldi társasági minőséggel összefüggő osztalékra, tőkekivonásra vonatkozó társasági-adóalap módosító tétel kerül kiegészítésre annak érdekében, hogy a valódi jogügyletekhez (ha van) kapcsolódó osztalék-rész, tőkenyereség-rész mentesülhessen az adózás alól. Ezáltal a valódi és nem valódi jogügylettel egyaránt rendelkező ellenőrzött külföldi társaságra vonatkozóan csak a nem valódi jogügyletet vonjuk magyar társasági adókötelezettség alá. Ez a módosítás a kapott osztalék adómentességére vonatkozó hazai szabályrendszer koherenciáját erősíti, és a 2016/1164. EU irányelv 8. cikk (5) bekezdésével és 2011/96. EU irányelvel is összhangban van.

A kapcsolt vállalkozással szembeni behajthatatlan követelésre vonatkozó külön nyomtatványon történő bejelentés helyett az adózó az adóalap-csökkentési jogcím érvényesítéséhez az érintett kapcsolt vállalkozásról, továbbá az ügyletet megalapozó, valós gazdasági okokról külön nyilvántartást vezet.

9. §-hoz

A beszámolóban nettó módon kimutatandó gazdasági események bővítéséhez igazodva a termőföldből átminősített ingatlanra vonatkozó adóalap növelés az elért nyereséget veszi alapul. A módosítás tartalmi változást nem jelent.

A javaslat a kamatlevonás korlátozással összefüggően módosítja a csoportszinten megállapított adóalap-növelési kötelezettség egyes csoporttagokra figyelembe veendő részarányát. Az egyedi adóalapokban a le nem vonható tétel nettó finanszírozási költség arányos összegét kell figyelembe venni. Az adóalap-növelési kötelezettség csoportszintű összegét a módosítás nem érinti.

10. §-hoz

Jogharmonizációs pontosítás, amely tisztázza, hogy a tőke kivonási adó részletekben történő megfizetése nemcsak az üzletvezetési hely áthelyezése, hanem az eszközök vagy a belföldi telephely által folytatott üzleti tevékenység áthelyezése esetén is alkalmazható.

11. §-hoz

A támogatások köre kibővül a koronavírus elleni védekezéssel közvetlen összefüggésben, valamint az országos sportági szakszövetség által előírt biztonsági intézkedésekkel kapcsolatban felmerülő költségekkel. A koronavírus elleni védekezéssel közvetlen összefüggésben, valamint az országos sportági szakszövetség által előírt biztonsági intézkedésekkel kapcsolatban felmerülő költségek támogatási intenzitás 100 százalékos lehet. Az intézkedés nem tartalmaz az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerinti állami támogatást, mivel a támogatásban részesített tevékenység nem minősül uniós versenyjogi értelemben vett gazdasági tevékenységnek.

12. §-hoz

A javaslat alapján személygépkocsi és elektromos személygépkocsi vásárlása esetén az energiahatékonysági célokat szolgáló beruházás, felújítás adókedvezményét nem lehet igénybe venni, kivéve a jogszabályban meghatározottak szerinti nagy rakodóterű személygépkocsi esetében. A pályázati úton történő támogatás lehívást e szigorítás nem befolyásolja, csak vállalati adókedvezmény nem lesz igénybe vehető.

13. §-hoz

A javaslat a kapcsolt vállalkozásokra vonatkozó szabályok és a kettős adóztatás elkerülését célzó rendelkezések közötti összhangot teremti meg.

14. §-hoz

Átmeneti rendelkezés, amely rögzíti, hogy a módosított szabályt csak a hatályba lépést követően megkezdett beruházásra, felújításra kell figyelembe venni.

Átmeneti rendelkezés, amely rögzíti, hogy a csoportos társasági adóalanyra vonatkozó kamatlevonás korlátozási szabály a 2020-ban kezdődő adóévben az adózó választása szerint alkalmazható.

Átmeneti rendelkezés, amely rögzíti, hogy az új sporttámogatási jogcím a 2020-ban kezdődő adóévre alkalmazható.

15. §-hoz

Felhatalmazó rendelkezés.

16. §-hoz

A rendelkezésen belüli koherenciát szolgáló módosítás.

Kodifikációs elírás javítása, tartalmi módosítást nem jelent.

További jogtechnikai jellegű pontosítások.

17. §-hoz

A javaslat szerint 2021. január 1-jétől a fejlesztési tartalékképzés alapján igénybe vehető társasági adóalap-csökkentő tétel az adóévi adózás előtti nyereség összegéig vehető igénybe. A 10 milliárd forintos korlát megszűnik.

A számviteli törvény 37. § (1) bekezdés új h) pontjára és a 77. § (3) bekezdés módosuló l) pontjára tekintettel hatályon kívül helyezésre kerül az a rendelkezés, amely a társasági adóalap csökkentését írja elő a megállapított, ki nem fizetett osztalék elengedése esetén, továbbá az osztaléket megállapító társaság tagját mentesíti az adóalap növelés alól.

3. A kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló 2012. évi CXLVII. törvény módosításához

18. §-hoz

A kisvállalati adóban a belépési értékhatárok közül a bevételi értékhatár és a mérlegfőösszeg szerinti értékhatár 3 milliárd forintra emelkedik.

19. §-hoz

A kisvállalati adóban a kisvállalati adóalanyiség megszűnésének értékhatára 6 milliárd forintra emelkedik.

A kisvállalati adóalanyiség megszűnik az adóalanyiség megszűnéséről rendelkező határozat véglegessé válásának napját magában foglaló negyedév utolsó napjával, ha az adóalany állami adó- és vámhatóságnál nyilvántartott, végrehajtható, nettó módon számított adótartozása a naptári év utolsó napján meghaladja az 1 millió forintot. A javaslat szerint ugyanakkor mégsem szűnik meg az adóalanyiség (az állami adóhatóság visszavonja az adóalanyiség megszűnéséről rendelkező határozatát), ha az adóalany az adótartozását az adóalanyiség megszűnéséről rendelkező határozat véglegessé válásáig megfizeti.

20. §-hoz

Az adózó a kisvállalati adóalanyiség megszűnésére tekintettel, amikor társasági adóra tér át le kell, hogy adózzon a korábbiakban a kisvállalati adó hatálya alatt megképződött, de kisvállalati adóval nem terhelt összeg után. A javaslat ezen szabályt pontosítja egy általánosabb jellegű rendelkezés bevezetésével. A javaslat szerint az adózó megállapítja azon nyereség, veszteség összegét, amely a kisvállalati adóalanyiség időszakához kapcsolódik, de amelyre a kisvállalati adózás hatálya alatt adófizetési kötelezettség nem vonatkozott, majd ezen összeget csökkenti a kisvállalati adóalanyiség időszaka alatt megszerzett, előállított immateriális jószág, tárgyi eszköznek a kisvállalati adóalanyiség megszűnése időpontjában fennálló könyv szerinti értékével, a kisvállalati adóval és a kisvállalati adóalanyiség időszaka alatt keletkezett elhatárolt veszteség összegével (amennyiben van ilyen tétel).

Amennyiben az összeg pozitív, akkor az adózó ezzel az összeggel azonos összegű lekötött tartalékot képez és a társasági adó hatálya alatt fejlesztési tartalékként használja fel. Amennyiben az összeg negatív, akkor azt a kisvállalati adóalanyiség megszűnését követően a társasági adó alanya elhatárolt veszteséggént veheti figyelembe 5 adóév alatt.

Az adózó azt is választhatja a fejlesztési tartalékként való kezelés helyett, hogy áttéréskor megfizeti a társasági adót ezen összeg után.

A javaslat szerint az adózónak a fenti összegek meghatározása érdekében nyilvántartást kell vezetnie, amely tartalmazza a szükséges adatokat.

21. §-hoz

Szövegcsere módosítás.

Az a) ponthoz: a módosítás rögzíti, hogy az ügyvédi iroda kata adóalanyiséga is megszűnik az iroda jogutód nélküli megszűnésével.

A b) ponthoz: A Katv. nem tartalmaz szabályt arra vonatkozóan, amikor a kisadózó egyéni vállalkozó egyszemélyes kft-t alapít, így kérdéses, hogy a kft-be bevitt vagyontárgyak esetében terheli-e adókötelezettség az egyéni vállalkozót, továbbá, hogy a kisadózó által alapító tagként a társaságban bevitt kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszközök, készlet, a kizárólag üzemi célt szolgáló anyagi javak alapító okiratban meghatározott értékét a kisadózó vállalkozás bevételeként kell figyelembe venni, vagy ezek értékét a magánszemély az Szja tv. szerint ingó, ingatlan átruházásából származó bevételeként kell-e figyelembe venni. A módosítás erre ad megoldást.

4. Magyarország 2021. évi központi költségvetésének megalapozásáról 2020. évi LXXVI. törvény módosítása

22. §-hoz

A javaslat kiegyenlítő szorzót iktat be a kisadózó vállalkozással kapcsolt vállalkozási jogviszonyban álló külföldi jogi személytől származó bevétel, illetve a külföldi kifizetőtől származó 3 millió forintot meghaladó összegű bevétel esetében, tekintettel arra, hogy ebben az esetben a 40 százalékos mértékű adó nem a kifizetőt, hanem a kisadózó vállalkozást terheli: az adó alapja nem a 3 millió forintot meghaladó bevételrész egésze, hanem annak 71,42 százaléka.

II. FEJEZET

A KÖZVETETT ADÓZÁST ÉRINTŐ TÖRVÉNYEK MÓDOSÍTÁSA

5. A regisztrációs adóról szóló 2003. évi CX. törvény módosítása

23. §-hoz

A módosítás megteremti a regisztrációs adó törlésének lehetőségét a forgalomba helyezés meghíusulásának esetére vonatkozóan.

24. §-hoz

A törvény egyértelműen meghatározza, hogy mely esetekben kerülhet sor kérelemre, és mely esetben hivatalból a regisztrációs adó törlésére.

6. Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény módosítása

25. §-hoz

A Javaslat biztosítja, hogy az áfa-csoport létrehozása, megszüntetése, áfa-csoporthoz történő csatlakozás, illetve abból történő kiválás időpontja a vállalkozások számára kiszámíthatóbbá váljon azzal, hogy a kérelemben – meghatározott keretek mellett – megjelölhetik, hogy mely jövőbe mutató időponttal kérik a változás adóhatóság általi engedélyezését.

26. §-hoz

A gazdasági életben történő akvizíciók, egyesülések következtében előfordulhat, hogy olyan, vállalkozások válnak egymással kapcsolttá, amelyek különböző áfa-csoport tagjai. Az egy csoporttá váláshoz a megszűnő csoportban lévő tagok pedig kérelmezhetik a fennmaradó áfa-csoporthoz történő csatlakozásukat. Az érvényes kérelemhez szükséges átalakítások ugyanakkor időigényesek, így többnyire nem lehetséges, hogy a megszűnő áfa-csoport tagja rögtön a fennmaradó áfa-csoport tagjává váljon. Ugyanakkor méltányolandó érdek, hogy a vállalkozások megszakítás nélkül tudjanak áfa-csoport tagok lenni kapcsolttá válás esetén. A Javaslat ezért átmeneti időszakot állapít meg, amíg az egymással kapcsolt vállalkozások fenntarthatják a kapcsolttá válás előtti áfa-csoportjaikat. Ez az átmeneti időszak áll rendelkezésre ahhoz, hogy a vállalkozások megtehessek a szükséges lépéseket arra vonatkozóan, hogy a korábbi több áfa-csoport tagjai az egyetlen fennmaradó áfa-csoport tagjaivá válhassanak anélkül, hogy létrejönne olyan időszak, amikor nem tagjai sem a megszűnő, sem a fennmaradó áfa-csoportnak. Az átmeneti időszak 8 hónap, melyet a megszüntetendő csoportos adóalany indokolt kérelmére az adóhatóság egyszer 8 hónappal meghosszabbíthat.

27. §-hoz

A Javaslat meghatározza, hogy mi minősül az áfa szabályok alkalmazásában Közösségen belüli távértékesítésnek, valamint harmadik államból vagy harmadik állam területével egy tekintet alá eső területről importált termék távértékesítésének.

A Javaslat továbbá meghatározott olyan esetekben, amikor az adóelkerülés kockázata különösen magas, adófizetésre kötelezetté teszi azokat az adóalany elektronikus felületeket (a továbbiakban: platform), amelyek más adóalany (a továbbiakban: értékesítő) által történő termék értékesítését segítik elő az elektronikus felület használatával. A platformok adófizetésre kötelezetté tételéhez a Javaslat fikcióval két ügyletre bontja a termékértékesítést, és úgy tekinti, mintha az adott terméket az értékesítő a platformnak, a platform pedig a megrendelőnek értékesítette volna. A Javaslatban meghatározott eset magában foglalja azt a helyzetet, amikor a platform 150 EUR-t meg nem haladó belső értékű import küldemény távértékesítését, valamint a Közösség területén nem letelepedett adóalany által, a Közösség területén már szabadforgalomba lévő termék értékesítését segíti elő a Közösség területén belül (ide kell érteni azt az esetet is, amikor a termék feladási és rendeltetési helye ugyanaz a tagállam). Arra vonatkozóan, hogy mikor kell a platformot úgy tekinteni, mint amely termék értékesítését segíti elő, a Hés Irányelv értelmezésére vonatkozó 282/2011/EU tanácsi végrehajtási rendelet tartalmaz közvetlenül és kötelezően alkalmazandó rendelkezéseket. A belső érték fogalmát a Bizottság 2020/877/EU felhatalmazáson alapuló rendelete definiálja.

28. §-hoz

A Javaslat előírja, hogy az értékhatár átlépésről, amely a teljesítési hely megváltoztatását (adóztatási joghatóság váltást) eredményezi, az adóalany a változásbejelentésre vonatkozó szabályok szerint tegyen bejelentést az állami adó- és vámhatóság részére.

29. §-hoz

A Javaslat értelmében a platformon keresztül történő termékértékesítést egyes esetekben úgy kell tekinteni, mintha az értékesítő a platform, a platform pedig a megrendelő részére értékesített volna. Tekintettel azonban arra, hogy a termék eljuttatása az értékesítőtől közvetlenül a megrendelő részére történik, ez az ügylet láncértékesítésnek tekintendő. Annak érdekében, hogy a platform minősüljön annak az adóalanynak, aki (amely) az import küldemény távértékesítését, vagy a Közösségen belüli távértékesítést végzi, ezáltal rá vonatkoznak ezen ügyletek utáni áfa megfizetésére vonatkozó szabályok, a Javaslat előírja, hogy minden esetben úgy kell tekinteni, hogy a platform fuvarozta vagy fuvaroztatta értékesítői minőségében a terméket.

30. §-hoz

A Javaslat egyrészt előírja, hogy a Közösségen belüli távértékesítés esetén a termékértékesítés a termék rendeltetési tagállamában adóztatandó. Abban az esetben, ha a terméket harmadik államból vagy harmadik állam területével egy tekintet alá eső területről import küldeményként értékesítették távértékesítés keretében, figyelembe kell venni, hogy a termék két jogcímen is adóztatandó, egyrészt termékimport, másrészt import küldemény távértékesítése jogcímen. Termékimport jogcímen az adófizetési kötelezettség lényegében abban a tagállamban keletkezik, ahol a terméket vámjogi szabadforgalomba helyezik. Az import küldemény távértékesítése esetében az adóztatás helye pedig részben attól függ, hogy a termék importja során az adóalany alkalmazza-e az ún. import egyablakos rendszert. Az import egyablakos rendszer a 150 EUR-t meg nem haladó belső értékű termékek importjára (kivéve a jövedéki terméket) alkalmazható. Amennyiben a termék rendeltetési helye ugyanabban a tagállamban van, ahol a terméket vámjogi szabadforgalomba helyezték, és adóalany alkalmazza az import egyablakos rendszert, úgy az importált termék távértékesítése után az adó a termék rendeltetési helye szerinti tagállamban esedékes (ez esetben a termékimport egyébként adómentes). Amennyiben a terméket a termék rendeltetési helyétől eltérő tagállamban helyezték vámjogi szabadforgalomba, úgy az importált termék távértékesítése után az adó a termék rendeltetési helye szerinti tagállamban esedékes, függetlenül attól, hogy az értékesítő az import egyablakos rendszert alkalmazza-e vagy sem. Abban az esetben, ha a termék rendeltetési helye ugyanabban a tagállamban van, ahol a terméket vámjogi szabadforgalomba helyezték, és az adóalany nem alkalmazza az import egyablakos rendszert, úgy az importált termék távértékesítésének teljesítési helye a Közösség területén kívülre esik, vagyis ez esetben csak termékimport jogcímen keletkezik adófizetési kötelezettség.

31. §-hoz

A Javaslat előírja, hogy az értékhatár átlépésről, amely a teljesítési hely megváltoztatását (adóztatási joghatóság váltást) eredményez, az adóalany a változásbejelentésre vonatkozó szabályok szerint tegyen bejelentést az állami adó- és vámhatóság részére.

32. §-hoz

A Javaslat előírja, hogy az értékhatár átlépésről, amely a teljesítési hely megváltoztatását (adóztatási joghatóság váltást) eredményez, az adóalany a változásbejelentésre vonatkozó szabályok szerint tegyen bejelentést az állami adó- és vámhatóság részére.

33. §-hoz

A Javaslat a kisvállalkozások adminisztratív kötelezettségeinek enyhítése érdekében kivételeket határoz meg a teljesítési helyre vonatkozó szabályok alól. Ezek lényege, hogy amennyiben kizárólag egy tagállamban letelepedett vállalkozás az adott naptári évben meghatározott összértéket meg nem haladóan nyújtott a letelepedésétől eltérő tagállami nem adóalany részére távolról is nyújtható szolgáltatást, illetve teljesített Közösségen belüli távértékesítést, úgy ezen ügyletek után a teljesítési hely marad a vállalkozás letelepedése szerinti tagállam, illetve a termék feladási helye szerinti tagállam, így annak szabályai szerint kell adóznia. Amennyiben a vállalkozás a meghatározott értékhatárt átlépi, az értékhatár átlépését követően a főszabály szerint, a fogyasztási tagállamban kell adóznia. Ugyanakkor a vállalkozás az értékhatár alatt is választhatja, hogy a főszabály szerint adózzon. Ebben az esetben választása, a választása éve utolsó napjától számított 2 évig köti.

34. §-hoz

A Javaslat értelmében a platformon keresztül történő termékértékesítést egyes esetekben úgy kell tekinteni, mintha az értékesítő a platform, a platform pedig a megrendelő részére értékesített volna. Tekintettel arra, hogy az ügylet kettébontása fikción alapul, ezért a Javaslat egyrészt kimondja, hogy a platform részére és a platform általi értékesítés teljesítési időpontja azonos időpont, valamint ennek az időpontnak (adófizetési kötelezettséget keletkeztető időpontnak) a fizetés elfogadásának időpontja tekintendő. Arra vonatkozóan, hogy mit kell a fizetés elfogadása alatt érteni, a Héa Irányelv értelmezésére vonatkozó 282/2011/EU tanácsi végrehajtási rendelet tartalmaz közvetlenül és kötelezően alkalmazandó rendelkezéseket.

35. §-hoz

A Javaslat lehetővé teszi a behajthatatlan követelés címén történő utólagos adóalap-csökkentést abban az esetben is, ha a behajthatatlan követelés alapjául szolgáló ügylet vevője (termék beszerzője, szolgáltatás igénybevevője), vagyis az adós nem minősül általános forgalmi adóalany. Az adóalany vevő esetén alkalmazandó feltételrendszer megfelelően alkalmazandó nem adóalany vevő esetén is.

Ugyanakkor a Javaslat alapján nem adóalany vevővel szemben fennálló követelés esetén nem feltétele az adóalap-csökkentésnek az, hogy az adóalapját csökkenteni kívánó adóalany ezen vevőt előzetesen írásban értesítse adóalap-csökkentési szándékáról.

Továbbá a Javaslat szerint az adóalap-csökkentésnek nem feltétele az esedékességtől számított egy év eltelte olyan követelések esetén, amelyek vonatkozásában a polgári jogi elévülési idő nem haladja meg az egy évet. (Ez az eset áll fenn például az elektronikus hírközlésről szóló törvény szerinti előfizetői szerződések esetén.)

36. §-hoz

A hatályos szabályozás értelmében mentes a személygépkocsi értékesítése, amennyiben annak beszerzésekor az előzetesen felszámított áfát nem lehetett volna levonni a levonási tilalom miatt, illetve akkor, ha ilyen tilalom vonatkozott volna az előzetesen felszámított adóra, ha a beszerzést terhelte volna adó. A Javaslat egyértelművé teszi, hogy abban az esetben, ha a személygépkocsi beszerzésére vonatkozó levonási tilalmat a továbbértékesítési céllal történt beszerzés egyébként feloldotta volna, a mentesség nem alkalmazható.

37. §-hoz

A Javaslat értelmében amennyiben a Közösségben nem letelepedett adóalany értékesít a Közösség területén már szabadforgalomba lévő terméket platform segítségével, akkor úgy kell tekinteni, hogy a Közösségben nem letelepedett értékesítő a platformnak, a platform pedig a megrendelőnek értékesít. Tekintettel arra, hogy az értékesített termék a Közösség területén található, a nem letelepedett adóalany adót kellene felszámítani a platform részére történő értékesítése után, amelyet a platform levonásba helyezhetne a megrendelő részére

történő értékesítése okán. Azonban a Közösségben nem letelepedett adóalanyok esetében fennáll annak a kockázata, hogy nem jelentkeznek be adóalanyok, és nem fizetik meg az értékesítésük után az adót, ugyanakkor a platform levonásba helyezi az általa az értékesítő részére megfizetett adót. Annak érdekében, hogy elkerülhető legyen az adóalanyok csalárd magatartásából fakadó adóbevétel kiesés, valamint figyelemmel arra, hogy a platform fizeti meg a megrendelő részére történő értékesítés után az adót, a Javaslat levonási jog mellett mentesíti az adó alól azt a termékértékesítést, amelyet a Közösségben nem letelepedett adóalany teljesít a platform részére az előbb meghatározott esetekben.

38. §-hoz

A Javaslat mentesíti az import áfa fizetési kötelezettség alól a termékimportot, amennyiben az adóalany az áfa megfizetésére az import egyablakos rendszer alkalmazását választotta akár belföldön, akár a Közösség egy másik tagállamában, és legkésőbb a vám-árnyilatkozat benyújtásakor az adóalany vagy a megbízásából eljáró közvetítő közli az állami adó- és vámhatósággal az adóalany részére az import egyablakos rendszer alkalmazásához megállapított érvényes egyedi adószámot. Az import áfa mentesség független attól, hogy az adóalany melyik tagállamban regisztráltatta magát az import egyablakos rendszerbe.

39. §-hoz

A Javaslat eltörli a kis értékű import küldemények áfa mentességére vonatkozó rendelkezéseket.

40. §-hoz

A Javaslat levonási jogot enged arra az adómentes termékértékesítésre, amelyet a Közösségben nem letelepedett adóalany teljesít a platform részére, amennyiben a platform segíti elő az értékesítést, és ennek okán a platform adófizetésre kötelezett.

41. §-hoz

A Javaslat megteremti annak a lehetőségét, hogy amennyiben az adóalany adószámának törlését követően az adóalany adószámát az adóhatóság ismételten megállapítja, az adóalany – a levonási jog feltételeinek sérelme nélkül – éljen az adószám törlését megelőzően keletkezett, előzetesen felszámított adó tekintetében a levonási jogával.

42. §-hoz

A Javaslat a munkaerő-kölcsönzésre vonatkozó általános fordított adózás kivezetése kapcsán előírja, hogy a fordított adózás az építőipari munkaerő-kölcsönzés esetén továbbra is alkalmazandó valamennyi (nem kizárólag az építőipari engedélyköteles) építési-szerelési munka esetén.

43. §-hoz

A Javaslat értelmében, amennyiben a Közösségben nem letelepedett adóalany a Közösség területén fizetendő adó bevallására és megfizetésére vonatkozó kötelezettségének a nem uniós vagy az import különös szabályozás alkalmazásával tesz eleget, részére nem írható elő pénzügyi képviselővel történő eljárás.

44. §-hoz

A Javaslat az eljárás egyszerűsítése érdekében az uniós vámjog végrehajtásáról szóló törvényben meghatározott esetben mellőzi a határozathozatalt az import áfa vámhatóság általi megállapítása során. Ennek értelmében az import áfa megállapítása határozat nélkül történik az alábbi feltételek együttes teljesülése esetén: az import küldemény valós értéke nem haladja meg a 150 EUR-t és az egyébként vámmentességet élvez, a természetes személy a vám-árnyilatkozatot a saját nevében és érdekében eljárva nyújtja be, a benyújtott vám-árnyilatkozat alapján a vámhatóság a szabadforgalomba bocsátás vámeljárást az ügyfél által benyújtott vám-árnyilatkozatban foglaltakkal megegyezően folytatja le.

45. §-hoz

A hatályos szabályozás a számlaadás alóli mentesítést nem adóalany részére teljesített ügylet esetében részben attól teszi függővé, hogy milyen módon történt a fizetés (az értékesítő és a vevő egyidejű jelenlétét feltételező fizetési módok felsorolásával). Tekintettel arra, hogy a fizetési és a számlázási módok terén is jelentős fejlődés ment végbe ezen szabály elfogadása óta, indokolatlan a számlaadás alól mentesítést a fizetési módhoz kötni. A Javaslat így megszünteti ezt a feltételt.

Az áfára vonatkozó jogszabályok értelmében kötelező a számla kiállítása abban az esetben, ha az adóalany Közösségen belüli távértékesítést teljesít. A Javaslat kimondja, hogy abban az esetben, ha az adóalany a Közösségen belüli távértékesítés utáni adófizetési és adóbevallási kötelezettségének az egyablakos rendszer alkalmazásával tesz eleget, az egyablakos rendszer alkalmazásának egyszerűsítése érdekében, valamint az egyablakos rendszer alkalmazásához előírt nyilvántartási kötelezettségre tekintettel, számla kibocsátása nem kötelező. Azonban, ha a vevő számlát kér, az értékesítő köteles lesz számlát kibocsátani.

46. §-hoz

A technológiai fejlődés következményeként, valamint az automata berendezésekre előírt adatszolgáltatási kötelezettség figyelembevételével szükségessé vált annak újragondolása, hogy mely automata berendezések esetében indokolt a nyugtakibocsátási kötelezettség alóli mentesítés. A Javaslat értelmében így abban az esetben mentesül az adóalany a nyugtakibocsátási kötelezettség alól, ha a részére az ellenérték adót is tartalmazó összegét az adózás rendjéről szóló törvényben meghatározott automataberendezés használatával térítik meg.

47. §-hoz

Az elektronikus kereskedelem keretében történő termékértékesítés és szolgáltatásnyújtás utáni adófizetési kötelezettség ellenőrizhetőségének érdekében a Javaslat nyilvántartási kötelezettséget ír elő az adóalany elektronikus felületek számára azon ügyletek tekintetében, melyeket nem adóalanyok részére teljesítettek a közreműködésükkel a Közösség területén. A nyilvántartási kötelezettség nem csak arra az esetre terjed ki, amikor az elektronikus felület adófizetésre kötelezett a közreműködésével történő termékértékesítés tekintetében, hanem minden olyan esetre, amikor elősegíti a Közösség területén teljesített termékértékesítést, szolgáltatásnyújtást nem adóalanyok részére. Arra vonatkozóan, hogy mely esetben kell az elektronikus felületet úgy tekinteni, mint aki (amely) közreműködik az ügylet teljesítésében, a Hés irányelv értelmezésére vonatkozó 282/2011/EU tanácsi végrehajtási rendelet tartalmaz közvetlenül és kötelezően alkalmazandó rendelkezéseket.

48. §-hoz

A Javaslat értelmében az adóalany az Art. szerinti bevallási kötelezettségének az adóhatóság által készített bevallás-tervezet felhasználásával (szükség esetén annak módosításával, kiegészítésével) is eleget tehet. Amennyiben az adóalany a tervezetet így kiegészíti, elfogadja, majd benyújtja, úgy kell tekinteni, hogy ezzel teljesíti az általa befogadott számlákra előírt számla-adatszolgáltatási kötelezettséget is.

49. §-hoz

Abban az esetben, ha az adóalany jogutódlással szűnik meg, és a megszűnéskor a záróbevallásában olyan negatív áfa van, melyet nem igényelhet vissza, akkor azzal a jogutód jogosult rendelkezni úgy, hogy az ő levonható adóját növeli. Előfordulhat azonban olyan megszűnés, ahol a jogutód belföldön nyilvántartásba nem vett adóalany, így belföldi adószám és áfa bevallás hiányában ilyen esetben nehézségekbe ütközik a jogelőd negatív adójának érvényesítése. A Javaslat ezért kimondja, hogy ilyen esetekben a megszűnés során a jogelőd adóalany a záróbevallásában kérelmezheti az ott feltüntetett negatív adó visszatérítését.

50. §-hoz

A Javaslat a nem a visszatérítés helye szerinti tagállamban, hanem egy másik tagállamban letelepedett adóalanyok részére a 2006/112/EK irányelvben előírt hozzáadottérték-adóvisszatérítés részletes szabályainak megállapításáról szóló 2008/9/EK irányelvben foglaltaknak megfelelően pontosítja, hogy a belföldön nem letelepedett adóalany

mikori ügyletek után felmerülő előzetesen felszámított adót igényelheti vissza az adott adó-visszatérítési időszakban.

51. §-hoz

A hatályos szabályok értelmében a belföldön gazdasági céllal letelepedett adóalanyoknak, illetve a Közösség területén gazdasági célú letelepedéssel nem rendelkező adóalanyoknak lehetőségük van arra, hogy a Közösség tagállamában nem adóalany részére nyújtott elektronikus, távközlési vagy műsorszolgáltatási szolgáltatás után keletkező bevallási és adófizetési kötelezettségüknek az ún. egyablakos rendszer segítségével tegyenek eleget, amennyiben nem telepedtek le gazdasági céllal abban a fogyasztási hely szerinti tagállamban. A Javaslat kiterjeszti az egyablakos rendszer alkalmazásának hatályát minden, a Közösség tagállamában nem adóalany részére nyújtott szolgáltatás, illetve Közösségen belüli távértékesítés utáni bevallási és adófizetési kötelezettség alkalmazására. Ezen belül a Javaslat külön egyablakos rendszert állapít meg a Közösségen kívül letelepedett adóalanyok által a Közösségben nem letelepedett adóalanyok részére nyújtott szolgáltatások (nem EU-s egyablakos rendszer), valamint a Közösségen belüli távértékesítés és a Közösségben letelepedett adóalanyok által a letelepedésüktől eltérő tagállamban letelepedett nem adóalanyok részére nyújtott szolgáltatások utáni hozzáadottérték-adó megfizetésére és bevallására (EU-s egyablakos rendszer). A Javaslat tartalmazza az egyablakos rendszerekbe történő nyilvántartásba vételre, változás bejelentésre, bevallásra, adófizetésre, nyilvántartási kötelezettségre, valamint az egyablakos rendszerből történő kilépésre, illetve kizárásra vonatkozó szabályokat, azzal, hogy ezeket a szabályokat a vonatkozó európai uniós közvetlenül alkalmazandó jogi aktusokra tekintettel kell alkalmazni.

A Javaslat rögzíti, hogy amennyiben az adóalany azt választotta, hogy a bevallási és adófizetési kötelezettségének az egyablakos rendszer igénybevételével tesz eleget, úgy minden olyan ügylet utáni bevallási és adófizetési kötelezettségre, amely az adott egyablakos rendszer hatálya alá tartozik, az adott egyablakos rendszert kell alkalmaznia.

A Javaslat értelmében az adóalany elektronikus felületek adófizetésre kötelezettek abban az esetben, ha a Közösség területén gazdasági céllal nem letelepedett adóalany általi nem adóalanyok részére történő termékértékesítést segítik elő a Közösség területén olyan esetekben, amikor a termékek az értékesítéskor már a Közösség területén vannak vámjogi szabadforgalomba bocsátottan. Ebben az esetben előfordulhat, hogy a belföldi készletből nem csak a Közösség másik tagállamába, hanem belföldre is történik értékesítés, illetve egy adott tagállami készletből ugyanabba a tagállamba is történik értékesítés. Az egyszerűsítés érdekében ezért a Javaslat kimondja, hogy az elektronikus platform az egyablakos rendszer keretében vallhatja be és fizetheti meg azon értékesítések utáni adót is, amelyekben más adóalany általi termékértékesítést segít elő, és azok feladási és rendeltetési hely ugyanazon tagállam. Így például ebben az egyedi esetben a belföldi értékesítés utáni adót az elektronikus felület nem a belföldi adóbevallása, hanem az egyablakos rendszerben történő bevallása keretében teljesíti.

Az egyablakos rendszeren keresztül kizárólag a fizetendő adó rendezésére van lehetőség. Így amennyiben a belföldön gazdasági céllal nem letelepedett adóalany kizárólag az egyablakos rendszerbe van nyilvántartásba véve belföldön vagy egy másik tagállamban, és előzetesen felszámított levonható adót szeretne érvényesíteni, akkor azt a belföldön nem letelepedett adóalanyok adó-visszatérítésére vonatkozó különös szabályok szerint teheti meg. Abban az esetben azonban, ha egyéb tevékenysége folytán a belföldön nem letelepedett adóalany belföldön adóalanyként nyilvántartásba van véve (vagy erre lenne kötelezett), akkor az előzetesen felszámított levonható adó érvényesítését a belföldön benyújtandó áfa bevallása keretében tudja megtenni.

52. §-hoz

A Javaslat lehetővé teszi, hogy az adóalany választás alapján a 150 EUR tényleges értéket meg nem haladó import küldemények (a jövedéki termék kivételével) távértékesítése utáni adófizetési kötelezettségének az import egyablakos rendszer segítségével tegyen eleget. Belföldön az import egyablakos rendszerbe a gazdasági céllal belföldön letelepedett adóalany regisztrálhat. A Közösség területén gazdasági céllal nem letelepedett adóalany belföldön az import egyablakos rendszerbe kizárólag belföldön letelepedett közvetítőn keresztül regisztrálhat. Kivételt képez ez alól, ha az adóalany olyan Közösségen kívüli országban telepedett le, amellyel az Európai Unió megfelelő együttműködési és adóbehajtási megállapodással rendelkezik, ilyen adóalany közvetlenül is regisztrálhat az import egyablakos rendszerbe. A belföldön nem, de a Közösség másik tagállamában letelepedett adóalany belföldi közvetítőn keresztül szintén regisztrálhat belföldön az import egyablakos rendszerbe.

A Javaslat tartalmazza az import egyablakos rendszerbe történő nyilvántartásba vételre, változás bejelentésre, bevallásra, adófizetésre, nyilvántartási kötelezettségre, valamint az egyablakos rendszerből történő kilépésre, illetve kizárásra vonatkozó szabályokat, azzal, hogy ezeket a szabályokat a vonatkozó európai uniós közvetlenül alkalmazandó jogi aktusokra tekintettel kell alkalmazni.

A Javaslat rögzíti, hogy amennyiben az adóalany azt választotta, hogy a bevallási és adófizetési kötelezettségének az egyablakos rendszer igénybevételel tesz eleget, úgy minden olyan ügylet utáni bevallási és adófizetési kötelezettségre, amely az adott egyablakos rendszer hatálya alá tartozik, az adott egyablakos rendszert kell alkalmaznia.

Az import egyablakos rendszeren keresztül kizárólag a fizetendő adó rendezésére van lehetőség. Így amennyiben a belföldön nem letelepedett adóalany kizárólag az import egyablakos rendszerbe van nyilvántartásba véve és azon keresztül tesz eleget adófizetési kötelezettségének, és előzetesen felszámított levonható adót szeretne érvényesíteni, akkor azt a belföldön nem letelepedett adóalanyok adó-visszatéríttetésére vonatkozó különös szabályok szerint teheti meg. Abban az esetben azonban, ha egyéb tevékenysége folytán a belföldön nem letelepedett adóalany belföldön adóalanyként nyilvántartásba van véve vagy erre lenne kötelezett, akkor az előzetesen felszámított levonható adó érvényesítését a belföldön benyújtandó áfa bevallása keretében tudja megtenni.

A Javaslat megteremti a 150 EUR belső értéket meg nem haladó import küldemények utáni adófizetésre vonatkozó egyszerűsített szabályokat, arra az esetre, ha az értékesítő nem alkalmazza az import egyablakos rendszert. Az egyszerűsítés keretében a termék szabad forgalomba bocsátását kezdeményező személy szedi be a címzettől és fizeti meg havonta az állami vám- és adóhatóság részére a termékimportot terhelő adót, kivéve, ha a címzett a vám-árunyilatkozat benyújtásáig ettől eltérően nyilatkozik. Adófizetésre kötelezett azonban a küldemény címzettje marad. Abban az esetben azonban, ha a címzett a terméket az adóbeszedésre kötelezett érdekkörében felmerült ok miatt nem kapja meg, indokolt az adófizetési kötelezettséget az adóbeszedésre kötelezettre telepíteni, azzal, hogy kimentheti magát. Az adóbeszedésre kötelezett abban az esetben mentesülhet az adófizetési kötelezettség alól, ha bizonyítja, hogy a megsemmisülést a tevékenységi körén kívül eső elháríthatatlan ok idézte elő, vagy az egyéb vagyoni kár elhárítása érdekében úgy járt el, ahogy az általában elvárható. A Javaslat értelmében ezt az egyszerűsítést olyan személy, szervezett alkalmazhatja, aki (amely) rendelkezik halasztott vámfizetésre vonatkozó engedéllyel és belföldön nyilvántartásba vett adóalany, olyan esetekben, amikor egyébként az import egyablakos rendszert alkalmazni lehetne.

Ezen egyszerűsített import áfa fizetés keretében a termékimport után a normál adómértékkel kell megállapítani az adót, függetlenül attól, hogy az importált termékre egyébként milyen adómérték vonatkozik. A termék szabadforgalomba bocsátását kezdeményező személynek a beszedendő import áfa összegének kiszámításához a termék vám-árunyilatkozaton feltüntetett ellenértékéből kell kiindulnia és az import áfa adóalapját az Áfa tv. termékimportra vonatkozó szabályai szerint kiszámítania.

A termékimport utáni adó egyszerűsített megfizetésére vonatkozó szabályokat alkalmazó adóalanyoknak megfelelően részletes nyilvántartást kell vezetnie az adófizetési kötelezettség megállapításához és a nyilvántartását kérésre elektronikusan az állami adó- és vámhatóság részére rendelkezésre kell bocsátania.

53. §-hoz

A Javaslat összhangba hozza az átváltással kapcsolatos vám szabályokkal az áfa szabályokat a termékimportra vonatkozó rendelkezéseknél.

54. §-hoz

A Javaslat az egyablakos rendszer alkalmazhatóságának bővítésével összhangban bővíti azon esetek körét, amikor a belföldön nem letelepedett adóalanyok nem kell belföldön adóalanyként bejelentkeznie a bevallási és adófizetési kötelezettsége teljesítéséhez.

55. §-hoz

A Javaslat a termék Közösségen belüli távértékesítésére vonatkozó szabályok változásával összhangba hozza a belföldi bejelentésre vonatkozó szabályt.

56. §-hoz

A Javaslat bővíti, hogy mely esetekben kérheti vissza az adóalany az áfa összegét különös adó-visszatérítési eljárásban. Ennek megfelelően, ha az adóalanyt fizetendő adó az adósemlegesség elvébe ütközően terheli, és egyéb módon nincs lehetőség ezen adóösszeg rendezésére, akkor megfelelő garanciális feltételek mellett ez a szabály biztosít lehetőséget arra, hogy az adóalanyt ért sérelem rendezhető legyen. Az eljárás az adóalany kérelmére indul.

57. §-hoz

2021. január 1-től lehetővé válik a behajthatatlan követelés címén történő utólagos adóalap-csökkentés abban az esetben is, ha a behajthatatlan követelés alapjául szolgáló ügylet vevője nem minősül általános forgalmi adóalanynak. Erre tekintettel szükségessé válik az értelmező rendelkezés pontosítása is: ez alapján az Áfa tv. szempontjából behajthatatlannak tekinthető azon követelésösszeg is, amelynek megfizetése alól a természetes személyek adósságrendezési eljárása során a bíróság által hozott döntés alapján mentesül a vevő (adó).

58. §-hoz

A Javaslat a jogharmonizációs klauzulát rögzíti.

59. §-hoz

Az Áfa tv. átmeneti rendelkezésének technikai pontosítása az online számlaadat-szolgáltatás kiterjesztése hatálybalépésének 2021. január 4-re módosulása miatt.

60. §-hoz

Az átmeneti szabály rögzíti, hogy az adószám törlés joghatásai nem állnak be akkor sem, ha az állami adó- és vámhatóság az adószámot a törvény hatálybalépését megelőzően, az adó megállapításához való jog elvülési idején belül törölte, majd állapította meg ismételten.

Az Áfa tv. lehetővé teszi, hogy a különös szabályozás alá tartozó viszonteladó úgy döntsön, hogy a különös szabályok helyett az általános szabályokat alkalmazza tevékenységére. Ezen választási jog gyakorlása esetén az adóalany 2 naptári évig kötve van döntéséhez. Az átmeneti rendelkezés lehetővé teszi, hogy a személygépkocsi értékesítésével foglalkozó azon viszonteladó, aki/amely élt az Áfa törvényben fentiek szerinti választási jogával és ezért e döntéséhez 2021-ben egyébként még kötve lenne, 2021-re vonatkozóan megváltoztathassa ezen döntését, az állami adó- és vámhatósághoz 2020. december 31-ig benyújtandó nyilatkozata révén.

Az átmeneti szabály rögzíti továbbá azt is, hogy a módosított rendelkezésben foglalt adómentesség azon termékértékesítésekre (személygépkocsi-értékesítésekre) alkalmazandó, amelyek a módosított rendelkezésben foglalt feltételeknek megfelelnek, és amelyek esetében a fizetendő adó megállapításának időpontja 2021. január 1-jére vagy azt követő időpontra esik.

61. §-hoz

2021. január 1-től lehetővé válik a behajthatatlan követelés címén történő utólagos adóalap-csökkentés abban az esetben is, ha a behajthatatlan követelés alapjául szolgáló ügylet vevője nem minősül általános forgalmi adóalanynak. Ehhez kapcsolódóan az átmeneti rendelkezés rögzíti, hogy a nem adóalany vevőkkel szemben fennálló, behajthatatlannak minősülő követelés jogcímén történő adóalap-csökkentési szabályok a 2021. január 1. előtt, de 2015. december 31. után teljesített ügyletek esetében is alkalmazhatóak.

62. §-hoz

2021. július 1-jét megelőzően az egyablakos rendszer szabályozása az adózás rendjéről szóló törvényben kapott helyet. Az egyablakos rendszerre vonatkozó szabályokat ezen időpontot követően a Javaslat az általános forgalmi adóról szóló törvényben szabályozza, egyúttal bővül az egyablakos rendszer hatálya. A Javaslat rendelkezik arról, hogy azon Közösség területén kívül letelepedett adóalanyok, amely 2021. április 1-jei hatállyal szerepel az adóhatóság nyilvántartásában a Közösségen kívüli letelepedett adóalanyok között, nem keletkezik bejelentési kötelezettsége annak érdekében, hogy a nem uniós egyablakos rendszert tovább alkalmazza.

Azonban, ha a Közösség területén nem letelepedett adóalany a Közösségen belüli távértékesítés utáni áfa fizetési kötelezettségének az egyablakos rendszer alkalmazásával kíván eleget tenni, tekintettel arra, hogy erre az uniós egyablakos rendszerben nyílik lehetősége, be kell jelentkeznie az állami adó- és vámhatósághoz. Belföldön letelepedett adóalany esetében szintén nincs szükség ismételt bejelentkezésre az uniós egyablakos rendszerbe annak további alkalmazásához, amennyiben az adóalany 2021. április 1-jei hatállyal szerepelt az adóhatóság ezen különös szabályozást alkalmazó adózókra vonatkozó nyilvántartásában. Értelemszerűen, ha az adóalanyt 2021. június 30-án törölték vagy törölni kellett volna a nyilvántartásból, úgy amennyiben az egyablakos rendszer alkalmazásának feltételei ismételten fennállnak, új bejelentkezés szükséges. Tekintettel azonban arra, hogy az egyablakos rendszerek tárgyi hatálya bővül, a 2021. április 1-jét megelőzően az egyablakos rendszerben regisztrált és ezen egyablakos rendszert tovább alkalmazni kívánó adóalanyoknak a Javaslatban meghatározott határidőig be kell jelenteniük azokat az adatokat, amelyek az egyablakos rendszer módosításával kapcsolatban pótlólagos adatnak minősülnek a korábbi szabályokhoz képest. Ezen bejelentés elmulasztása esetén úgy kell tekinteni, mintha az adóalany nem kívánná az egyablakos rendszert a továbbiakban alkalmazni, így az adóhatóság törli ezen adóalanyokat az egyablakos rendszerre vonatkozó nyilvántartásából.

63. §-hoz

A Javaslat értelmében, amennyiben az adóalany az import egyablakos rendszert alkalmazza a harmadik államból importált termék távértékesítése utáni adó megfizetésére, úgy a termék importja adómentes. Az import egyablakos rendszer alkalmazása esetén az adófizetési kötelezettség a fizetés elfogadásakor történik. Amennyiben a fizetés elfogadása hamarabb történik meg, mint a Javaslat szerinti rendelkezések hatályba lépése, azonban a termék ténylegesen csak a Javaslat hatályba lépését követően vámkezelik, úgy nem keletkezne adófizetési kötelezettség egyik jogcímen se. Ennek érdekében a Javaslat rögzíti, hogy ilyen esetben az adófizetési kötelezettség a termék vámjogi szabadforgalomba bocsátásakor keletkezik.

64. §-hoz

Annak érdekében, hogy az adóalanyok már a 2021. június 30-át követően teljesített ügyleteikre is tudják alkalmazni az egyablakos rendszereket, biztosítani kell, hogy 2021. április 1-jét követően regisztrálni tudjanak a rendszerbe. Ugyanakkor magát a kibővített uniós és nem uniós egyablakos rendszert, illetve az újonnan induló import egyablakos rendszert alkalmazni csak 2021. július 1-jétől lehet.

65. §-hoz

Az adóhatóság által kijánlott bevallás-tervezet felhasználásával teljesíthető bevallási kötelezettséghez kapcsolódó átmeneti előírás. A Javaslat ezen felül rendezi, hogy jogutódlás esetén a jogutód mikortól jogosult a jogelőd adatai tekintetében az adóhatóság által kijánlott bevallás elektronikus felületen történő benyújtására, valamint a jogelőd által e felületen korábban benyújtott bevallás önellenőrzéssel történő helyesbítésére. A Javaslat előírja továbbá, hogy mely időponttól teljesíthető egyes speciális esetekben (bevallás gyakoriság váltás vagy felszámolási, végelszámolási, kényszertörlési eljárás hatálya alá kerülés esetén) az adóhatóság által kijánlott bevallás tervezet felhasználásával a bevallási kötelezettség.

66. §-hoz

A Javaslat a módosítás miatt szükségessé vált szövegbeli koherenciát kezeli.

67. §-hoz

A Javaslat egy technikai hibát korrigál, a javítás a „0102 29 41-ből” szöveget érinti.

68. §-hoz

A Javaslat a számla online adatszolgáltatás 2021. január 4-től történő kiterjesztése miatt szükségessé váló kiigazításokat tartalmazza. A Javaslat a módosítások miatt szükséges jogszabályi hivatkozásokat vezeti át.

69. §-hoz

A Javaslat hatályon kívül helyezi a régi távértékesítésre vonatkozó szabályokat, valamint a régi, az elektronikus, távközlési és műsorszolgáltatási szolgáltatások tekintetében a kisvállalkozások számára megállapított egyszerűsítési szabályokat, valamint a régi egyablakos rendszerre vonatkozó szabályokat, tekintettel az ezekre vonatkozó új szabályok hatályba lépésére.

7. A jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény módosítása**70. §-hoz**

A Jöt. 9. § (1) bekezdés m) pontjával összefüggő módosítás. Szabálytalanságnak minősül és így adófizetési kötelezettség keletkezik, ha – az adófelfüggesztési eljárás során alkalmazott eljárásnak megfelelően – a kiszállítást követő négy hónapon belül nem igazolható a külföldre történő kiszállítás ténye.

71. §-hoz

Az (1) bekezdéshez: A Jöt. 9. § (1) bekezdés m) pontjával összefüggő módosítás. Az adófizetési kötelezettség akkor keletkezik, amikor az információ az állami adó- és vámhatóság tudomására jut.

A (2) bekezdéshez: A módosítás alapján az engedélyes bejelentését követően az állami adó- és vámhatóság jelenlétében végzett készletfelvelet során megállapított hiány a továbbiakban nem minősül szabálytalanságnak, ezáltal jövedéki bírság sem lesz alkalmazható miatta. Az engedélyes által önként, jogkövető magatartás keretében bejelentett készletfelvelet során a hatóság jelenlétében és a hatóság távollétében megállapított hiány ezáltal a gazdálkodók számára kedvező módon azonos jogszabályi megítélés alá fog esni. A módosítás eredményeként az engedélyes a megállapított hiány után az adót az állami adó- és vámhatóság jelenlétében végzett készletfelvelet követően önadózással tudja megállapítani és bevallani. A Jöt. 17. § (1) bekezdés c) pontja szerinti, az állami adó- és vámhatóság által kezdeményezett készletfelvelet esetén feltárt hiány továbbra is szabálytalanságnak minősül és bírságot lehet levételezni.

72. §-hoz

Az (1) bekezdéshez: A Jöt. 9. § (1) bekezdés m) pontjával összefüggő módosítás. Az adófizetésre az adóraktár engedélyese kötelezett.

A (2) bekezdéshez: A módosítás alapján az engedélyes bejelentését követően az állami adó- és vámhatóság jelenlétében végzett készletfelvelet során megállapított hiány a továbbiakban nem minősül szabálytalanságnak, ezáltal jövedéki bírság sem lesz alkalmazható miatta. Az engedélyes által önként, jogkövető magatartás keretében bejelentett készletfelvelet során a hatóság jelenlétében és a hatóság távollétében megállapított hiány ezáltal a gazdálkodók számára kedvező módon azonos jogszabályi megítélés alá fog esni. A módosítás eredményeként az engedélyes a megállapított hiány után az adót az állami adó- és vámhatóság jelenlétében végzett készletfelvelet követően önadózással tudja megállapítani és bevallani. A Jöt. 17. § (1) bekezdés c) pontja szerinti, az állami adó- és vámhatóság által kezdeményezett készletfelvelet esetén feltárt hiány továbbra is szabálytalanságnak minősül és bírságot lehet levételezni.

73. §-hoz

A dohányzást helyettesítő nikotintartalmú termék az Európai Unió legtöbb tagállamában nem minősül jövedéki terméknek, szemben a magyar szabályozással. A magyar szabályozás alapján ezeket a termékeket adóraktárban kell előállítani és onnan kikerülésükkor, azaz a szabad forgalomba bocsátáskor jövedéki adófizetési kötelezettség keletkezik akkor is, ha azokat külföldre kiszállítják és így utóbb a jövedéki adó visszaigényelhető. Az adó megfizetési és visszaigénylési folyamat egyszerűsítése érdekében a külföldre kiszállított termékek esetében nem keletkezne adófizetési kötelezettség, ha a végrehajtási rendelet szerinti dokumentumokkal igazolható a külföldre kiszállítás ténye. Ily módon lehetséges annak biztosítása, hogy ameddig nem minősül a dohányzást helyettesítő nikotintartalmú termék uniós szinten harmonizált jövedéki terméknek és így nem lehet esetükben az uniós adófelfüggesztési eljárást alkalmazni, addig speciális szabályozással érjük el ugyanazt a hatást, mintha a termék adófelfüggesztési eljárásban hagyná el Magyarországot területét.

74. §-hoz

Egyszerűsített jövedéki engedélyt válthatnak ki a laboratóriumi vagy egészségügyi célra szolgáló speciális fűtőolajat külföldről behozók, továbbá eltörlésre kerül az ilyen engedélyesek készletfelvételi kötelezettsége.

75. §-hoz

Megszűnik a tudományos és oktatási célú desztillálóberendezés használatának alkalmankénti hatósági bejelentése, és a tevékenység egyszerűsítése érdekében, az ellenőrizhetőség biztosítása mellett, az előállított termékekről nyilvántartást kell vezetni.

76. §-hoz

A módosítás meghatározza, hogy a harmadik országokba utazó utasok részére a duty free-ben zárjeggyel, adózottan értékesített dohánygyártmányok után megfizetett jövedéki adó visszaigénylése esetén milyen kiskereskedelmi eladási árat kell alkalmazni.

77. §-hoz

A külföldre kiszállított zárjegyek esetén egységesen 6 hónapban kerül meghatározásra a zárjegyek elszámolására megállapított határidő.

A módosítással lehetőség nyílik a tagállamból, illetve harmadik országból szabályszerűen visszaszállított és az állami adó- és vámhatóság részére bemutatott, fel nem használt és sértetlen zárjegyek ismételt kiszállítására.

78. §-hoz

Az engedély felfüggesztésére, visszavonására és az állandó felügyelettel gyakorolt jövedéki ellenőrzésre vonatkozó határozatok estében a módosítás megteremti a saját kézbesítő útján történő hatósági közlés lehetőségét a vonatkozó döntések mielőbbi végrehajthatósága, azaz a döntésben foglalt intézkedés eredményessége érdekében.

79. §-hoz

Az ismeretlen személy által elkövetett jövedéki jogsértések kapcsán lefoglalt illegális jövedéki termékek esetében szükséges speciális jövedéki kiegészítő eljárási szabályok megteremtése. Az általános adóigazgatási eljárási szabályok konkrét adózót feltételezve lettek kialakítva, ehhez képest az érintett jövedéki ügyekben speciális körülmény, hogy ismeretlen elkövető esetén az ellenőrzés kezdetekor a megbízólevelet, illetve az ellenőrzés eredményeként fellelt jogsértő termék sorsának rendezése érdekében kiállítani szükséges jegyzőkönyvet nincs kinek átadni, tehát e közlési jellegű követelmények alól szükséges mentesítési szabály.

80. §-hoz

A módosítás a határidőn túl az adózó általi önkéntesen teljesített adatszolgáltatás esetére állapít meg bírság alkalmazása alól mentesítő kedvezményes szabályt.

81. §-hoz

A módosítás a jövedéki ügyekben az adatszolgáltatási kötelezettség nem teljesítésének, hibás teljesítésének vagy valótlan tartalommal történő teljesítésének korrekciója esetére állapít meg az Art. 221. §-belihez hasonló rendelkezéseket. A módosítás a jövedéki eljárásokat az ügyfelek számára kedvezőbbé teszi az automatikus bírságolást megszüntetve, azzal a lényeges eltéréssel az Art.-beli szabályozásától, hogy az adófizetési kötelezettséget csökkentő mulasztás esetén a szankciótól továbbra sem lehet eltekinteni.

82. §-hoz

A szabadforgalomban jogsértően birtokolt, jellemzően számla nélkül forgalmazott csendes bor Jöt. 100. § (6) bekezdése szerinti bírság alkalmazása melletti elkobozhatóságát megteremtő módosítás a termékek sorsának rendezése érdekében (utóbb legyen lehetőség megsemmisítésükre).

83. §-hoz

A bérfőzés jövedéki adókulcsa 0-ra csökken, a bérfőzés gyakorlatilag adómentessé válik.

A gyümölcsstermesztő háztartások saját fogyasztását szolgáló magánfőzés intézménye 2021. január 1-jétől ismét adómentessé válik. Az évente előállítható mennyiség továbbra is 86 liter marad háztartásonként, tekintettel arra, hogy a háztartás saját fogyasztását szolgáló magánfőzött párlat esetében továbbra sincs meghatározva alkoholtartalom ellenőrzési kötelezettség és ez a mennyiség arányos a bérfőzés 43 liter tiszta alkohol mennyiségben meghatározott adókedvezményre jogosító éves felső korlátjával.

84. §-hoz

A magánfőzés adómentessé válásával a párlat adójegy intézménye megszűnik. A főzésről előzetesen továbbra is bejelentést kell tenni az állami adó- és vámhatósághoz, amely a bejelentett mennyiségről a termék eredetét igazoló magánfőzött párlatszármasági igazolást állít ki. A magánfőzés szabályainak betartását továbbra is az önkormányzati jegyzők jogosultak ellenőrizni, a jogsértések esetére kialakított szankciórendszer változatlan marad.

85. §-hoz

A dohánygyártmányokra alkalmazott jövedéki adó szerkezetéről és adókulcsáról szóló 2011/64/EU irányelve (2011. június 21.) tanácsi irányelv cigarettára meghatározott adóminimumának teljesítése érdekében két lépcsőben, 2021. január 1-jén és április 1-jén emelkedik a cigaretta jövedéki adómértéke, valamint a termékhelyettesítő jellegre tekintettel, ahhoz igazodóan a többi dohánygyártmány jövedéki adómértéke.

86. §-hoz

Átmeneti rendelkezés az adózók számára a korábbiaknál kedvezőbb tartalmú rendelkezések folyamatban lévő eljárásokban történő alkalmazására.

87. §-hoz

- a) A módosítás alapján az engedélyes bejelentését követően az állami adó- és vámhatóság jelenlétében végzett készletfelvétel során megállapított hiány a továbbiakban nem minősül szabálytalanságnak, ezáltal jövedéki bírság sem lesz alkalmazható miatta. Az engedélyes által önként, jogkövető magatartás keretében bejelentett készletfelvétel során a hatóság jelenlétében és a hatóság távollétében megállapított hiány ezáltal a gazdálkodók számára kedvező módon azonos jogszabályi megítélés alá fog esni. A módosítás eredményeként az engedélyes a megállapított hiány után az adót az állami adó- és vámhatóság jelenlétében végzett készletfelvételt követően önadózással tudja megállapítani és bevallani. A Jöt. 17. § (1) bekezdés c) pontja szerinti, az állami adó- és vámhatóság által kezdeményezett készletfelvétel esetén feltárt hiány továbbra is szabálytalanságnak minősül és bírsághozható marad.
- b) A módosítás alapján a 2710 12 41 KN-kód szerinti, nem közúti járművekben használt termék (kisgépekben használatos alkilat-benzin) maximum 5 liter/kilogrammos kiserelésben nem minősül üzemanyagnak, ezáltal kiskereskedelmi forgalmazása jövedéki engedély nélkül végezhető.
- c) A módosítás rugalmasabbá, a gazdálkodói igényekhez jobban alkalmazkodóvá teszi az egyedi veszteségnorma-megállapítás törvényi szabályait. A módosítást megelőzően egyedi hatósági határozattal csak a veszteségnormák miniszteri rendeletben meghatározott mértékétől lehetett eltérni. A módosítás azonban emellett lehetővé teszi a miniszteri rendeletben meghatározottól eltérő tevékenységre (pl.: szűrés, kezelés, átfejtés) vagy termékre (pl.: elektronikus cigaretta, hevített termékek) is egyedi, azaz adott gazdálkodóra vonatkozó veszteségnorma hatósági megállapítását, sőt a rendeletbelitől eltérő elismert mennyiségű hiány vetítési alap meghatározását is indokolt, mérésrel alátámasztott esetben. Utóbbira például akkor lehet szükség, ha a gazdálkodónál a tárgyidőszaki termék-előállítás és -feladás mennyisége jelentősebb mértékben eltér egymástól, ilyenkor a technológiából adódó veszteség vetítési alapjaként a miniszteri rendeletben meghatározott tárgyidőszakban feladott termékmennyiség helyett a tárgyidőszakban előállított termékmennyiség is meghatározhatóvá válik.
- d) Év közbeni, önkéntes gazdálkodói készletfelvétel esetén rugalmasság biztosítása, 3 napos eltérési lehetőség a tárgynaptól.

- e) A jövedéki engedélyes biztosítéka 1 millió forintra csökken, ha kizárólag 2710 12 41 KN-kód szerinti, nem közúti járművekben használt, maximum 5 liter/kilogrammos kiserelésű termékekkel (kisgépekben használatos alkilat-benzin) kereskedik.
- f) A zárjegyek felhelyezésének optimalizálása érdekében megszűnik minden dohánygyártmány esetében a zárjegyek nyitáskori eltépődésére előírt kötelezettség.
- g) Magánfőzésnél a párlat adójegy helyett a magánfőzött párlat származási igazolás beszerzése intézhető választhatóan papír alapon vagy elektronikusan.
- h) Magánfőzésnél a párlat adójegy helyett a magánfőzött párlat származási igazolás beszerzése szükséges az előállításához.
- i) Magánfőzésnél a párlat adójegy helyett a magánfőzött párlat származási igazolás hiányához kapcsolódnak a jogkövetkezmények.
- j) A nem emberi fogyasztásra szolgáló termék gyártási eljárása során a gyártóberendezés karbantartására és tisztítására történő részlegesen denaturált alkohol-felhasználás is adómentessé válik az uniós szabályok változásával.
- k) A harmadik országban az uniós szabályok szerint teljesen denaturált alkohol is mentesül az adó alól az uniós denaturálási szabályok változásával.
- l) A párlat adójegy intézményének megszűnésével kapcsolatban a vonatkozó felhatalmazó rendelkezés korrekciója.
- m) Az magánfőzés adómentessé válását megelőzően előállított magánfőzött párlatokra továbbra is az előállításuk időpontjában hatályos jogszabályi rendelkezéseket kell alkalmazni.

88. §-hoz

- a) A módosítás egyértelműsíti, hogy az új típusú dohánytermékek után fizetendő általános forgalmi adót is a jövedéki adóval egyidejűleg kell bevallani és megfizetni.
- b) Jogtechnikai pontosítás
- c) Az adminisztrációs terhek csökkentése érdekében megszűnik a kereskedelmi gázolaj utáni adó-visszaigényléshez kapcsolódó előzetes és változáshoz kapcsolódó nyilvántartásba-vételi kötelezettség.
- d) Az adminisztrációs terhek csökkentése érdekében megszűnik egyes erjesztett alkoholos italok (gyümölcsbor, sör, palackos erjesztésű pezsgő) adómentes otthoni előállításának esetenkénti bejelentési kötelezettsége.
- e) Az adminisztrációs terhek csökkentése érdekében megszűnik a rekultivációs tevékenységhez kapcsolódó bejelentési kötelezettség.
- f) Az adminisztrációs terhek csökkentése érdekében megszűnik a vásáron vagy piacon, alkalmi rendezvényen és közterületen folytatott alkoholértékesítés esetén az állami adó- és vámhatóság felé történő külön bejelentési kötelezettség a kiskereskedők terheit csökkentve. Az 55/2009. (III. 13.) Korm. rendelet alapján a vásárokról, piacokról közhiteles nyilvántartást vezetnek az önkormányzatok, amely az állami adó- és vámhatóság által is megismerhető, hozzáférhető, ezáltal a tevékenység ellenőrizhetősége bejelentés nélkül is megmarad. A 210/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet alapján a kiskereskedelmi tevékenység bejelentésköteles, a bejelentések adatai a kormányrendelet 10/B. §-a alapján országos nyilvántartásba kerülnek, mely az adóhatóság számára is hozzáférhető.
- g) Az f) ponttal összefüggő módosítás.
- h) A d) ponttal összefüggő módosítás.
- i) A c) ponttal összefüggő módosítás.
- j) A módosítás egyértelműsíti, hogy az új típusú dohánytermékek után fizetendő általános forgalmi adót is a jövedéki adóval egyidejűleg kell bevallani és megfizetni.
- k) A módosítás egyértelműsíti, hogy az új típusú dohánytermékek után fizetendő általános forgalmi adót is a jövedéki adóval egyidejűleg kell bevallani és megfizetni.
- l) A módosítás egyértelműsíti, hogy az új típusú dohánytermékek után fizetendő általános forgalmi adót is a jövedéki adóval egyidejűleg kell bevallani és megfizetni.

8. Az egyes adótörvények uniós kötelezettségekhez kapcsolódó, valamint egyes törvények adóigazgatási tárgyú módosításáról szóló 2018. évi LXXXII. törvény módosítása

89. §-hoz

A javaslat más rendelkezéseivel összefüggésben nem lép hatályba a 2018. évi LXXXII. törvény azon rendelkezése, amely 2021. január 1-jétől szűkítené a munkaerő-kölcsönzések tekintetében azt a szolgáltatási kört, amely a fordított adózás hatálya alá tartozik.

90. §-hoz

Az előző §-hoz kapcsolódó technikai módosítás a hatályba nem lépő rendelkezésre tekintettel.

9. A Versenyképesebb Magyarországért program egyes adóintézkedéseinek megvalósítását szolgáló törvények módosításáról szóló 2019. évi C. törvény módosítása

91. §-hoz

A javaslat összehangolja az Áfa tv. ezen javaslat keretében megvalósuló és már elfogadott módosításait, egységes hatályba lépés érdekében.

III. FEJEZET

HELYI ADÓK ÉS GÉPJÁRMŰADÓ

10. A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény módosítása

92. §-hoz

Az adózás rendjéről szóló törvény hatályos szabályaiból jelenleg is következik, hogy az egyes iparüzési adóalap-komponensek számításakor a kapcsolt vállalkozásoknak figyelembe kell venni azt, ha az iparüzési adóalap-elem összege olyan ügyletből ered, amelynek során a szerződés szerinti ár a szokásos piaci ártól eltér. A javaslat e rendelkezés normatartalmát veszi át, rögzítve a kapcsolt felek közti ügyleteknél a szokásos piaci ár alkalmazásának kötelezettségét, ha az ügylet hatással van akár a nettó árbevételre, akár a nettó árbevétel-csökkentő költségre, ráfordításra.

A javaslat szerint a szokásos piaci ár miatti kiigazítás azokra a kapcsolt vállalkozásokra vonatkozik, amelyek számára a Tao. törvény előírja e kötelezettséget. A javaslat szerint – összhangban a Tao törvénnyel – csak akkor lehetséges az adóalap csökkentését eredményező korrekció, ha a vállalkozó rendelkezik üzleti partnere azon nyilatkozatával, miszerint az üzleti partner is azonos összegű, ellentétes irányú iparüzési adóalap-korrekciót végez. Ha az üzleti partner nem alanya a helyi iparüzési adónak (külföldi fél esetén vagy olyan belföldi vállalkozó esetén, amely csak olyan településen rendelkezik székhellyel vagy telephellyel, amelyik településen nincs bevezetve az iparüzési adó), akkor a nyilatkozatnak azt kell tartalmaznia, hogy az iparüzési adónak megfelelő adóban, annak hiányában a társasági adóban vagy a társasági adónak megfelelő külföldi adóban veszi figyelembe ezt a korrekciót.

A szokásos piaci ár miatti kiigazítás a javaslat szerint az egyes adóalap-komponensek korrekcióját jelenti főszabály szerint. Ebben az esetben az adóbevallásban ezt a korrekciót külön soron nem kell feltüntetni. Azonban a javaslat lehetővé teszi azt, hogy a korrekciók összevont hatása az adóbevallásban egyetlen soron jelenjen meg, az adóalap korrekciójaként.

93. §-hoz

Adminisztrációs szempontból mind az önkormányzati adóhatóságnak, mind az adózóknak nehézséget okoz az építőipari tevékenységet terhelő ideiglenes helyi iparüzési adókötelezettség teljesítése, amely az eseti jellegű bejelentkezés, bevallás-benyújtás, adófizetés szigorú kötelezettségét, illetve 180 nap települési munkavégzés után a települési telephely keletkezését és annak bejelentését vonja maga után. Erre figyelemmel a javaslat a 30 napon túli építőipari tevékenység ideiglenes jellegű iparüzési adókötelezettségére vonatkozó hatályos

szabályokat megszünteti. Ezzel egyidejűleg az adónemek számának csökkentése és az adórendszer egyszerűsítése, átláthatóbbá tétele érdekében az ideiglenes iparűzési adókötelezettség Magyarországon székhellyel, telephellyel nem rendelkező vállalkozásokat terhelő jogcíme is hatályát veszti. Így a javaslat értelmében az ideiglenes jellegű iparűzési tevékenység utáni adókötelezettség megszűnik.

Az ideiglenes jellegű iparűzési adókötelezettség megszűnésével összhangban, a Htv. belső koherenciájának megteremtése érdekében a javaslat módosítja a Htv. azon rendelkezését, amely – többek között – az ideiglenes iparűzési adókötelezettség okán fizetendő adó állandó jellegű iparűzési tevékenység után fizetendő adóba való betudásáról, valamint a betudás arányáról rendelkezik. Az ideiglenes jellegű adó betudásáról való rendelkezésre ugyanis nincs szükség. A javaslat a hatályos szabályok szerinti adócsökkentési lehetőségeket fenntartja.

94. §-hoz

A Htv. hatályos szövege nem tartalmaz a számviteli hiba iparűzési adóalapra gyakorolt hatásának korrigálására vonatkozó rendelkezést. Ennek oka, hogy a helyi iparűzési adóalap megállapítása és annak önellenőrzéssel való módosítása során a számviteli törvény és az adózás rendjéről szóló törvény vonatkozó rendelkezései is érvényesülnek. Ugyanakkor kérdésként merült fel a jogalkalmazás során, hogy számviteli hiba feltárása esetén mindenkor szükséges-e az önellenőrzés, illetve, hogy önellenőrzés esetén miképp kell a hiba feltárásával érintett adóév adóalapjának egyes elemeit számítani, miképp lehet kizárni a kétszeres adóztatást vagy az adóztatás elmaradását, különös tekintettel arra, hogy a számviteli törvény megkülönbözteti a jelentős összegű és a nem jelentős összegű számviteli hibát.

Az egyértelmű jogalkalmazás érdekében a javaslat kiegészíti a helyi iparűzési adóalap megállapításának szabályait. A javaslat rögzíti, hogy amennyiben a vállalkozó a számvitelről szóló törvény szerinti jelentős vagy nem jelentős összegű hibára tekintettel önellenőrzést végzett, vagy az adóhatóság végzett ellenőrzést és a hiba a feltárása évében a helyi iparűzési adóalapjára is hatással volt, azaz a hiba feltárása adóévének adóalap-elemeinél (és nem csak a korábbi évekre vonatkozó önellenőrzésnél) is figyelembe kellene venni a hiba korrekcióját, mert azt a főkönyvi könyvelésben rögzítik, akkor az adóalap-elemeket ennek megfelelően kell számítani. Ezzel kizárható, hogy egyes tételeket a vállalkozó két adóévben is figyelembe vegyen a helyi iparűzési adóalap megállapítása során, azaz ne növelje vagy csökkentse kétszer az adóalapot.

A javaslat szerinti normaszöveg feltételes módú megfogalmazása továbbra is lehetővé teszi, hogy az adózó döntése szerint a feltárt hiba hatását a feltárás adóévről szóló adómegállapítás során vegye figyelembe, azaz ne térjen el a főkönyvi könyvelésben szereplő adóalap-elemek összegétől. Ebben az esetben nincs szükség továbbra sem önellenőrzésre.

95. §-hoz

A javaslat értelmében módosul és egyúttal az adózók számára egyszerűsödik a helyi iparűzési adó bevallási rendje azáltal, hogy az adóalanyok a jövőben nem az önkormányzati adóhatósághoz, hanem kizárólag az állami adóhatóságon keresztül kötelesek benyújtani helyi iparűzési adóbevallásukat. Az állami adóhatóságon keresztül benyújtandó egységes, a székhelyre és valamennyi telephelyre vonatkozó adatot tartalmazó bevallás jelentős adminisztrációs kötelezettség-csökkentést eredményezhet az adóalanyoknál, illetve az önkormányzati adóhatóságoknál. Fontos összefüggés, hogy a bevallás-benyújtás/fogadás központosítása az önkormányzatok bevételi érdekeit semmilyen szempontból nem érinti, helyi adóról lévén szó a helyi iparűzési adóból származó bevétel továbbra is teljes egészében önkormányzati bevétel marad, az adót az önkormányzat számlájára kell fizetni.

Mindazonáltal a javaslat nem változtat azon, hogy az egyéni vállalkozónak nem minősülő magánszemély iparűzési adóalany (vállalkozó) az iparűzési adóbevallási nyomtatványt papíralapon is benyújthatja, tekintve, hogy e minőségében nem kötelezhető elektronikus kapcsolattartásra. Amennyiben a magánszemély vállalkozó a papíralapú bevallás-benyújtást választja, akkor azt az illetékes önkormányzati adóhatósághoz teheti meg.

96. §-hoz

Az önkormányzati adóztatásban használt bevallási, adatbejelentési, bejelentkezési (változás-bejelentési) nyomtatványok formáját és adattartalmát, továbbá az önkormányzati adóhatóságok adatszolgáltatását, illetve a nyilvántartási, adatkezelési, elszámolási rendet jelenleg több miniszteri rendelet szabályozza. Ugyanakkor

– az önkormányzati ASP rendszer működésére is tekintettel, valamint az átlátható jogi szabályozás kialakítása érdekében meghirdetett deregulációs célkitűzésekre figyelemmel – mindez nem igényel jogszabályi szintű szabályozást. Nincs szükség tehát az ezen tárgykörökről szóló nagy terjedelmű miniszteri rendeletek hatályban tartására, ezért a javaslat megteremti az érdemi deregulálás (a joganyag jelentős csökkentésének) lehetőségét.

Erre tekintettel a javaslat hatályon kívül helyezi a vonatkozó miniszteri rendeletek megalkotására vonatkozó felhatalmazó rendelkezéseket, azaz a Htv. 46. §-át.

A javaslat ugyanakkor – a Htv.-be illesztendő 42/I. §-sal – gondoskodik arról, hogy a bevallási, adatbejelentési, bejelentkezési, változásbejelentési nyomtatványok továbbra se legyenek szétartóak, önkormányzatonként különbözőek. Ezért e nyomtatványokat 2021-től az adópolitikáért felelős miniszter honlapján lehet fellelni.

97. §-hoz

A javaslat – az adóadminisztráció csökkentése érdekében – megszünteti az építőipari tevékenység után fennálló ideiglenes helyi iparüzési adókötelezettséget. Fennmarad ugyanakkor az a Htv.-beli rendelkezés, mely szerint azon vállalkozásnak, amely valamely településen adóéven belül 180 napot meghaladóan végez építőipari tevékenységet, az adott településen állandó jellegű iparüzési adókötelezettséget eredményező telephelye jön létre. A javaslat annyiban tér el a hatályos törvényszövegtől, hogy a Htv. ezt a rendelkezést nem az ideiglenes jellegű iparüzési tevékenységre vonatkozó szabályozásnál, hanem a telephely-fogalmában rögzítené.

A rendelkezés alkalmazása során a 180 nap számításakor, a hatályos szabályokkal azonosan az ideiglenes iparüzési tevékenységhez kapcsolódó a folyamatosan és megszakításokkal végzett tevékenységeket egyaránt figyelembe kell venni, mégpedig az adott szerződés szerinti teljesítés megkezdésétől a teljesítés megrendelő általi elfogadásáig terjedő időszak valamennyi naptári napját számba véve. A szabályozás szóhasználata azonban fölöslegessé tette a hatályos szabályozásában található „folyamatosan vagy megszakításokkal végzett” kitétel alkalmazását, hiszen ez az időtartam számításának rögzített szabályaiból is következik. Ezért e kitétel – a normavilágosság elvére is figyelemmel – a módosított szövegben már nem szerepel.

98. §-hoz

A javaslat a Htv. mellékletét is módosítja két ponton.

1. A hatályos szabályozás szerint az iparüzési adóalap-megosztás ún. eszközérték alapú megosztási módszere alapján a gépjárműveket annál a telephely szerinti településnél kell figyelembe venni, ahol azokat jellemzően tárolják. Megfigyelhető ugyanakkor, hogy egyes gépjármű bérbeadók, lízingbe adók az adót nem működtető településen létrehozott székhelyükhöz vagy telephelyükhöz rendelik eszközértékként a bérbe adott, lízingbe adott gépkocsikat, mondván e telephelyen történik a bérbe adott, lízingbe adott járművek úgymond tárolása.

A javaslat értelmében – az adókikerülést kizárandó – módosul a Htv. iparüzési adóalap-megosztást szabályozó melléklete. A javaslat szerinti módosítás 2021-től azt fogja rögzíteni, hogy a gépkocsit bérbe-, lízingbe adók esetén az iparüzési adóalap-megosztásnál e gépkocsik eszközértékét a székhelyen, telephelyen felmerült személyi jellegű ráfordítás arányában kell kimutatni.

2. Az ideiglenes jellegű iparüzési adókötelezettség megszüntetése miatt szükséges az építőipari tevékenységet végző vállalkozóra vonatkozó speciális megosztási szabály terminológiai módosítása.

99. §-hoz

A javaslat az ideiglenes jellegű tevékenység utáni iparüzési adókötelezettség megszüntetése miatt szükséges szövegcsere módosításokat fogalmazza meg, valamint egy szövegpontosítást irányoz elő. Továbbá a javaslat rendelkezik arról, hogy az az önkormányzat, amelyik 2014. június 30-án nem a kincstári adóadat-feldolgozó programrendszert használta, 2023. január 1-éjig még használhatja a saját szoftverét az adóztatás során.

100. §-hoz

1–9. és 11. pontokhoz: Az ideiglenes jellegű iparüzési tevékenység utáni adókötelezettség megszűnésével összhangban, a Htv. belső koherenciájának megteremtése érdekében a javaslat hatályon kívül helyezi a Htv. azon

rendeleteit, amely az ideiglenes jellegű iparüzési tevékenység utáni adókötelezettség szabályait rögzítik. Emellett ideiglenes jellegű helyi iparüzési adó megszűnésére tekintettel szükségtelenné válik az „állandó jellegű” helyi iparüzési adó megkülönböztetése, így a javaslat hatályon kívül helyezi az erre utaló jelzőket is.

10. és 12. pontokhoz: A javaslat az önkormányzati adóhatóság hatáskörébe tartozó adók és adók módjára behajtandó köztartozások nyilvántartása, kezelése, elszámolása, valamint az önkormányzati adóhatóság adatszolgáltatási eljárása szabályainak megalkotására vonatkozó felhatalmazó rendelkezés [Htv. 46. §-a] hatályon kívül helyezését is megfogalmazza, tekintettel arra, hogy az eljárásrend kialakítása nem igényel rendeleti szabályozást.

A rendeleti szintű szabályozás hatályon kívül helyezésének pedig egyenes következménye azon Htv-beli rendelkezés [Htv. 42/C. §] hatályon kívül helyezése, illetve a javaslattal újonnan beiktatandó 42/I. §-ban újrafogalmazása, amely lehetővé teszi az adóalany számára bizonyos esetekben az adóbevallás papíralapon történő benyújtását.

11. A gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény módosítása

101. §-hoz

A Gjt. jelenleg hatályos 9. §-a értelmében a belföldi gépjárművek adója esetében az adóhatósági feladatokat az önkormányzati adóhatóság látja el. A Gjt. ezen szakasza rendezi gépjárműadó kapcsán a hatásköri szabályok mellett az egyes önkormányzatok illetékességére vonatkozó szabályokat is.

A javaslat szerint az adóhatósági feladatokat a belföldi gépjárművek utáni gépjárműadóban 2021. január 1-jétől az állami adóhatóság látja el. Erre figyelemmel a Gjt.-nek az ezen adónemben eljárni jogosult adóhatóságra vonatkozó rendelkezése, azaz a Gjt. 9. §-a úgy módosul, hogy az eljáró adóhatóság az adótárgy gépjármű üzemeltetője, ennek hiányában tulajdonosa szerint illetékes önkormányzati adóhatóság helyett az állami adó- és vámhatóság.

102. §-hoz

A Gjt. hatályos 9/A. §-a azt rögzíti, hogy az önkormányzati adóhatóságnak az adóalanyt megillető éves adómentességről nem kell határozatot hoznia, elegendő e tényről csupán a saját nyilvántartásában rögzítenie.

A gépjárműadóztatási jogkör állami adóhatósághoz telepítése kapcsán indokolt a Gjt. ezen szakaszának olyan tartalmú módosítása a javaslat szerint, mely ugyanezt a normatartalmat rögzíti a gépjárműadóztatási feladatot átvevő állami adó- és vámhatóság feladatellátására is.

103. §-hoz

A Gjt. módosítása értelmében a környezetkímélő gépkocsival kell azonosnak, azaz gépjárműadó-mentesnek tekinteni a környezetkímélő motorkerékpárt is. Ennek érdekében 2021. január 1-jétől a Gjt. értelmező rendelkezései közé beépül a környezetkímélő motorkerékpár fogalma is.

104. §-hoz

A javaslat célja a gépjármű-adóztatási feladatok áttelepítésével az önkormányzatok adóztatási költségének csökkentése. Mivel a 2021. évi költségvetési törvény értelmében az önkormányzatok csak a 2021. évtől esnek el a gépjárműadó-bevételtől, így indokolt, hogy az adóhatósági jogkörük is csak 2020. december 31-ét követő időszakra eső gépjárműadó-kötelezettség kapcsán szűnjön meg.

Mindezekre figyelemmel a javaslat egy, a Gjt.-be 19/C. §-ként beépülő átmeneti rendelkezésként rögzíti, hogy az állami adó- és vámhatóság adóhatósági jogkörét megteremtő Gjt.-be beépülő hatásköri szabály (a Gjt. 2021. január 1-jétől hatályos 9. §-a) csak a 2021. január 1-jétől kezdődő időszakra eső gépjárműadó-kötelezettség kapcsán él, azaz az állami adóhatóság a belföldi gépjárművek utáni gépjárműadóban az adóhatósági feladatokat csak a 2021. évtől, a 2021. január 1-jétől kezdődő időszakra eső gépjárműadó-kötelezettség kapcsán látja el.

Erre ráerősítendő, utalva az Art-nak az önkormányzati adóhatóságot a gépjárműadóban adómegállapítási joggal felruházó 2020. december 31-én hatályos 141. § (2) bekezdésére is, külön szabály rendelkezik arról, hogy a 2021. január 1-jét megelőző időszakra eső gépjárműadóügyekben (2020. december 31-ig terjedő időszak adókötelezettségének megállapítása, ezen időszak adójának beszedése, végrehajtása, erre az időszakra vonatkozó ellenőrzés és szankciók megállapítása) az adóhatósági feladatokat a Gjt. 2020. december 31-ig hatályos szövege alapján továbbra is az illetékes önkormányzati adóhatóság látja el. Ezzel összhangban a 2021. évi költségvetési törvény értelmében a 2020. december 31-ig terjedő időszakra vonatkozó szankciókból (bírság, pótlék) származó bevétel 100%-ban az önkormányzatot illeti meg.

A javaslat mindemellett megfogalmazza azt is, hogy az önkormányzati adóhatóság is élhet a gépjármű forgalomból való kivonására vonatkozó kezdeményezés lehetőségével, ha az adótarozás az egy évi adótételt meghaladja, feltéve, hogy a fizetési kötelezettség 2020. december 31-ig keletkezett (az állami adóhatóság a 2021-től keletkező egy évi gépjármű-adótarozás esetén kezdeményezheti a gépjármű forgalomból való kivonását).

A javaslat rendelkezik arról is, hogy ha a 2021. január 1-jét megelőző időszakra valamely jogcímen az adózó felé az általa korábban már megfizetett gépjárműadó összegét vissza kell téríteni, az önkormányzat az adózónak visszatérített összeg azon részét, amely a központi költségvetést illette meg, – a kincstár útján – visszaigényelje.

A javaslat azt is megfogalmazza, hogy az önkormányzati adóhatóságnak át kell adnia azokat az adatokat az állami adóhatóság számára, amelyek alapján az állami adóhatóság – adózói adatbejelentés nélkül – megállapíthatja a gépjármű mentességét, feltéve, hogy az adóalany személye nem változik 2021. január 1-jétől. Az adatszolgáltatásnak az ADÓ.ASP rendszeren keresztül kell megtörténnie.

105. §-hoz

A gépjárműadóztatási jogkör állami adóhatósághoz telepítése miatt a javaslat a Gjt. adóhatóságra utaló rendelkezéseiben az önkormányzati adóhatóság kifejezést állami adó- és vámhatóságra cseréli. A javaslat továbbá az adóhatóságra vonatkozó fogalmi rendszert a Gjt-n belül egységesíti, azaz a Gjt. keretén belül szabályozott gépjárműadó és cégautóadó egyes rendelkezéseinél adóhatóságként egységesen az állami adó- és vámhatóságot nevesíti. Ezen túlmenően a javaslat szövegpontosítást is megfogalmaz.

106. §-hoz

Figyelemmel arra, hogy a javaslat szerint a cégautóadó mellett a belföldi gépjárműadóban is az állami adóhatóság lesz az eljáró hatóság, így a javaslat a cégautóadóban alkalmazandó gépjárműadó-betudást rendező szabályban az önkormányzati adóhatóság adómegállapító jogára utaló szövegrészt hatályon kívül helyezi.

IV. FEJEZET

EGYES ÁGAZATI ADÓK

12. Az államháztartás egyensúlyát javító különadóról és járadékról szóló 2006. évi LIX. törvény módosításához

107. §-hoz

A javaslat pontosítja a járványügyi különadóval kapcsolatos kedvezményt az 5 éves egyenlő összegű levonásokra vonatkozóan annak érdekében, hogy a jogalkotói cél egyértelműen érvényesüljön. A kedvezmény 5 év alatt egyenlő részletekben vehető igénybe bankadó terhére.

108. §-hoz

Jogtechnikai módosítás, elcsúszott hivatkozás javítása.

13. Az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXXII. törvény módosításáról szóló 2016. évi LXXVI. törvény módosításához

109. §-hoz

Az (1) bekezdéshez: Az éttermi szolgáltatást, valamint 2020. január 1-jétől a szálláshely-szolgáltatást 5%-os áfa és 4%-os turizmusfejlesztési hozzájárulás terheli akkor is, ha ezen szolgáltatásokat például utazásközvetítő nyújtja saját nevében, más javára, azaz közvetített szolgáltatásként, de nem az árrés adózás szabályai szerint. Ez azt eredményezi, hogy e szolgáltatást kétszer is terheli hozzájárulási kötelezettség, egyszer a tényleges nyújtójánál, másodsor pedig a szolgáltatást közvetítőnél. A halmozódás kizárása érdekében a javaslat kiemeli a hozzájárulás-köteles szolgáltatások közül azokat az 5%-os áfa-mértékkel adózó éttermi, valamint szálláshely-szolgáltatásokat, amelyeket az Áfa törvény szerinti közvetített szolgáltatásként – de nem az árrés adózás szabályi szerint – nyújtanak.

A (2) bekezdéshez: A hozzájárulás alapja a hozzájárulás-köteles szolgáltatás áfa nélküli ellenértéke. A javaslat akként rendezi a külföldi fizetőeszközben meghatározott ellenérték forintra történő átszámítását, hogy utalást tesz az Áfa törvény átváltásra, alkalmazandó árfolyamra vonatkozó szabályaira.

14. Az egyes adózási tárgyú törvényeknek a koronavírus-járvány gazdasági hatásainak mérséklése érdekében szükséges módosításáról szóló 2020. évi XLVI. törvény módosításához

110. §-hoz

A járványügyi különadóval kapcsolatos módosításokkal összefüggő jogtechnikai módosítási javaslat.

111. §-hoz

A járványügyi különadóval kapcsolatos módosításokkal összefüggő jogtechnikai módosítási javaslat.

V. FEJEZET ILLETÉKEK

15. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosítása

112. §-hoz

Az ügyfelek fizetési, továbbá az első fokú közigazgatási hatósági ügyek intézésében részt vevő hatóságok adminisztratív terheinek csökkentése, ezáltal a versenyképesség növelése érdekében – egyes okmányok, valamint az adó- és értékbizonyítvány illetékének kivételével – megszűnik az első fokú közigazgatási hatósági eljárás megindításához kapcsolódó eljárási illetékkötelezettség. A javaslat értelmében ezen eljárások nem esnek a közigazgatási hatósági eljárási illeték tárgyi hatálya alá.

A változtatás a külön jogszabályokban meghatározott eljárások kezdeményezésekor fennálló igazgatási szolgáltatási díjkötelezettséget nem érinti, vagyis változatlan a szabályozás tekintetében, hogy egyes specifikus első fokú közigazgatási hatósági eljárásokhoz továbbra is kapcsolódhat igazgatási szolgáltatási díjfizetési kötelezettség, kivéve a javaslat szerint az Itv-be épülő 2. számú melléklet szerinti eljárásokat. Az illetéktörvény módosuló rendelkezései nyomán tehát a közigazgatási hatósági eljárási illeték tárgyi hatálya alá a 1. melléklet szerinti elsőfokú közigazgatási hatósági eljárások és a jogorvoslati eljárások esnek. Az említett eljárásokhoz kapcsolódó eljárási illetékmértékek változatlanok.

A változtatás hatásaképpen nemcsak az adminisztrációs teher, hanem az ügyfelek illetékterhe is csökken, hiszen azon eljárások után, amelyeket külön igazgatási szolgáltatási díjfizetés nem terhel (például a jegyző által kiállított egyes igazolások esetén), nem kell a 3000 forint összegű – általános tételű – eljárási illetéket megfizetni.

Fontos összefüggés továbbá, hogy a jelenleg tárgyuknál fogva illetékmentes eljárások, valamint ezen eljárások jogorvoslata után továbbra sem kell illetéket vagy igazgatási szolgáltatási díjat fizetni. Ezen eljárásokat a javaslat szerint az Itv-be épülő 2. számú melléklet rögzíti.

113. §-hoz

A javaslat szerint az első fokú közigazgatási hatósági eljárások – az 1. mellékletben nevesített eljárások kivételével – 2021. január 1-jétől nem esnek a közigazgatási hatósági eljárási illeték tárgyi hatálya alá. Ezért első fokú közigazgatási hatósági eljárásokhoz kapcsolódó általános tételű illetéket 2021-től nem kell fizetni. Tekintettel azonban arra, hogy számos jogszabály hivatkozik az ún. általános tételű eljárási illetékre, mint fogalomra, a javaslat e jogintézményt fenntartja, azzal, hogy az összeg változatlan marad.

114. §-hoz

Az 1. ponthoz: Annak érdekében, hogy a 2. melléklet szerinti eljárásokat közteherfizetési kötelezettség nélkül lehessen kezdeményezni, a javaslat rögzíti, hogy ezen eljárások után igazgatási szolgáltatási díjkötelezettséget sem lehet megállapítani.

A 2. ponthoz: Az Itv. 73. § (2) bekezdés c) pontja egy már hatályát veszített jogszabályra, a kormányablakokról szóló kormányrendeletre utal. Az említett rendelet hatályon kívül helyezésére tekintettel indokolt a hatályos – a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló – kormányrendeletre történő utalás megjelenítése az illetéktörvényben.

115. §-hoz

A javaslat az illetéktörvényt két melléklettel egészíti ki, és ezzel egyidejűleg a speciális illetéktételeket tartalmazó Itv. Melléklet hatályát veszti. A javaslat szerinti 1. melléklet a közigazgatási hatósági eljárási illetékköteles eljárásokat rögzíti, a 2. melléklet pedig azokat az eljárásokat, igazgatási jellegű szolgáltatásokat sorolja fel, amelyek kezdeményezésekor az ügyfeleknek nem keletkezik közteher- (eljárási illeték, igazgatási szolgáltatási díj, költségtérítés stb.) fizetési kötelezettsége. A kedvező rendelkezés, amely a 2. melléklet szerinti eljárásokat kivonja a közteherfizetési kötelezettség alól, az eljárás egészében (így a jogorvoslat iránti kérelem előterjesztésekor is) érvényesül.

116. §-hoz

Az eljárási illetékszabályozás átalakításával összefüggésben az illetéktörvény belső koherenciájának megteremtése érdekében a javaslat egyes illetékszabályokat hatályon kívül helyez. Ez a szakasz ezen rendelkezéseket rögzíti.

VI. FEJEZET**A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS PÉNZÜGYI ALAPJAIT MEGILLETŐ EGYES BEFIZETÉSEKET ÉRINTŐ MÓDOSÍTÁSOK****16. A társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény módosítása****117. §-hoz**

Az a) ponthoz: A 2020. október 14-én kihirdetett egészségügyi szolgálati jogviszonyról szóló 2020. évi C. törvény létrehozza az egészségügyi szolgálati jogviszonyt, mint új jogviszonyt az egészségügyi dolgozók tekintetében. A módosítás a Tbj. szerinti biztosított jogállás megteremtését célozza az egészségügyi szolgálati jogviszony esetében is.

A b) ponthoz: A Nemzeti Választási Bizottság választott és megbízott tagjait érintő, egyértelműsítő rendelkezés.

VII. FEJEZET
ELJÁRÁSRENDET ÉRINTŐ TÖRVÉNYEK

17. Az adó- és egyéb közterhekkel kapcsolatos nemzetközi közigazgatási együttműködés egyes szabályairól szóló 2013. évi XXXVII. törvény módosítása

118. §-hoz

A Választottbírósági Egyezmény alapján transzferár ügyekben indított adóügyi vitarendezési eljárás hazai eljárási szabályozásának módosítása indokolja a vonatkozó új értelmező rendelkezések beiktatását.

119. §-hoz

A Választottbírósági Egyezmény alapján transzferár ügyekben indított adóügyi vitarendezési eljárás hazai eljárási szabályozásának módosítását indokolja, hogy az egyéb jogi alapokon indítható nemzetközi adóügyi vitarendezési eljárásokhoz, így az európai uniós és az adóegyezmények szerinti vitarendezési eljáráshoz kapcsolódó hazai eljárási szabályok korábban már módosításra kerültek, amelyekre tekintettel került kialakításra a szabályozás.

120. §-hoz

Az adótervezési konstrukcióról adatot szolgáltató adótervezésben közreműködő a konstrukció általa ismert részletéről köteles adatot szolgáltatni, és ha a konstrukcióban több adótervezésben közreműködő is érintett, akkor valamennyi közreműködőt terheli az adatszolgáltatási kötelezettség arra a részre, amelyet más még nem jelentett. Ebből kifolyólag egy konstrukcióról a teljes képet több adatszolgáltatásból lehet összeállítani.

Az átültető jogszabályban ugyanakkor nem szerepelt a DAC6 irányelv végrehajtásáról szóló 2019/532/EU rendelet preambulumának (3) bekezdésében rögzített azon megoldás, amely rögzíti, hogy ha egynél több közvetítő vagy érintett adózó köteles információt szolgáltatni, ugyanazon konstrukció minden ügyleténél egyetlen hivatkozási számnak kell szerepelnie annak érdekében, hogy ezek az ügyletek a központi adattárban egyetlen konstrukcióhoz legyenek köthetők.

A Bizottság által kibocsátott formanyomtatvány szerint a hivatkozási számot az az adóhatóság adja ki, amelyhez az adott konstrukcióval kapcsolatos első adatszolgáltatás beérkezik az első adatszolgáltatótól. Az adóhatóság közli a hivatkozási számot az első adatszolgáltatóval, majd az adatszolgáltató feladata lenne azt közölni a többi, ugyan arra a konstrukcióra vonatkozóan adatszolgáltatásra köteles közvetítővel, adózóval.

Annak biztosítása érdekében, hogy az adatszolgáltató a kapott hivatkozási számot továbbítsa az általa ismert többi érintett adatszolgáltató felé, ezt a kötelezettséget elő kell írni az átültetést elvégző jogszabályban, mivel jelenleg ez a megosztási kötelezettség kizárólag a végrehajtási rendelet preambulumának (3) bekezdéséből vezethető le.

121. §-hoz

Az adatszolgáltatási kötelezettség három esetben szállhat át az érintett adózóra:

1. amikor az adótervezésben közreműködő nem uniós személy (semmilyen módon nincs uniós illetősége);
2. amikor nincs adótervezésben közreműködő, de van adatszolgáltatási kötelezettség alá tartozó konstrukció;
3. amikor a közreműködő áthárítja az adatszolgáltatást az adózóra, arra hivatkozással, hogy üzleti titkot sértene az adatszolgáltatással, és erről értesíti az adózót.

Az első két esetben kevésbé szabályozható a konstrukció adóhatóság által kibocsátott egyedi hivatkozási számának megosztása, azonban a harmadik esetben ez megvalósítható. bekezdésének a módosító rendelkezések szerinti beiktatásával.

122. §-hoz

A módosítás az adótervezésben közreműködő és az érintett adózó azonosító adatainak jogszabályi felsorolása közé beiktatja a címet is annak érdekében, hogy az azonosításra minél szélesebb körű és pontosabb adatok alapján kerüljön sor.

123. §-hoz

A Választottbírósági Egyezmény alapján transzferár ügyekben indított adóügyi vitarendezési eljáráshoz kapcsolódó módosított hazai eljárási szabályokat a Módosító törvény hatályba lépését követően benyújtott panaszok tekintetében indokolt alkalmazni.

124. §-hoz

A rendelkezés az Aktv. jogharmonizációs záradékát tartalmazza. Mivel az Aktv. ilyen irányú módosítását tartalmazó, Magyarország 2021. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2020. évi LXXVI. törvényt (Módtv.) a magyar Országgyűlés az irányelvnek az Európai Unió Hivatalos Lapjában való publikációja előtt fogadta el, az irányelv publikációja után szükségessé vált az ismertté vált jogszabálynak az Aktv., valamint a Módtv. jogharmonizációs záradékában való feltüntetése.

18. Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény módosítása**125. §-hoz**

Az Európai Unió harmonizált, 2021. július 1-jén hatályba lépő, elektronikus kereskedelmet szabályozó rendelkezései okán szükséges módosítani az Áfa törvényt, ezzel párhuzamosan pedig az Art. szabályait is.

126. §-hoz

Az általános szabályoktól kedvezőbb eltérés engedélyezésére csak akkor van lehetőség, ha az adózó a kérelem benyújtása napján nem rendelkezik nettó adó tartozással, ide nem értve annak a tartozásnak az összegét, amelyre nézve az adózó a kedvező eltérést kérelmezi.

Az Art. alapján vannak olyan – többek között – a levont jellegű kötelezettségek, amelyek tekintetében fizetési könnyítés eleve nem engedélyezhető. Az adózók ezt a tilalmat ismerik, így a kérelmük jellemzően nem is terjed ki az ilyen típusú tartozásokra, ugyanakkor az Art. 11. § (2) bekezdésének szó szerinti értelmezése ahhoz vezethet, hogy a fizetési kedvezmény iránti kérelem az ilyen tartozásra is terjedjen ki, még akkor is, ha a beadványt e tekintetben mindenképpen el kell utasítani. Ennek megoldásaként a módosítás a fizetési kedvezményi eljárást kivételként határozza meg a jövőben.

127. §-hoz

Az új bekezdés beiktatása az elektronikus kereskedelemre vonatkozó az európai uniós jogból eredő jogharmonizációs kötelezettség teljesítésének részét képezi, a törvényjavaslat e témához kapcsolódó rendelkezéseivel szervesen illeszkedik. Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény új, a közösségen belüli távértékesítés, valamint harmadik államból vagy harmadik állam területével egy tekintet alá eső területről importált termék távértékesítésének szabályaihoz kapcsolódó rendelkezés, mely lehetőséget biztosít az adóhatóság számára, hogy törölhesse az adózót az adóhatósági nyilvántartásból, amennyiben adózó az Európai Unió egy másik tagállamának illetékes hatóságán keresztül teljesíti általános forgalmi adókötelezettségét, és egyéb adókötelezettsége nem merül fel.

128. §-hoz

A gépjárműadóval kapcsolatos kivetési feladatok állami adó- és vámhatósághoz telepítése okán a közúti közlekedési nyilvántartási szerv adatszolgáltatása módosul, amelyet szükséges a törvényben rendezni. Az adatszolgáltatás körének bővülése biztosítja, hogy az adómentességgel érintett, környezetkímélőnek minősülő gépjárművek egyértelműen azonosíthatók legyenek.

129. §-hoz

A gépjárműadóval kapcsolatos kivetési feladatok állami adó- és vámhatósághoz telepítése okán szükséges módosítás. A hatásköri változás előtt az állami adó- és vámhatóság is egyike volt az ideiglenes rendszám-tábla kiadásáról szóló, önkormányzati adóhatóság részére történő adatszolgáltatásra kötelezetteknek. A hatásköri

változás alapján azonban már az állami adó- és vámhatóságnak lesz szükséges ezekre az adatokra a közúti közlekedési nyilvántartási szerv irányából.

130. §-hoz

Az egyedi felmentési kérelmek számának csökkentése érdekében szükséges az Art 124. § (6) bekezdésének olyan irányú módosítása, hogy az állam közvetlen vagy közvetett többségi tulajdonában lévő gazdasági társaság által tulajdonolt gazdasági társasággal is köthessenek – miniszteri felmentés nélkül – szerződést az adóhatóságok. Az intézkedés jelentős mértékben csökkenti az adóhatóságok, a Pénzügyminisztérium és a Belügyminisztérium bürokratikus terheit.

131. §-hoz

2018. január 1-jétől – az Ákr-hez hasonlóan – az Art. is tartalmazza, hogy a hatósági bizonyítvány visszavonásáról az adóhatóságnak értesítenie kell azt a hatóságot és egyéb szervet is, amelynek az eljárásában a hatósági bizonyítványt felhasználták. Ennek a szabálynak a végrehajthatóságához 2019. január 1-jétől bekerült a törvénybe az is, hogy a hatósági bizonyítvány iránti kérelemnek tartalmaznia kell a felhasználás célját, aminek pontosítása szükséges a jogértelmezést segítően. A módosítás egyértelművé teszi továbbá, hogy a hatósági bizonyítvány felhasználója csak az adózótól eltérő más személy, szervezet lehet. Mivel a hatósági bizonyítványt nem csak visszavonni kell, hanem módosításra is sor kerülhet, ehhez kapcsolódóan szintén indokolt lehet az értesítési kötelezettség. Mindezekre tekintettel az adott normaszöveg pontosítása indokolt. A rendelkezés megteremti azt a törvényi kötelezettséget, hogy a hatósági bizonyítvány visszavonása mellett annak módosításáról (ideértve a kiegészítést, kijavítást is) is kapjon értesítést az a személy, akinek eljárásában az adott hatósági bizonyítványt felhasználták, valamint a rendelkezés kiterjeszti az értesítési kötelezettséget a hatóságok és egyéb szervek, szervezetek mellett a természetes személyek részére is.

132. §-hoz

A módosítás eredményeként az állami adó-és vámhatóság bejelentés, bevallás alapján hatósági adómegállapítás keretében határozattal állapítja meg a belföldi gépjárművek adóját.

133. §-hoz

Azon csoportos adóalanyok esetében, amelyek tevékenysége során szükséges új leányvállalatok alapítása, nem célszerű az egész csoport megbízható adózói minősítését elvenni, arra tekintettel, hogy a csoport létszáma egy olyan társasággal bővül, amely nem minősül megbízható adózónak pusztán azért, mert új alapítás okán nem tudja teljesíteni az előírt több éves működést. Ilyen esetben tehát ha újonnan alapított tag kerül a csoportba, bár ő maga nem minősül megbízható adózónak, a csoport nem veszíti el csoportos megbízható adóalanyiságát. Ez a rendelkezés azonban nem alkalmazható azokban az esetekben, amikor a csoportba egy nem új alapítású, hanem egy-két éve működő társaság kerül a csoport tagjai közé, mert ebben az esetben a főszabály érvényesül, amely szerint a csoport elveszíti megbízható adózói minősítését.

A veszélyhelyzeti állapotot követő időszakot rendező törvény csak a veszélyhelyzet megszűnését követő harmincadik napot magában foglaló negyedévet követő minősítés tekintetében rendelkezik arról, hogy a megbízható adózói minősítés nem szüntethető meg a veszélyhelyzet ideje alatt vagy az azt követő harminc napon belül megindított végrehajtási eljárást. Figyelemmel azonban arra, hogy ezt utólag nem lehet orvosolni, indokolt, hogy a törvényi szabályozás végleg figyelmen kívül hagyja ezt a körülményt.

134. §-hoz

A hatályos szabályozás szerint csak ugyanazon nyilvántartás vezetésének ismételt elmulasztása esetében irányadó az az előírás, amely szerint, ha két egymás követő mulasztás között több mint két év eltelt, már nem beszélhetünk ismételt mulasztásról. Ezt a szabályt indokolt alkalmazni az egyéb, szokásos piaci ár meghatározása, valamint ellenőrzött külföldi társaságokkal folytatott ügyletek nyilvántartási, iratmegőrzési kötelezettség megszegése tekintetében is

135. §-hoz

A módosítás célja, hogy az adótanácsadók, adószakértők és okleveles adószakértők nyilvántartásába csak olyan szakértők kerülhessenek be, akik naprakész tudással rendelkeznek. A továbbképzési kötelezettség előírásával a nyilvántartásba csak az aktuális jogszabályok és jogszabályváltozások, illetve egyéb előírások megismerését követően kérhetik a szakemberek a nyilvántartásba vételüket.

136. §-hoz

A rendelkezés célja az adótanácsadók, adószakértők és okleveles adószakértők továbbképzési kötelezettségeinek egyszerűbbé és átláthatóbbá tétele. A javaslat szerint a továbbképzési kötelezettség teljesítésről az adótanácsadók, adószakértők és okleveles adószakértők helyett a jövőben a továbbképző szervezeteknek kell adatot szolgáltatniuk a nyilvántartásba vételt végző szervezetnek.

137. §-hoz

Az adóalany a bevallás tervezet szükséges módosításokat követő elfogadásával is eleget tehet áfa bevallási kötelezettségének. A bevallás-tervezet módosításával dönthet a rá áthárított áfa levonásáról is. A NAV 2021. júliusi adatai alapján készíti el először a tervezetet. A tervezet használata opcionális a vállalkozás számára.

138. §-hoz

Az átmeneti rendelkezések első öt bekezdése a gépjárműadó állami adó- és vámhatóság általi kivetéséhez kapcsolódó adatszolgáltatást szabályoz, a hatodik az adózói minősítéshez, a hetedik a kezdő vállalkozások hosszabb mentorálási időszakához kapcsolódó átmeneti rendelkezés.

A javaslat annak megfelelően rendelkezik a gépjármű adóztatást érintő hatásköri változáshoz kapcsolódó átmeneti szabályokról, hogy az állami adó- és vámhatóság adóhatósági jogkörét megteremtő Gjt-be beépülő hatásköri szabály (a Gjt. 2021. január 1-jétől hatályos 9. §-a) csak a 2021. január 1-jétől kezdődő időszakra eső gépjárműadó-kötelezettség kapcsán él, azaz az állami adóhatóság a belföldi gépjárművek utáni gépjárműadóban az adóhatósági feladatokat csak a 2021. évtől, a 2021. január 1-jétől kezdődő időszakra eső gépjárműadó-kötelezettség kapcsán látja el. Ezzel összefüggésben átmeneti szabállyal szükséges rendezni azt, hogy a közúti közlekedési nyilvántartási szerv a hatásköri változás miatt módosult, az ideiglenes rendszámokra vonatkozó adatszolgáltatási előírásokat mikortól köteles teljesíteni. Az adatokat a hatásköri változás időpontjára figyelemmel, az egyszeri, a 2021. január 1-jét megelőzően hatályos szabályok szerint teljesítendő adatátadást követően, a rendszeres adatszolgáltatást első alkalommal 2021. február 15. napjáig kell teljesíteni.

A gépjármű adóztatási hatáskör állami adó- és vámhatóság általi átvételével összefüggésben felmerült feladatok volumenére figyelemmel, a jogbiztonság érdekében indokolt 2021. év tekintetében átmeneti rendelkezéssel a gépjármű adó fizetés általános határidejét egy hónappal későbbre tenni, hiszen az átállásra mind az adóhatóságoknak, mind az ügyfeleknek fel kell készülniük.

A csoportos adóalanyhoz való csatlakozás kapcsán 2021. január 1-jétől változó minősítési szabályok esetében átmeneti rendelkezés határozza meg azt a minősítési időszakot, amelyre az új előírást először alkalmazni kell.

139. §-hoz

A távolról is nyújtható szolgáltatásokat nyújtó adózókra vonatkozó különös szabályok hatályon kívül helyezéséhez kapcsolódó átmeneti rendelkezés meghatározza a 2021. június 30-ig hatályos szabályok alkalmazási körét.

140. §-hoz

Az Európai Unió jogi aktusainak való megfelelést szolgáló rendelkezés.

141. §-hoz

Az 1. pont szerinti módosítás indoka, hogy ezt megelőzően az Art. 2. számú melléklet, II. fejezetének B) alcíme tartalmazta az önkormányzati adóhatósághoz benyújtandó adatbejelentés, adóbevallás időpontjait, különösen a- belföldi gépjárművek adójára vonatkozóan. Tekintettel arra, hogy a belföldi gépjárművek adójára vonatkozó

adatbejelentés és bevallás már nem az önkormányzati adóhatósághoz tartozik, így ezen rendelkezések az Art. 2. számú mellékletének önálló alcímébe kerülnek megállapításra. A gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény szerinti új mentességekről kizárólag az adózó bejelentéséből értesülhet az állami adó- és vámhatóság. Az adózók bejelentési kötelezettsége csak azon esetekben szükséges, amelyekben az állami adó- és vámhatóság nyilvántartásából a mentességre való jogosultság ténye nem állapítható meg.

A 2. pont szerinti módosítás a gépjárműadóügyek NAV-hoz történő delegálása miatt szükségessé módosítás. Az Art. 3. számú melléklet II. fejezet B) pontjában foglalt, az önkormányzati adóhatósághoz teljesítendő befizetések, belföldi gépjárművek adója elnevezésű rendelkezésre áthelyezésre kerültek ugyanezen melléklet I. fejezete alá, mivel a belföldi gépjárművek adója a módosítást követően már az állami adó- és vámhatósághoz teljesítendő befizetésekhez tartozik.

142. §-hoz

Szövegcsérés módosítások

1. A gépjárműadóügyek NAV-hoz történő delegálása miatt szükséges szövegcsérés módosítás.
2. A gépjárműadóügyek NAV-hoz történő delegálása miatt szükséges szövegcsérés módosítás.
3. A kormány adminisztrációcsökkentési programjaja részeként a megbízható adózók által évente egy alkalommal legfeljebb tizenkettő havi automatikus részletfizetési lehetőséget a jelenleg legfeljebb 1,5 millió forint összegű adótartozás helyett legfeljebb 3 millió forintos tartozás esetén vehetik igénybe az adózók.
4. A rendelkezés célja annak az indokolatlan különbségtételnek a megszüntetése, amely szerint a jogszabály csak az áfa törvény szerinti csoportos adóalanyokat zárja ki a fizetési könnyítés engedélyezéséből. A tao. törvény szerinti csoportos adóalanyok esetében is elkülönül a tagok vagyona, így az fedezetet nyújthat a tartozás megfizetésére.
5. A kormány adminisztrációcsökkentési programjaja részeként a természetes személyek 500 ezer forint összegű adótartozás helyett 1 millió forintra vehetnek igénybe évente egy alkalommal legfeljebb tizenkettő havi pótlékmentes részletfizetést.
6. A kormány adminisztrációcsökkentési programjaja részeként a vállalkozási tevékenységet nem folytató, általános forgalmi adó fizetésére nem kötelezett természetes személyek az általuk eddig 6 hónapra igénybe vehető automatikus részletfizetést 200 ezer forint helyett, 12 hónapra 500 ezer forintos összegre kérhetik a személyi jövedelemadó bevallásukban.
7. Az adózó terhére az adóhatósági ellenőrzés eredményeként megállapított adókülönbözöt adóhiánykénti minősítésekor nem vehető figyelembe azon túlfizetés összege, amelyről az adózó önellenőrzésében (amelyben kötelezettség-csökkenést vallott) rendelkezett (kiutalását, átvezetését kérte), és az ellenőrzés akadályozta meg abban, hogy ezen összeget az érintett adónemről elvonja, ugyanis annak során megállapítást nyert, hogy a szóban forgó összeget az adózó jogosulatlanul kérte elvonni a költségvetésből.
8. Az előzetes továbbképzési kötelezettség előírásával összefüggő technikai jellegű pontosítások.
9. Az előzetes továbbképzési kötelezettség előírásával összefüggő technikai jellegű pontosítások.
10. A továbbképzés teljesítése alóli kimentési lehetőséghez kapcsolódó technikai jellegű pontosítások.
11. Kezdő vállalkozások támogatási időszakának 6 hónapról 12 hónapra emelése. Mivel a regisztrált mentoráltak többsége egyéni vállalkozó, az erre az adózói körre vonatkozó speciális szabályokra figyelemmel indokolt a kezdő vállalkozások támogatása (mentorálása) keretében nyújtott szolgáltatás jelenlegi 6 hónapos időtartamának 1 évre történő emelése.

143. §-hoz

Hatályon kívül helyező rendelkezések:

1. Az elektronikus kereskedelem súlya a gazdaságban egyre inkább növekszik, ugyanakkor a hatályos áfa szabályok nem minden esetben alkalmasak az újonnan felmerülő üzleti modellek megfelelő kezelésére. A felmerülő kérdések megoldására született meg a hozzáadottérték-adóra vonatkozó irányelv módosítása. Az új szabályok eredményeképpen erőteljesebben érvényesíthető az az elv, hogy az adóztatás a fogyasztás tagállamában történjen, a vállalkozások egyenlő bánásmódban részesüljenek a versenysemlegességi elv alapján, valamint egyszerűsödjön az adófizetéssel, adóbeszedéssel kapcsolatos ügymenet.

- A jogharmonizációs kötelezettség keretében indokolt új előírások az Áfa törvényben jelennek meg 2020. július 1-jétől, amellyel összefüggésben indokolt az Art-ban a távolról is nyújtható szolgáltatásokat nyújtó adózókra vonatkozó különös szabályok hatályon kívül helyezése.
2. A gépjárműadóüggyek NAV-hoz történő delegálása miatt szükséges hatályon kívül helyező rendelkezések.
 3. A gépjárműadóüggyek NAV-hoz történő delegálása miatt szükséges hatályon kívül helyező rendelkezések.
 4. Mivel az adóbírság az annak kiszabására irányadó általános szabályok szerint nem lehet mérlegelés tárgya, hanem annak mértékét a törvény határozza meg, a megbízható adózók esetében is indokolt a megállapítható adóbírság mértékét meghatározni az adóbírság felső határa helyett.
 5. Jogtechnikai pontosítás, mivel az Art. 161. § (1) bekezdése eddig olyan ellenőrzéstípust tartalmazott (utólagos ellenőrzés), melyet sem az Art., sem az Air, sem az Adóig. vhr. nem nevesít, a jogszabályok e tekintetben 2018. január 1-jétől az adóellenőrzés kifejezést használják. Mivel azonban jogkövetési vizsgálat során is felmerülhet a mulasztási bírság kiszabása, a tágabb, adóellenőrzést és jogkövetési vizsgálatot is magába foglaló ellenőrzés fordulat megjelenítése indokolt az előírásban.
 6. A tartós feltételes adómegállapítás kivezetésével összefüggő technikai módosítás.
 7. A tartós feltételes adómegállapítás kivezetésével összefüggő technikai módosítás.
 8. A tartós feltételes adómegállapítás egyfelől az elmúlt évek tapasztalatai alapján kiüresedett, másfelől – az európai bírósági gyakorlatra is figyelemmel – tiltott állami támogatás nyújtása megállapításának kockázatát hordozza magában, ezért hatályon kívül helyezésre kerül a szabályozás.
 9. A tartós feltételes adómegállapítás kivezetésével összefüggő technikai módosítás.
 10. Szokásos piaci ár meghatározása, valamint ellenőrzött külföldi társaságokkal folytatott ügyletek kapcsán a nyilvántartási, iratmegőrzési kötelezettség ismételt megszegése esetében kiszabott bírságra vonatkozó módosítás. A hatályon kívül helyezett szövegrészt új bekezdésként fog szerepelni a jövőben annak érdekében, hogy ne csak a 230. § (2) bekezdése szerinti esetkörre vonatkozzon.
 11. A javaslat hatályon kívüli helyezi, hogy a nyilvántartásba vételt végző szervezet az adótanácsadói, adószakértői, vagy okleveles adószakértői tevékenység folytatását megtiltja annak a természetes személynek, aki a szakmai továbbképzés teljesítéséről szóló bejelentési kötelezettségének határidőben nem tett eleget.
 12. A szakmai továbbképzési kötelezettség teljesítéséről az adótanácsadók, adószakértők és okleveles adószakértők helyett a jövőben a továbbképző szervezeteknek kell adatot szolgáltatniuk. A javaslat hatályon kívül helyezi a szakértői nyilvántartás adattartalmából a szakmai továbbképzési kötelezettség teljesítésének a bejelentését.
 13. Az önkormányzati ASP rendszer működésére is tekintettel, valamint az átlátható jogi szabályozás kialakítása érdekében meghirdetett deregulációs célkitűzésekre figyelemmel az önkormányzati adóhatóság által rendszeresíthető bevallási, bejelentési, bejelentkezési nyomtatványok adattartalma nem igényel jogszabályi szintű szabályozást, így nincs szükség az ezen tárgykörökről szóló nagy terjedelmű miniszteri rendeletek hatályban tartására, így a felhatalmazó rendelkezés kivezethető.
 14. A távolról is nyújtható szolgáltatásokat nyújtó adózókra vonatkozó különös szabályok hatályon kívül helyezéséhez kapcsolódó technikai módosítás.
 15. A távolról is nyújtható szolgáltatásokat nyújtó adózókra vonatkozó különös szabályok hatályon kívül helyezéséhez kapcsolódó technikai módosítás.
 16. A gépjárműadóüggyek NAV-hoz történő delegálása miatt szükséges hatályon kívül helyező rendelkezések.
 17. A gépjárműadóüggyek NAV-hoz történő delegálása miatt szükséges hatályon kívül helyező rendelkezések.
 18. A gépjárműadóüggyek NAV-hoz történő delegálása miatt szükséges hatályon kívül helyező rendelkezések.

19. Az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény módosítása

144. §-hoz

Azokban az adóhatósági eljárásokban, ahol elő van írva a kötelező szakmai képviselő, indokolt lehetővé tenni, hogy az adózó saját ügyében ne kizárólag a megfelelő képesítéssel rendelkező jogi személy, egyéb szervezet törvényes vagy szervezeti képviselője járhatson el, hanem a megfelelő képesítéssel rendelkező (jogi szakvizsgával vagy okleveles könyvvizsgálói szakképesítéssel rendelkezik vagy nyilvántartásba vett adószakértőnek, nyilvántartásba vett okleveles adószakértőnek, nyilvántartásba vett adótanácsadónak, vagy könyvvizsgálónak minősül) foglalkoztatott is.

145. §-hoz

A hirdetményi közlés szabályainak bővítése szükséges annak érdekében, hogy kezelhetővé váljanak azok az esetek, amikor az adózó ismeretlen, így esetében csak a hirdetményi közlés merülhet fel.

146. §-hoz

Az adózói kifogás jogintézményére vonatkozó szabály pontosításával megszűnik a nyelvtani, valamint jogalkotói és jogalkalmazói értelmezések között feszülő bizonytalanság. A módosítást követően egyértelművé válik, hogy a kifogás benyújtására az adózó által számolt ellenőrzési határidő leteltét követően van lehetőség, valamint a felettes szerv által az ellenőrzési határidő meghosszabbítására is csak abban az esetben van lehetőség, ha az eredeti, törvényben foglalt határidő még nem járt le, valamint figyelembe kell venni az ellenőrzések esetében irányadó objektív határidőket is.

147. §-hoz

Nem indokolt a fellebbezőhöz képest kedvezőbb elbánásban részesíteni a felügyeleti intézkedés iránti kérelmet benyújtó adózót. Ennek jegyében, a módosítás alapján a fellebbezéshez hasonlóan felügyeleti intézkedés iránti kérelemben sem lehet – semmisségi okon kívül – olyan új tényt állítani, illetve olyan új bizonyítékra hivatkozni, amelyről a jogorvoslati kérelem benyújtására jogosultnak az elsőfokú döntés meghozatala, ellenőrzés esetén az észrevétel benyújtására nyitva álló határidő letelte előtt tudomása volt, azonban a bizonyítékot az adóhatóság felhívása ellenére nem terjesztette elő, a tényre nem hivatkozott.

148. §-hoz

Az Air. módosításához kapcsolódó átmeneti rendelkezése alapján a hirdetményi közlésre vonatkozó, a törvényjavaslat 141. §-ában szereplő új előírásokat a jogalkalmazás elősegítése érdekében a már 2021. január 1-jén folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.

További átmeneti rendelkezés teszi egyértelművé, hogy az új ténynek, körülménynek a felügyeleti intézkedés iránti kérelemben való előadhatóságára vonatkozóan a törvényjavaslat 143. §-ában szereplő új előírások és a súlyosítási tilalom alóli kivételek változását csak a 2021. január 1-jét követően indult és a megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

149. §-hoz

Az 1. pont szerinti módosítás az adóigazgatási eljárásban alkalmazni rendeli az Eüsztv. 15. § (5) bekezdését is, ezáltal biztosítja, hogy az adóigazgatási eljárásban is alkalmazni lehessen azt az Eüsztv. szerinti előírást, amely szerint, ha az ügyfél az elektronikus ügyintézés biztosító szervnek címzett nyilatkozatában elektronikus levelezési címét, rövid szöveges üzenet fogadására alkalmas telefonszámát vagy más, elektronikus úton való kapcsolattartásra alkalmas elérhetőségét feltüntette, és ettől eltérő ügyintézési rendelkezést nem tett, az elektronikus ügyintézés biztosító szerv jogosult ezen az elérhetőségen tájékoztatási jellegű kapcsolatot tartani az ügyféllel. Ha az ügyfél hivatalos elérhetőséggel is rendelkezik, az elektronikus ügyintézés biztosító szerv elsősorban a hivatalos elérhetőségen tart kapcsolatot az ügyféllel, az e bekezdés szerinti elérhetőséget kizárólag az ügyfél értesítése vagy tájékoztatása céljából használja. A módosítás lehetővé teszi, hogy az adóhatóságok az adózók jogkövető magatartásának elősegítése érdekében célzottabb, és az ügyfélkapus, cégkapus elérhetőségtől közvetlenebb úton tudják megszólítani az adózókat.

A 2. pont szerinti módosítás, kimondja, hogy a felettes szerv által elrendelt új eljárásra nem vonatkozik a súlyosítási tilalom, ez a rendelkezés a felettes szerv által elrendelt új eljárások lefolytatásának eredményességét javíthatja. A hatályos szabályozás szerint, ha a korábbi ellenőrzés eredményeként határozatot hoztak, a határozat véglegessé válásától, ha pedig az ellenőrzés hatósági eljárás megindítása nélkül befejeződött, a befejezéstől számított egy éven túl nem hozható olyan új határozat, amely az adókötelezettséget, az adó alapját, az adó összegét, a költségvetési támogatás alapját és összegét az adózó terhére változtatja meg. Ha az új határozat meghozatalát ellenőrzés (felüellenőrzés) előzi meg, és az ellenőrzésről (felüellenőrzésről) készült jegyzőkönyvet az egyéves időtartamon belül átadják vagy postára adják, az adózóra terhesebb megállapításokat tartalmazó határozat az egyéves időtartam leteltét követően is, de legkésőbb tizennyolc hónapon belül hozható meg. A jogalkalmazási tapasztalatok azt

mutatják, hogy a 18 hónapra megnövelt határidő sem elegendő minden esetben arra, hogy a súlyosítási tilalom beálltáig érdemi, végleges megállapítással eredményesen záruljon le a hatósági eljárás.

150. §-hoz

Nyelvhelyességi jellegű szövegcsere módosítás.

20. Az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény módosítása

151. §-hoz

A hatályos szabályozás a végrehajtási kifogás előterjesztésére nyitva álló 15 napos határidő kezdő időpontját a sérelmezett intézkedéstől, illetve annak elmaradásától számítja, és igazolási kérelem előterjesztésére csak abban az esetben ad lehetőséget, ha ezen 15 napos határidőn túl jut az érintett tudomására a számára sérelmes intézkedés vagy mulasztás. Ebből adódóan előfordulhat olyan eset, hogy az adós a 14. napon értesül a végrehajtási intézkedésről, így csak egy napja marad a végrehajtási kifogás előterjesztésére, és ha ezt elmulasztja, igazolási kérelemmel sem élhet. A jogszabály módosítás a jogalkalmazásban felmerülő nehézségekre is figyelemmel, a jogorvoslati határidő számításának kezdő időpontját a tudomásra jutáshoz köti. Ennek megfelelően módosul az igazolási kérelemre vonatkozó szabály is, amely szerint a kérelmező a határidő túllépését kimentheti, ha a végrehajtási kifogás határidőben történő benyújtásában akadályoztatva volt.

152. §-hoz

A hatályos szabályozás alapján a végrehajtási eljárást folytató megyei igazgatóság illetékességi területén kívül fellelhető vagyontárgyak esetében a helyszíni cselekmény foganatosítására az a megyei igazgatóság is jogosult, amelynek illetékességi területén a vagyontárgy található. A módosítás lehetővé teszi, hogy a megkeresett adóhatóság teljeskörűen lefolytassa a végrehajtási eljárást a megkereséssel érintett vagyontárgy tekintetében. Ily módon lehetőség nyílik arra, hogy azon adóhatóság intézkedjen az ingóságok értékesítése felől, aki azt lefoglalta. Ingatlanok esetében értékesítési eljárásokat hatékonyabbá teszi, ha azt a nagyobb helyismerettel rendelkező, az ingatlan fekvése szerinti adóhatóság foganatosítja.

153. §-hoz

A megkeresésre folytatott eljárások esetében is lehetőség van a fizetési felszólítás kiküldésére, erre a gyakorlatban lényegében nem kerülhet sor. Ennek oka, hogy a fizetési felszólításban meg kellene jelölni azt a számlaszámot, amelyre a kötelezett a befizetést teljesítheti (ez az adók esetében az adott adónem számlaszáma, amelyet az adóhatóság kezel), ugyanakkor – mivel a behajtást kérő hatóság számlája erre nem szolgálhat, miközben az adóhatósági letéti számlák csak végrehajtási eljárásban befolyt összegek fogadására alkalmazhatóak – nincs olyan számla, amelyet a fizetési felszólításban meg lehetne jelölni a kötelezettség teljesítésére. A módosítás alapján a behajtási megkeresések esetében is lehet majd az adóhatósági letéti számlára fizetni a tartozást, ami által a törvény felosztási szabályai is alkalmazhatóak lesznek.

154. §-hoz

Az adóhatóság köteles gondoskodni arról, hogy a törvény által védett titok (védett adat) és az adótitok ne kerüljön nyilvánosságra, ne juthasson illetéktelen személy tudomására, és a személyes adatok védelme biztosított legyen, így tehát főszabályként nem szolgáltatható adat – az adóstól és a behajtást kérőtől eltérő – harmadik személy részére. A behajtást kérő hatóság adhat tájékoztatást és engedhet iratbetekintést a behajtásban harmadik személynek minősülő, az alap ügyben ügyfél részére az Ákr. általános szabályai szerint. A módosító javaslat adminisztráció csökkentő céllal megteremti annak a lehetőségét, hogy az a személy, aki az alap közigazgatási ügyben ügyfélnek minősül, a NAV előtt folyamatban lévő végrehajtási eljárás állásáról kérelemre, közvetlenül a végrehajtást foganatosító állami adóhatóságtól kaphasson tájékoztatást.

155. §-hoz

A javaslat annak megfelelően rendelkezik a gépjármű adóztatást érintő hatásköri változáshoz kapcsolódó átmeneti szabályokról, hogy az állami adó- és vámhatóság adóhatósági jogkörét megteremtő Gjt-be beépülő hatásköri szabály (a Gjt. 2021. január 1-jétől hatályos 9. §-a) csak a 2021. január 1-jétől kezdődő időszakra eső gépjárműadó-kötelezettség kapcsán él, azaz az állami adóhatóság a belföldi gépjárművek utáni gépjárműadóban az adóhatósági feladatokat csak a 2021. évtől, a 2021. január 1-jétől kezdődő időszakra eső gépjárműadó-kötelezettség kapcsán látja el. Ebből következik, hogy a 2021. január 1-jét megelőző időszak vonatkozásában keletkezett gépjárműadó tartozásokat továbbra is az önkormányzati adóhatóság hajtja be. Amennyiben e körben megkeresi a végrehajtás foganatosítása végett az állami adó- és vámhatóságot, akkor ezen adótartozásokat az állami adó- és vámhatóság továbbra is az Avt. 54. alcímében található szabályok alapján hajtja be és utalja át a behajtást kérő önkormányzati adóhatóság felé.

Az átmeneti rendelkezés kiegészítése szerint az új előírásokat a módosítások hatályba lépése napján folyamatban lévő végrehajtási eljárásokban is alkalmazni kell, amely a jogalkalmazást segíti elő mind az adóhatóságok, mind pedig az adósok számára.

156. §-hoz

Hatályát vesztes rendelkezések.

1. és 2. A végrehajtási költség elszámolásánál a kormányhivatalokra vonatkozó speciális szabály – amely a kormányhivataloknak a költségviselés alóli mentesítését szolgálja – hatályon kívül helyezése szükséges, mivel az a kötelezettségek nyilvántartásával okafogyottá vált. Az Ákr-es végrehajtási szabályok kizárják a költség megosztás kérdésének felmerülését. A NAV ezeket a tartozásokat részben vagy egészben beszedi, vagy amennyiben a tartozás nem beszédhető, elévülési időn belül eredménytelen végrehajtással érintett tartozásként nyilvántartja, tehát a végrehajtási eljárást nem szünteti meg, ezért a költség megosztása, a kormányhivatalok költségviselése nem is merülhet fel, mert a tartozás évülésevel együtt a végrehajtási költség is elévül. Ezzel a módosítással az Avt. bürokráciacsökkentő hatása érvényesül, mert a végrehajtási költségek megosztása 2018. január 1-je előtt az állami szervek között eddig is hosszadalmas és bonyolult eljárás volt.

**VIII. FEJEZET
VÁMIGAZGATÁS****21. Az uniós vámjog végrehajtásáról szóló 2017. évi CLII. törvény módosítása****157. §-hoz**

Az Uniós Vámkódex létrehozásáról szóló 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel 139. cikk (1) bekezdés c) pontja – többek között – a postára és az integrátorokra vonatkozóan is kötelezettséget állapít meg a vám elé állítás vonatkozásában. Annak érdekében, hogy a Magyar Posta Zrt. és az integrátorok eleget tudjanak tenni a jogszabályban meghatározott kötelezettségüknek elengedhetetlen, hogy rendelkezzenek a vám-árunyilatkozat benyújtásának, vagy annak elmaradásának, valamint a szabad forgalomba bocsátás vámtitoknak minősülő tényéről.

158. §-hoz

A módosítás célja a vámjogi képviseletre vonatkozó szabályok átstrukturálása.

A módosítás kizárólag a Magyarországon letelepedett vámjogi képviselőként, Magyarországon eljáró személyeket érinti, érdemi tartalmi változást azonban nem hoz. A módosítás alapján a vámtanácsadó a jövőben is minden vámigazgatási eljárásban – ideértve az elsőfokú és jogorvoslati, valamint a kérelemre és hivatalból induló eljárásokat is – eljárhat. A vámügyi egyszerűsítések típusú engedélyezett gazdálkodó képviselet joga – egy kivételtől eltekintve – ugyancsak teljes körű, ezen engedélyezett gazdálkodó tehát szintén eljárhat minden elsőfokú és jogorvoslati, kérelemre vagy hivatalból induló eljárásban. Ez alól csak a vámszabaderületi kijelölést érintő eljárások képeznek kivételt, ezen eljárásban a vámügyi egyszerűsítések típusú engedélyezett gazdálkodó

vámjogi képviselőként nem járhat el. Tekintettel arra, hogy ebben az eljárásban a döntés az adópolitikáért felelős miniszter hatáskörébe tartozik, fellebbezésre e döntéssel szemben tehát nincs lehetőség a bírósági jogorvoslati eljárásokban irányadó képviseleti szabályok pedig kívül esnek a vámigazgatási szabályozás tárgykörén, ezért a vámügyi egyszerűsítések típusú engedélyezett gazdálkodó képviseleti jogát a másodfokú eljárásokban szükségtelen ezzel összefüggésben korlátozni. A módosítás fenntartja a hatályos szabályozást abban a tekintetben is, hogy a vámügynök árunyilatkozat, vám-árunyilatkozat vagy értesítés benyújtása, valamint ez ezekkel kapcsolatos eljárások – ideértve a kérelemre és hivatalból indult eljárásokat is – tekintetében járhat el vámjogi képviselőként. A vámügynök képviseleti joga ugyanakkor az elsőfokú eljárásokra korlátozódik, jogorvoslati eljárásokban nem járhat el.

A módosítás egyértelművé teszi továbbá, hogy a jogorvoslati eljárásokban a vámtanácsadó és a vámügyi egyszerűsítések típusú engedélyezett gazdálkodó mellett ügyvéd, kamarai jogtanácsos, ügyvédi iroda, európai közösségi jogász is eljárhat. Utóbbi körnek tehát nincs szüksége vámtanácsadói képzettségre, illetve vámügyi egyszerűsítések típusú engedélyre ahhoz, hogy az ügyfelet jogorvoslati eljárásban képviselje.

159. §-hoz

A vadon élő állat- és növényfajok számára kereskedelmük szabályozása által biztosított védelemről szóló 338/97/EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 865/2006/EK rendelet (a továbbiakban: EK rendelet) 13. cikk (2) bekezdésében foglaltak alapján kérdésként fogalmazódik meg, hogy a vámeljárás (vámigazgatási eljárás) megindul-e vagy sem.

Az Unió Vámkódex létrehozásáról szóló 952/2013/ EU parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: Vámkódex) 158. cikk (1) bekezdése szerint minden, vámeljárás alá vonásra szánt áru – a vámszabad-területi eljárást kivéve – az adott vámeljárásnak megfelelő vonatkozó vám-árunyilatkozatot kell benyújtani, amelyet a vámhatóság a Vámkódex 188. cikke értelmében megvizsgál. E tekintetben kiemelés érdemel, hogy a Vámkódex 170. cikke értelmében vám-árunyilatkozatot bárki benyújthat, aki a szóban forgó árukat vám elé tudja állítani és a vámeljáráshoz szükséges valamennyi információt biztosítani tudja. Továbbá a Vámkódex 163. cikk (1) bekezdés értelmében az azon vámeljárásra irányadó rendelkezések alkalmazásához szükséges alátámasztó okmányoknak, amelyre az árukat bejelentették, a vám-árunyilatkozat benyújtásának időpontjában a nyilatkozattevő birtokában kell lenniük és a vámhatóságok rendelkezésére kell állniuk. Megállapítható, hogy a vámjogi rendelkezések nem foglalmaznak meg olyan korlátozásokat vagy tiltásokat, hogy a vámeljárás nem kezdeményezhető, ha a szükséges alátámasztó okmányok nem állnak rendelkezésre. Mindazonáltal az EK rendelet ezen általános szabályokhoz képest speciális rendelkezést állapít meg, amely alapján a hiányzó (vagy részlegesen hiányzó) okmányok értelmében a vámeljárás nem indulhat meg. Ennek értelmében a vámhatóságnak végzéssel kell megszüntetnie a megindult vámigazgatási eljárást és a benyújtott vám-árunyilatkozatot törölnie kell a rendszerből (ha ott rögzítésre került).

160. §-hoz

Az e-kereskedelemmel kapcsolatos jogharmonizációs rendelkezés, amely meghatározza azon körülményeket és feltételeket, amelyek esetén a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv hatálya alá tartozó harmadik országból beszállított 150 EUR érték alatti küldemények kapcsán a vámmentességi rendelet 23–24. cikke alapján kezdeményezett szabad forgalomba bocsátás vámeljárás során a vámhatóságnak nem kell határozatot hozni sem a fizetendő általános forgalmi adó összegéről, sem az áruátengedés tényéről. Amennyiben a behozatal során az érintett termék tekintetében jövedéki adófizetési kötelezettség merülne fel, akkor ez a rendelkezés nem alkalmazható. A rendelkezés szintén nem fedt le az IOSS és a különleges rendelkezések (SA) alapján lefolytatott ügyeket, amelyek esetében az adót bevállás útján rendezik az érintettek.

161. §-hoz

A vámhatóság gyakorlati tapasztalatai alapján indokolt, hogy ne csak a postán, hanem az elektronikusan megküldött ügyiratok esetében se számítsa bele a kézbesítésig eltelt időtartam az ügyintézési határidőbe. Az elmúlt években a közigazgatás az elektronikus kapcsolattartás irányába mozdult el, és a tapasztalatok alapján előfordul, hogy az ügyfél az elektronikus tárhelyére küldött értesítést nem veszi át. Ebben az esetben addig az időpontig, amíg kézbesítettnek nem minősül a küldemény, az ügyintézési határidő úgy telik, hogy a hatóság

nem tud érdemben foglalkozni az adott üggyel. A kapcsolattartás postai útra történő visszaterelődésének megelőzése érdekében szükséges az elektronikus kapcsolattartás esetében hasonlóan szabályozni az ügyintézési határidőbe be nem számító időtartamot.

162. §-hoz

A tagállamok közigazgatási hatóságai közötti kölcsönös segítségnyújtásról, valamint a vám- és mezőgazdasági jogszabályok helyes alkalmazásának biztosítása érdekében e hatóságok és a Bizottság együttműködéséről szóló 515/97/EK tanácsi rendeletnek (515/97/EK tanácsi rendelet) a 2015/1525 (EU) tanácsi rendelettel beiktatott 18a. cikke értelmében, a tagállamok hatásköreinek sérelme nélkül, továbbá annak érdekében, hogy a 29. cikkben említett hatóságok segítséget kapjanak olyan áruk mozgásának felderítésében, amelyek a vám- és mezőgazdasági jogszabályokat potenciálisan sértő műveletek tárgyát képezik, illetve olyan szállítóeszközök – beleértve a konténereket – mozgásának feltérképezésében, amelyeket e célra használnak fel, a Bizottság nyilvántartást hoz létre és kezel a fuvarozók által bejelentett adatokról (a továbbiakban: a szállítási nyilvántartás). A szállítási nyilvántartáshoz az említett hatóságok közvetlenül hozzáférhetnek és többek között adatok elemzésére, valamint információk cseréjére használhatják a szállítási nyilvántartást. Az érintett fuvarozóknak, amelyek a konténerek mozgásával és állapotával kapcsolatos adatokat tárolnak, vagy amelyek megbízásából más szolgáltató ilyen adatokat tárol, a konténerállapot-üzeneteket az 515/97/EK tanácsi rendelet 18a. cikk (4) bekezdésében foglalt esetek bármelyike tekintetében jelentik a tagállami vámügyi hatóságoknak. A konténerállapot-üzeneteket az érintett gazdálkodóknak közvetlenül az állapotüzenet-nyilvántartásba kell továbbítaniuk, meghatározott időintervallumon belül. Az 515/97/EK tanácsi rendelet 18a. cikk új (6) bekezdése értelmében minden tagállamnak szankciókat kell meghatározni az adatszolgáltatási kötelezettség nem teljesítésének, illetve a hiányos vagy valótlan adatszolgáltatásnak az esetére. Az ilyen szankcióknak hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük. Tekintettel arra, hogy a Vtv. eddig e tevékenységet vagy mulasztást nem szankcionálta, javasolt egy új, 84/A. § beiktatásával a szóban forgó kötelezettségszegésre vonatkozó szankciók megállapítása.

163. §-hoz

A hatályos normaszöveg pontosítása indokolt az alaptalan kifogás esetében az elutasítás lehetőségének kimondásával.

164. §-hoz

165. §-hoz

166. §-hoz

167. §-hoz

Az e-kereskedelemmel összefüggésben a 150 EUR alatti értékű küldemények import vámkezeléséhez szükséges további speciális nemzeti rendelkezések megalkotása, amely a korábban kifejtett határozat mellőzésén túl kiterjed, az általános forgalmi adó összegének meghatározására, megfizetésének módjára, a fizetési értesítés minimális tartalmi elemeire.

168. §-hoz

Szövegcsérés pontosítások.

169. §-hoz

Hatályon kívül helyező rendelkezések.

*IX. FEJEZET**SZÁMVITELT ÉS KÖNYVVIZSGÁLATOT ÉRINTŐ MÓDOSÍTÁSOK***22. A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény módosítása****170. §-hoz**

2019. október 1-jei hatálybalépéssel módosult a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.). A Ctv. új előírása alapján a cég a változásbejegyzési kérelemben – a tőkeleszállítás kivételével – meghatározhatja a cégadata változásának (így többek között a tőkeemelésnek) az időpontját. A cégadat változásának időpontja határozza meg a könyvviteli elszámolás időpontját is. Ennek megfelelően 2019. év végével módosult a számviteli törvénynek a jegyzett tőke változásának könyvelési időpontjára vonatkozó előírása, ugyanakkor nem változott a tőketartalék változásának könyvelési időpontjára vonatkozó előírás, amely ázsiós tőkeemelés esetén azonosan kezelendő a jegyzett tőke változásának könyvelésével. A javaslat az ázsiós tőkeemeléshez kapcsolódóan a jegyzett tőke és a tőketartalék könyvelése közötti összhang megteremtését szolgálja.

171. §-hoz

A gazdasági társaság tulajdonosa számára jóváhagyott osztalékot a társaságnál (mint kötelezettséget) a számviteli törvény előírása alapján – a jóváhagyás időpontjával – az eredménytartalék terhére kell elszámolni. A társaság tulajdonosa ugyanakkor az osztalék miatti követelését – a kifizetése előtt – különböző üzletpolitikai megfontolásokból elengedheti. Mivel korábban a jóváhagyott osztalékot az eredménytartalék terhére kellett elszámolni, ezért ha a tulajdonos a gazdasági társaság ilyen jogcímen fennálló tartozását a későbbiekben elengedi, akkor azt indokolt közvetlenül az eredménytartalék – mint eredeti forrás – javára elszámolni.

172. §-hoz

A törvényi előírások alapján egyes, elsősorban az egyéb tételek, illetve a pénzügyi tételek között figyelembe veendő gazdasági események nettó módon kerülnek elszámolásra. Ezek esetében a beszámolóban az ügyletek nyeresége vagy vesztesége jelenik meg egyéb bevételként vagy egyéb ráfordításként, illetve pénzügyi műveletek bevételeként vagy ráfordításaként. A javaslat egyszerűsítési céllal tovább bővíti azon gazdasági események körét, amelyek elszámolására, és a beszámolóban történő bemutatására a jövőben nettó módon kerül sor. A javaslat alapján az érintett gazdasági eseményeknél a felmerülő költség/ráfordítás tételeket, illetve a kapcsolódó bevétel tételeket nem kell külön-külön könyvelni és bemutatni az eredménykimutatásban, hanem csak azok egyenlegét (nyereségét vagy veszteségét) kell kimutatni az egyéb bevételek vagy az egyéb ráfordítások között.

173. §-hoz

Lásd az 172. §-hoz kapcsolódó indoklást.

174. §-hoz

A hitelezői érdekek megkövetelik, hogy az átalakulással (egyesüléssel, szétválással) létrejövő gazdasági társaság jegyzett tőkéje a vagyonmérlegben olyan összegben kerüljön meghatározásra, amely ténylegesen a jogutód gazdasági társaság rendelkezésére áll. Ennek érdekében a javaslat előírja, hogy a lekötött tartalékban fedezetet kell teremteni az átalakulással közvetlenül összefüggően keletkező olyan adófizetési kötelezettségekre is, amelyek a jogutódot terhelik (például, ha kiválás során a kivált gazdasági társaság az eszközeit – nem kedvezményezett átalakulás esetén – felértékeli, akkor a kivált gazdasági társaságnak társasági adófizetési kötelezettsége keletkezik, melyre a vagyonmérlegben, a saját tőkében – lekötött tartalék képzésével – fedezetet kell biztosítani).

175. §-hoz

A számviteli törvény az éves beszámoló közzétételi kötelezettségét a beszámoló mérlegfordulónapját követő ötödik hónap utolsó napjáig, míg az összevont (konszolidált) éves beszámoló közzétételi kötelezettségét a beszámoló mérlegfordulónapját követő hatodik hónap utolsó napjáig írja elő. Ugyanakkor a tőzsdei kibocsátók esetében az érintettekre vonatkozó tőkepiaci jogszabályok, uniós előírásoknak megfelelően a közzététel tekintetében

a mérlegfordulónapot követő negyedik hónap utolsó napjáig terjedő határidőt írnak elő, a kozzetetek.hu internetes felületen. Az eltérő jogértelmezés elkerülése, valamint a közzététel azonos tartalmának biztosítása érdekében a javaslat e vállalkozók esetében egységesíti a közzétételek határidejére vonatkozó előírásokat.

176. §-hoz

A javaslat az átmeneti rendelkezéseket tartalmazza.

177. §-hoz

A javaslat jogtechnikai-, valamint nyelvhelyességi szövegcsere módosításokat tartalmaz, amelyek jellemzően a gyakorlati végrehajtást segítő pontosító, kiegészítő rendelkezéseket tartalmaznak.

Az átalakulási törvénnyel való összhang megteremtése érdekében a javaslat szabályozza, hogy átalakulásnál (egyesülésnél, szétválásnál) a tulajdonosnál az átalakulás (egyesülés, szétválás) napját követő nappal kell a jogelődben megszűnt részesedést kivezetni és a jogutódban szerzett új részesedést a könyvekben felvenni.

A számviteli törvény hatályos előírásai a különböző határértékek számításánál eltérő létszámfogalmakat (átlagos létszám, átlagos statisztikai létszám, átlagos állományi létszám) használnak. Az egyértelmű jogértelmezés és alkalmazás érdekében indokolt egységesen az „átlagos létszám” fogalmat használni.

23. A Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló 2007. évi LXXV. törvény módosítása

178. §-hoz

A javaslat egyértelművé teszi, hogy a kamarai tagság megszűnésére irányuló eljárás felfüggesztését követően a kamarai tagsági jogviszony a kamarai tagság megszűnését megállapító határozat meghozatalának napjával szűnik meg.

179. §-hoz

A javaslat alapján a jövőben az audit bizottsági jelentések a közfelügyeleti hatóság mellett megküldésre kerülnek a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletét ellátó Magyar Nemzeti Bank részére is a könyvvizsgálói jelentés dátumát követő 60 napon belül.

A javaslat szerint a megbízáshoz kapcsolódó belső minőségellenőrnek is rendelkeznie kell azokkal a minősítésekkel, amelyekkel az ellenőrzött könyvvizsgálónak kell rendelkeznie. Ez a gyakorlatban jellemzően megvalósul, de maradéktalan érvényesülését a javaslat szerinti törvényi rendelkezés biztosíthatja.

180. §-hoz

A jelenleg hatályos jogszabályi rendelkezések nem tartalmazzak előírásokat a könyvvizsgálói dokumentációk archiválásának és megőrzésének módjára vonatkozóan. A javaslat, a fokozatosság elvét megtartva, első lépésként a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodóknál könyvvizsgálói tevékenységet ellátó kamarai tag könyvvizsgálók, könyvvizsgáló cégek részére írja elő a könyvvizgálat során keletkezett könyvvizsgálói dokumentáció elektronikus archiválását és megőrzését.

181. §-hoz

A javaslat rögzíti, hogy az ismételt kamarai tagfelvétel és a könyvvizsgálói tevékenység végzéséhez szükséges igazolás érdekében szakmai kompetencia vizsgát köteles tenni az a kamarai tag könyvvizsgáló, akit fegyelmi eljárás keretében kizártak a Kamarából vagy minőségellenőrzési, kamarai minőségellenőrzési eljárás során a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység gyakorlásától eltiltottak.

182. §-hoz

A javaslat kiegészíti a rendkívüli kamarai minőségellenőrzések kezdeményezésére jogosultak körét – hasonlóan a rendkívüli közfelügyeleti minőségellenőrzés közfelügyeleti hatósági kezdeményezésének a lehetőségéhez – a Kamara minőségellenőrzési bizottságával.

183. §-hoz

A javaslat jogtechnikai-, valamint nyelvhelyességi szövegcsereket tartalmaz, amelyek jellemzően a gyakorlati végrehajtást segítő pontosító, kiegészítő rendelkezések.

A közfelügyeleti hatóság a bank könyvvizsgálatához a kamarai tag könyvvizsgálóknak, valamint a könyvvizsgáló cégeknek a törvényben meghatározott feltételek teljesülése esetén igazolást ad. A javaslat a könyvvizsgáló cégek vonatkozásában pontosítja, hogy az igazolás kizárólag a bank éves beszámolójának a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálatához szükséges.

A Kamara fővárosi és pest megyei területi szervezete arányos képviselőinek előmozdítása érdekében a javaslat előírja a küldöttgyűlés létszámának emelését. A javaslat szerint a fővárosi és pest megyei területi szervezet arányos képviselője a küldöttgyűlés létszámának emelésével (a jelenlegi 50 helyett 25 aktív tagonként 1 küldött) valósulhat meg.

A javaslat kiegészíti a rendkívüli minőségellenőrzések lefolytatására jogosultak körét a kamara elnökével.

A kamarai törvény egyes jogosultságok feltételeként bizonyos időtartamú szakmai (könyvvizsgálói) gyakorlat meglétét követeli meg az érintettektől. A javaslat könyvvizsgálói szakmai gyakorlatként elismeri – egyéb más pénzügyi területen alkalmazott megoldáshoz hasonlóan – a közfelügyeleti hatóságnál szabályozási és felügyeleti feladatkörben eltöltött munkaviszony időtartamát is. A javaslat a szakmai követelmények sérelme nélkül elősegítheti a könyvvizsgálatot, illetve a közfelügyeleti munkát végző szakemberek egymás közötti mobilitását, a megszerzett tudás másik területen való hasznosítását.

A közfelügyeleti hatósági minőségellenőrzés bonyolultsága, összetettsége miatt az eljárások egy része (a legnagyobb könyvvizsgáló cégeknél) a jelenleg érvényes 90 napos ügyintézési határidőben nem fejezhető be. Az egyre bonyolultabb eljárásrend előírását az ügyintézési határidő növelése nem követte le, emiatt szükségessé vált az ügyintézési határidő 90 napról 120 napra növelése.

184. §-hoz

A kamarai tagok átlagéletkora jelenleg 59 év, a tagság 13%-a 70 éven felüli, így a 70 év alatti megkötés számos olyan könyvvizsgáló megválasztását kizárhatja, akik kiemelkedő szakmai tudással és/vagy tisztségviselői tapasztalattal rendelkeznek. Mivel az életkor önmagában nem képezi akadályát a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzésének, úgy nem célszerű a választhatóságnál sem életkori korlátot beépíteni. A javaslat, a demokratikus keretek között a megválasztásra jogosult szervek belátására bízva, hogy arra alkalmas könyvvizsgálót válasszanak kamarai tisztségviselőnek, életkortól függetlenül.

A jelenleg hatályos törvényi rendelkezések szerint a kamarai tag könyvvizsgáló legfeljebb két alkalommal töltheti be ugyanazt a tisztséget. A Kamara soron következő tisztújításának előkészítése során merült fel, hogy egyes tisztségek betöltése – megfelelő új jelöltek hiányában – kérdésessé válhat, miközben a korábbi tisztséget betöltő személyek ismételt jelölését a törvényi korlátozás akadályozza. Ennek feloldására tartalmazza a Kamara javaslata a hivatkozott korlát eltörlését.

X. FEJEZET
EGYÉB TÖRVÉNYEK MÓDOSÍTÁSA

24. A pénzügyi számlákkal kapcsolatos információk automatikus cseréjéről szóló, illetékes hatóságok közötti többoldalú Megállapodás kihirdetéséről szóló 2015. évi CX. törvény módosítása

185. §-hoz

A pénzügyi számlákkal kapcsolatos információk automatikus cseréjéről szóló, illetékes hatóságok közötti többoldalú Megállapodás kihirdető törvény melléklete tartalmazza azokat a joghatóságokat, amelyek a Megállapodás kihirdetését megelőzően csatlakoztak az információcsere-megállapodáshoz. Mivel a kihirdetés óta folyamatos a megállapodáshoz való csatlakozás, ezért szükséges a lista évenkénti frissítése. A módosítás a legfrissebb csatlakozókkal egészíti ki a Megállapodást kihirdető törvény mellékletét. E rendelkezés a mellékletre való utalást végzi el.

25. Az országokénti jelentések cseréjéről szóló illetékes hatóságok közötti multilaterális Megállapodás kihirdetéséről szóló 2017. évi XCI. törvény módosítása

186. §-hoz

Az országokénti jelentések cseréjét lehetővé tevő Megállapodást kihirdető törvény melléklete tartalmazza azokat a joghatóságokat, amelyek a Megállapodás kihirdetését megelőzően csatlakoztak az információcsere-megállapodáshoz. Mivel a kihirdetés óta folyamatos a megállapodáshoz való csatlakozás, ezért szükséges a lista évenkénti frissítése. A módosítás a legfrissebb csatlakozókkal egészíti ki a Megállapodást kihirdető törvény mellékletét. E rendelkezés a mellékletre való utalást végzi el.

26. Az egyes törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2019. évi CXV. törvény

187. §-hoz

Az érintett rendelkezés az Art 88. §-át módosítaná, ugyanakkor ennek hatályba lépése nem indokolt. Ugyanis a gépjárműadóval kapcsolatos kivetési feladatok állami adó- és vámhatósághoz telepítése okán szükséges újraszabályozni az érintett rendelkezést.

XI. FEJEZET
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

27. Hatályba léptető rendelkezések

188. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezések.

A Javaslat feltételhez kötött hatályba lépéssel rendelkezik a fordított adózás alá tartozó munkaerő-kölcsönzési szolgáltatási kör szűkítésének hatályba lépéséről. A fordított adózás hatálya abban az esetben kerül szűkítésre, ha a 2018/486/EU tanácsi végrehajtási határozatban adott derogációs felhatalmazás Magyarország kérelme ellenére nem kerül meghosszabbításra. Erről az adópolitikáért felelős miniszter a Magyar Közlönyben határozatot tesz közzé. A fordított adózás alá tartozó munkaerő-kölcsönzési szolgáltatási kör szűkítéséről szóló rendelkezés ezen határozat közzétételét követő 30. napon lép hatályba.

28. Az Európai Unió jogának való megfelelés

189. §-hoz

Az Európai Unió jogának való megfelelés.

1. melléklethez

Az 1. ponthoz: A javaslat a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló törvényben meghatározott árva kiegészítő támogatásával és kiegészítő hozzátartozói támogatással egészíti ki a honvédek és a honvédelmi alkalmazottak hasonló juttatásainak adómentességét megállapító rendelkezést.

A 2. ponthoz: A Kormány által elfogadott Otthonteremtési Akcióterv keretében 2021. január 1-jétől bevezetésre kerül a gyermeket nevelő családok otthonfelújítási támogatása is. A javaslat a vonatkozó kormányrendelet szerinti támogatással egészíti ki az Szja tv. 1. számú mellékletének az egyes lakáscélú támogatások adómentességéről rendelkező pontját.

A 3. ponthoz: A javaslat visszaállítja a rezidensek részére a szakképzéssel kapcsolatos kiadások, dologi költségek megtérítésére a mindenkori költségvetési törvényben meghatározott mértékű, utólagosan folyósított támogatás adómentességét. A támogatás évi egyszeri juttatás, 2020-ban 100 ezer forint.

A 4. ponthoz: A hatályos szabályok adómentes jogcímként nevesítik a 2020-as labdarúgó Európa-bajnoksággal összefüggésben felmerülő egyes juttatásokat. Mivel az esemény a járványhelyzet miatt várhatóan csak 2021-ben kerül megrendezésre, a javaslat úgy módosítja a szóban forgó jogcím szövegezését, hogy – figyelembe véve az esemény megrendezésével kapcsolatos nemzetközi kötelezettségvállalásunkat is – a juttatások adómentessége a későbbi megrendezés esetén is egyértelmű legyen. A módosítás egyértelművé teszi azt is, hogy az adómentesség az U21-es labdarúgó Európa-bajnokság (UEFA European Under-21 Championship) rendezvényeire is kiterjed.

Az 5. ponthoz: A javaslat új jogcímmel egészíti ki a nem pénzben adott juttatások körét, melynek értelmében adómentesnek minősül a honvédség állományából elhunyt Hősi Halottak és a katonai szolgálattal összefüggésben elhunytak árvái, továbbá a rendvédelmi feladatokat ellátó szerv hivatásos állományából elhunyt hősi halottak, szolgálat halottjai, valamint a hivatásos szolgálattal összefüggő betegségben, balesetben elhunytak árvái részére adott ajándék.

A 6. ponthoz: A kialakult járványhelyzetre tekintettel a javaslat adómentesnek bevételként nevesíti azt az esetet is, amikor a kifizető bármilyen formában járványügyi szűrővizsgálatot biztosít a magánszemély számára. A javaslat a vizsgálat időpontjától függetlenül rögzíti az adómentességet, tehát akkor sem kell adóköteles jövedelmet megállapítani, ha az új típusú koronavírus járvány első hullámának időszakában végeztek szűrővizsgálatot a kifizető finanszírozása mellett.

2. melléklethez

A javaslat annak a gyakorlatban alkalmazott eljárásnak a jogszabályi rögzítése, hogy a zárt végű lízing keretében vagy részletre vétellel megszerzett, az Szja tv. alkalmazásában saját tulajdonúnak minősülő személygépkocsi tulajdonjoga – egyéb dokumentumok hiányában – az érvényes lízingszerződéssel, kölcsönszerződéssel is igazolható.

3. melléklethez

A javaslat annak a gyakorlatban alkalmazott eljárásnak a jogszabályi rögzítése, hogy a zárt végű lízing keretében, vagy részletre vétellel megszerzett, az Szja tv. alkalmazásában saját tulajdonúnak minősülő személygépkocsi tulajdonjoga – egyéb dokumentumok hiányában – az érvényes lízingszerződéssel, kölcsönszerződéssel is igazolható.

4. melléklethez

A Javaslat pontosítja a szöveges megnevezéshez rendelt vámtarifaszámot.

5. melléklethez

A Javaslat szerint az online számla-adatszolgáltatásra vonatkozó módosítások 2021 első munkanapján lépnek hatályba.

6. melléklet

Az e-kereskedelmi csomag hatálybalépésével az egyablakos rendszerre vonatkozó szabályok az Art-ből átkerülnek az Áfa tv.-be. A Javaslat ezen változás miatti módosítást vezeti át a mellékletben.

7. melléklet

A javaslat értelmében – az adókikerülést kizárandó – módosul a Htv. iparüzési adóalap-megosztást szabályozó melléklete. Megfigyelhető ugyanis, hogy egyes bérbeadók tendenciózusan az adót nem működtető településen létrehozott telephelyükhöz rendelik eszközértékként a bérbe adott gépkocsikat. A módosítás ennek lehetőségét zárja ki 2021-től azáltal, hogy rögzíti, a gépkocsit bérbe-, lízingbe adók esetén az iparüzési adóalap-megosztásnál a gépkocsik eszközértékét a székhelyen, telephelyen felmerült személyi jellegű ráfordítás arányában kell kimutatni.

A javaslat az ideiglenes jellegű iparüzési tevékenység utáni adókötelezettség megszüntetése miatt átvezeti a változtatást az építőipari tevékenységet végzőkre vonatkozó specifikus megosztási módszeren is.

8. melléklet

A javaslat az illetéktörvényt két melléklettel egészíti ki, és ezzel egyidejűleg a speciális illetékteleket tartalmazó Itv. Melléklet hatályát veszti. A javaslat szerinti 1. melléklet a közigazgatási hatósági eljárási illetékköteles eljárásokat rögzíti, a 2. melléklet pedig azokat az eljárásokat, igazgatási jellegű szolgáltatásokat sorolja fel, amelyek kezdeményezésekor az ügyfeleknek nem keletkezik közteher- (eljárási illeték, igazgatási szolgáltatási díj, költségtérítés stb.) fizetési kötelezettsége. A kedvező rendelkezés, amely a 2. melléklet szerinti eljárásokat kivonja a közteherfizetési kötelezettség alól, az eljárás egészében (így a jogorvoslat iránti kérelem előterjesztésekor is) érvényesül.

9. melléklet

A módosítás indoka, hogy ezt megelőzően az Art. 2. számú melléklet, II. fejezetének B) alcíme tartalmazta az önkormányzati adóhatósághoz benyújtandó adatbejelentés, adóbevallás időpontjait, különösen a belföldi gépjárművek adójára vonatkozóan. Tekintettel arra, hogy a belföldi gépjárművek adójára vonatkozó adatbejelentés és bevallás már nem az önkormányzati adóhatósághoz tartozik, így ezen rendelkezések az Art. 2. számú mellékletének önálló alcímébe kerülnek megállapításra. A gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény szerinti új mentességekről kizárólag az adózó bejelentéséből értesülhet az állami adó- és vámhatóság. Az adózók bejelentési kötelezettsége csak azon esetekben szükséges, amelyekben az állami adó- és vámhatóság nyilvántartásából a mentességre való jogosultság ténye nem állapítható meg.

10. melléklet

A módosítás a gépjárműadóügyek NAV-hoz történő delegálása miatt szükségessé módosítás. Az Art. 3. számú melléklet II. fejezet B) pontjában foglalt, az önkormányzati adóhatósághoz teljesítendő befizetések, belföldi gépjárművek adója elnevezésű rendelkezésre áthelyezésre kerültek ugyanezen melléklet I. fejezete alá, mivel a belföldi gépjárművek adója a módosítást követően már az állami adó- és vámhatósághoz teljesítendő befizetésekhez tartozik.

11. melléklet

A pénzügyi számlák automatikus cseréjét lehetővé tevő Megállapodást kihirdető törvény melléklete tartalmazza azokat a joghatóságokat, amelyek a Megállapodás kihirdetését megelőzően csatlakoztak az automatikus információcsere-megállapodáshoz. A kihirdetést követően azonban a 2020. évben több állam, illetve joghatóság is csatlakozott a Megállapodáshoz. A módosítás lehetővé teszi a pénzügyi számlainformációk szabályainak alkalmazását a felsorolt partnerekkel. A melléklet az új csatlakozó országokat sorolja fel.

12. melléklet

Az országokénti jelentések cseréjét lehetővé tevő Megállapodást kihirdető törvény melléklete tartalmazza azokat a joghatóságokat, amelyek a Megállapodás kihirdetését megelőzően csatlakoztak az információcsere-megállapodáshoz. A kihirdetést követően azonban a 2020. évben több állam, illetve joghatóság csatlakozott

a Megállapodáshoz. A módosítás lehetővé teszi az országokénti jelentések felsorolt partnerekkel való információcseréjét. A melléklet az új csatlakozó országokat sorolja fel.

Végső előterjesztői indokolás a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény módosításáról szóló 2020. évi CXIX. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 2018. január 1-jén lépett hatályba, felváltva a több mint hatvan évig hatályban lévő, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvényt (a továbbiakban: 1952-es Pp.). A Pp. számos újítást vezetett be annak érdekében, hogy kiküszöbölje az 1952-es Pp. alkalmazása során felmerült problémákat és megteremtse a perjogi kódex koherenciáját. Ennek érdekében a Pp. bevezette a perkoncentrációt biztosító osztott szerkezetű elsőfokú eljárást, igazodva az Európában érvényesülő perjogi megoldásokhoz, továbbá a felek felelős pervitelén és a bíróság aktív pervezetésén alapuló új szabályokat alkotott.

A Pp. hatályosulásának tapasztalatai, az Alkotmánybíróság határozatai és a jogalkalmazó szervek visszajelzései indokolták a törvény egyes rendelkezései tekintetében a szabályozás finomítását, a perjogi szabályok egyszerűsítését és rugalmasabbá tételét. A Javaslat célja, hogy megkönnyítse a jogkeresők bírósághoz fordulása jogának gyakorlását, úgy, hogy a tervezett változtatások mellett is biztosíthatók maradjanak a koncentrált per feltételei, fennmaradjanak az osztott perszerkezet előnyei és a felek önrendelkezési joga is messzemenően érvényesüljön.

A perindítás körében a tervezett módosítások a keresetlevél kötelező tartalmi elemeit egyszerűsítik, az alaki előírásokat észszerűsítik, továbbá kiterjesztik a keresetlevél hiánypótlási lehetőségeit. A módosítás a perfelvételi szak szabályai körében egyszerűsíti és rugalmasabbá teszi a keresetváltoztatás, ellenkérelem-változtatás megtételére, a bizonyítás indítványozására, továbbá az alperes ellenkérelmére és ellenköveteléseire vonatkozó szabályokat. A Javaslat tovább könnyíti a jogi képviselő nélkül eljáró felek igényérvényesítését.

A Javaslat személyi állapotot érintő pereket célzó módosításainak egyik legfontosabb célja a kiskorú gyermek érdekeinek fokozott védelmét célzó rendelkezések bevezetése, továbbá a hatályos szabályok szerint is rendelkezésre álló eljárásjogi eszköztár erősítése, és újakkal történő kiegészítése. A Javaslat erősebb pervezetési jogszabályokat kíván biztosítani a bíróság számára ahhoz, hogy a kiskorú gyermek érdekeit szolgáló permenetet tudjon fenntartani. A kiskorú gyermek érdekeinek védelmében a módosítás kiszélesíti és nevesíti a hivatalbóli bizonyítás eseteit és az ideiglenes intézkedés hivatalból történő elrendelésének lehetőségét.

A Javaslat a személyi állapotot érintő perek körében a feleknek a per folyamán is folyamatosan változó életviszonyaihoz igazodó speciális eljárási szabályokat is beiktat. Erre tekintettel a Javaslat bevezet egy, kizárólag a személyi állapotot érintő perekben alkalmazható perfelvételi módot, tovább egyszerűsíti a keresetváltoztatás szabályait, könnyíti az előzetes bizonyítást és erősíti a jogi képviselő nélkül eljáró fél esetén a szóbeliséget.

A Javaslat tartalmának kialakításához a hivatásrendek által tett javaslatokon kívül alapul szolgáltak a Kúria új Pp. kérdéseivel foglalkozó konzultációs testületének állásfoglalásai, a Civilisztikai Kollégiumvezetők Országos Tanácskozásának Pp.-t érintő ajánlásai, továbbá a Kúria a keresetlevél visszautasításának vizsgálata tárgyában felállított joggyakorlat elemző csoportjának összefoglaló véleményében tett megállapítások, valamint az Igazságügyi Minisztérium Pp. hatályosulási munkacsoportjában tett észrevételek és módosítási javaslatok.

Ez az indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése és a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltak alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A Javaslat értelmező rendelkezések körében tett módosításai a normaszövegben elvégzett változtatásokhoz igazodnak, azokat vezetik be.

A Javaslat a Pp. 7. § (1) bekezdés 4. és 12. pontjában az ellenkérelem-változtatás és a keresetváltogatás fogalmát módosítja, oly módon, hogy abból kikerül a tényállítás megváltoztatása. A módosítás háttérében a joggyakorlat által jelzett, a perhatékonyság ellen ható gyakorlati nehézséget okozó jogértelmezési problémák állnak.

A keresetváltogatás és azzal párhuzamosan az ellenkérelem-változtatás jogintézményét a Pp. az 1952-es Pp. szabályaihoz képest lényegesen megváltoztatta azzal, hogy keresetváltogatásnak, illetve ellenkérelem-változtatásnak minősíti a tényállítás, a jogállítás, a jogi érvelés és a kérelem megváltoztatását egyaránt. A keresetváltogatás és az ellenkérelem-változtatás 7. § (1) bekezdés szerinti fogalma elsősorban a tényállítás megváltoztatása vonatkozásában vet fel olyan jogértelmezési kérdéseket, amelyek nehezítik a következetes jogalkalmazás kialakulását. A joggyakorlatban a jogi érvelés megváltoztatásának kereset- és ellenkérelem-változtatásként történő kezelése ugyancsak indokolatlanul lassítja a per lefolytatását. A Javaslat alapján keresetváltogatásnak a jövőben már csak a jogállítás megváltoztatása és kereseti kérelem megváltoztatása tekintendő, a tényállítás megváltoztatása és a jogi érvelés megváltoztatása nem eredményez keresetváltogatást.

A kereset- és ellenkérelem-változtatás fogalmi köréből a tényállítás és a jogi érvelés megváltoztatásának a Javaslat szerinti elhagyása összhangban van a Pp. 342. § (1) és (3) bekezdésében foglaltakkal is, mivel a bíróság sem a tényállításhoz, sem a jogi érveléshez nincs kötve.

A Pp. 7. § (1) bekezdés 9. pontjának kiegészítése a hatásköri szabályozást érintő szövegpontosítás – a jogi személyek alapításával és törvényes működésével kapcsolatos perek fogalmával összefüggésben – a jogalkalmazói gyakorlat által jelzett bizonytalanság feloldását célozza. Ez utóbbi esetben tehát a normaszöveg egyértelművé teszi, hogy a cég létesítő okirata vagy annak módosítása hatálytalanságának vagy létre nem jöttének megállapítása iránti perek is a törvényszék hatáskörébe tartoznak [lásd Pp. 20. § (3) bekezdés ad) alpont].

A 2. §-hoz

A jogalkalmazói jelzések alapján a Pp. hatásköri szabályozása annyiban módosul, hogy egyes speciális tárgyú perek – pertárgyértéktől függetlenül – a törvényszék hatáskörébe kerülnek. Ennek indoka egyrészt az ügyeloszlás optimalizálása a járásbírói, illetve törvényszéki hatáskörbe tartozó ügyek tekintetében, másrészt az ügyek elbírálásához szükséges speciális szakértelem megfelelő biztosítása. Mindezekre tekintettel a jogi személy tagjának és képviselőjének a tagsági, illetve képviseleti jogviszonyán alapuló felelősségével kapcsolatos perek, az értékpapírból származó jogviszonnyal kapcsolatos perek, valamint a nemzetközi áru fuvarozási és nemzetközi szállítmányozási perek e törvény hatálybalépését követően a törvényszék hatáskörébe tartoznak.

A 3. §-hoz

A jogalkalmazói tapasztalatokra tekintettel a Pp. kizárólagos illetékességi szabályainak kiegészítésére azért kerül sor, hogy az együttes perlés lehetősége megvalósulhasson egyes esetekben, amikor a jogvita alapjául szolgáló jogviszonyban kötelezett, illetve jogosulti pozícióban többalanyúság áll fenn. Fogyasztói kölcsönszerződés esetén például jellemzően előfordul, hogy több adóssal kerül megkötésre a szerződés, azonban lehetséges, hogy különböző bíróságok kizárólagos illetékessége miatt – annak ellenére, hogy az adósok egyetemlegesen kötelezettek – nem indítható meg velük szemben egy bíróság előtt a per. A gyengébb félnek tekintett fogyasztót védi a vállalkozással szemben az a főszabály, hogy lehetőleg a lakóhelye szerinti bíróságon induljon meg vele szemben az eljárás, azonban ez a jogvédelem az azonos perbeli pozícióban lévő fogyasztókat egymással szemben nem illeti meg. Ezért az eljárás az alperesek bármelyikére illetékes bíróság előtt valamennyi alperes ellen megindítható, annak érdekében, hogy a jogviszony egységesen elbírálásra kerülhessen, ami a perhatékonyság megfelelő érvényesülését is szolgálja. Hasonló megfontolásból kerül kiegészítésre a felelősségbiztosítási szerződéssel összefüggő kizárólagos illetékességi szabály is, amely több károsultat érintő káresemény vonatkozásában teszi lehetővé, hogy bármelyik károsult lakóhelye szerinti bíróság eljárhasson a kártérítési igény elbírálása érdekében.

A 4. §-hoz

A kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény 80. § (1) bekezdése szerint a kormánytisztviselő munkáltatója nem az őt közvetlenül foglalkoztató közigazgatási szerv, hanem a Kormány. A kormánytisztviselőt közvetlenül foglalkoztató közigazgatási szerv vagy szervezeti egység (álláshely) vezetője csak a munkáltatói jogkör gyakorlója. Mindezekre tekintettel jogértelmezési problémát okozhat a meghatalmazotti státusz tárgykörével összefüggésben a „munkáltatója tevékenységével kapcsolatos” szófordulat használata a közigazgatási szerv, egyéb költségvetési szerv vonatkozásában. Indokolt ezért azt a „közigazgatási szerv tevékenységével kapcsolatos” szófordulatra változtatni.

Az 5. §-hoz

A 74. § (1)–(3) bekezdésének módosítása szövegpontosító jellegű. Az (1) bekezdésben rögzítésre kerül, hogy kötelező jogi képviselő előírása esetén a jogi képviselő nélkül eljáró fél perbeli cselekménye és nyilatkozata akkor hatálytalan, ha a törvény a jogi képviselő hiányához más jogkövetkezményt nem fűz. Ha ugyanis a törvény például a kérelem visszautasítását írja elő ilyen esetben, akkor értelemszerűen nem hatálytalan a kérelem, hanem a jogi képviselő mellőzésének jogkövetkezménye a visszautasítás. A (3) bekezdés módosítása egyértelművé teszi, hogy kötelező jogi képviselő előírása esetén a perorvoslati kérelmet előterjesztő félnek nem csupán rendelkeznie kell jogi képviselővel, hanem a perorvoslati kérelmet a jogi képviselője útján kell benyújtania.

A (4) bekezdés tartalma az egységes joggyakorlat megteremtése érdekében a jogalkalmazói jelzések alapján kerül megállapításra. Ha kötelező jogi képviselő előírása esetén a perorvoslati kérelmet előterjesztő fél (akár felperes, akár alperes) jogi képviselője a perorvoslati eljárás során megszűnik és annak pótlásáról felhívás ellenére nem gondoskodik, a perorvoslati kérelem visszautasításra kerül. Ez egyrészt maga után vonja fellebbezés esetén a fellebbezéssel szemben előterjesztett fellebbezési ellenkérelem, illetve csatlakozó fellebbezés hatálytalanságát [lásd Pp. 372. § (3) bekezdés], másrészt egyértelművé válik, hogy eredményes perorvoslat hiányában a korábban meghozott ítélet hatálya fennmarad, az eldöntött jogvita ítélt dolognak minősül.

A 6. §-hoz

A jogalkalmazói jelzésekre tekintettel az adminisztrációs terhek csökkentése és a perhatékonyság növelése érdekében fakultatívvá válik a jogszabályban meghatározott költségjegyzék-nyomtatvány alkalmazása a jogi képviselővel eljáró fél perköltségének felszámítására. A költségjegyzék-nyomtatvány kötelező használatának megszüntetése azonban nem érinti a félnek a Pp. 81. §-ában meghatározott, a perköltség felszámítására vonatkozó kötelezettségét.

A 7. §-hoz

A jogalkalmazói tapasztalatokra tekintettel kívánja egyértelművé tenni a módosítás, hogy amennyiben a fél beazonosításához szükséges adatokat a bírósági eljárásban közlik, a közölt adatok alapján a bíróság feladata a további azonosító, illetve egyéb szükséges adat ellenőrzése, illetve beszerzése, amennyiben azokat például közhiteles nyilvántartás tartalmazza a fél vonatkozásában.

A 8. §-hoz

Az egységes joggyakorlat és az alkalmazási bizonytalanságok megszüntetése érdekében rögzítésre kerül, hogy a kézbesítési fikció beállításával kapcsolatos értesítő megküldésére nyitva álló határidő kezdőnapja a fikció beállításának napja, ha azonban a bíróság a fikció beállításáról csak e határidő elteltét követően szerez tudomást, akkor az intézkedést a tudomásszerzéstől számított három munkanapon belül teljesítheti. Előfordul ugyanis, hogy a papír alapú kézbesítés megkísérlését igazoló irat (tértivevény), csak az előírt határidőt követően érkezik vissza a feladóhoz, e kivételesnek tekinthető esetekre újult kiegészítő szabályt a módosítás.

A 9. §-hoz

A Pp. 139. § (6) bekezdéséhez kapcsolódó módosítása jogalkalmazói jelzésen alapul. A Pp. 139. § (2) bekezdése alapján a félnek kézbesítési kifogása előterjesztésével egyidejűleg – ha az lehetséges – el kell végeznie a korábban elmulasztottnak tekintett cselekményt is. A Pp. 139. § (6) bekezdése szerint ugyanakkor a kézbesítési kifogásnak

történő helyt adás esetén a kézbesítést, illetve a már megtett intézkedéseket, eljárási cselekményeket – a szükséges mértékben – meg kell ismételni. A jogalkalmazói gyakorlatban bizonytalanság van a tekintetben, hogy ha a fél az elmulasztott cselekményt már kérelme előterjesztésével egyidejűleg pótolta, akkor a kérelemnek történő helyt adást követően meg kell-e ismételtetni az adott cselekményt, vagy a korábban pótolta cselekmény elfogadható és az eljárás ismétlés nélkül folytatható. A módosítás e jogértelmezési probléma feloldását szolgálja, egyértelművé teszi, hogy ha a fél a korábban elmulasztottnak tekintett cselekményt már kézbesítési kifogása előterjesztésével egyidejűleg szabályszerűen elvégezte, e cselekményét hatályosnak kell tekinteni és az azzal összefüggő eljárási cselekményeket nem kell megismételni.

A 10. §-hoz

Jogalkalmazói tapasztalatokra tekintettel módosul a végrehajtói kézbesítéssel kapcsolatos eljárás. A végrehajtói kézbesítés díját nem a bíróságon kell letétbe helyezni, hanem – bírósági ügyszámra hivatkozással – közvetlenül a Magyar Bírósági Végrehajtói Kar részére kell megfizetni. Ezáltal a bíróságok adminisztrációs tehertől mentesülnek, mert nem kell bevételezni és továbbutalni a végrehajtót megillető díjtételt, valamint az eljárás folyamata is egyszerűsödik, ami várhatóan rövidíteni fogja az ezzel kapcsolatos eljárást.

A 11–12. §-okhoz

A Javaslat a Pp. 170. §-ának módosításával a keresetlevél tartalmát egyszerűsíti a jogalkalmazói tapasztalatokra tekintettel. A Kúria keresetlevél visszautasításának vizsgálata tárgykörében felállított joggyakorlat elemző csoportjának összefoglaló véleménye alapján egyértelműen megállapíthatóvá vált, hogy a keresetlevél bevezető, érdemi és záró részének melyek azok a tartalmi elemei, amelyek esetében a joggyakorlatban a jogalkotói szándéktól eltérő értelmezés alakult ki és ennek alapján gyakran került sor a keresetlevél visszautasítására.

A módosítás a jogalkalmazói tapasztalatok alapján a keresetlevél bevezető részében foglaltak megváltoztatásával egyértelművé kívánja tenni, hogy a keresetlevélben az alperesnek a Pp. 7. § (1) bekezdésében foglalt azonosító adatai közül elegendő az alperes nevét és lakóhelyét vagy székhelyét feltüntetni. A módosítás egyértelművé teszi, hogy a keresetlevél érdemi részében a kereseti kérelem feltüntetése megfelelő, ha a felperes megjelöli azt, hogy milyen döntést kér a bíróságtól. Ez a módosítás összhangban áll a Kúria keresetlevél visszautasításának vizsgálata tárgykörében felállított joggyakorlat elemző csoportjának összefoglaló véleményében foglaltakkal, mely szerint „A joggyakorlat-elemző csoport álláspontja szerint a kereseti kérelem akkor egyértelmű, ha abból kétséget kizáróan megállapítható, hogy a felperes milyen jogvédelmet kér a bíróságtól (azaz megállapítást, marasztalást vagy jogalakitást kér). Erre figyelemmel az egyértelműség az anyagi jogi rendelkezésekre vetítve értelmezhető: a kereseti kérelem alapján nem lehet bizonytalan az, hogy a kérelem milyen jogkövetkezmény kiváltását célozza. Több kereset előterjesztése esetén ki kell derülnie annak is, hogy pontosan hány kereset van, és azoknak milyen a viszonyuk egymással. Mindehhez képest figyelmen kívül kell, hogy maradjon például a petitum nem kellően szabatos megfogalmazása, vagy az, hogy abban esetenként oda nem illő elemek, így például jogszabályhelyek is szerepelnek.” (92. pont) (A keresetlevél visszautasításának vizsgálata tárgykörében felállított joggyakorlat elemző csoport összefoglaló véleménye 21. oldal https://www.lb.hu/sites/default/files/joggyak/a_keresetlevel_visszautasitanak_vizsgalata_osszefoglalo_velemenye.pdf)

A módosítás a keresetlevél záró részéből is kiiktatja az adminisztrációs terheket növelőnek tekintett tartalmi elemeket. Kiemelendő, hogy a Pp. 170. § (3) bekezdés d) pontjának módosítása értelmében a nem természetes személy fél perbeli jogképességét alátámasztó adatokat csak akkor kell előadni, ha a nem természetes személy fél nem rendelkezik közhiteles nyilvántartásból elérhető azonosító adatokkal, pl. nyilvántartási számmal, mint például a társasház vagy a befektetési alap. A Pp. 170. § (3) bekezdés e) pontjának módosítása értelmében a felperes törvényes képviselőjeként megjelölt személy tekintetében elegendő előadni, hogy a törvényes képviselő milyen minőségben jár el: például mint ügyvezető, vezérigazgató, szülő, gondnok, gyám; de egyéb adatok közlése nem elvárás.

A Javaslat a joggyakorlat visszajelzései alapján egyszerűsíti a keresethalmazatokra vonatkozó szabályozást is és a keresetlevélhez csatolandó mellékleteket is.

A keresetlevél felépítésével, szerkezeti tagolásával, címeikkel történő ellátásával kapcsolatban egységessé vált az a bírói gyakorlat, amely szerint a keresetlevélben nem kell feltüntetni az egyes szerkezeti egységek címeit, valamint az egyes szerkezeti egységeken belüli tartalmi elemek előadása sincs sorrendhez vagy egyéb formaisághoz

kötve. A megfelelő jogértelmezésre és az ennek talaján kialakult bírói gyakorlatra tekintettel nem indokolt a fentiek normaszövegben történő rögzítése, de az indokolásban szükséges megerősíteni, hogy a keresetlevélben foglaltak előadása a fent jelzettek tekintetében nincs formaisághoz kötve.

A 13. §-hoz

A Javaslat a hatályos szabályozáshoz képest lényeges változásokat irányoz elő a keresetlevél hiányosságainak kezelése esetére a jogalkalmazásban tapasztalt problémák kiküszöbölése és a jogkeresők igényérvényesítésének előmozdítása érdekében. A legfontosabb változás, hogy a Javaslat kibővíti a Pp. 176. § (2) bekezdésében foglalt azon esetek körét, amikor hiánypótlásra történő felhívásnak van helye, így például a keresetlevél tartalmi és alaki hiányosságainak vagy kötelező mellékleteinek hiányossága esetén is. A módosítás ebben az esetben a jogi képviselővel eljáró fél vonatkozásában is kötelezővé teszi a hiánypótlásra történő felhívást. A módosítás előírja, hogy a bíróságnak a hiánypótlásra felhívó végzésben a keresetlevél valamennyi hiányosságát teljeskörűen fel kell tüntetnie, és csak a hiánypótlás eredménytelensége esetén van helye visszautasításnak.

A módosítás szükségességét a Kúria keresetlevél visszautasításának vizsgálata tárgykörében felállított joggyakorlat elemző csoportjának összefoglaló véleményében foglalt megállapítások egyértelműen alátámasztják. A keresetlevél hiányosságainak megítélésével kapcsolatban a kúriai joggyakorlat elemző csoport összefoglaló véleményében például az alábbi megállapításokat tette:

„A keresetlevél tartalmi értékelésénél a bíróság gyakran túlterjeszkedik a vizsgálandó és vizsgálható szempontokon, olyan követelményeket támaszt a felperessel szemben, amelyek nem következnek a Pp. 170. §-ának rendelkezéseiből. Az emiatti visszautasítások visszatérő érve, hogy a bíróság a felperes tényállításait „kevésnek”, „nem relevánsnak”, vagy a jogi érvelés tekintetében „nem elég meggyőzőnek” tartja.” (42. pont, 12. oldal)

„A bíróságok legjellemzőbben a keresetlevél tényelőadási részében követeltek meg a szükséges és elégséges (az anyagi jog szempontjából releváns) tények előadásán túl, további tényeket. Több bíróság a keresetlevél más részébe is gyakran „belelátott” további követelményeket. Előfordult az is, hogy a bíróság lényegében nem tartotta meggyőzőnek a fél jogi érvelését, a minden szempontból következetes keresetet kérte számon a felperesen, érzékelhetően átcsúszva a követelés érdemi elbírálásának tartományába. A tényállítások alátámasztására vonatkozó hiányosságként kezelték a bíróságok több esetben, ha a fél nem tett bizonyítási indítványt, holott ez a félnek továbbra sem kötelezettsége; a bizonyíthatatlanság jogkövetkezményét nem a keresetlevél megvizsgálása során kell levonni.” (43. pont, 12. oldal)

„Gyakori, hogy az elsőfokú bíróságok a Pp. 170. § (1)–(3) bekezdését szó szerint, mereven értelmezik. A joggyakorlat-elemző csoport több, a vizsgálat során feltárt döntés ellenében, hangsúlyozza, hogy a keresetlevél vizsgálata az eljárásnak ebben a szakában kizárólag a perakadályokra korlátozódhat, érdemi kérdés, így például a jogi érvelés ellentmondásossága nem vezethet a keresetlevél – hiánypótlás nélküli – visszautasításához.” (64. pont, 16. oldal)

„A Pp. 170. § (1) bekezdés b) pontja szerinti adatok feltüntetése során előfordult olyan szükségtelenül szigorú értelmezés, amely szerint „az alperes ismert azonosító adatait, de legalább lakóhelyét vagy székhelyét” törvényi fordulattal szemben név, perbeli állás és lakóhely közlése esetén is visszautasította a bíróság a keresetlevelet. Gyakran megtörtént, hogy a bíróság a közhiteles nyilvántartásban szereplő, vagy abból egyértelműen következő adatok feltüntetésének elmaradását értékelte visszautasítási okként.” (74. pont, 17. oldal)

„A Pp. 170. § (2) bekezdés a) pontjában szereplő, ítéleti rendelkezésre irányuló határozott kereseti kérelemmel kapcsolatban általában olyan követelmény érvényesült, hogy az csak akkor valósul meg, ha a keresetlevél szó szerint tartalmaz olyan kérelmet, amely a majdani ítélet rendelkező részébe „átemelhető”, azon tehát változtatni nem kell (még nyelvtani egyeztetést sem szükséges végezni). Nagyon sok ügyben tartották a bíróságok határozatlannak a kereseti kérelmet a keresethalmazat miatt: vagy a kérelmek sorrendjét, vagy egymáshoz való viszonyát nem tekintették egyértelműnek, vagy elvárták a kérelmek alapjául szolgáló tényelőadás megismétlését. A bíróság néhány ügyben a kereseti kérelem részeként kezelte a perköltségre irányuló követelést, és amennyiben azt megítélése szerint a fél nem kellően szabatosan adta elő, a kereseti kérelmet határozatlannak minősítette.” (78. pont, 17–18. oldal)

„A bíróságok a keresetlevél záró részében a pertárgyérték meghatározásával és az illetékfizetéssel kapcsolatos nyilatkozatok értékelésénél általában indokolatlanul szigorú gyakorlatot folytatnak.” (85. pont, 19. oldal)

„A bíróságok a perfelvétel eredményessége érdekében nagy hangsúlyt helyeznek a keresetlevél teljes körű vizsgálatára. Ez számos esetben azzal az eredménnyel jár, hogy a bíróság önmagán túlmutató jelentőséget tulajdonít a keresetlevél kötelező elemei feltüntetésére vonatkozó kötelezettségnek; csak azt a keresetlevelet találja perfelvételre alkalmasnak, amelyben a felperes a keresetlevél minden tartalmi elemét a lehető legrészletesebben kifejti. Ellenkező esetben arra a megállapításra jut, hogy hiányzik a határozott kereseti kérelem vagy az érvényesített jog megjelölése, illetve a tényállítás és a kereseti kérelem közti összefüggés levezetésére szolgáló jogi érvelés.” (Összefoglaló megállapítások: 13. pont, 50. oldal)” (A keresetlevél visszautasításának vizsgálata tárgykörében felállított joggyakorlat elemző csoport összefoglaló véleménye https://www.lb.hu/sites/default/files/joggyak/a_keresetlevel_visszautasitanak_vizsgalata_osszefoglalo_velemenypdf)

A joggyakorlat alapján gyakran mondható, hogy a keresetlevél visszautasítása olyan tartalmi elem hibájára vagy hiányosságára hivatkozással történik, amelynek elbírálása már a per érdemére tartozna. Erre tekintettel a módosítás kiegészíti a Pp. 176. §-át azzal a bekezdéssel, amely kimondja, hogy a keresetlevél perfelvételre való alkalmassága szempontjából nem vizsgálható a keresetlevél érdemi részében előadott olyan tartalmi elem, amelynek az értékelése az ügy érdemére tartozik, valamint az sem, hogy a felperes által megjelölt bizonyítékok, bizonyítási indítványok alkalmasak-e, illetve elegendőek-e a keresetlevélben foglaltak alátámasztására.

A 14. §-hoz

A javaslat a keresetlevelet visszautasító végzés alperes részére történő kézbesítése tekintetében a jogalkalmazó szervek visszajelzése alapján olyan módosítást vezet be, amely a félegyenlőségnek a Pp. 110. § (2) bekezdésében foglalt elve alapján lehetővé teszi az alperes számára az ellene – sikertelenül – kezdeményezett per kezdőiratának megismerhetőségét a jogerős visszautasító végzéssel együtt.

A 15. §-hoz

A módosítás azt a gyakorlatban felmerülő problémát orvosolja, ami akkor fordulhat elő, ha az alperes az arra nyitva álló határidőn túl késedelmesen terjeszti elő írásbeli ellenkérelmét, amelyet emiatt hatálytalannak kell tekinteni, majd utóbb a bírósági meghagyás ellen ellentmondást terjeszt elő, de ahhoz már nem csatolja ismételtlen a korábban késedelmesen előterjesztett ellenkérelmet.

A 16. §-hoz

A módosítás a lehetséges perfelvételi módok világosabb meghatározásával a joggyakorlatban tapasztalt bizonytalanságot kiküszöbölő, egyértelműsítő szabályt tartalmaz, de valós tartalmi változtatást nem eredményez.

A 17. §-hoz

A jogalkalmazói visszajelzések alapján a bíróságok ritkán választják a perfelvételi tárgyalás mellőzésével járó perfelvételi módot. A módosítás azt célozza, hogy a felek, ha azt indokoltnak tartják, kezdeményezhessék a perfelvételi tárgyalás mellőzésével történő perfelvételi útvonal alkalmazását, amelyről való döntés továbbra is a bíróság kompetenciájába tartozik.

A 18. §-hoz

A javaslat – a keresetlevél tartalmának egyszerűsítéséhez igazodva – a jogalkalmazói tapasztalatokra tekintettel egyszerűsíti és észszerűsíti az alperesi írásbeli ellenkérelem tartalmát, továbbá a keresethalmazatban álló keresetekkel szemben előterjesztendő ellenkérelem tartalmát is.

A 19. §-hoz

A javaslat a jogalkalmazói visszajelzések alapján lehetővé teszi egyes perfelvételi nyilatkozatok előkészítő iratban történő megtételét bírói felhívás nélkül is. A gyakorlatban a legtöbb problémát a kereset- és ellenkérelem-változtatás előterjesztése jelenti, amelyet, ha a bíróság nem rendel el további írásbeli perfelvételt, a felek – erre irányuló bírói felhívás hiányában – csak a perfelvételi tárgyaláson tudnak előadni, ez pedig a perfelvételi tárgyalás elhalasztását eredményezheti. A módosítás a kereset- és ellenkérelem-változtatással kapcsolatban felmerült értelmezési kérdésekre tekintettel és a szétartó joggyakorlat egységesítése érdekében lehetővé teszi

a keresetváltogatás, viszontkereset-váltogatás és ellenkérelem-váltogatás, valamint az ezekkel összefüggő perfelvételi nyilatkozatok, így például tényállítások és bizonyítási indítványok előterjesztését bírói felhívás nélkül is a Pp. 202. §-a szerinti előkészítő iratban. Kiemelendő, hogy a kereset- és ellenkérelem-váltogatás fogalmának Javaslat szerinti módosítása miatt a korábban előadott tényállításokhoz képest új tények előadása már nem minősül kereset-, illetve ellenkérelem-váltogatásnak, ami azt jelenti, hogy a felek a perfelvételi szakban a Pp. 185. § szerinti kereset- vagy ellenkérelem-váltogatást tartalmazó nyilatkozat előterjesztése nélkül szabadon tehetnek tényelőadásokat. A korábban, például a keresetlevélben vagy ellenkérelemben tett tényállítások új tényekkel történő kiegészítése vagy a korábbi tényelőadások megváltoztatása ugyanakkor a Pp. 183. § (1) bekezdés szerint perfelvételi nyilatkozatnak tekintendő, melynek késedelmes előadása a Pp. 183. § (5) bekezdésében foglalt pénzbírság alkalmazását vonhatja maga után. A perfelvétel lezárását követően – főszabály szerint – új tényállítások nem tehetők, de e tekintetben is meghatároz kivételeket a módosított törvény a Pp. 214. § (3) bekezdésében.

Kiemelendő, hogy a Pp. 202. §-ának Javaslat szerinti módosítása a kereset-, viszontkereset-, illetve ellenkérelem-váltogatással összefüggő perfelvételi nyilatkozatok megtételét teszi lehetővé, így például a felperes a keresetváltogatással összefüggő tényelőadásokat tehet és bizonyítási indítványokat is megjelölhet. A módosítás ugyanakkor nem teszi lehetővé önállóan új tényelőadások megtételét vagy bizonyítási indítványok megjelölését előkészítő iratban bírói felhívás nélkül. Ennek indoka, hogy a Javaslat elejét kívánja venni annak, hogy a felek a korábban tett tényállításaik folyamatos változtatásával, bírói felhívás nélkül előterjesztett előkészítő iratokkal elhúzzák a perfelvételi szakot. Bírói felhívás hiányában az új tények és új bizonyítási indítványok szóban a perfelvételi tárgyaláson az anyagi pervezetés kontrollja mellett adhatók elő.

A Javaslatnak a Pp. 202. §-át (3) bekezdéssel kiegészítő rendelkezése egyértelművé teszi, hogy ha a fél az előkészítő iratban bírói felhívás nélkül olyan perfelvételi nyilatkozatot tesz, amit csak bírói felhívásra tehetne meg, akkor az így tett nyilatkozata hatálytalan. Hangsúlyozandó, hogy ebben az esetben – eltérően a Pp. 203. § (1) bekezdésében foglaltakkal – nem a teljes perfelvételi irat válik hatálytalanná, hanem csak az a perfelvételi nyilatkozat, ami nem tartozik abba a körbe, amit a fél a bíróság felhívása nélkül is megtehet vagy az olyan nyilatkozat, amelyre a bíróság a felet nem hívta fel.

A 20. §-hoz

A jogalkalmazói visszajelzések alapján felesleges adminisztrációs terheket ró a felekre a Pp. 203. § (4) bekezdése, ezért a Javaslat lehetővé teszi több, különböző fajtájú perfelvételi irat egy beadványban való előterjesztését, amellyel elkerülhető ezen iratok azonos tartalmi elemeinek megismétlése. Hangsúlyozandó ugyanakkor, hogy ez nem azt jelenti, hogy elegendő, ha a beadvány csak az egyik perfelvételi irat tartalmi és alaki előírásainak megfelel, hanem valamennyi, egy beadványban előterjesztett perfelvételi irat előírásainak meg kell, hogy feleljen. A módosítás azt célozza, hogy az ugyanolyan vagy eltérő perfelvételi iratok azonos tartalmi elemeit ne kelljen a félnek többször, azonos módon előadni, pl. a tényállításokra vonatkozó részt.

A 21. §-hoz

A módosítás a jogalkalmazói visszajelzésekre tekintettel indokolt esetekben lehetővé teszi a viszontkereset előterjesztését az írásbeli ellenkérelem előterjesztésére nyitva álló határidőt követően is. A gyakorlati tapasztalatok alapján a bonyolultabb, összetettebb tényállású ügyekben, ha elrendelésre kerül további írásbeli perfelvétel, esetlegesen keresetváltogatásra kerül sor, a perfelvétel során később is felmerülhetnek vagy ismertté válhatnak olyan tények, bizonyítékok, amelyek a fél önhibáján kívüli okból alapot adhatnak a viszontkereset előterjesztésére. A módosítás azt célozza, hogy ilyen esetben nyíljon meg a viszontkereset előterjesztésének lehetősége, mert ezzel elkerülhető egy újabb jogvita, egy további perindítás és a perhatékonyság szempontjának ez felel meg a leginkább.

A 22. §-hoz

A módosítás a jogalkalmazói visszajelzésekre tekintettel az alperesi ellenkövetelések azonos módon történő kezelése érdekében a viszontkeresethez hasonlóan a Pp. 209. § (6) bekezdésének módosításával kibővíti azon esetek körét, amikor a beszámítás előterjesztésére lehetőség nyílik az írásbeli ellenkérelem előterjesztésére nyitva álló határidőt követően is, önhibán kívüli okra hivatkozással.

A 23. §-hoz

A Javaslat a Pp. 214. § módosításával a kereset- és ellenkérelem-változtatás tartalmának megváltozása következtében szükséges kiegészítéseket tartalmazza.

A hatályos szabályok alapján kereset- vagy ellenkérelem-változtatásként kezelendő a keresettel vagy ellenkérelemmel összefüggésben a későbbiekben előadott bármely eltérő vagy további tény. Ez azzal a következménnyel jár, hogy a felek, különösen a jogi képviselő nélkül eljáró felek előadásaiban folyamatosan felmerülő, a jogvita eldöntése szempontjából nem releváns, de korábban elő nem adott tények szükségessé teszik e tényállítások kereset- vagy ellenkérelem-változtatásként történő kezelését. A jogalkalmazó szervek visszajelzései alapján ez olyan indokolatlan teherként jelentkezik az eljárás során, amely a felek közti valódi jogvita eldöntését hátráltatja. A jogalkalmazás ezért elkezdte kategorizálni a tényeket releváns, elsődleges, a keresetet közvetlenül megalapozó vagy nem releváns, másodlagos, bizonyító tényekként és csak a releváns, elsődleges tények megváltoztatását tekintette kereset-változtatásnak. Ez további jogértelmezési problémákhoz vezet, mert a felek vagy a bíróság eltérően ítéheti meg egy tényállításnak a jogvita eldöntése szempontjából a relevanciáját. A joggyakorlat egységesítése és a jogértelmezési viták lezárása szükségessé teszi a kereset- és ellenkérelem-változtatás fogalmából a tényállítások megváltoztatásának elhagyását.

A keresetlevélben vagy valamely perfelvételi iratban, továbbá a perfelvételi tárgyaláson előadott tényállításhoz képest új tényállítás a Pp. 183. § (1) bekezdése alapján perfelvételi nyilatkozatnak tekintendő, melynek megtételére a perfelvételi szakban a perfelvételi nyilatkozatokra vonatkozó szabályok alkalmazandók (Pp. 183. §), de a módosítás értelmében már nem kell kereset- vagy ellenkérelem-változtatást tartalmazó formális nyilatkozatot (Pp. 185. §) előterjeszteni.

Az osztott szerkezetű perben a perfelvétel lezárásával a jogállítások, kérelmek és indítványok mellett a felek tényállításai is rögzülnek, így azokhoz képest további tényelőadások megtételére, a perfelvételi szakban tett tényállítások kiegészítésére, új tényállítások előadására az érdemi tárgyalási szakban főszabály szerint nincs lehetőség. A Pp. 214. § (2) bekezdése erre tekintettel rögzíti is, hogy a fél az érdemi tárgyalási szakban csak e törvényben meghatározott esetben tehet vagy változtathat meg perfelvételi nyilatkozatot.

Tekintettel arra, hogy a perfelvétel lezárásakor rögzült tényállításokhoz képest az érdemi tárgyalási szakban előadható új tényállítások a kereset- és ellenkérelem-változtatás fogalmának megváltozása miatt már nem minősülnek kereset- vagy ellenkérelem-változtatásnak, így azok nem is vizsgálhatók a hatályos szabályok szerinti kereset vagy ellenkérelem-változtatás keretei között (Pp. 215–216. §). Erre tekintettel a módosítás új rendelkezéseket vezet be az új tényállítások érdemi tárgyalási szakban történő kivételes megengedhetőségének szabályozására. A módosítás meghatározza a perfelvétel lezárásával rögzült tényállításokhoz képest új tények előadásának feltételeit, és azt, hogy azokat a bíróság mikor veheti figyelembe.

A Pp. 214. §-ának új (3) bekezdése meghatározza, hogy a perfelvételt lezáró végzés meghozataláig előadott tényállításhoz képest eltérő vagy további tény állításának kivételesen akkor van helye az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig, ha a fél olyan tényre hivatkozik, amely önhibáján kívül, a perfelvételt lezáró végzés meghozatala után jutott tudomására, illetve következett be, vagy tudomására jutó, illetve bekövetkező tényre tekintettel válik a per eldöntése szempontjából jelentőssé.

A módosítás e feltételeknek megfelelő tényekre bevezeti az új tényállítás fogalmát. Új tényállítást a fél a tény bekövetkezésétől vagy az arról való tudomásszerzéstől számított tizenöt napon belül terjesztheti elő, valószínűsítve a tudomásszerzés időpontját és az önhiba hiányát. Ha a fél által előterjesztett tényállítás a feltételeknek megfelel, azt a bíróság figyelembe veszi, ellenkező esetben a bíróság figyelmen kívül hagyja, amelyről a felet tájékoztatja. Ezt a döntését a bíróság legkésőbb az ítéletében köteles megindokolni. Az indokolási kötelezettség ítéletben történő előírása a tárgyalás menetét nem akasztja meg, de a fél számára legkésőbb az ítéletből kiderül, hogy a bíróság az általa előterjesztett új tényállítást milyen okból hagyta figyelmen kívül, amelyet a fellebbezésében – a Pp. 365. § (3) bekezdése alapján – vitathat.

A módosítás szerinti új tényállításra vonatkozó önálló szabályozás megalkotását az indokolja, hogy az új tényállítás nem minden esetben eredményez kereset vagy ellenkérelem-változtatást, illetve utólagos bizonyítást.

A Javaslat nem érinti a hatályos szabályozás szerinti koncepciót, mely szerint az érdemi tárgyalási szakban kizárólag az új tényállítás lehet az alapja a kereset- vagy ellenkérelem megváltoztatásának, a bíróságnak a perfelvételt lezáró végzés meghozatalát követő anyagi pervezetési tevékenységén kívül.

A módosítás szerint, amennyiben az új tényállítás kereset- vagy ellenkérelem-változtatást tesz szükségessé, akkor az új tényállítás megengedhetőségét – a hatályos szabályokkal azonos módon – a kereset-, illetve ellenkérelem-változtatás engedélyezése iránti kérelem keretében kell elbírálni. Ha a módosítás szerinti új tényállítás utólagos bizonyítást tesz szükségessé, akkor az új tényállítás megengedhetőségét az utólagos bizonyítás megengedhetőségéről való döntés során kell elbírálni. Ha viszont az új tényállítás sem kereset- vagy ellenkérelem-változtatást (Pp. 215–216. §), sem utólagos bizonyítást (Pp. 220. §) nem tesz szükségessé, akkor a bíróságnak a Pp. 214. §-ának a Javaslat szerinti (3)–(5) bekezdései alapján kell megítélnie az új tényállítás érdemi tárgyalási szakban történő megengedhetőségét.

A Javaslatnak az új tényállítással kapcsolatos szabályozásával összefüggésben kiemelendő, hogy bármelyik fél új tényállítása alapul szolgálhat az ellenérdekű fél keresetének vagy ellenkérelmének megváltoztatására is.

A 24–26. §-okhoz

A kereset- és ellenkérelem-változtatás Javaslat szerinti módosítása nem változtat azon a koncepción, mely szerint a perkonzentráció megvalósítása érdekében az érdemi tárgyalási szakban a kereset- és ellenkérelem-változtatás alapjául – a bíróság anyagi pervezetésén túl – a fél által önhibáján kívül tudomására jutott, bekövetkezett vagy jelentőssé vált új tényállításra történő hivatkozás szolgálhat. A jogvita kereteinek a meghatározása után, a perfelvétel lezárását követően csak kivételes körülmények alapozhatják meg a jogvitát részben más alapokra helyező kereset-, illetve ellenkérelem-változtatást.

A Javaslat szerint – a kereset- és ellenkérelem-változtatás fogalmának megváltozása miatt – szükséges a Pp. 215. és 216. §-ainak olyan módon történő módosítása, amely a jogállítást, a kérelem illetve az elismerés megváltoztatásának feltételül az azokkal közvetlen okozati összefüggésben álló, és a bíróság által a Pp. 214. § (5) bekezdése szerint figyelembe vehetőnek tekintett új tényállításra történő hivatkozást határozza meg. A kereset- és ellenkérelem-változtatás Javaslat általi módosításai szükségtelenné teszik az időszakos szolgáltatás érvényesítésével kapcsolatos jogszabályi hivatkozás fenntartását is.

A Javaslat a 217. § kiegészítésével hozzáigazítja a kereset-, illetve az ellenkérelem-változtatás engedélyezése iránti kérelem előterjesztésére vonatkozó határidőt az új tényállítás szabályaihoz.

A 27. §-hoz

A Javaslat az utólagos bizonyítás szabályainak kiegészítésével azt a helyzetet kezeli, amikor a módosítás szerinti új tényállítás nem eredményez kereset- vagy ellenkérelem-változtatást, de szükségessé válik az új tényállítással összefüggésben további bizonyítási indítvány előterjesztése vagy további bizonyíték rendelkezésre bocsátása.

A 28. §-hoz

A Javaslat a jogalkalmazási tapasztalatokra tekintettel indokoltnak tartja a feltételhez nem kötött perfelvételi nyilatkozatok körének kibővítését, ahol e nyilatkozatok megtételéhez a félnek nem kell kereset- vagy ellenkérelem-változtatás engedélyezése iránti kérelmet előterjeszteni. A Pp. 221. § (1) bekezdésének e) ponttal történő kiegészítése lehetővé teszi törvényen alapuló tartás iránti perekben illetve törvényben meghatározott egyéb esetekben, így például munkaügyi perekben a kereseti követelés összegének felemelését a követelésnek a per folyamán esedékessé vált részleteire, anélkül, hogy az keresetváltogatásnak minősülne.

A joggyakorlatban értelmezési problémát jelentett, hogy keresetváltogatásnak minősül-e, ha a felperes látszólagos tárgyi keresethalmazat esetén az érdemi tárgyalási szakban megváltoztatja az elbírálás kért sorrendjét. A Pp. 221. § (1) bekezdés f) ponttal történő kiegészítése egyértelművé teszi, hogy eshetőleges tárgyi keresethalmazat esetén az elbírálás sorrendjének megváltoztatására nem alkalmazhatók a keresetváltogatás feltételei.

Figyelemmel arra, hogy a jogi érvelés megváltoztatása a Javaslat szerint már nem minősül keresetváltogatásnak, célszerű lehetővé tenni, hogy a fél a jogi érvelését az ellenfél hozzájárulása nélkül írásban vagy a tárgyaláson szóban

megváltoztathassa. A jogi érvelés megváltoztatásának lehetővé tétele arra tekintettel is indokolt, mert a Javaslatnak a Pp. 214. §-ában bevezetett új tényállítás előadása együtt járhat a jogi érvelés megváltoztatásával is.

A 29. §-hoz

A jogalkalmazó szervek visszajelzései alapján a Javaslat lehetővé teszi, hogy a bíróság a fél jogi képviselőjének a kitűzött határnap előtt, de legkésőbb az idézése kézhezvételétől számított nyolc munkanapon belül előterjesztett kérelmére a tárgyalást elhalassza, ha a jogi képviselő a kérelmével egyidejűleg igazolja, hogy tárgyalásütközés miatt a kitűzött tárgyaláson nem tud megjelenni. A módosítás indoka, hogy a Pp. a perfelvételi tárgyaláson, azokban a perekben is, ahol a jogi képviselő kötelező vagy ahol a félnek jogi képviselője van, kötelezővé teszi a megjelenést a tárgyaláson, melynek hiánya az eljárás megszüntetéséhez vezethet. Sem a személyesen eljáró fél, sem a jogi képviselő a perfelvételi tárgyalás tekintetében nem kérheti a tárgyalás távollétében való megtartását, mert az nem összeegyeztethető a perfelvételi tárgyalás céljával. Az ügyvédek helyettesítésére vonatkozó szabályok betartása mellett is előfordulhatnak olyan esetek, amikor tárgyalásütközés miatt a jogi képviselő önhibáján kívüli okból nem tud megjelenni a tárgyaláson vagy például személyi állapottal kapcsolatos perben a fél és a jogi képviselő közti bizalmi viszony miatt a helyettesítés nem jelenthet megfelelő megoldást. A gyakorlatban felmerülő problémákat kívánja orvosolni a Javaslat azzal, hogy az elsőfokú eljárás során egy alkalommal kérheti a jogi képviselő az igazolt tárgyalásütközésre tekintettel a tárgyalás elhalasztását, a koncentrált pervitel biztosítása és a perelhúzás megakadályozása érdekében.

A 30. §-hoz

A Javaslat a Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontjának módosításával a jogalkalmazási tapasztalatokra tekintettel rendezi a viszontkereset-levéllel kapcsolatos eljárás megszüntetési problémát azokra az esetekre is, amikor az alperes a viszontkereset-levelet a Pp. rendelkezéseinek megsértésével terjesztette elő, azaz nem a Pp. 176. § (1) bekezdés a)–i) pontjaira utalással kerül sor az eljárás megszüntetésére, hanem a Pp. 206. § (1) bekezdés a) vagy c) pontjában foglalt speciális visszautasítási okra történő hivatkozással.

A Javaslatnak a Pp. 240. § (1) bekezdés e) pontjával kapcsolatos módosítása a Pp. 30. § (2) bekezdésével való összhang megteremtését célozza, továbbá rendezi azt az esetkört, amikor az alperes írásbeli ellenkérelmében alaki védekezésként a kizárólagos illetékességi okon kívüli más illetékességi kifogást ad elő. A módosítással lehetővé válik az eljárás megszüntetésével egyidejűleg az áttétel elrendelése.

A Javaslat a Pp. 240. § g) pontjának módosításával a joggyakorlatban felmerülő problémát kezel. Előfordulhat, hogy a perfelvételi tárgyalás elmulasztásának jogkövetkezményét a bíróság nem alkalmazta, utóbb azonban – a perfelvétel lezárását követően – a Pp. 240. § (1) bekezdés g) pontja alapján az elsőfokú eljárásban, továbbá a Pp. 379. §-a alapján a másodfokú eljárásban az elsőfokú ítélet kötelező hatályon kívül helyezése mellett a másodfokú bíróság az eljárás megszüntetéséről rendelkezik. A módosítás a perhatékony és célszerűség követelményét szem előtt tartva a perfelvételi tárgyalás elmulasztása miatt az eljárás megszüntetésére csak a perfelvételt lezáró végzés meghozataláig ad lehetőséget, később erre tekintettel az eljárás megszüntetésének már nincs helye.

A 31–32. §-okhoz

A módosítások szövegpontosítást tartalmaznak arra tekintettel, hogy a bírósági szervezeti változásokkal összefüggő hatásköri változások miatt már nem kizárólag a járásbíróság, hanem a törvényszék hatáskörébe is tartoznak olyan perek, így például a munkaügyi per, ahol a jogi képviselő nem kötelező.

A 33. §-hoz

A Javaslat a Pp. 246. § (1) bekezdésének módosításával nem teszi kötelezővé a jogi képviselő nélkül eljáró fél számára, hogy a keresetlevelet, viszontkereset-levelet, a beszámítást tartalmazó iratot valamint az írásbeli ellenkérelmet kizárólag az erre rendszeresített nyomtatványon nyújtsa be; a módosítás ezt lehetőségként biztosítja a fél számára. A módosítás indoka, hogy a Javaslatnak az elsőfokú eljárásra vonatkozó általános szabályai a jogi képviselővel eljáró felek esetében is jelentősen leegyszerűsítik a keresetlevél, az arra utaló szabályt adó viszontkereset-levél és beszámítást tartalmazó irat, valamint az írásbeli ellenkérelem tartalmi és alaki követelményeit, amit a Javaslat a XV. Fejezetben foglalt egyéb szabályokkal a jogi képviselő nélkül eljáró fél esetén

még tovább egyszerűsít. A jelzett módosítások lehetővé teszik, hogy a jogi képviselő nélkül eljáró fél nyomtatvány használata nélkül is teljesíteni tudja e beadványokkal szemben támasztott tartalmi és alaki követelményeket, ezért a Javaslat lehetővé teszi, hogy a fél saját maga által szerkesztett, de a Pp. előírásainak megfelelő beadványt terjesszen elő. Hangsúlyozandó, hogy az erre rendszeresített nyomtatványok továbbra is a fél rendelkezésére állnak, de azok használata nem kötelező. A (2)–(4) bekezdés módosításait a nyomtatványok használatának fakultatívvá tétele indokolja.

A 34. §-hoz

A Javaslat a jogi képviselő nélkül eljáró fél esetében tovább egyszerűsíti a keresetlevél, viszontkereset-levél, beszámítást tartalmazó irat, illetve az írásbeli ellenkérelem kötelező tartalmi elemeit. Az egységes jogértelmezés érdekében egyértelművé teszi, hogy a félnek az érvényesíteni kívánt jogot, illetve az anyagi jogi kifogást az annak alapjául szolgáló tények előadásával kell megjelölni, továbbá a keresetlevél záró részében a per tárgyának az értékét, illetve a bíróság hatáskörét és illetékességét – ha az ügyben külföldi elem van, a bíróság joghatóságát – megalapozó adatokat akkor kell feltüntetni, ha azok a keresetlevél érdemi részében feltüntetett adatok alapján nem állapíthatók meg. Erre vonatkozó javaslatot a Kúria keresetlevél visszautasításának vizsgálata tárgykerében felállított joggyakorlat elemző csoportjának összefoglaló véleményében is megfogalmazott.

A 35. §-hoz

A módosítás a Pp. 246. §-ában foglalt nyomtatványok használatának fakultatívvá tételéhez igazítja a hiánypótlásra vonatkozó szabályokat, továbbá előírja a bíróság számára, hogy a beadvány valamennyi hiányát sorolja fel, a hiánypótlásra való felhívás szövegét pedig a fél jogban járatlanságához igazodó módon fogalmazza meg, amely elősegíti, hogy a laikus fél teljesíteni tudja a hiánypótlásra történő felhívásban foglaltakat. A jogalkalmazói visszajelzések alapján gyakran fordul elő, hogy a jogi képviselő nélkül eljáró fél számára kiadott hiánypótlásra történő felhívás bonyolultsága miatt a fél meg sem próbálkozik a keresetlevél újbóli beadásával. A Kúria keresetlevél visszautasításának vizsgálata tárgykerében felállított joggyakorlat elemző csoportjának összefoglaló véleményében emellett az a megállapítás is megjelent, amely szerint „számos ügyben volt tapasztalható, hogy a hiánypótlási felhívás általánosságban, nem az adott ügyre egyediesített hiányok pótlásáról szólt (például: „terjesszen elő a Pp. 170. §-nak megfelelő tartalmú keresetlevelet”)” (111. pont, 24. oldal https://www.lb.hu/sites/default/files/joggyak/a_keresetlevel_visszautasitanak_vizsgalata_osszefoglalo_velemeny.pdf)

E gyakorlat miatt is indokolt a jogi képviselő nélkül eljáró fél jogban járatlanságát, jogi ismereteinek hiányát feltételező hiánypótlásra történő felhívás előírása a bíróság számára, amelyre a Javaslatnak a keresetlevél tartalmát egyszerűsítő rendelkezései is megfelelő alapot teremtenek. A módosítás emellett erősíti a félnek az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes eljáráshoz való jogának gyakorlását.

A 36. §-hoz

A módosítás a joggyakorlat egységesítését célozza, tekintettel arra, hogy a bíróságok a Pp. 254. § (3) bekezdésében foglalt ellenére hivatalból veszik figyelembe a fizetési meghagyásos eljárás mellőzését, és erre hivatkozással szüntetik meg az eljárást, akkor is, ha a fizetési meghagyásos eljárás mellőzését az alperes nem kifogásolta. A módosítás időbeli határt szab arra, ameddig ezt a bíróság figyelembe veheti. Ennek értelmében a perfelvétel lezárását követően a bíróság hivatalból sem veheti figyelembe a fizetési meghagyásos eljárás hiányát, és erre hivatkozással az eljárást nem szüntetheti meg sem első-, sem másodfokon.

A 37–39. §-okhoz

A Pp. 257. §-ának módosítása a Pp. 246. §-ban foglalt beadványokhoz hasonlóan nem teszi kötelezővé, hogy a jogi képviselő nélkül eljáró fél a keresetet tartalmazó iratot erre rendszeresített nyomtatványon terjessze elő, az a módosítás értelmében lehetőség a fél számára.

A Pp. 258. §-ának módosítása a Pp. keresetet tartalmazó iratot visszautasító végzés kézbesítésével kapcsolatos szabályokat összhangba hozza a Pp. 177. §-ának Javaslat szerinti módosításával.

A Pp. 259. §-ának módosítását a keresetet tartalmazó irat nyomtatványon történő előterjesztésének fakultatívvá tétele indokolja.

A 40. §-hoz

A módosítás a perhatékonyaság biztosítása érdekében arra tekintettel rövidíti le a fizetési meghagyásos eljárásból perré fordult eljárásban az írásbeli ellenkérelem előterjesztésére nyitva álló határidőt, mert a pert olyan nemperes eljárás, a fizetési meghagyásos eljárás előzi meg, ahol az alperes már megismerhette a vele szemben támasztott igényt, arra az általa előterjesztett ellentmondásban már kifejthette az álláspontját, így indokolt a rövidebb határidő meghatározása mind az ellenkérelem előterjesztése, mind annak esetleges meghosszabbítása esetére.

A 41. §-hoz

A Pp. orvosolja az 1952-es Pp. hallgatását a jogsértő bizonyítási eszközök perbeli felhasználhatóságát illetően és rögzíti azokat a normatív rendelkezéseket, melyek mentén kivételesen befogadhatók a személyiségi jogot sértő módon megszerzett bizonyítékok. A Pp.-ben rögzített szabályozás alapján a jogsértő bizonyítási eszközöket a bíróság csak kivételesen veheti figyelembe döntése meghozatalakor, és a mérlegelési szempontok közül az is kiolvasható, hogy elsődlegesen csak akkor, ha az adott tény más módon nem bizonyítható. A Pp. 269. §-ához fűzött miniszteri indokolás rögzíti, hogy a jogsértő bizonyítási eszköz befogadása a felet nem mentesíti a jogsértő magatartással összefüggésben felmerült felelőssége alól, tehát a bizonyító félnek erre tekintettel is kell döntenie abban a kérdésben, hogy kéri-e a jogsértő bizonyítási eszköz perbeli befogadását. A joggyakorlat egységesítése érdekében szükségesnek mutatkozott ennek normatív szinten történő rögzítése a Pp. 269. § (7) bekezdésében.

A 42. §-hoz

A módosítás a jogalkalmazó szervek visszajelzéseire tekintettel egyszerűsíti a bizonyítási indítvány tartalmát. Az indítványban csak a bizonyítani kívánt tényt és a bizonyítási eszközt kell feltüntetni. A bizonyítási indítványban a Pp. 267. §-ában nevesített bizonyítási mód feltüntetése azért szükségtelen, mert a bizonyítási eszköz és bizonyítási mód fogalmak közötti különbségtétel a törvény szövegében dogmatikai megfontolások miatt szükséges és a bizonyítási eszköz megjelölésével a törvényi szabályokat alkalmazva egyértelműen meghatározhatók a hozzá kapcsolódó bizonyítási módok szakaszai.

A bizonyításra való alkalmasság indokolása is kikerült a bizonyítási indítvány kötelező tartalmi elemei közül. Fontos kiemelni, hogy ez nem azt jelenti, hogy a bizonyító fél ne indokolhatná meg indítványának bizonyításra való alkalmasságát, de ez számára nem jelent kötelezettséget.

A 43. §-hoz

Indokolt a jogértelmezési bizonytalanság elkerülése érdekében pontosítani a szemle költségeivel kapcsolatos rendelkezéseket a tekintetben, hogy a szemle foganatosítása során a szemletárgyban bekövetkezett szükségszerű állagsérelem helyreállításával kapcsolatban a szemletárgy birtokosa nem kártérítési igénnyel léphet fel, ami jogellenes károkozást és elbírálása tekintetében külön eljárást feltételez, hanem a jogszerűen okozott állagsérelemmel kapcsolatban felmerült költségei megtérítését kérheti, ha igazolja azok összecszerűségét. A szemletárgy birtokosának személyéhez kapcsolódó költségigényéről (például útiköltség, költségtérítés a munkából kiesett időre) ugyanakkor a bíróság a tanúk költségtérítésére vonatkozó szabályok szerint határoz. E módosításhoz kapcsolódóan indokolt a Pp. 328. § (4) bekezdésének szövegpontosító jellegű módosítása is.

A 44. §-hoz

A módosítás a jogalkalmazási tapasztalatokra tekintettel a kiegészíti a Pp. 362. § (1) bekezdés e) pontját olyan fordulattal, amely a nem pénzbeli marasztalás iránti azon perekben is kötelezővé teszi az előzetes végrehajthatóság elrendelését, ahol a félnek a végrehajtás elhalasztásából nem kára, hanem egyéb, nem pénzben kifejezhető hátránya származna. A jogalkalmazói visszajelzések szerint ilyen helyzet gyakran fordul elő például szülői felügyelettel kapcsolatos perekben, amikor a bíróság a per folyamán ideiglenes intézkedést rendelt el, de azzal ellentétes tartalmú döntést hoz az ítéletében, amely a fellebbezés folytán nem emelkedik jogerőre, azonban a per folyamán elrendelt, azzal ellentétes tartalmú ideiglenes intézkedés már nem rendezi például a kiskorú gyermek sorsát. A joggyakorlatban alapvetően az okozza a problémát, hogy ezekben a perekben a felek, hatóságok (gyámhatóság, rendőrség), oktatási intézmények is bizonytalanságban vannak a tekintetben, hogy milyen szabályozást, döntést tekintsenek irányadónak. E bizonytalanság alkalmat adhat a visszaélésre, a nem jogerős döntéstől eltérő tényhelyzet előidézésére, amelyre a másodfokú eljárásban már mint hosszabb ideje fennállóra

hivatkozhatnak. Ezeknek a helyzeteknek az elkerülésére jelenthet megfelelő eljárásjogi megoldást a Pp. 362. § (1) bekezdése e) pontjának Javaslat szerinti módosítása.

A 45. §-hoz

A jogalkalmazási tapasztalatokra tekintettel indokoltta vált a Pp. 366. § (2) bekezdésének kiegészítése – igazodva az elsőfokú eljárás szabályaihoz – olyan tartalommal, amely nem teszi lehetővé a fellebbezés érdemi vizsgálatra való alkalmassága szempontjából olyan tartalmi elemek vizsgálatát, amelyek értékelése az ügy érdemére tartozik, kizárva ezzel a fellebbezésnek például a fellebbezés következtelenségére hivatkozással történő visszautasítását.

A 46. §-hoz

A módosítás a Pp. 369. § (4) bekezdésének szövegezését egyszerűsíti, azonban az valós tartalmi változtatást nem eredményez.

A 47. §-hoz

A Pp. 371. § (1) bekezdés b) pontját (amellyel kapcsolatos szövegcsere módosítást a Javaslat 71. §-a tartalmaz), c) pontját (amellyel kapcsolatos szövegcsere módosítást a Javaslat 71. §-a tartalmaz), valamint d) pontját érintő módosítások a fellebbezés tartalmát pontosítják, egyszerűsítik a jogalkalmazói visszajelzések alapján, amely összhangban áll az elsőfokú eljárás beadványai tartalmának egyszerűsítését célzó módosításokkal is. A gyakorlatban problémákat okozott a fellebbezésben a másodfokú bíróságtól gyakorolni kért felülbírálati jogkör pontos megjelölése, ami a hiánypótlás miatt a per elhúzódsát és a joggyakorlat szigorodását eredményezte.

A Pp. 371. § (1) bekezdésének módosításával a fellebbezésben elegendő megjelölni, hogy az elsőfokú ítélet kifogásolt rendelkezését vagy részét a másodfokú bíróság mennyiben és milyen okból változtassa meg, vagy helyezze hatályon kívül, továbbá meg kell jelölni azt az anyagi illetve eljárási jogszabálysértést, amelyre a fellebbező a fellebbezését alapítja.

E módosítások kellően tág teret adnak a másodfokú bíróság számára ahhoz, hogy a kérelemhez mérten ki tudja választani, hogy milyen körben és korlátok között gyakorolhatja a felülbírálati jogát. Egyúttal arra is megfelelő garanciát nyújtanak, hogy a másodfokú bíróság ne terjeszkedjen túl a felülbírálat lehetséges keretein.

A 48. §-hoz

A Pp. 373. §-ának módosítását a kereset- és ellenkérelem-változtatás fogalmának Javaslat szerinti változása indokolja. A Pp. 214. §-ának Javaslat szerinti módosítása definiálja az új tényállítás fogalmát, amely azonban a másodfokú eljárásban már nem alkalmazható, tekintettel arra, hogy a fellebbezésben már csak olyan új tény előadása lehetséges, amely az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztését követően jutott a fél tudomására vagy akkor következett be, és a felet önhiba nem terheli a tényállítás korábbi megtételének hiánya miatt. A módosítás valós tartalmi változtatást nem eredményez a másodfokú eljárásban főszabály szerint kizárt kereset- és ellenkérelem-változtatás tekintetében, arra továbbra is a korábban önhibán kívül elő nem adott új tény szolgálhat.

A 49. §-hoz

A módosítás a hatásköri szabályokkal összefüggésben módosítja az alcím címét, továbbá a másodfokú eljárásban jogi képviselő nélkül eljáró fél által előterjesztett fellebbezés tartalmát egyszerűsíti.

Az 50. §-hoz

A Pp. 432. §-ának Javaslat szerinti módosítása a személyi állapottal kapcsolatos perek közös szabályai közé további, az általános perrendi szabályhoz képest az eljárást még rugalmasabbá tévő speciális szabályt iktat be e perek sajátosságaira tekintettel.

A Pp. 432. § (2) bekezdésének módosítása kizárólag a személyi állapotot érintő perekben bevezet egy új perfelvételi útvonalat, amely lehetővé teszi, hogy a bíróság a kereset közlésével egyidejűleg – be nem várva az ellenkérelem beérkezését – kitűzze a perfelvételi tárgyalás határnapját. A joggyakorlati tapasztalatok alapján a személyi állapotot

érintő perekben az alperesek gyakran nem terjesztik elő határidőben az ellenkérelmüket, bírósági meghagyás kibocsátásának nincs helye, így a módosítással e perek jelentősen gyorsíthatók.

A Pp. 432. § (4) bekezdésének módosítása lehetővé teszi, hogy a jogi képviselő nélkül eljáró fél az ellenkérelmét szóban is előterjeszthesse a perfelvételi tárgyaláson, ami érdemi segítséget jelenthet a laikus fél számára.

Az 51. §-hoz

A Pp. 434. § (1) bekezdésében foglalt szabály a személyi állapotot érintő perekben a feleknek a per során is folyamatosan változó életviszonyaira tekintettel tovább egyszerűsíti a kereset- és ellenkérelem-változtatást azzal, hogy ahhoz az érdemi tárgyalási szakban sem kell a bíróság engedélyét kérni. Hangsúlyozandó ugyanakkor, hogy a perfelvétel lezárását követő új tényállítások előadására a Pp. 214. §-ában foglalt feltételrendszer vonatkozik. A módosítás ehhez kapcsolódóan kimondja az utólagos bizonyítás lehetőségét.

A Pp. 434. § (5) bekezdése kizárja a személyi állapotot érintő perekben a magánszakértői bizonyítást. A hatályos szabályozás a gondnoksági perekben a magánszakértő alkalmazását kizárja [Pp. 444. § (1) bekezdés]. A hatályos szabályok alapján ugyanakkor a gondnoksági perekben kívül valamennyi más személyi állapotot érintő perben megengedett a magánszakértői bizonyítás, de a hivatalbóli bizonyítás törvényi lehetősége miatt a bíróság nincs kötve a fél által előterjesztett szakértői bizonyítási indítványhoz. Ha a peres fél magánszakértői bizonyítás elrendelésére tett indítványt, a bíróság dönthet úgy, hogy a hivatalbóli bizonyítás keretében szakértőt rendel ki. Különösen nagy jelentősége van ennek az értelmezésnek a szülői felügyelettel kapcsolatos perekben: ha a bizonyító fél e perekben magánszakértői bizonyítást indítványoz, akkor az ellenérdekű fél is jogosult magánszakértői bizonyítást indítványozni, ha a két magánszakértői vélemény között szakmai ellentét áll fenn, akkor annak feloldására a bíróság kirendelt szakértőt fog alkalmazni [Pp. 316. § (2) bekezdés e) pont, 307. § (1) bekezdés b) pont]. Ennek következtében előfordulhat, hogy a perrel érintett kiskorú gyermeket három szakértő is vizsgálja, mely nyilvánvalóan ellentétes a Ptk. 4:2. § (1) bekezdésében rögzített, a gyermek érdekének és jogainak fokozott védelmére vonatkozó alapelvvel. A származási perekben ma már szinte kizárólagosnak tekinthető a DNS vizsgálat mint a származás megállapításához szükséges orvosszakértői vizsgálat. A 282/2007. (X. 26.) Korm. rendelet 2. számú mellékletében meghatározott szakkérdésekben szakértőként kizárólag az ott felsorolt intézmények járhatnak el. A 2. számú melléklet 2. a) pontja alapján DNS szakvéleményt polgári perekben csak orvostudományi képzést folytató egyetem orvostani intézete vagy a Nemzeti Szakértői és Kutató Központ (a továbbiakban: NSZKK) adhat. A származási perekben a bíróság ezen intézmények egyikét rendeli ki a szakértői bizonyítás lefolytatására. Elviekben a jelenleg hatályos szabályok szerint nem kizárt a magánszakértői bizonyítás a származási perekben, de a 282/2007. (X. 26.) Korm. rendelet 2. számú mellékletében rögzített egyetemi orvostani intézetek vagy az NSZKK a kirendelések teljesítése mellett jellemzően nem vállalnak megbízásokat.

A személyi állapotot érintő perek közül a házassági és szülői felügyelettel kapcsolatos perekben mindenképp a kiskorú gyermek kímélete érdekében, a származási perekben a szakértői bizonyítás sajátossága, továbbá a valamennyi státuszperben a bíróság rendelkezésére álló hivatalbóli bizonyítás lehetősége miatt is indokolt a magánszakértői bizonyítás kizárása.

A Pp. 434. § (6) bekezdésében foglalt javaslat szerinti szabály az eljárások további rugalmasabbá tételét célozza az előzetes bizonyítás lehetővé tételével.

A Pp. 434. § (7) bekezdése a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 17. §-a szerinti gyermekvédelmi jelzőrendszer erősítése érdekében előírja a bíróság számára, hogy ha a per során a gyermek veszélyeztetettségét, elhanyagolását, bántalmazását vagy más veszélyeztető ok fennállását tapasztalja, haladéktalanul jelzéssel éljen a gyermekek védelmét biztosító szervek felé. Kiemelendő, hogy a bíróság jelzési kötelezettsége nemcsak a személyi állapottal kapcsolatos perekben áll fenn, de a gyermek veszélyeztetettségét, elhanyagolását vagy bántalmazását a családjogi perekben tapasztalhatják legközvetlenebbül a bíróságok. A Pp. 434. § (7) bekezdésében foglalt rendelkezés beépítésével megteremthető az összhang a Gyvt. gyermekvédelmi jelzőrendszerre vonatkozó rendelkezései és a bírósági eljárás között.

Az 52. §-hoz

A gondnokság alá helyezés polgári peres eljárási jellegére tekintettel indokolt minimalizálni az alperessel szembeni rendőrség által foganatosítható kényszerintézkedések alkalmazásának lehetőségét. A javaslat abból indul ki,

hogy, ha az alperes számára már kirendeltek ideiglenes gondnokot, akkor ő már várhatóan biztosítani tudja, hogy a gondnokság alá helyezendő személy megjelenjen a tárgyaláson, ami szükségtelessé teszi az elővezetését. Ennek érdekében a bíróságnak értesítenie kell az ideiglenes gondnokot a tárgyalás helyéről, idejéről. A bíróság kivételesen és csak abban az esetben rendelheti el az alperes elővezetését, ha az alperes az ideiglenes gondnok közreműködése ellenére sem hajlandó megjelenni a tárgyaláson. Az elővezetés azonban ekkor is csak lehetőség a bíróság számára, mert pl. helyszíni tárgyalás tartásával az alperessel szembeni kényszerintézkedés alkalmazása elkerülhető.

Az 53. §-hoz

A Pp. 444. § (2) bekezdés módosításának iránya a Pp. 443. § szerinti módosításával megegyezik. A hatályos szabályozásnak azt a rendelkezését, amely lehetővé teszi szakértői vizsgálat céljából az alperes fekvőbeteg-gyógyintézetben történő elhelyezését, a fogyatékkal élő személyek jogaival foglalkozó ENSZ bizottság (Committee on the Rights of Persons with Disabilities) többször is kifogásolta jelentéseiben, tekintettel arra, hogy az az érintett beleegyezése nélküli szabadságelvonásnak minősül. A módosítás így, a 2007. évi XCII. törvénnyel kihirdetett, a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény (CRPD) szabályainak érvényesülését is biztosítja.

A Javaslat akkor teszi lehetővé az alperesnek a szakértői vizsgálatra történő elővezetését, ha azon az alperes ismételt értesítés ellenére sem jelenik meg. Ha azonban az alperes számára már ideiglenes gondnokot rendeltek, akkor az ideiglenes gondnok köteles gondoskodni az alperes szakértői vizsgálaton történő megjelenéséről. Ennek érdekében a szakértőnek értesítenie kell az ideiglenes gondnokot a szakértői vizsgálat helyéről, idejéről. A bíróság csak abban az esetben rendelheti el az alperes elővezetését, ha a szakértői vizsgálaton az alperes az ideiglenes gondnok közreműködése ellenére sem jelent meg. Az elővezetés azonban ekkor is csak lehetőség a bíróság számára, mert pl. szakértői vizsgálatra a vizsgált személy lakóhelyén vagy tartózkodási helyén is sor kerülhet, mellyel elkerülhető az alperessel szembeni kényszerintézkedés alkalmazása.

A Pp. 444. § (3) bekezdéssel történő kiegészítése a szabályozás egyértelművé tételét célozza az alperesnek a per folyamán bekövetkező halála esetén.

Az 54. §-hoz

A módosítás illeszkedik a gondnokság alá helyezés iránti perben az alperessel szembeni kényszerintézkedéseket a lehető legszűkebbre szabó szabályozáshoz. Tekintettel arra, hogy a gondnokság alá helyezés módosítása, megszüntetése és felülvizsgálata iránti perben a gondnokolt személy már rendelkezik gondnokkal, a Javaslat abból indul ki, hogy a gondnok már biztosítani tudja a gondnokság alá helyezett személy tárgyaláson, illetve szakértői vizsgálaton történő megjelenését. Ennek érdekében a bíróságnak, illetve a szakértőnek értesítenie kell a gondnokot a tárgyalás valamint a szakértői vizsgálat helyéről, idejéről. Ha a gondnok közreműködése ellenére sem biztosítható a gondnokság alá helyezett megjelenése a tárgyaláson vagy a szakértői vizsgálaton, a bíróság kivételesen elrendelheti a gondnokság alá helyezett személy elővezetését.

Az 55. §-hoz

A módosítás kibővíti a házassági perben a keresetlevél speciális tartalmi elemeire vonatkozó rendelkezést az életközösség időtartamának megjelölésére vonatkozó kötelezettséggel, tekintettel arra, hogy arról a bíróságnak a Pp. 459. § (2) bekezdése szerint rendelkeznie kell. Ha az életközösség időtartamát a házassági vagyoni jogi per bírósága az eljárást befejező érdemi határozatában vagy közbenső ítéletében korábban már megállapította, a módosítás előírja az erről rendelkező határozatnak a keresetlevélhez történő csatolását.

A Pp. 455. § (5) bekezdésének kiegészítése a joggyakorlat egységesítése érdekében előírja, hogy, amennyiben a felperes a házasság felbontását a Ptk. 4:21. § (2) és (3) bekezdése szerint közös megegyezéssel kéri, de a feleknek a Ptk. 4:21. § (3) bekezdésében meghatározott járulékos kérdésekben még nem véglegesedett az álláspontja, és nem jött létre közöttük megállapodás, a felperes a Ptk. 4:21. § (3) bekezdésében meghatározott járulékos kérdésekben köteles nyilatkozatot tenni. Kiemelendő, hogy ez a felperesi nyilatkozat nem minősül kereset előterjesztésének a Ptk. 4:21. § (3) bekezdés szerinti kérdésekben, így az nem is eredményez keresethalmazatot. A módosítás célja, hogy a felperesi álláspont ismeretében elősegítse az alperesnek a Ptk. 4:21. § (3) bekezdésében meghatározott járulékos kérdésekben elfoglalt álláspontjának előadását, mely a perkoncentrációt szolgálja, továbbá a módosítás a perfelvételi tárgyalás eredményességét is előmozdítja.

A Pp. 455. § (6) bekezdésének kiegészítése a Pp. 432. § (4) bekezdésének Javaslat szerinti módosításával való összhang megteremtését célozza.

Az 56. §-hoz

A Javaslat személyi állapotot érintő pereket célzó módosításainak egyik legfontosabb célja a kiskorú gyermek érdekeinek fokozott védelmét célzó rendelkezések bevezetése. A módosítás a házassági perben hivatalból elrendelhető ideiglenes intézkedés esetében kiemeli a kiskorú gyermek érdekét mint az intézkedés elrendelésére alapot adó feltételt és kiszélesíti a szülői felügyelettel kapcsolatos kérdésben elrendelhető ideiglenes intézkedéseket.

Az 57. §-hoz

A kiskorú gyermek családi jogállásának rendezése, illetve mielőbbi családban való nevelkedésének biztosítása érdekében indokolt a Pp. 465. §-ának kiegészítése. Az örökbefogadhatóvá nyilvánított gyermekeknél gyakori, hogy a gyermek apja ismeretlen személy, vagyis a gyermek vérszerinti apai státusza betöltetlen. Ezekben az esetekben előfordulhat, hogy a gyermek apja az örökbefogadási eljárás megindulása után indít apasági pert vagy tesz a gyermekre nézve apai elismerő nyilatkozatot, figyelemmel arra, hogy korábban esetleg nem is tudott gyermeke létezéséről. A hatályos szabályok egyértelműek a tekintetben, hogy amennyiben az örökbefogadási eljárás és a származási per egymás mellett zajlik – mivel a per megindításakor még az apai vagy anyai jogállás betöltetlen volt –, az apasági, illetve anyasági per elsőbbséget élvez. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 128/B. § (1) bekezdése szerint, ha az örökbefogadás engedélyezése az apaság, illetve az anyaság előzetes megállapításától függ, a gyámhatóság az örökbefogadás engedélyezése iránti eljárást az apaság, illetve az anyaság megállapítása iránt folyamatban lévő per jogerős befejezéséig felfüggeszti. Ebben az esetben az örökbefogadási eljárás mikénti folytatása és kimenetele az apasági, illetve anyasági perben hozott ítélet függvényében alakulhat. Az apasági, illetve anyasági per lezárulta előtt a gyermek örökbefogadására tehát nem kerülhet sor. Annak érdekében, hogy az örökbefogadási eljárás is mielőbb lezárulhasson és a gyermek helyzete a lehető legrövidebb idő alatt rendeződjön, indokolt az apasági illetve anyasági per gyors befejezését elősegítendő, soronkívüli eljárás előírása ezekben a perekben. Erre figyelemmel a Pp. 465. §-ának kiegészítése szükséges azzal a rendelkezéssel, amely szerint az apaság, illetve az anyaság megállapítása iránti perben a bíróság soron kívül jár el, amennyiben a bíróság hivatalos tudomást szerez arról, hogy a per folyamatban léte alatt a gyermek örökbefogadása iránt is eljárás van folyamatban. Ehhez hasonlóan az örökbefogadhatóvá nyilvánítás iránti eljárás folyamatban léte, illetve a gyermek örökbefogadhatóságának ténye is indokoltá teszi az apaság, illetve az anyaság megállapítása iránti per soron kívüli lefolytatását, mert a gyermek sorsának örökbefogadással történő rendezését megelőzően tisztázni kell a szülőség kérdését. Ezekről az eljárásokról való tudomásszerzés érdekében a bíróság hivatalból megkeresi a gyermekek és ifjúság védelméért felelős minisztert mint a 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet 11/D. §-a szerinti országos örökbefogadást elősegítő szervezet. A módosítás szerinti esetekben a Javaslat a soron kívüli eljárásra tekintettel az általános előírásoktól rövidebb időtartamot határoz meg az ellenkérelem, illetve a viszontkereset előterjesztésére, a tárgyalási időközre illetve a tárgyalás kitűzésére.

Az 58. §-hoz

Az (5) bekezdés a Javaslat általános indokolásában is kiemelt, a kiskorú gyermek érdekeinek védelmében bevezetett rendelkezések közé tartozik. A joggyakorlat jelzései is visszaigazolták, hogy a házassági perekon kívül más személyi állapottal kapcsolatos perben is szükséges a Pp. 459. § (1) bekezdésében és az 1952-es Pp. 290. § (1) bekezdésében foglalt szabályhoz hasonló rendelkezés bevezetése, amely lehetővé teszi, hogy a bíróság szükség esetén erre irányuló kereseti kérelem hiányában is határozhasson az apaság megállapítása iránti perben a kiskorú gyermek tartása felől.

Az 59. §-hoz

A Javaslat szerinti tartalmi módosításokra tekintettel indokolt a Pp. XXXV. Fejezetének címét módosítani.

A 60. §-hoz

A Javaslat szerinti tartalmi módosításokra tekintettel indokolt a Pp. 126. alcímének címét módosítani.

A 61. §-hoz

Az Alaptörvény L) cikk (1) bekezdésben nevesített, a családi kapcsolat alapját jelentő szülő-gyermek viszony egyik legfontosabb megnyilvánulási formájáról, a kapcsolattartásról való bírósági döntést indokolt megjeleníteni a személyi állapotot érintő perek között, és nevesíteni a kapcsolattartással összefüggő pertípusokat.

A Javaslat erre tekintettel kiegészíti a személyi állapotot érintő perek körét a kapcsolattartási perekkel, amelyeket – a szoros kapcsolódás miatt – a szülői felügyelettel kapcsolatos perekkel közös fejezetben helyez el, és amely perekre a szülői felügyelet gyakorlásának rendezése iránt indított per szabályait rendeli alkalmazni.

A Javaslat nevesíti, hogy kapcsolattartási peren a kapcsolattartás szabályozása, a kapcsolattartás megváltoztatása valamint a kapcsolattartási jog korlátozása vagy megvonása iránt indított pert kell érteni.

A Pp. 472. § (2) bekezdésének a Javaslat szerinti kiegészítése ugyanakkor egyértelművé teszi, hogy a kapcsolattartás szabályozása, a kapcsolattartási jog korlátozása vagy megvonása iránti kereset önállóan nem, hanem kizárólag a házassági vagy szülői felügyelettel kapcsolatos perben terjeszhető elő, ahogy arra a Pp. 455. § és 476. §-ai lehetőséget teremtenek. Ha nincs folyamatban házassági vagy szülői felügyelettel kapcsolatos per, akkor a kapcsolattartás szabályozása, a kapcsolattartási jog megvonása vagy korlátozása a gyámhatóság hatáskörébe tartozik.

A jogalkalmazói visszajelzések alapján felmerült az igény a kapcsolattartásra vonatkozó, a hatályos szabályok szerint a gyámhatóság és a bíróság közötti megosztott hatáskörnek oly módon történő megváltoztatására, amely kibővítené a kapcsolattartási ügyekben a bíróság hatáskörét. Különösen indokolt lenne ez azokban az esetekben, ahol a kapcsolattartás tárgyában korábban is a bíróság döntött, és a felek ennek megváltoztatását kérik. Ezt az igényt tovább erősíti, hogy a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása a 2019. évi CXXVII. törvénnyel bírósági hatáskörbe került.

A Javaslat a kapcsolattartás megváltoztatása iránti per nevesítésével megteremti az alapját annak, hogy a kapcsolattartás megváltoztatása iránti perek köre erre vonatkozó döntés alapján kibővíthető legyen a Ptk. ilyen irányú módosítása esetén. A hatályos szabályozás alapján a Ptk. 4:181. § (4) bekezdése alapján a kapcsolattartás megváltoztatása akkor tartozik bíróság hatáskörébe, ha a kapcsolattartás kérdésében a bíróság döntött, és a fél a kapcsolattartás megváltoztatását a határozat jogerőre emelkedésétől számított két éven belül kéri.

A Javaslat a kapcsolattartás megváltoztatása iránt indított perben azért zárja ki a gyermek tartása iránti kereset előterjesztését, mert elejét kívánja venni annak, hogy a kapcsolattartás megváltoztatásnak kezdeményezését a fél által fizetendő gyermektartásdíj összegének csökkentése motiválja.

A 62. §-hoz

A Pp. a szülői felügyelettel kapcsolatos perek körét az 1952-es Pp.-hez képest jelentősen kibővítette, ami így már magában foglalja a szülői felügyelet gyakorlásának rendezésével kapcsolatos pereket is. A (2) bekezdés a Javaslat általános indokolásában is kiemelt, a kiskorú gyermek érdekeinek védelmében bevezetett rendelkezések közé tartozik. A joggyakorlat jelzései is visszaigazolták, hogy a házassági perekon kívül más személyi állapottal kapcsolatos perben is indokolt – a Pp. 434. §-ában adott általános felhatalmazás mellett is – olyan esetkörök példálózó nevesítése, amikor szükségessé válhat a kiskorú gyermek érdekében ideiglenes intézkedés elrendelése.

A 63. §-hoz

A módosítás a Javaslat általános indokolásában is kiemelt, a kiskorú gyermek érdekeinek védelmében bevezetett rendelkezések közé tartozik. A Pp. 477. § (1) bekezdéssel történő kiegészítése azt célozza, hogy amennyiben a bíróság azt tapasztalja, hogy a fél által indítványozott bizonyítás nem a kiskorú gyermek érdekeit szolgálja vagy azzal éppen ellentétes, mert például az ellenérdekű szülő lejárataát célozza, mellőzze az indítványozott bizonyítást, és éljen a hivatalból bizonyítás lehetőségével. Minden olyan esetben, ami a kiskorú gyermek érdekeit szolgálja, a bíróság erre történő hivatkozással kötelezheti a félként eljáró szülőt és a kiskorú gyermeket a klinikai és mentálhigiénia felnőtt és gyermek szakpszichológus szakértői vizsgálaton való részvételre. A Javaslat ennek elmulasztása esetén a származási perekben alkalmazotthoz hasonló jogkövetkezmények alkalmazását helyezi kilátásba.

A Pp. 477. § (4) bekezdése arra tekintettel került kiegészítésre, mert a joggyakorlat jelzései visszaigazolták, hogy a házassági pereken kívül más személyi állapottal kapcsolatos perben is szükséges a Pp. 459. § (1) bekezdésében és az 1952-es Pp. 290. § (1) bekezdésében foglalt szabályhoz hasonló rendelkezés bevezetése, amely lehetővé teszi, hogy a bíróság szükség esetén erre irányuló kereseti kérelem hiányában is határozhasson egyes kérdésekben a szülői felügyelettel kapcsolatos perben.

A 64. §-hoz

A Pp. 480. § (2) bekezdéssel történő kiegészítése a Javaslat általános indokolásában is kiemelt, a kiskorú gyermek érdekeinek védelmében bevezetett rendelkezések közé tartozik. A joggyakorlat jelzései is visszaigazolták, hogy a házassági pereken kívül más személyi állapottal kapcsolatos perben is indokolt – a Pp. 434. §-ában adott általános felhatalmazás mellett is – olyan esetkörök példálózó nevesítése, amikor szükségessé válhat a gyermek harmadik személynél történő elhelyezése iránti perben a kiskorú gyermek érdekében ideiglenes intézkedés elrendelése.

A 65. §-hoz

A Pp. 481. § (3) bekezdése arra tekintettel került kiegészítésre, mert a joggyakorlat jelzései visszaigazolták, hogy a házassági pereken kívül más személyi állapottal kapcsolatos perben is szükséges a Pp. 459. § (1) bekezdésében és az 1952-es Pp. 290. § (1) bekezdésében foglalt szabályhoz hasonló rendelkezés bevezetése, amely lehetővé teszi, hogy a bíróság szükség esetén erre irányuló kereseti kérelem hiányában is határozhasson egyes kérdésekben a gyermek harmadik személynél történő elhelyezése iránti perben.

A 66. §-hoz

A módosítás a joggyakorlatban tapasztalt bizonytalanságot kiküszöbölő, egyértelműsítő szabályt tartalmaz.

A 67. §-hoz

A Pp. 485. § (1) bekezdése a Javaslat általános indokolásában is kiemelt, a kiskorú gyermek érdekeinek védelmében bevezetett rendelkezések közé tartozik. A joggyakorlat jelzései is visszaigazolták, hogy a házassági pereken kívül más személyi állapottal kapcsolatos perben is indokolt – a Pp. 434. §-ában adott általános felhatalmazás mellett is – olyan esetkörök példálózó nevesítése, amikor szükségessé válhat a szülői felügyelet megszüntetése iránt indított perben a kiskorú gyermek érdekében ideiglenes intézkedés elrendelése.

A Pp. 485. §-a arra tekintettel került kiegészítésre, mert a joggyakorlat jelzései visszaigazolták, hogy a házassági pereken kívül más személyi állapottal kapcsolatos perben is szükséges a Pp. 459. § (1) bekezdésében és az 1952-es Pp. 290. § (1) bekezdésében foglalt szabályhoz hasonló rendelkezés bevezetése, amely lehetővé teszi, hogy a bíróság szükség esetén erre irányuló kereseti kérelem hiányában is határozhasson egyes kérdésekben a szülői felügyelet megszüntetése iránt indított perben.

A 68. §-hoz

Jogalkalmazói visszajelzések alapján indokoltá vált a sajtópert megelőző, sajtószerv előtti kötelező előzetes eljárás megindításának határidejével kapcsolatos szabályozás módosítása. A Javaslat szerint megtartottnak kell tekinteni a helyreigazító közlemény közzétételének kezdeményezésére előírt harminc napos határidőt, ha a helyreigazítás iránti kérelmet a sajtószerv címére legkésőbb a határidő utolsó napján postára adták. E módosítás célja, hogy a sérelmet szenvedett személy érvényt tudjon szerezni a sajtó-helyreigazítás iránti igényének akkor is, ha csak a határidő lejártát közvetlenül megelőzően szerez tudomást a jogsértésről. Nem indokolt ebben az esetben a kézbesítés tényleges megvalósulásához szükséges időtartam hosszától vagy a kézbesítés sikerességétől függővé tenni a későbbi bíróság előtti jogérvényesítés lehetőségét.

A 69. §-hoz:

A képmáshoz és a hangfelvételhez való jog érvényesítése iránt indított perrel összefüggésben is – hasonlóan a sajtó-helyreigazítási pert megelőző eljáráshoz – indokolt a megelőző eljárás kezdeményezésére vonatkozó határidővel kapcsolatos szabályok módosítása. E módosítás célja is az, hogy a sérelmet szenvedett személy érvényt tudjon szerezni igényének akkor is, ha csak a határidő lejártát közvetlenül megelőzően szerez tudomást

a jogsértésről. Nem indokolt ugyanis a kézbesítés tényleges megvalósulásához szükséges időtartam hosszától vagy a kézbesítés sikerességétől függővé tenni a későbbi bíróság előtti jogérvényesítés lehetőségét.

A 70. §-hoz

A Javaslat a Pp. XV. fejezetének megváltozott szabályaira tekintettel módosítja a Pp. 509. §-át, mert a Pp. XV. fejezetének Javaslat szerinti módosítása következtében abból kikerül a járásbírórágra történő hivatkozás.

A 71. §-hoz

A jogalkalmazói visszajelzésekre tekintettel a Pp. munkáltatói igényérvényesítéssel kapcsolatos kizárólagos illetékességi szabályának kiegészítésére azért kerül sor, hogy az együttes perlés lehetősége megvalósulhasson azokban az esetekben (például munkavállalók közös károkozása), amikor kötelezett pozícióban többalányúság áll fenn. Mindezt célszerűségi, pergazdaságossági és jogbiztonsági szempontok is megalapozzák. E szabály hiánya egyes esetekben nehezen kezelhető helyzetet teremt az igényérvényesítés szempontjából és fennáll az egymásnak ellentmondó tartalmú, de azonos jogviszonyra vonatkozó ítéletek meghozatalának lehetősége is, ha a jogvitát nem ugyanaz a bíróság bírálja el.

A 72. §-hoz

A módosítás a Pp. 221. § (1) bekezdésének Javaslat szerinti kiegészítésével összhangban lehetővé teszi, hogy a felperes az érdemi tárgyalási szakban keresetváltoztatás engedélyezése iránti kérelem előterjesztése nélkül felemelhesse követelésének összegét a követelésnek a per folyamán esedékessé vált részleteire, továbbá rendelkezik a fellebbezésben és a másodfokú eljárás során történő igényérvényesítésről is. A Pp. 521. § (4) bekezdéssel történő kiegészítése a munkaviszony jogellenes megszüntetése jogkövetkezményei egyes kérdéseiről szóló 6/2016. (XI. 28.) KMK véleményben foglaltaknak megfelelően lényegében egy speciális utóperi szabályt vezet be annak kimondásával, hogy a munkaviszony munkáltató általi jogellenes megszüntetése iránti perben hozott ítélet anyagi jogerőhatása nem gátolja a jogerős ítélettel elbírált kárigényt meghaladó, utóbb esedékessé vált kártérítési igény újabb munkaügyi perben – elévülési időn belül – történő érvényesíthetőségét.

A 73. §-hoz

E § átmeneti rendelkezést tartalmaz, amely alapján az új hatásköri és illetékességi szabályokat a Javaslat szerinti törvény hatálybalépését követően indult ügyekben kell alkalmazni.

A 74. §-hoz

E § a Pp. európai uniós követelményekre utaló rendelkezésének felülvizsgálatát tartalmazza annak érdekében, hogy a Pp. azon hatályos irányelvekre utaljon, amelyek esetében a Pp. ténylegesen átültető rendelkezéseket tartalmaz.

A 75. §-hoz

E § szövegcsérés módosító rendelkezéseket tartalmaz.

A Pp. preambuluma módosítását Magyarország Alaptörvényének nyolcadik módosítása (2019. december 12.) indokolja.

A Pp. 73. § (1) bekezdés módosítása szövegpontosító jellegű. Tekintettel arra, hogy a Javaslat szerinti módosítás következtében a Pp. 176. § (2) bekezdés d) pontja alapján a keresetlevél jogi képviselő nélkül történő előterjesztése kötelező jogi képviselet esetén nem eredményezi a keresetlevél visszautasítását, hanem hiánypótlást von maga után, a bíróság a jogi képviselő meghatalmazásának szükségességéről a felperest a továbbiakban a hiánypótlásra felhívó végzésben tájékoztatja.

Jogalkalmazói jelzésre tekintettel pontosításra kerül az ügygondnok-rendelés cselekvőképességgel összefüggő esetkörének [Pp. 76. § (1) bekezdés a) pont] tartalma annak érdekében, hogy azon cselekvőképességükben részlegesen korlátozott nagykorú személyek részére is lehessen ügygondnokot rendelni törvényes képviselő hiányában, akik ugyan nem cselekvőképtelenek [Ptk. 2:21. § (1) bekezdés], de nem rendelkeznek perbeli

cselekvőképességgel, mert a polgári jog szabályai szerinti cselekvőképességük a per tárgyára kiterjedő hatállyal van korlátozva.

Jogalkalmazói jelzésre tekintettel főszabály alóli kivételszabály kerül meghatározásra az eljárás megszüntetésével kapcsolatos perköltségviselés tekintetében [Pp. 85. § (1) bekezdés]. Ha ugyanis a felperes elállására tekintettel az eljárás megszüntetésére azért kerül sor, mert a peres felek peren kívül megegyeztek és egyezségükben adott esetben az illeték megfizetését is rendezték egymás között, akkor a bírósági eljárásban nem indokolt a felperes kötelezése az alperes költségeinek és a mérsékelt eljárási illetéknek a megtérítésére. Mindezekre tekintettel a bíróság a felperest perköltségviselésre csak a felek megállapodása hiányában kötelezheti.

A Pp. 114. § (2) bekezdését érintő módosítás szövegponstosító jellegű, egyértelművé teszi, hogy meghatározott példányszámú beadvány előterjesztése kizárólag papír alapú beadványok esetében értelmezhető.

A Pp. 139. § (5) bekezdéséhez kapcsolódó módosítás szövegponstosító jellegű. Az érdemi vizsgálat nélküli elutasítás megnevezésére a Pp. rendszerében a „visszautasítás” fogalma szolgál.

A Pp. 179. § (1) bekezdéséhez kapcsolódó módosítás a jogalkalmazó szervek visszajelzései alapján előírja, hogy a bíróság értesítse a felperest a kereset alperessel történő közlésével egyidejűleg arról, hogy az általa előterjesztett keresetlevelet a bíróság perfelvételre alkalmasnak találta.

A Pp. 183. § (1) bekezdéséhez kapcsolódó módosítás a joggyakorlat által jelzett problémát orvosol. A módosítás egyértelművé teszi, hogy amennyiben a keresetlevél perfelvételre alkalmas és megtörténik annak az alperessel történő közlése, a perfelvételi szakban a keresetlevélben előadott nyilatkozatok már perfelvételi nyilatkozatnak minősülnek, tekintettel arra, hogy azok nyilvánvalóan meghatározzák a jogvita kereteit.

A Pp. 192. § (1) bekezdéséhez kapcsolódó módosítás szövegponstosító jellegű, a kereset- és ellenkérelem-változtatás megváltozott fogalmára tekintettel.

A Pp. 195. §-ához kapcsolódó szövegponstosítás azt célozza, hogy a bíróság olyan időpontban kísérelje meg a felek közötti jogvita egyezséggel történő lezárását, amikor az ehhez társuló jelentősebb mértékű illetékmérséklésre az Itv. 58. § (1) bekezdés c) pontja alapján lehetőség van.

A Pp. 203. § (1) bekezdésének módosítását a Pp. 202. §-ának módosításával való összhang megteremtése indokolja. Hangsúlyozandó, hogy az (1) bekezdésből a 63. alcím szerinti perfelvételi iratokra történő utalás kizárólag a szöveg egyszerűsítés miatt került ki, a rendelkezés a viszontkeresetre és beszámításra mint perfelvételi iratokra értelemszerűen továbbra is vonatkozik.

A Pp. 204. § (2) bekezdése jogalkalmazói jelzés alapján annyiban módosul, hogy a házassági vagyoni igény viszontkeresetként a járásbíróóság előtt a házastársi közös vagyon megosztása tárgyában indított perben feltétel nélkül érvényesíthető akkor is, ha egyébként a törvényszék hatáskörébe tartozna annak elbírálása. A módosítás indoka, hogy az egymással szorosan összefüggő igények egy eljárásban elbíráhatóak legyenek.

A Pp. 213. § (4) bekezdésének módosítása szövegponstosító jellegű, indoka, hogy a viszontkereset és a beszámítás a Javaslat módosítása értelmében szóban is előterjeszthető.

A Javaslat a Pp. 230. §-ának kiegészítésével – a joggyakorlatban tapasztalható bizonytalanságra tekintettel – egyértelművé kívánja tenni, hogy a bíróság a perfelvételi szakban, a jogvita kereteinek meghatározása érdekében is elrendelheti a fél személyes meghallgatását, nemcsak az érdemi tárgyalási szakban.

A Pp. 244. § (1) bekezdését érintő módosítás szövegponstosítást tartalmaz arra tekintettel, hogy a bírósági szervezeti átalakításokkal összefüggő hatásköri változások miatt már nem kizárólag a járásbíróóság, hanem a törvényszék hatáskörébe is tartoznak olyan perek – például a munkaügyi per –, ahol a jogi képviselő nem kötelező.

A Pp. 371. § (1) bekezdés b) pontját, c) pontját (amellyel kapcsolatos szövegcsere módosítást a Javaslat 71. §-a tartalmaz), valamint d) pontját érintő módosítások a fellebbezés tartalmát pontosítják, egyszerűsítik a jogalkalmazói visszajelzések alapján, amely összhangban áll az elsőfokú eljárás beadványai tartalmának egyszerűsítését célzó módosításokkal is. A gyakorlatban problémákat okozott a fellebbezésben a másodfokú bíróságtól gyakorolni kért felülbírálati jogkör pontos megjelölése, ami a hiánypótlás miatt a per elhúzódsát és a joggyakorlat szigorodását eredményezte. A Pp. 371. § (1) bekezdésének módosításával a fellebbezésben elegendő megjelölni, hogy az elsőfokú ítélet kifogásolt rendelkezését vagy részét a másodfokú bíróság mennyiben és milyen okból változtassa

meg, vagy helyezze hatályon kívül, továbbá meg kell jelölni azt az anyagi illetve eljárási jogszabálysértést, amelyre a fellebbező a fellebbezését alapítja. E módosítások kellően tág teret adnak a másodfokú bíróság számára ahhoz, hogy a kérelemhez mérten ki tudja választani, hogy milyen körben és korlátok között gyakorolhatja a felülbírálati jogát, de arra is megfelelő garanciát nyújtanak, hogy a másodfokú bíróság ne terjeszkedjen túl a felülbírálat lehetséges keretein.

A Pp. 336. § (1) bekezdésének módosítását a bizonyítási indítvány tartalmának Javaslat szerinti módosításával való összhang megteremtése indokolja.

A Pp. 375. §-ának módosítása szövegpontosító kiegészítést tartalmaz a Pp. 373. § (2) bekezdése szerinti új tény állításának szabályozásával összefüggésben.

A Pp. 429. §-ának módosítása alapján a Pp.-ben szabályozott személyi állapotot érintő perek gyűjtőkategóriája kiegészül a kapcsolattartási perekkel, amely alatt egyfelől a kapcsolattartás szabályozása, a kapcsolattartási jog korlátozása vagy megvonása iránti, másfelől a kapcsolattartás megváltoztatása iránti pereket kell érteni.

A Pp. 459. § (1) bekezdésével összefüggő módosítás az anyagi jogi szabályozással való összhang megteremtését célozza.

A Pp. 463. § (1) bekezdésének kiegészítése a vagyoni jogi kérdésekben való döntés előkérdését jelentő életközösség fennállása időtartamának meghatározása érdekében lehetővé teszi a perfelvétel részleges lezárását. A vagyoni kérdéseket illetően a jogvita keretei az életközösség tartamának megállapítását követően tisztázhatók.

A Pp. az elektronikus kapcsolattartást választók, valamint az elektronikus kapcsolattartásra kötelezettek vonatkozásában előírja, hogy minden beadványt kizárólag elektronikus úton nyújthatnak be a bírósághoz. Az elektronikus kapcsolattartásra vonatkozó szabályok merev értelmezése a gyakorlatban oda vezetett, hogy a bíróságok az elektronikus kapcsolattartást a tárgyaláson teljesítendő eljárási cselekmények esetén is megkövetelik, illetve a tárgyaláson semmiféle irat benyújtását nem engedélyezik, elzárva így a felet attól, hogy a törvény által lehetővé tett jogával éljen. Erre tekintettel szükséges a Pp. 605. § (3) bekezdésében és 608. § (1) bekezdésében annak egyértelművé tétele, hogy az elektronikus úton történő kézbesítés nem vonatkozik a tárgyaláson csatolt vagy kézbesíthető irat, illetve határozat kézbesítésére, mivel a tárgyaláson jelenlévők között e körben az elektronikus kapcsolattartás nem értelmezhető. Ez a szabály összhangban áll az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) rendelkezéseivel is. Az E-ügyintézési tv. 8. § (2) bekezdése szerint ugyanis nincs helye elektronikus ügyintézésnek azon eljárási cselekmények esetében, ahol törvény, eredeti jogalkotói hatáskörben megalkotott kormányrendelet az ügyfél személyes megjelenését vagy meghatározott okiratok másként nem pótolható benyújtását kötelezővé teszi. Tovább segíti e szabály értelmezését az E-ügyintézési tv. 8. § (4) bekezdése, amely szerint nincs helye elektronikus ügyintézésnek olyan eljárási cselekmény esetében, ahol ez nem értelmezhető.

A Pp. 628. § (2) bekezdés g) pontja módosításának indoka, hogy a Pp.-nek a Javaslatnál módosításra kerülő 246. § (1) bekezdése, 248. § (2) bekezdése, valamint 257. § (2) bekezdése a jövőben nem teszi kötelezővé a jogi képviselő nélkül eljáró fél számára a nyomtatványok alkalmazását, hanem azt a fél számára biztosított lehetőségként szabályozza.

A 76. §-hoz

Hatályon kívül helyező rendelkezések, amelyeknek célja a normaszöveg pontosítása, a Javaslat szerinti módosításokra tekintettel a normaszöveg koherenciájának megteremtése.

A 73. § (1) és (4) bekezdés szövegpontosító módosítása külön indokolást igényel. A jogalkalmazói gyakorlatban értelmezési kérdésként merült fel, hogy „a fél jogi képviselő közreműködésével” vagy „a fél jogi képviselő közreműködése nélkül jár el” fordulatoknak mi a pontos jelentése. Csak úgy értelmezendő, hogy az eljárásban a félnek van vagy nincs meghatalmazott képviselője, vagy azt jelenti, hogy a fél a saját maga által teljesíthető eljárási cselekményeket sem végezheti el a jogi képviselő fizikai jelenléte, közreműködése nélkül? A jogértelmezési kérdés feloldása érdekében a „közreműködés” szó elhagyásra kerül, hogy a „jogi képviselővel vagy anélkül jár el” fordulatok jobban kifejezzék, hogy a jogalkotó szándéka arra vonatkozik, hogy az eljárásban a félnek van-e meghatalmazott képviselője.

A Pp. 201. § (3) bekezdésének hatályon kívül helyezését az indokolja, hogy a Javaslat a Pp. 202. §-ának módosításával lehetővé teszi – bírói felhívás nélkül – előkészítő iratban a keresetváltoztatás előterjesztését, így annak a válaszirathoz kapcsolódó kötelező előírása ezzel ellentétes tartalmú rendelkezés lenne.

A Pp. 242. § (2) bekezdését érintő módosítás az egységes joggyakorlat megteremtése érdekében egyértelművé teszi, hogy a Pp. 242. § (2) bekezdésében említett keresettől való elállásra és az eljárás részbeni megszüntetésére nemcsak az érdemi tárgyalási szakban kerülhet sor.

A Pp. 371. § (1) bekezdés b) pontját (amellyel kapcsolatos szövegcsere módosítást a Javaslat 72. §-a tartalmaz), c) pontját, valamint d) pontját érintő módosítások a fellebbezés tartalmát pontosítják, egyszerűsítik a jogalkalmazói visszajelzések alapján, amely összhangban áll az elsőfokú eljárás beadványai tartalmának egyszerűsítését célzó módosításokkal is. A gyakorlatban problémákat okozott a fellebbezésben a másodfokú bíróságtól gyakorolni kért felülbírálati jogkör pontos megjelölése, ami a hiánypótlás miatt a per elhúzódását és a joggyakorlat szigorodását eredményezte. A Pp. 371. § (1) bekezdésének módosításával a fellebbezésben elegendő megjelölni, hogy az elsőfokú ítélet kifogásolt rendelkezését vagy részét a másodfokú bíróság mennyiben és milyen okból változtassa meg, vagy helyezze hatályon kívül, továbbá meg kell jelölni azt az anyagi illetve eljárási jogszabálysértést, amelyre a fellebbező a fellebbezését alapítja. E módosítások kellően tág teret adnak a másodfokú bíróság számára ahhoz, hogy a kérelemhez mérten ki tudja választani, hogy milyen körben és korlátok között gyakorolhatja a felülbírálati jogát, de arra is megfelelő garanciát nyújtanak, hogy a másodfokú bíróság ne terjeszkedjen túl a felülbírálat lehetséges keretein.

A 77. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezés.

A 78. §-hoz

Az európai uniós követelményekre vonatkozó rendelkezés.

Végső előterjesztői indokolás az ingatlanok közműcsatlakozásának elősegítése érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2020. évi CXX. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A törvényjavaslat az ingatlanok energiahálózati és közműcsatlakozásának könnyítése érdekében, elsősorban a lakosság körében megvalósuló építkezések bürokratikus akadályainak csökkentése céljából a következő szabályozási eszközök alkalmazására tesz javaslatot:

- a) egyrészt a csatlakozást szolgáló tervek szolgáltató általi elfogadásának adminisztratív megkönnyítésére, amelynek értelmében a szolgáltató hallgatását a jövőben beleegyezésnek kell tekinteni,
- b) másrészt pedig a szolgáltatói – kifejezetten anyagi természetű – felelősség erősítésére, amely alapján a szolgáltató a megalapozatlanul visszautasított csatlakozások költségeit utóbb köteles megtéríteni a kérelmezőnek.

A törvényjavaslat a fenti koncepciónak megfelelő szabályozási elemeket

- a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvényben (a továbbiakban: Vet.),
- a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvényben (a továbbiakban: Get.), valamint
- a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvényben

jeleníti meg.

A törvényjavaslat által a közművezetékek adójának átstrukturálására is sor kerül a víziközművek esetében, hogy a víziközmű-szolgáltatók adóterhelése méltányosabbá váljon.

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1–13. §-hoz

2017 óta a villamosenergia-, a földgáz-, valamint az ivóvíz- és a szennyvízhálózatra való csatlakozás szabályozása már intézményes kereteket – közigazgatási hatósághoz fordulás lehetősége – biztosít az igényjogosult számára a szolgáltató által megtagadott csatlakozási igény vagy indokolatlan műszaki feltételek megállapítása esetében.

A törvényjavaslat benyújtásának időpontjában hatályos törvényi szintű szabályozás két jogérvényesítési pontot tartalmaz:

- ha a szolgáltató a csatlakozási terveket nem fogadja el, abban az esetben az ügyfél a hatósághoz fordulhat annak érdekében, hogy a terv megfelelését mondja ki;
- ha az elkészült csatlakozás üzembe helyezését a szolgáltató megtagadja, a kérelmező szintén a hatósághoz fordulhat.

A törvényjavaslat a fenti rezsimet egészíti ki két további, a szolgáltatást igénylők helyzetét radikálisan könnyítő szabályozási elemmel:

- ha a szolgáltató a csatlakozási terveket formálisan nem fogadja el, akkor azok hallgatással is elfogadottá válnak (vagyis a jelenlegi szabályozási logikát megfordítva, immár nem a fogyasztónak kell a tervek megfelelésével kapcsolatos igényével a hatósághoz fordulnia, hanem a szolgáltatónak – abban az esetben, ha a csatlakozás bemutatott módjával nem ért egyet);
- ha pedig az ügyfél a csatlakozási tervek elfogadásától számított négy hónapon belül kivitelezni a csatlakozást és azt bejelenti, azonban a szolgáltató annak üzembe helyezését visszautasítja, akkor az ezzel kapcsolatos kötelezésen felül a hatóságtól kérhető az is, hogy a szolgáltató térítse meg az ügyfél csatlakozással kapcsolatos, igazolt költségeit is. Az igényérvényesítés részletes tartalmi és eljárási szabályait kormányrendelet állapítja meg.

A törvényjavaslat a fentiekkel összefüggésben – a műszaki-biztonsági követelmények eljárás minden szakaszában történő teljes körű garantálása érdekében – rögzíti, hogy a csatlakozással összefüggő tervek hallgatással való elfogadása csak a Vet. 146/A. § (9) bekezdése (legfeljebb 32 A névleges teljesítményű fogyasztásmérő), valamint a Get. 108. § (7) bekezdése (legfeljebb 4 köbméter/óra névleges teljesítményű fogyasztásmérő) szerinti díjmentes csatlakozásra jogosult felhasználókra terjed ki és nem alkalmazható az annál nagyobb energiaigényű fogyasztók esetében.

A törvényjavaslat díjmentes csatlakozásra jogosultak körét is pontosítja az energetikai csatlakozások vonatkozásában, hogy a kedvezmény valamennyi lakóingatlan esetében alkalmazható legyen, továbbá ennek révén a csatlakozási tervek elfogadásával kapcsolatos „hallgatás – beleegyezés” konstrukció valamennyi lakóingatlannál érvényesüljön.

A 14. §-hoz

A víziközmű-közszolgáltatási rendszer fenntartása érdekében a közművezetékek adójának átstrukturálása azonnali intézkedést és törvényi szintű módosítást igényel.

A víziközmű ágazatot terhelő különadók közül a víziközmű-szolgáltatókat legjelentősebben a közművezeték adó fizetési kötelezettség érinti. A közművezetékek adójáról szóló 2012. évi CLXVIII. törvény szerint az adó alanya általános esetben a közművezeték tulajdonosa, állami vagy önkormányzati tulajdon esetén viszont a vezeték üzemeltetője az adófizetésre kötelezett, azaz a szolgáltató.

A jelenlegi adórendszer problémáját – a közművezeték adó vonatkozásában – jól tükrözi, hogy az adóterhek a földrajzi adottságok miatt egyenlőtlenül oszlanak meg a víziközmű-szolgáltatók között. A nagyobb népsűrűségű településeken aránylag kisebb hosszúságú hálózatra nagyobb számú felhasználó jut, ezáltal az árbevételhez

viszonyított adó mértéke alacsonyabb. Azokon a településeken, ahol elszórtan él a lakosság és hosszabb vezetékre kevesebb lakosságszám jut, súlyosabb terhet jelent a szolgáltatóknak az adó.

A közművezeték adó víziközmű ágazatot érintő változtatása a hírközlési vezetékkel rendelkező adóalanyok esetében alkalmazott sávos mérték kerülne bevezetésre, figyelembe véve az ágazat sajátosságait. Ennek megfelelően a víziközmű-szolgáltatók 1 km-re jutó számlázott mennyiséghez kerülne arányosításra a megfizetendő adó mértéke, sávos rendszerben. A korrekciós tényező és a sávos rendszer bevezetése biztosítja azt, hogy a víziközmű-szolgáltatók közötti adófizetési teherben fennálló egyenlőtlenség kiegyenlítésre kerüljön.

A 15. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezés.

Végső előterjesztői indokolás az egyes törvényeknek nyilvántartásokkal és elektronikus ügyintézésrel összefüggő módosításáról szóló 2020. évi CXXI. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Ez az indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, továbbá a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A törvényjavaslat a közigazgatási eljárások elektronizálása szempontjából olyan kulcsfontosságú informatikai szakrendszerek és elektronikus nyilvántartások felülvizsgálatát és megújítását célozza, mint

- a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás informatikai rendszere,
- a közúti közlekedési és a hozzá kapcsolódó nyilvántartások informatikai rendszerei,
- a személyazonosítást lehetővé tevő okmány-nyilvántartások informatikai rendszerei.

A nyilvántartások megújítása nem csak a háttér folyamatok gyorsulását fogja eredményezni, hanem az állampolgárok számára is érezhető változásokat hoz.

- 1.) A személyiadat-, és lakcímnnyilvántartás és az okmány-nyilvántartások átalakításához kapcsolódik a személyazonosító igazolványok részleges megújítása.

Ez azért szükséges, mert az Európai Unió az uniós polgárok személyazonosító igazolványai vonatkozásában egységes, 2021 augusztusában hatályba lépő szabályozást vezetett be, mely az Európai Unió területén kötelező jelleggel határozza meg a tagállamok által kiállított okmányok tartalmi és formai követelményeit.

Az egységes uniós szabályozásra azért van szükség, mert az uniós polgárság az Unió valamennyi polgárát felruhazza a szabad mozgás jogával, bizonyos korlátozások és feltételek mellett. A szabad mozgás magában foglalja az érvényes személyazonosító igazolvánnyal vagy útlevéllel a tagállamok területéről való kiutazás és az oda való beutazás jogát.

Egységes szabályozás hiányában azonban a tagállamok által kiállított nemzeti személyazonosító igazolványok biztonsági szintje jelentősen eltér. Ezen eltérések növelik a meghamisítás és az okmányokkal való visszaélés kockázatát.

Az Európai Unió által meghatározott követelményeknek – néhány formai dekorációs elemtől eltekintve – a Magyarországon 2016-ban bevezetett, chippel felszerelt, az Unióban a legkorszerűbben közé tartozó elektronikus személyazonosító igazolvány lényegében megfelel, ezért Magyarország részéről minimális intézkedésekre van csak szükség az uniós szabályozásnak való megfelelés biztosítása érdekében.

Az uniós szabályozás lényeges eleme ugyanakkor, hogy a személyazonosító igazolványon lévő chipnek kötelezően tartalmaznia kell a birtokos arcképén kívül annak ujjnyomatát is.

Magyarországon az ujjnyomatnak a személyazonosító igazolványon való elhelyezése eddig opcionális volt, arra senki nem volt köteles; az uniós szabályozás alapján azonban a 2021. augusztus 2-án vagy azt követően indított, személyazonosító igazolvány kiadása iránti eljárás esetén csak olyan személyazonosító igazolvány adható majd ki, amely ujjnyomatot is tartalmaz. Ez alól csak a 6 év alatti gyermekek és az ujjnyomat adására fizikailag képtelen személyek mentesülnek.

A másik lényeges változás, hogy megszűnik a határozatlan időre kiadott személyazonosító igazolvány. Az uniós szabályozás értelmében ugyanis tároló elemet (chipet) nem tartalmazó okmány kiadására már nem lesz lehetőség. A 70. életévet betöltött jogosult kérheti, hogy részére a kiállítás napjától számított 10 éves érvényességi idejű személyazonosító igazolvány kerüljön kiállításra.

A korábbi okmányok kivonását az Európai Unió szabályozása szintén előírja; a törvényjavaslat értelmében 2026. augusztus 3. napján érvényét veszti a 2000. január 1. napja előtt kiállított személyazonosító igazolvány; 2031. augusztus 3. napján pedig érvényét veszti az a 2016. január 1. napját követően kiállított határidő nélküli érvényességi idejű személyazonosító igazolvány, mely esetén a polgár 2021. augusztus 2. napjáig nem töltötte be 70. életévét.

- 2.) Az állampolgárok életét könnyítő változások bevezetésére kerül sor a gépjármű-igazgatás területén is. A kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás nyilvántartásának megújításával a kötvénynyilvántartás és a járműnyilvántartás adatkapcsolatai is felülvizsgálatra kerülnek.

A módosítások alapján a járműnyilvántartás szakrendszere automatikus informatikai adatkapcsolat útján meggyőződhetne a biztosítás megkötéséről, így azt az ügyfélnek az eljárás során nem kellene a jövőben igazolnia a felelősségbiztosítás meglétét, ezt helyette az informatikai szakrendszerek elvégzik.

Így a gépjármű forgalomba helyezésekor jelenleg papír alapon becsatolni előírt, a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításra vonatkozó irat helyett a hatóság elektronikus adatkapcsolat útján fér hozzá a szükséges információhoz.

- 3.) Az elektronikus ügyintézés elterjedését és az informatikai eszközök közigazgatási felhasználását segíti az ügyintézési terminálok – KIOSZK-ként működő elektronikus ügyintézési pontok – kialakítása.

A KIOSZK létrehozásának célja, hogy a személyes ügyintézés céljából az okmányirodában megjelent személy – mintegy az ügyintéző helyett – a KIOSZK segítségével legyen képes ügyintézésre. A KIOSZK – működését tekintve – átmenetet képez az elektronikus ügyintézés és a személyes ügyintézés között, egyfajta „hibrid” megoldást alkot. A törvényjavaslat rendezi a KIOSZK eljárásjogi státusát; a Kormány terve alapján e szabályrendszer keretei között egyre több és több KIOSZK jelenik meg az ország különböző pontjain és ezek fokozatosan egyre több ügyintézését teszik majd lehetővé, hivatalnokok közreműködése nélkül.

A tervezet lehetőséget biztosít továbbá arra, hogy ügyfélkapu regisztrációt – a pénzügyintézetek előtt már ismert módon – az ügyfél videochates technológia útján is igényelhesse. Az adatok biztonsága érdekében kizárólag az a csatorna elfogadott, amelyet a Kormány által meghatározott szerv (a tervek szerint: a 1818 Kormányzati Ügyfélvonal) biztosít.

- 4.) A Központi Statisztikai Hivatalnak annak érdekében, hogy a döntéshozók megfelelő és hiteles forrásból gyűjtött naprakész és pontos adatok alapján tudjanak tájékozódni, elengedhetetlenül fontos, hogy a lakossági adatfelvételek során a lehető leghatékonyabb módon tudja felvenni a kapcsolatot az adatszolgáltatókkal.

A fentiekhez jelentene új alternatívát a polgárok elektronikus elérhetőségen történő megkeresése is. Ennek érdekében a polgárok nyilvántartott egyes elérhetőségi adatait a KSH megkapná abból a célból, hogy ne postán, személyes felkereséssel, kérdezőbiztossal, hanem elektronikus elérhetőségeiken keresztül legyen lehetőség a kapcsolatfelvételre, a lakosság körében végzett konkrét statisztikai adatgyűjtésekkel kapcsolatos kérdések feltételére, illetve akár az adatok begyűjtésére. Ez a felkeresési mód nem csak alternatívát biztosít a hagyományosnak számító, kérdezőbiztos általi személyes felkeresés mellé, hanem egyben megteremti annak lehetőségét, hogy a járványhelyzethez hasonló szituációkban, amikor a személyes felkereséssel történő adatgyűjtés

ellehetetlenül, az adatok begyűjtésére és így a döntéshozó adatokkal való kiszolgálására legyen mód. Ez a megoldás hatékonysága mellett egyben így fontos kockázatkezelési eszköz is.

- 5.) A Kormány az elektronikus ügyintézés biztosítása érdekében kiépített egy olyan elektronikus környezetet, amely biztosítja az állam szervei egymás közötti elektronikus kapcsolattartását, valamint a polgárok és a vállalkozások számára az állammal történő elektronikus kapcsolattartást.

E kapcsolatok megteremtése közfeladat. A vállalkozások egymás közötti kapcsolata és a vállalkozások és polgárok közötti kapcsolat megteremtése elsősorban a piac feladata lenne, azonban vizsgálni lehet az állam szerepvállalásának lehetőségét.

A digitalizáció előrehaladása, valamint a nagyobb sebességű, de biztonságosabb kapcsolattartás érdekében a piaci szereplők (elsősorban a pénzügyi szolgáltatások, pénzintézetek) olyan technológiai megoldást keresnek, amely garantálja az elektronikus térben a polgár és a vállalkozás azonosítását, biztosítja azok nyilatkozatának hitelességét, valamint az azonosításon túl a hiteles személyes adatok átadását. A pénzügyi szolgáltatók ügyfelei esetében ugyanakkor általános bűnmegelőzési érdek az is, hogy a pénzügyi szolgáltatókkal szerződő felek hitelesen azonosítva legyenek, ezáltal garantálva a pénzügyi szektor biztonságát.

A fenti elvárások hasonlítanak a kormányzati elektronikus ügyintézés szférájához: a Kormány által kiépített elektronikus ügyintézési rendszer pontosan azokat a tulajdonságokat képes biztosítani, amelyeket a piaci szereplők kívánnak, ugyanakkor a kormányzati szolgáltatások elsődleges célja az állam működésének biztosítása. A pénzügyi szektor esetében az állami érdek az, hogy a magyar és uniós szabályoknak megfelelően az ügyfél azonosítása hiteles, állam által garantált legyen a digitális szférában is.

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény hatálya alá tartozó szolgáltatók meghatározott esetekben ügyfél-átvilágításra kötelesek. Az ügyfél-átvilágítást a hatályos szabályozás szerint megtehetik személyesen, valamint elektronikus hírközlő eszközön keresztül.

A törvényjavaslat lehetőséget biztosít arra, hogy a Kormány által biztosított elektronikus azonosítási szolgáltatással (jellemzően ügyfélkapuval) rendelkező ügyfél a szolgáltató rendszerébe – a hatósági ügyintézéshez hasonló módon – közvetlenül bejelentkezhessen, az adatai a Pmt. szabályainak megfelelően elektronikusan ellenőrizve legyenek, ezáltal csökkentve a személyes megjelenéssel járó mind lakossági, mind szolgáltatói terheket.

- 6.) Az Unióba irányuló közvetlen külföldi befektetések átvilágítási keretének létrehozásáról szóló, 2019. március 19-i (EU) 2019/452 európai parlamenti és tanácsi rendelet 2019. április 10-én bekövetkezett hatálybalépése, valamint 2020. október 11-ével esedékessé váló kötelező alkalmazása elengedhetetlenné teszi a törvény és a hozzá kapcsolódó végrehajtási rendelet jogharmonizációs célú módosítását.

Az EU Rendeletből származó jogharmonizációs igény fennállától függetlenül a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal a tavalyi év folyamán elvégezte a külföldi befektetések biztonsági célú ellenőrzéséről szóló magyarországi jogszabályokban lefektetett szabályozás gyakorlati érvényesülésének az átfogó vizsgálatát. A jelenlegi szabálymódosítások a vizsgálat megállapításaiból fakadnak.

A revízió egyik elsődleges jogpolitikai céljával szolgált a Magyarország biztonsági érdekét sértő külföldi befektetések ellenőrzésével összefüggő döntési jogosultsággal felruházott állami és hatósági szerveket megillető mérlegelési jogkörök szűkítése, ezáltal pedig a szabályozás kiszámíthatóbbá tétele.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

Az Nytv. 7. §-a sorolja fel a járási hivatalok hatásköreit, mely körhöz korábban tartozott a Központi Okmányiroda is. A Központi Okmányiroda szervezetileg átkerült a kijelölt kormányhivatalhoz.

A „kijelölt kormányhivatal” ettől különböző fogalom: az Nytv. 8/A. §-a sorolja fel Budapest Főváros Kormányhivatala mint „kijelölt kormányhivatal” hatásköreit, melyek eltérnek az Nytv. 7. §-ától. Erre figyelemmel a „kijelölt kormányhivatal” hatásköreinek bővítése tekintetében az Nytv. pontosítása is indokolt.

2. §

A kérelem tartalmazni fogja a lakcímbelentési eljárás során a polgár és – amennyiben meghatalmazott jár el – a meghatalmazott személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolványának adatait és cselekvőképességének tényét. Ennek a célja, hogy a polgár eljárási képessége egyértelműen megállapítható, valamint az eljárás jogszerű legyen. Az adatokat és a tényt a nyilvántartás szervei és az Nytv. 24. §-ában nevesített szervek ismerhetik meg.

3. §

Szükséges pontosítani a hatályos szabályokat az elektronikus anyakönyv és a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás közötti adatátadás céljából.

4. §

A javaslat biztosítja, hogy a nyilvántartás az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvényben (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) jelzett esetekben adja át az adatokat a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Pmt.) szerinti szolgáltatóknak.

5. §

Az Nytv. 7. §-a sorolja fel a járási hivatalok hatásköreit, mely körhöz korábban tartozott a Központi Okmányiroda is. A Központi Okmányiroda szervezeteileg átkerült a kijelölt kormányhivatalhoz.

A „kijelölt kormányhivatal” ettől különböző fogalom: az Nytv. 8/A. §-a sorolja fel Budapest Főváros Kormányhivatala mint „kijelölt kormányhivatal” hatásköreit, melyek eltérnek az Nytv. 7. §-ától. Erre figyelemmel a „kijelölt kormányhivatal” hatásköreinek bővítése tekintetében az Nytv. pontosítása is indokolt.

6. §

A rendelkezés biztosítja, hogy az Országgyűlés Hivatala kapcsolattartás és megemlékezés szervezése céljából jogosult legyen kérni az érvényes, valamint a korábban érvényes mandátummal rendelkező országgyűlési képviselő egyes adatait.

7., 116. §

Az egyes eljárások egyszerűsítése és elektronizálása érdekében szükséges törvénymódosításokról szóló 2019. évi CXVI. törvény 3. § (19) bekezdése és az egyes közlekedési tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi LXXXVI. törvény 9. §-a közötti normakollízió feloldását szolgáló rendelkezések.

8. §

A közúti közlekedési nyilvántartó szerv, valamint a közlekedési igazgatási hatóság a módosítással jogosult lesz a személyazonosító jel igénylésére.

9. §

A kérelem tartalmazni fogja a lakcímbelentési eljárás során a polgár és – amennyiben meghatalmazott jár el – a meghatalmazott személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolványának adatait és cselekvőképességének tényét. Ennek a célja, hogy a polgár eljárási képessége egyértelműen megállapítható, valamint az eljárás jogszerű legyen. Az adatokat és a tényt a nyilvántartás szervei és az Nytv. 24. §-ában nevesített szervek ismerhetik meg.

10. §

A javaslat biztosítja, hogy a nyilvántartás az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvényben (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) jelzett esetekben adja át az adatokat

a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Pmt.) szerinti szolgáltatóknak.

11. §

2021. február 1. napjával kialakításra kerül az elhalálozásról történő értesítési szolgáltatás, melynek keretében a polgár nyilatkozhat, hogy mely a szolgáltatáshoz csatlakozott szerv kerüljön értesítésre elhalálozása esetén.

A csatlakozott szervek adatait a jogosultság-nyilvántartás fogja tartalmazni, melyre eltérő szabályokat kell alkalmazni. A nyilvántartásban szerepelni fognak mind a szerv, mind a képviselőjének meghatározott adatai.

12. §

Az (1) bekezdéshez: A törvény alapján ujjnyomat adására nem köteles a 6. életévét be nem töltött polgár, aki annak adására fizikailag vagy ideiglenesen fizikailag képtelen, mely szabályok az (EU) 2019/1157 európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározottakkal összhangban kerültek meghatározásra.

A (2) bekezdéshez: Indokolt a polgár közigazgatási terheinek csökkentése érdekében, hogy az állandó személyazonosító igazolványa tároló elemén lakcímét elektronikus azonosítást követően elektronikus kapcsolattartás keretében is módosíthassa.

13. §

Az (1) és a (3) bekezdéshez: A törvény alapján ujjnyomat adására nem köteles a 6. életévét be nem töltött polgár, aki annak adására fizikailag vagy ideiglenesen fizikailag képtelen, mely szabályok az (EU) 2019/1157 európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározottakkal összhangban kerültek meghatározásra.

Az állampolgársági eljárás nyomán magyar állampolgárságot szerzett polgár állandó személyazonosító igazolványa abban az esetben fogja tartalmazni az ujjnyomatát, ha a kiállításakor betöltötte a 6. életévét.

Az ujjnyomat adatot, amennyiben nem kerül kiadásra állandó személyazonosító igazolvány haladéktalanul törölni kell.

A (2) bekezdéshez: A jövőben a fogvatartott a büntetés-végrehajtási intézet mellett a járási hivataloknál (mobilizált kormányablak) is előterjesztheti a személyazonosító igazolvány kiállítása iránti kérelmét, mely hozzájárul a fogvatartás biztonságához.

14. §

A személyazonosító igazolványoknak az uniós polgárok személyazonosító igazolványai és a szabad mozgás jogával élő uniós polgárok és azok családtagjai részére kiállított tartózkodási okmányok biztonságának megerősítéséről szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1157 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: EU rendelet) 10. cikk (1) bekezdése alapján annak biztosítása érdekében, hogy a biometrikus azonosítók egyezzenek a kérelmező személyazonosságával, a kérelmezőnek minden egyes kérelem esetében legalább egyszer személyesen meg kell jelennie a kiállítási eljárás során. Ezért ha az állandó személyazonosító igazolvány elektronikus ügyintézési ponton történő kérelmezésére kerül sor, az ujjnyomat-összevetést az okmány személyes átadásakor el kell elvégezni.

15. §

Az (EU) 2019/1157 európai parlamenti és tanácsi rendeletben (Rendelet) megfogalmazott szabályok alapján szükséges volt felülvizsgálni az állandó személyazonosító igazolvány érvényességi idejére vonatkozó szabályokat. Főszabály szerint 6 éves érvényességi idővel kell kiadni az állandó személyazonosító igazolványt.

Abban az esetben, ha a polgár ideiglenesen fizikailag képtelen ujjnyomat adására, részére 1 éves érvényességi idejű állandó személyazonosító igazolványt kell kiadni.

Az állandó személyazonosító igazolványnak minden esetben tartalmazni kell tároló elemet, így a határidő nélkül kiállítottak esetén is. A Rendelet 3. Cikk (1) bekezdése kötelező jelleggel írja elő az ICAO 9303 sz. dokumentumnak történő megfelelést is.

Az ICAO előírásai alapján kiadott, biometrikus azonosítókat elektronikusan tartalmazó okmányok esetében a hitelesítéshez szükséges tanúsítványok maximális érvényességi ideje nem teszi lehetővé a 10 évnél hosszabb érvényességi idővel történő okmánykiadást.

A hosszabb (határozatlan) érvényességi idő jelenleg azért lehetséges, mert a 65. életévét betöltött jogosult részére kiadott okmány nem tartalmaz tároló elemet. A Rendelet hatálybalépését követően azonban tároló elemet nem tartalmazó okmány kiadására már nem lesz lehetőség, mert a 70. életévét betöltöttek részére kiadott okmány nem került kivételkörbe, azaz kötelezően tartalmaznia kell – ICAO kompatibilis módon – az elektronikus tároló elemet.

Így a 70. életévét betöltött jogosult részére fő szabályként a kiállítás napjától számított 10 éves érvényességi idejű személyazonosító igazolvány kerülhet kiállításra.

16. §

A megfelelő szolgáltatásnyújtáshoz szükséges az adattovábbítási nyilvántartásban kezelt adatok között meghatározni az érintett személyes adatait.

17. §

A javasolt szabályozás (1) és (2) bekezdése meghatározza a naplózással kapcsolatos adatkezelés célját és definiálja a napló és naplóbejegyzés tartalmát. A naplózással kapcsolatos adatkezelési feladatokat a javaslat a BM adatkezelésben lévő közhiteles központi nyilvántartások adatkezelőihez telepíti.

A (3) bekezdés felsorolja a naplóbejegyzés javasolt adatköreit és az adatkezelés tárgyát képező személyes adatok típusát (név, azonosító). Az adatkezelési műveletek jogszerűségének ellenőrizhetősége megköveteli, hogy az adatkezelési műveletek beazonosíthatóak legyenek, megállapítható legyen, pontosan mely személyes adatokkal végezték a műveletet. Ennek érdekében szükséges, hogy a naplóbejegyzés tartalmazza az adatkezelési művelettel érintett konkrét személyes adatokat.

A (4) bekezdés meghatározza a naplózással összefüggő adatkezelés feltételeit.

Az (5) és (6) bekezdés szól a naplóbejegyzések megismerésére jogosultak köréről, a megismerhetőség feltételeiről.

A (7) és (8) bekezdés a további rendelkezésekkel együtt biztosítja a jogszerű és tisztességes adatkezelés biztosításához szükséges intézkedéseket.

A (9) bekezdés határozza meg az adattárolás időtartamát és írja elő a megőrzési idő letelte után fennálló törlési kötelezettséget, meghatározva a kivételeket.

18. §

2021. február 1. napjával kialakításra kerül az elhalálozásról történő értesítési szolgáltatás, melynek keretében a polgár nyilatkozhat, hogy mely a szolgáltatáshoz csatlakozott szerv kerüljön értesítésre elhalálozása esetén.

A csatlakozott szervek adatait a jogosultság-nyilvántartás fogja tartalmazni, melyre eltérő szabályokat kell alkalmazni. A nyilvántartásban szerepelni fognak mind a szerv, mind a képviselőjének meghatározott adatai.

19. §

Szükségessé vált szabályozni az állandó személyazonosító igazolvány kiadását akkor is, ha a polgár 2016. január 1. napját követően kiállított határidő nélküli állandó személyazonosító igazolvánnyal rendelkezik, hogy kérhesse bármikor annak cseréjét.

A 2021. augusztus 2. napját megelőzően kiadott állandó személyazonosító igazolványok közül a tároló elemmel ellátott és ujjnyomatot tartalmazó pótolható, mert ezen időponttól csak ilyen okmányok kerülhetnek kiállításra.

Külön szabályt kell megállapítani a 2026-ban és a 2031-ben kivonásra kerülő személyazonosító igazolványokra is.

20. §

A bekezdés alapján az (EU) 2019/1157 rendelet szabályainak végrehajtására irányuló szabályok kerültek megalkotásra.

21. §

A törvény céljának eléréséhez szükséges szövegcsérés módosítások.

22. §

A törvény céljának eléréséhez szükséges hatályon kívül helyezések.

23. §

A módosítás előírja, hogy Magyar Nemzeti Levéltár megfelelő időközönként mentse és a Kormány rendeletében meghatározott szervnél tárolja a Kormány rendeletében meghatározott adatokat. A szerv adatfeldolgozónak minősül.

24. §

A módosítás felhatalmazza a Kormányt a Kormányzati Adattrezorhoz történő csatlakozás részletszabályainak megalkotására.

25. §

Az a) ponthoz: A módosítás – tekintettel arra, hogy a betárolási kötelezettség érinti a kultúráért felelős miniszter állományvédelem kapcsán gyakorolt jogkörét – az elektronikus iratok biztonságos másolatának átadására és tárolására vonatkozó kivételszabályt határoz meg.

A b) ponthoz: A módosítás pontosítja a levéltári törvény 17. § (2) bekezdés b) pontját annak érdekében, hogy a Magyar Nemzeti Levéltár elektronikus ügyintézkést biztosító szervnek minősüljön.

26–28. §

1. A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény 173. § (2) bekezdése alapján a fogvatartott részére nyújtható elektronikus kapcsolattartási formák igénybeveteli lehetőségének megteremtése érdekében a kapcsolattartók esetében jelenleg kezelhető kapcsolattartási adatok (lakcím és telefonszám) mellett az elektronikus levelezési cím és a videóhívásra szolgáló telekommunikációs alkalmazásban regisztrált azonosító név kezelése szükséges.

Az új adatkörök rögzítésére kizárólag az elektronikus kapcsolattartási formák igénybevétele esetén kerülne sor, az elektronikus levelezési cím és a telekommunikációs alkalmazás azonosító név a kapcsolattartás megteremtése érdekében kerülne felhasználásra.

2. Az adatvédelem szabályozási területén bekövetkezett változások eredményeként a kapcsolattartók adatainak kezelésére vonatkozó jogalap módosítása vált szükségessé. Jelenleg az adatkezelés jogalapjaként az érintett kapcsolattartó hozzájárulását írja elő a büntetés-végrehajtási szervezetről szóló 1995. évi CVII. törvény (a továbbiakban: Bv. Sztv.) 28/A. §-a, ugyanakkor a kérdéses esetekben megkérdőjelezhető az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) 3. § 7. pontjában meghatározott hozzájárulás elengedhetetlen fogalmi elemének, az önkéntességnek a teljesülése, tekintettel arra, hogy a hozzájárulás megadása nélkül lényegében elesne az érintett a kapcsolattartás lehetőségétől. Figyelemmel arra, hogy a fogvatartottal való kapcsolattartás engedélyezéséhez a Bv. Sztv. 28/A. §-ban felsorolt személyes adatok megadása elengedhetetlen, jelen esetben nem a hozzájárulás, hanem a törvény általi elrendelés lenne a megfelelő jogalap, figyelemmel az Infotv. 5. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltakra is.
3. A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény 13. § (2) bekezdése 2021. január 1. napjával módosul, lehetővé téve a sértett részére,

hogy lakcím helyett értesítési címet jelöljön meg, ezért szükséges a Bv. Sztv. 28/B. § (2) bekezdés b) pontjának a kiegészítése is vagylagosan ezzel az adattal.

- 2020 végén megkezdí működését a Büntetés-végrehajtás Egészségügyi Központ, amely a Büntetés-végrehajtás Központi Kórház állami alapfeladatát veszi át és a büntetés-végrehajtási intézetektől beutalt fogvatartottak egészségügyi ellátását és őrzését fogja végezni. Az új büntetés-végrehajtási intézetet a főigazgató fogja vezetni, amelyre tekintettel a Bv. Sztv. 8. §-ában szereplő felsorolást is indokolt kiegészíteni a „főigazgató” elnevezéssel.

29. §

A javaslat az összerendelési nyilvántartás működése során biztosítja annak lehetőségét, hogy amennyiben egy szerv jogosult a természetes személyazonosító adatok kezelésére, úgy azokat a központi azonosítási ügynök használata esetén megkapja a központi nyilvántartásokból.

30–32. §

Az állami adóhatóságnak a fiatalok életkezdési támogatásáról szóló 2005. évi CLXXIV. törvény (a továbbiakban: Fétám.tv.) szerinti belföldi gyermek esetében a személyiadat- és lakcímnyilvántartás szerinti nyilvántartási jogcím adat átadására is szüksége van, a Fétám.tv.-ben meghatározott feladatai ellátásához, ennek keretében a támogatásra való jogosultság megállapításához, a Magyar Államkincstár felé történő megfelelő adatközléshez.

Az adóalanyok nyilvántartásainak pontos vezetéséhez is szükséges nyilvántartási jogcím adat, valamint a személyiadat- és lakcímnyilvántartásból történő kikerülési okok és időpontok átadása, az egyes esetekhez fűződő különböző joghatások megfelelő kezelése érdekében.

A Központi Statisztikai Hivatalnak (a továbbiakban: KSH) a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Stt.) 28. §-a, valamint a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény alapján jogosult a személyi adat- és lakcímnyilvántartás (SZL) meghatározott adatainak átvételére. Ez az adatátadás ugyanakkor előre meghatározott időpontokhoz kötött, így nem tudja folyamatosan követni a bekövetkezett változásokat.

Ennek áthidalása érdekében a személyiadat- és lakcímnyilvántartás a polgárok nyilvántartott adatainak változását – kivételként történő kiemelésére tekintettel – folyamatosan átadná a KSH részére.

A KSH az SZL-ből átvett adatokat a lakossági adatfelvételei, illetve a népszámlálás adatszolgáltatói körének kijelöléséhez, statisztikai mintavételhez használt adatbázisában kezeli. Az adatbázis szolgál a rendszeres és az eseti adatgyűjtések adatszolgáltatói köre meghatározásának alapjául, ezért kiemelten fontos, hogy az abban foglalt adatok a lehető legpontosabbak legyenek annak érdekében, hogy az adatszolgáltatók köre a legaktuálisabb információk alapján kerüljön lehatárolásra, valamint adatgyűjtés során az adatszolgáltatókkal való kapcsolatfelvétel pontosabban történhessen meg és így a megghiúsult kérdőívek száma csökkenthető legyen. Mindez jelentős mértékben hozzájárul a gyűjtött adatok minőségének javításához.

A Szaz. tv. 18. §-a módosításának oka, hogy az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: Art.) 124. § (4) bekezdése alapján az adóazonosító jelet az eredeti funkciójától eltérő célból, az egyén saját adóügyintézésén kívül használja az adóhatóság, azonban a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: NAIH) szerint megkérdőjelezhető, hogy ezen rendelkezés összeegyeztethető-e az általános adatvédelmi rendelet 5. cikk (1) bekezdés c) pontjával. A NAIH észrevétele szükségessé teszi Szaz tv. módosítását annak érdekében, hogy az a jelenleginél konkrétan határozza meg az adóazonosító jel jogszabályban lehetővé tett kezelésének céljait és feltételeit, különösen azokban az esetekben, ha az adózón kívüli más természetes személy adóazonosító jelét szükséges kezelni egy hatósági eljárásban. A módosítás ezt a célt kívánja teljesíteni.

33. §

A népmozgalmi adatok esetében a személyazonosító adatokat a Központi Statisztikai Hivatal azok feldolgozását és a számára a betegségregiszterek felé előírt adattovábbítás teljesítését követően nyolc napon belül törli. Az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény, valamint a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Stt.) módosítása pontosítja a Stt. 30. §-át, valamint a törlésre vonatkozó rendelkezések összhangját teremti meg.

Az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény 80. §-ának kiegészítése egyértelművé teszi, hogy a KSH számára felvett és továbbított adatok vonatkozásában az anyakönyvvezetőknek törlési kötelezettsége van (az elektronikus anyakönyvi nyilvántartás 2014 évi bevezetését megelőző anyakönyvi események nyilvántartása az életben lévő házastárs, bejegyzett élettárs vonatkozásában nem teljes).

34. §

Az EESZT-hez nem csatlakozott szervek részére teljesített adatátadást követően az egészségügyi szolgáltatóknak, az orvosnak, valamint az intézménynek minden olyan adatot törölni kell, melyet a törvény alapján nem tarthat nyilván.

35. §

Annak biztosítása érdekében, hogy a biometrikus azonosítók egyezzenek a kérelmező személyazonosságával, a kérelmezőnek minden egyes kérelem esetében indokolt legalább egyszer személyesen megjelennie a kiállítási eljárás során. Ezért ha az úti okmány elektronikus ügyintézési ponton történő kérelmezésére kerül sor, az ujjnyomat-összevetést az okmány személyes átadásakor el kell elvégezni.

36. §

A szövegben indokolt megjeleníteni a „térítésmentesen” szót, hogy az adatszolgáltatásért rendszerhasználati díjat ne kelljen fizetni.

37–38. §

A Központi Statisztikai Hivatal és a Nemzeti Szakértői és Kutató Központ számára szükséges adatokhoz való hozzáférés jogalapját teremti meg a rendelkezés.

39. §

A javasolt szabályozás (1) és (2) bekezdése meghatározza a naplózással kapcsolatos adatkezelés célját és definiálja a napló és naplóbejegyzés tartalmát. A naplózással kapcsolatos adatkezelési feladatokat a javaslat a BM adatkezelésben lévő közhiteles központi nyilvántartások adatkezelőihez telepíti.

A (3) bekezdés felsorolja a naplóbejegyzés javasolt adatköreit és az adatkezelés tárgyát képező személyes adatok típusát (név, azonosító). Az adatkezelési műveletek jogszerűségének ellenőrizhetősége megköveteli, hogy az adatkezelési műveletek beazonosíthatóak legyenek, megállapítható legyen, pontosan mely személyes adatokkal végezték a műveletet. Ennek érdekében szükséges, hogy a naplóbejegyzés tartalmazza az adatkezelési művelettel érintett konkrét személyes adatokat.

A (4) bekezdés meghatározza a naplózással összefüggő adatkezelés feltételeit.

Az (5) és (6) bekezdés szól a naplóbejegyzések megismerésére jogosultak köréről, a megismerhetőség feltételeiről.

A (7) és (8) bekezdés a további rendelkezésekkel együtt biztosítja a jogszerű és tisztességes adatkezelés biztosításához szükséges intézkedéseket.

A (9) bekezdés határozza meg az adattárolás időtartamát és írja elő a megőrzési idő letelte után fennálló törlési kötelezettséget, meghatározva a kivételeket.

41. §

A javaslat biztosítja, hogy az útlevel nyilvántartásban szereplő állampolgársági és lakcímadatok – egyéb törvény felhatalmazása alapján – biztosíthatóak legyenek.

41. §

Az (1) bekezdéshez: A járműnyilvántartás fogalmának pontosítása szükséges, továbbá az állami vagyonkezelő és a lízing olyan speciális jogviszony, amely a járműtulajdonostól és az üzemeltetőtől való megkülönböztetést szükségessé teszi, ezért kell külön nevesíteni őket.

A (2) bekezdéshez: A gyakorlatban előforduló adatigénylésekre tekintettel szükséges pontosítani a csoportos adatszolgáltatás fogalmát.

A (3) bekezdéshez: Szükséges meghatározni a származás-ellenőrzési nyilvántartás fogalmát, tekintettel arra, hogy a közúti közlekedési nyilvántartás külön résznyilvántartásaként kerül nevesítésre.

Szükséges meghatározni az előzetes eredetiségvizsgálati nyilvántartás fogalmát, tekintettel arra, hogy a közúti közlekedési nyilvántartás külön résznyilvántartásaként kerül nevesítésre.

A (4) bekezdéshez: Pontosítani szükséges továbbá a történeti állomány fogalmát, mivel a jövőben nem csupán a járműnyilvántartás, hanem az ideiglenes rendszámtáblák nyilvántartása vonatkozásában is a történeti adatait tartalmazni fogja.

Az (5) bekezdéshez: Tekintettel arra, hogy a járműnyilvántartás tartalmazni fogja az olyan speciális jogviszonyokat is, mint állami vagyonkezelői vagyonkezelési jogviszony, illetve lízing, szükséges meghatározni azok fogalmát.

42. §

A NAVASZ projekt keretében kialakításra kerül az adatkezelési műveleteket naplózó rendszer, így ennek nyilvántartására felhatalmazást szükséges adni a Nyilvántartónak.

43. §

A személyazonosság ellenőrzésének az Nytv.-ben szereplő jogalapjához kapcsolódóan szükséges a törvényi szintű rendelkezés beiktatása a Kknyt.-be.

44. §

Az (1) bekezdéshez: Tekintettel arra, hogy egy jármű magyarországi forgalomba helyezése a járműnyilvántartásba vétellel valósul meg, ezért az azt megelőző származás-ellenőrzési eljárás során keletkezett adatok kezelése fogalmilag kizárt a járműnyilvántartásban, figyelemmel arra is, hogy a származás-ellenőrzésen átesett járművek nem mindegyike kerül Magyarországon forgalomba helyezésre. Mindezekre tekintettel indokolt a származás-ellenőrzési nyilvántartást a közúti közlekedési nyilvántartás külön résznyilvántartásaként nevesíteni.

A (2) bekezdéshez: Tekintettel arra, hogy egy jármű magyarországi forgalomba helyezése a járműnyilvántartásba vétellel valósul meg, ezért az azt megelőző előzetes eredetiségvizsgálati eljárás során keletkezett adatok kezelése fogalmilag kizárt a járműnyilvántartásban, figyelemmel arra is, hogy az előzetes eredetiségvizsgálaton átesett járművek nem mindegyike kerül Magyarországon forgalomba helyezésre. A már forgalomba helyezett járművek néhány kivétellel mind részt vesznek egy önálló eljárást képező előzetes eredetiségvizsgálaton, amely vizsgálaton tett megállapításokat a jármű szemszögéből kronológiában szükséges megőrizni. Erre tekintettel indokolt az előzetes eredetiségvizsgálati nyilvántartást a közúti közlekedési nyilvántartás külön résznyilvántartásaként nevesíteni, úgy, hogy a járműnyilvántartással való szerves kapcsolata is definiálásra kerül.

45. §

Az (1) bekezdéshez: Az állami vagyonkezelői jogviszony, illetve a lízing olyan speciális jogviszony, amely a járműtulajdonostól és az üzemben tartótól való megkülönböztetést szükségessé teszi a nyilvántartásba vétel során, ezért szükséges a nyilvántartás adattartalmának meghatározásakor e speciális jogviszonyokkal kiegészíteni.

A (2) bekezdéshez: A járműnyilvántartás adatai a 9. § (1) bekezdés a)–d) pontjaiban meghatározott adatok tekintetében a személyi adat- és lakcímnnyilvántartás, valamint a cégnyilvántartás megküldi friss adatokat a járműnyilvántartásnak. A járműokmányok cseréjére viszont csak közlekedési igazgatási eljárás alkalmával kerülhet sor.

A (3) bekezdéshez: A járműnyilvántartásra vonatkozó rendelkezések alapján a járműnyilvántartás jelenleg is tartalmazza a jármű forgalomban tarthatóságára vonatkozó adatokat. Ezen adatok közül a két legfontosabb a jármű műszaki érvényességének ideje, valamint a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításának megléte. Tekintettel arra, hogy a törvény a műszaki érvényességi időt külön nevesített adattartalomként megnevezi, továbbá az újonnan

bevezetett ajánlati azonosító a biztosítási fedezetet igazolni fogja, szükségessé vált a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás legfontosabb adatainak a járműnyilvántartás adattartalmaként történő konkrét nevesítése.

46. §

Tekintettel arra, hogy a származás-ellenőrzési nyilvántartás és az előzetes eredetiségvizsgálati nyilvántartás a közúti közlekedési nyilvántartás külön résznyilvántartásaként kerül nevesítésre, szükséges meghatározni azok adattartalmát.

47. §

A járműnyilvántartáshoz hasonlóan szükséges a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás legfontosabb adatainak az ideiglenes rendszámablák nyilvántartása adattartalmaként történő konkrét nevesítése.

48. §

Az (1) bekezdéshez: A kötvénynyilvántartó szervvel fennálló adatkapcsolat szükségessé teszi a cégnyilvántartás adatkezelőjét a közúti közlekedési nyilvántartás adatforrásaként nevesíteni.

A (2) bekezdéshez: A közlekedési igazgatási ügyekben az ügyfélkapuval rendelkező ügyfelekkel történő elektronikus kapcsolattartás érdekében szükséges rendelkezés.

49. §

Egy hiányzó rendelkezést pótol, amikor a tulajdonjog változás esetén a hagyatékátadó végzés közjegyző általi megküldését írja elő. Az előírás hiánya miatt egyes közjegyzők nem értesítik a közlekedési igazgatási hatóságokat a tulajdonjog változásról, így az átírás elmulasztása nem jut a hatóság tudomására.

50. §

A Kknyt.-ben eddig nem volt kifejezett rendelkezés arra, hogy a három személyazonosításra alkalmas okmánnyal önmagát igazoló ügyfél személyazonosságának ellenőrzéséhez az érintett szakrendszerekben az okmány érvényességét és adattartalmát ellenőrizni lehessen. Ezen felül a cégnyilvántartásból, valamint a központi idegenrendészeti nyilvántartásból történő adatok átvételének a jogalapja kerül megteremtésre. Mindezek a rendelkezések azt a célt szolgálják, hogy az ügyintéző közvetlenül a szakrendszer útján, ott megjelenítve el tudja végezni a személyazonosság és képviseleti jogosultság ellenőrzését.

51. §

Az (1) bekezdéshez: Az adatkezelési időtartamokat szükséges volt felülvizsgálni és pontosítani.

A (2) bekezdéshez: Szükséges meghatározni a Központi Ügyfél-regisztrációs Nyilvántartástól (KÜNY) kapott elektronikus tárhellyel kapcsolatos adatok kezelésének időtartamát.

52. §

Biztosítja a nyilvántartásból történő adatigénylés lehetőségét a Központi Statisztikai Hivatal számára.

53. §

A kötvénynyilvántartásnak a járműnyilvántartással és az ideiglenes rendszámablák nyilvántartásával való adatkapcsolatának megalapozása és a változáskövetés miatt szükséges módosítás.

54. §

Jelenleg csak a nyilvántartónak van lehetősége a Vezetői Engedélyek Európai Unió Hálózata (RESPER) rendszeren keresztül ellenőrizni a más EGT-állam hatósága által kiállított vezetői engedély adatait, amelyre az igény azonban nem közvetlenül a nyilvántartónál, hanem a közlekedési igazgatási hatóságnál merül fel, amely megkeresést küld a nyilvántartó számára. A NAVASZ projekt keretében kifejlesztésre kerül annak a lehetősége, hogy a közlekedési

igazgatási hatóság elektronikus úton, közvetlenül tudja elvégezni az említett adatellenőrzést, ami mind a nyilvántartó, mind a közlekedési igazgatási hatóság oldalán az adminisztratív terhek csökkenését eredményezi, valamint emellett gyorsabbá és egyszerűbbé is válik az eljárás.

55–56. §

A javasolt szabályozás (1) és (2) bekezdése meghatározza a naplózással kapcsolatos adatkezelés célját és definiálja a napló és naplóbejegyzés tartalmát. A naplózással kapcsolatos adatkezelési feladatokat a javaslat a BM adatkezelésben lévő közhiteles központi nyilvántartások adatkezelőihez telepíti.

A (3) bekezdés felsorolja a naplóbejegyzés javasolt adatköreit és az adatkezelés tárgyát képező személyes adatok típusát (név, azonosító). Az adatkezelési műveletek jogszerűségének ellenőrizhetősége megköveteli, hogy az adatkezelési műveletek beazonosíthatóak legyenek, megállapítható legyen, pontosan mely személyes adatokkal végezték a műveletet. Ennek érdekében szükséges, hogy a naplóbejegyzés tartalmazza az adatkezelési művelettel érintett konkrét személyes adatokat.

A (4) bekezdés meghatározza a naplózással összefüggő adatkezelés feltételeit.

Az (5) és (6) bekezdés szól a naplóbejegyzések megismerésére jogosultak köréről, a megismerhetőség feltételeiről.

A (7) és (8) bekezdés a további rendelkezésekkel együtt biztosítja a jogszerű és tisztességes adatkezelés biztosításához szükséges intézkedéseket.

A (9) bekezdés határozza meg az adattárolás időtartamát és írja elő a megőrzési idő letelte után fennálló törlési kötelezettséget, meghatározva a kivételeket.

27. §

Az adatkezelési időtartamok felülvizsgálatára és pontosítására tekintettel szükséges rendelkezni arról, hogy azok a módosítást megelőzően érkezett iratok tekintetében is alkalmazandóak.

58. §

A 1. ponthoz: A jogi személyiség nélküli szervezetek a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatályba lépésével megszűntek, ezért szükséges a szöveg pontosítása.

A 2. ponthoz: A jármű szolgáltatási platform létrehozásának jogalkotói célja a magyar állampolgárok használt autó vásárlásának támogatása volt. Ez a cél az ügyfélkapuval rendelkező ügyfelek egyedi lekérdezéseinek kiszolgálásával megvalósul, nem cél azonban más szolgáltatóknak a platform által összegyűjtött adatok tömeges lekérdezésének lehetővé tétele, ezért szükséges a fenti szöveg pontosítás.

A 3. ponthoz: A közúti közlekedési nyilvántartás résznyilvántartásait felsoroló szakasz nyitó mondatának pontosítása.

A 4. ponthoz: A jogi személyiség nélküli szervezetek a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatályba lépésével megszűntek, ezért szükséges a szöveg pontosítása.

A 5. ponthoz: Tekintettel arra, hogy a járműnyilvántartás tartalmazni fogja az olyan speciális jogviszonyokat is, mint az állami vagyonkezelői vagyonkezelési jogviszony és a lízing, szükséges e szerepköröket beépíteni a rendelkezésbe.

A 6. ponthoz: A jogi személyiség nélküli szervezetek a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatályba lépésével megszűntek, ezért szükséges a szöveg pontosítása.

A 7. ponthoz: Szöveg pontosítás a cégnévre vonatkozóan nyilvántartott adatok tekintetében.

A 8. ponthoz: A cégnyilvántartással való adatkapcsolat kiépítése lehetővé teszi a hatályos cím és elérhetőségi adatok nyilvántartásba vételét, ezt szolgálja a járműnyilvántartás adattartalmának ezen adatokkal való kiegészítése.

A 9. ponthoz: Tekintettel arra, hogy a díjmentes úthasználati nyilvántartásba nem csak magyar, hanem külföldi forgalmi rendszámú járművek is rögzítésre kerülhetnek, szükséges a szöveg pontosítása.

A 10. ponthoz: Az ideiglenes rendszám táblák nyilvántartása tekintetében szükséges kimondani, hogy az új (4a) bekezdésben foglalt adatok is közhitelesek.

A 11. *ponthoz*: Belső hivatkozás javítása.

A 12. *ponthoz*: A nyilvántartás alapján a személyek hitelt érdemlő azonosítása akkor lehetséges, ha nem csak a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásban tárolt adatok változásáról és az elhalálózásról, hanem a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás hatálya alól való kikerülésről is értesül a nyilvántartó, ezért szükséges a szöveg pontosítása.

A 13. *ponthoz*: Az automatikus okmánykiállítási eljárások zökkenőmentes lefolytatása érdekében szükséges kimondani a haladéktalanul történő adattovábbítási kötelezettséget.

A 14–16. *ponthoz*: A szöveg pontosítás az adatkezelési időtartamok egységesítése érdekében szükséges.

A 17. *ponthoz*: A módosítás a biztosítók részére megteremti a lehetőséget, hogy a járműnyilvántartási adatokat célhoz kötötten, térítésmentesen ellenőrizzék.

A 18–21. *ponthoz*: A Kknyt. 9. § (3) bekezdésének hatályon kívül helyezése miatti szöveg pontosítás.

A 22. *ponthoz*: A térítésmentes adatátadáshoz szükséges módosítás.

A 23. *ponthoz*: A 9/A. és a 9/B. § módosításából adódó pontosítás.

A 24. *ponthoz*: Szöveg pontosítás a pályalkalmassági adatok vonatkozásában.

A 25. *ponthoz*: Szöveg pontosítás annak érdekében, hogy a Kknyt. 19. § (2) bekezdés d) pontjában foglalt adatigénylés esetén ne csak a nyilvántartás adataira, hanem az iratokra vonatkozóan is legyen lehetőség adatszolgáltatást igényelni. Erre vonatkozóan valós igény merült fel pl. a Nemzeti Szakértői és Kutató Központ részéről, hiszen az igazságügyi írásszakértői feladatok ellátásához szükség lehet az eredeti okmánytári alapiratokon szereplő aláírás vizsgálatára.

A 26. *ponthoz*: A jogi személyiség nélküli szervezetek a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatályba lépésével megszűntek, ezért szükséges a szöveg pontosítása.

A 27. *ponthoz*: A lakcímre, székhelyre, telephelyre/fióktelepre vonatkozó adatok frissítése érdekében szükséges szöveg pontosítás.

A 28. *ponthoz*: Az ideiglenes rendszám táblák nyilvántartásában szereplő adatokkal való egyezés szükségessége beemelésre kerül a rendelkezésbe, továbbá kiegészítésre kerül az állami vagyonkezelővel és a lízingbevevővel.

A 29. *ponthoz*: A módosítás a jármű szolgáltatási platform által nyújtott szolgáltatás bővítését szolgálja, amelynek eredményeként a jármű futásteljesítménye kalkulálható az ismert korábbi forgalomból kivonási adatokkal.

A 30. *ponthoz*: Szöveg pontosítás.

A 31. *ponthoz*: A jogi személyiség nélküli szervezetek a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatályba lépésével megszűntek, ezért szükséges a szöveg pontosítása.

59. §

Az a) *ponthoz*: Az E-ügyintézési tv.-be bekerülő, KIOSZK-ra vonatkozó rendelkezésekre tekintettel feleslegessé vált rendelkezés.

A b) *ponthoz*: A jármű átírását követően (a tulajdonszerző bejelentse) is tartalmazza a járműnyilvántartás a tulajdonjog átruházója által tett, az eladásra vonatkozó adatokat, ezért a rendelkezés pontosítása szükséges „– a tulajdonszerző bejelentéséig –” szövegrész hatályon kívül helyezésével.

A c) *ponthoz*: Tekintettel arra, hogy a származás-ellenőrzési nyilvántartás a közúti közlekedési nyilvántartás külön résznyilvántartásaként kerül nevesítésre, az adattartalom meghatározására önálló szakaszban kerül sor.

A d) *ponthoz*: Tekintettel arra, hogy az előzetes eredetiségvizsgálati nyilvántartás a közúti közlekedési nyilvántartás külön résznyilvántartásaként kerül nevesítésre, az adattartalom meghatározására önálló szakaszban kerül sor.

Az e) *ponthoz*: A rendelkezést teljes egészében tartalmazza a Kknyt. 9. § (1a) bekezdése.

Az f) *ponthoz*: Az díjmentes úthasználati nyilvántartás céljával nem egyeztethető össze a járműazonosító és műszaki adatok nyilvántartása.

A g) ponthoz: Az adatkezelési idő számításának egyszerűsítése miatt szükséges módosítás.

Az h) ponthoz: A rendelkezést a Kknyt. 15. § (1) bekezdésének d) pontja már teljes egészében tartalmazza.

A i) ponthoz: Az adatszolgáltatás korlátozására nincs lehetőség, csak a tiltására.

A j) ponthoz: Az adatszolgáltatás korlátozására nincs lehetőség, csak a tiltására.

Az k) ponthoz: Az adatszolgáltatás korlátozására nincs lehetőség, csak a tiltására.

Az l) ponthoz: A kérelem formátumának meghatározása felesleges.

Az m) ponthoz: A Kknyt. 24. § (3a) bekezdés a) pont aa)–ae) alpontjai ugyanazt a lehetőséget biztosítják a Jármű Szolgáltatási Platformon, mint a 25. § (2) bekezdése, ráadásul a 24. § (3a) bekezdésében foglalt adatszolgáltatás még díjmentes is, ezért a 25. § (2) bekezdésének megtartása indokolatlan.

Az n) ponthoz: A cégnyilvántartással való adatkapcsolat megteremti a lehetőségét annak, hogy a cégnyilvántartásba bejegyzett aktuális székhely, amennyiben van telephely, fióktelep címét – a lakcím adathoz hasonlóan – ne kelljen bejelenteni a közlekedési igazgatási hatóságnál.

60. §

A módosítás a Kpt. alapján a Nyilvántartó által a járművezető részére küldendő értesítések küldése során az elektronikus kapcsolattartás lehetőségének megteremtését szolgálja.

61. §

A gyakorlatban a jogalkalmazás és a jogértelmezés során nehézséget okoz és vitákat generál az az eset, amikor a 18 pontos összpontszámból valamely pontérték elévülésének dátuma a határozat meghozatala és véglegessé válása közötti időszakra esik. A vezetői engedély visszavonása és a vezetési jogosultság szünetelése azonban teljesen megalapozott, amennyiben bekövetkezik az a körülmény, hogy a járművezetőnek egyszerre 18 vagy annál több pontja van, ezért szükséges kikötni azt, hogy a 18 pont elérését vagy meghaladását követően, már nem lehet a 18 pontba beletartozó pontállományban szereplő pontérték elévülésére hivatkozni, mivel a 18 pontos pontösszesítés már megtörtént.

62. §

Az saját adatokról történő díjmentes tájékoztatási kötelezettségre vonatkozó előírására tekintettel, szükséges a törvényben kimondani, hogy a járművezető a saját pontjainak számáról ingyenesen kérhet tájékoztatást, mennyiségi korlátozás nélkül, tehát nem csak évi egy alkalommal.

63. §

Átmenti rendelkezés a visszamenőleges hatás elkerülése érdekében.

64. §

A joggyakorlatban a pontok elévülési idejének nevezett időtartamot célszerű a jogszabályban is így megnevezni.

65. §

A 18 pont elérése miatti vezetői engedély visszavonás esetére a Kpt. 7. § (2) bekezdése előírja, hogy a határozat véglegessé válásakor nyilvántartott pontokat a közlekedési igazgatási hatóságnak törölnie kell. 18 pont elérése miatt elrendelt vezetői engedély visszavonás esetén a vezetői engedélyt a járművezető csak utánpótlás elvégzését követően kaphatja vissza. Az utánpótlás megkezdése előtt feltárják, hogy milyen cselekményeket követett el a járművezető, amely az utánpótlásra kötelezésének alapját képezi. 18 pont elérése miatti visszavonáskor az utánpótlás alapját értelemszerűen azok a cselekmények, szabályszegések képezik, amelyek miatt a járművezető pontot kapott. Más egyéb okból – tehát nem 18 pont elérése miatt – elrendelt utánpótlás esetén azonban a járművezető közúti közlekedési előéleti pontjai nem relevánsak az utánpótlás szempontjából, hiszen az utánpótlás alapját ekkor az a cselekmény képezi, amellyel összefüggésben az utánpótlást elrendelték.

Ha a pontokat is törölni szeretnénk ez alapján, akkor az lenne a logikus, hogy pontszerzés alapját képező cselekmények is feltáásra kerüljenek az utánpótlás előtt, és azok is figyelembe vételre kerüljenek az utánpótlás tatalmánának megállapításakor, ez azonban a gyakorlatban nem így történik, és nem is lenne indokolt ezt kötelezően rákényszeríteni az ügyfélre, mert ettől drágábbá és akár időigényesebbé is válhat az utánpótlás, és pontszám csökkentése érdekében az ügyfélnek lehetősége van saját döntése alapján önkéntes utánpótlásen részt venni. Ekkor nem az állam kényszerít plusz anyagi terhet az ügyfélre a pontok törlése miatt, hanem az ügyfél maga dönthet arról, hogy azt szeretné-e vagy sem.

66. §

A személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvényben hatályon kívül helyezésre kerül az az eljárás, melynek keretében automatikus döntéshozatali eljárás során a magánnyomozói tevékenység folytatására jogosult az adatairól, kérelmére hatósági bizonyítvány kiadására kerülne sor.

Az eljárás lehetőségével az ügyfelek nem éltek, az elmúlt két évben egy magánnyomozói tevékenység folytatására jogosult ügyfél sem nyújtott be ilyen irányú kérelmet.

Tekintettel arra, hogy a hatósági bizonyítványból sem jog, sem kötelezettség nem származhat, és az ügyfél jogosultságát vagy kötelezettségét nem a hatósági bizonyítvány teremti meg, azt nem konstituálja, a deregulációval az ügyfelet semmilyen hátrány nem éri.

67–68. §

Tekintettel arra, hogy e törvény hatálya alá tartozó személyek is a közlekedési igazgatási hatóságok ügyfelei közé tartoznak, az SZL-hez hasonlóan indokolt az ezen személyek azonosító adatait közhitelesen tartalmazó ISZL szakrendszerrel való kapcsolat kialakítása is. A kapcsolat jogalapja nem áll rendelkezésre, megvalósításához jogszabály-módosítás szükséges.

69. §

Az E-ügyintézési tv.-be bekerülő, a KIOSZK-ra vonatkozó rendelkezésekre tekintettel feleslegessé vált rendelkezés.

70–76. §

A kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. törvény módosítása két okból indokolt:

- 1.) A KAK SW projekt során megújításra kerül a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás nyilvántartás. A kötelező gépjárműfelelősség-biztosítás kötvénynyilvántartás szakrendszerének informatikai megújítása mellett, a kötvénynyilvántartás és a járműnyilvántartás adatkapcsolatai is felülvizsgálatra kerülnek. A módosítások alapján a járműnyilvántartás szakrendszere automatikus informatikai adatkapcsolat útján meggyőződhetne a biztosítás megkötéséről, így azt az ügyfélnek az eljárás során nem kellene a jövőben igazolnia.

A kötvénynyilvántartásnak a járműnyilvántartással és az ideiglenes rendszámablák nyilvántartásával való adatkapcsolatának megalapozása és a változáskövetés kialakítása miatt a gépjármű forgalomba helyezésekor jelenleg papír alapon becsatolni előírt, a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításra vonatkozó irat helyett a hatóság elektronikus adatkapcsolat útján fér hozzá a szükséges információhoz.

Cél továbbá mind a – biztosítási fedezet hiányai miatti – forgalomból kivonás, mind az ismételt forgalomba helyezés esetén annak biztosítása, hogy elektronikus adatkapcsolat útján lekérdezhető legyen a fedezet megléte.

- 2.) A NAVASZ projekt keretében kialakításra kerül az adatkezelési műveleteket naplózó rendszer, így ennek nyilvántartására felhatalmazást szükséges adni a kötvénynyilvántartó szervnek.

A kötelező gépjárműfelelősség-biztosítás kötvénynyilvántartás szakrendszerének informatikai megújítása mellett szükséges szabályozni a kötvénynyilvántartáshoz közvetlen hozzáféréssel rendelkező személyek központi jogosultságkezelésének részletszabályait.

77–80. §

A népmozgalmi adatok esetében a személyazonosító adatokat a Központi Statisztikai Hivatal azok feldolgozását és a számára a betegségregiszterek felé előírt adattovábbítás teljesítését követően nyolc napon belül törli. Az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény, valamint a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Stt.) módosítása pontosítja a Stt. 30. §-át, valamint a törlésre vonatkozó rendelkezések összhangját teremti meg.

Az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény 80. §-ának kiegészítése egyértelművé teszi, hogy a KSH számára felvett és továbbított adatok vonatkozásában az anyakönyvvezetőknek törlési kötelezettsége van.

81. §

Az Alkotmánybíróság (a továbbiakban: AB) a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 172. §-a, 121. §-a és 122. §-a, valamint a Fővárosi Törvényszék 32.Szef.66/2017/2. számú végzése elleni alkotmányjogi panasz (tiltott prostitúció szabálysértés, fiataikorú) tárgyában hozott, IV/412/2018. számú határozatának 1. pontjában – hivatalból eljárva – megállapította, hogy az Országgyűlés mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenességet idézett elő azáltal, hogy a Szabs. tv. 121–122. §-ai szerinti szabályozás nem áll összhangban az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésben rögzített jogorvoslathoz való jog alkotmányos elvárásaival. Az AB ezért felhívta az Országgyűlést, hogy jogalkotói feladatának 2020. december 31. napjáig tegyen eleget.

A javaslat – az AB döntésnek megfelelően – biztosítja, hogy a tárgyaláson kihirdetés útján közölt bírósági döntés indokait – ha valamennyi fellebbezésre jogosult jelenléte és egyező nyilatkozata hiányában nem emelkedik jogerőre a végzés – megfelelő részletességgel ismerhesse meg a fellebbezésre jogosult és lehetősége legyen arra érdemben nyilatkozni.

A Szabs. tv. – fő szabály szerint – nem tesz különbséget a kihirdetés és a kézbesítés útján közölt bírósági végzés tartalmi elemei között, az rendelkező részből és indokolásból áll. Az ügydöntő végzés indokolása – ha a Szabs. tv. másképp nem rendelkezik – tartalmazza a tényállást, a bizonyítékok értékelését, a végzés rendelkezéseinek indokait és megjelöli a végzés alapjául szolgáló jogszabályokat.

A javaslat fentiek figyelembevételével az AB által is kiemelt Alaptörvényben rögzített jogorvoslathoz való jog alkotmányos elvárásra tekintettel

- előírja a bíróságnak – a jogorvoslati jogról történő lemondás esetét kivéve – a tárgyaláson kihirdetett határozatának 3 munkanapon belüli írásba foglalásának kötelezettségét,
- biztosítja az írásba foglalt határozat megismerésének lehetőségét (tájékoztatás adása az írásba foglalásról), valamint annak kézbesítését,
- annak alapján a fellebbezésnek – a fellebbezési határidőben történő – kiegészíthetőségének, módosításának lehetőségét, azzal, hogy
- a tárgyaláson kihirdetett végzéshez kapcsolódó joghatás továbbra is megmarad, tehát az írásba foglalt határozat megismerésével, továbbá kézbesítésével a fellebbezési határidő nem indul újra.

A módosítás pótolja az AB határozatában a hatékony jogorvoslattal összefüggésben jelzett hiátust azzal, hogy ugyanakkor megmarad a szabálysértési eljárás gyors lefolytatásával szembeni általános elvárás. A fellebbezésre jogosult ugyanis már a tárgyaláson kihirdetett végzés alapján dönthet a jogorvoslati jogának gyakorlásáról, hiszen az esetek túlnyomó részében a döntés lényegére, vagyis, hogy a szabálysértési felelősség megállapítását elfogadja-e, nyilatkozni tud. Azon fellebbezésre jogosult, aki a tárgyaláson kihirdetett végzés alapján a jogorvoslati jog gyakorlásáról még nem tud, vagy nem akar állást foglalni, vagy a fellebbezés bejelentésében biztos ugyan, de akinek a fellebbezés oka, célja és indoka kifejtésére az írásban indokolt végzésben foglaltakat teljes ismerete szükséges, erre a módosítás folytán a lehetősége a legszélesebb körben adott lesz, hiszen az írásba foglalt végzést az ügyfélfogadási időben megtekintheti és azt át is veheti. Ügyfélérdeket figyelembevevő, egyben többlet garanciát nyújtó rendelkezés annak előírása, mely biztosítja, hogy az eljárás alá vont személy, az írásba foglalt végzést elektronikus úton kapja meg, feltéve, hogy azt elektronikus levelezési cím megadásával indítványozza. Az írásba foglalt végzés megismerésével a fellebbezésre jogosult abba az AB által előírt, a hatékony jogorvoslat gyakorlásának megfelelő helyzetbe kerül, hogy a végzés tartalmát, a döntés indokait nyugodt körülmények között megismerheti és azokhoz igazodóan a fellebbezésben minden lényeges, általa vitatott körülményre ki tud térni.

A szabályozással összhangban szükséges a Szabs. tv.-nek a fellebbezés elbírálásra történő felterjesztésre vonatkozó szabályának módosítása is, amely értelmében csak akkor kerülhet sor a fellebbezés felterjesztésére, ha a fellebbezésre nyitva nyolc napos határidő eltelt.

82. §

A méltányossági kérelmek benyújtását a szabálysértési törvény – a pénzbírság büntetés kivételével – az elkövető számára nem megismerhető, a jogerősen kiszabott büntetések és alkalmazott egyes intézkedések szabálysértési hatóság (bíró) által kezdeményezett végrehajtás megkezdésének időpontjához kötötte.

A módosítás a méltányossági kérelem benyújthatósága időtartamának egyértelmű beazonosíthatósága érdekében a szabálysértési hatóság vagy bíróság határozatának illetve végzésének jogerőre emelkedésétől számított 30 napig teszi lehetővé a méltányossági kérelem benyújtását, a szabálysértési törvényben meghatározott büntetések és egyes intézkedések mérséklése vagy elengedése érdekében.

83. §

Jogszabályi koherencia miatt szükséges pontosítás.

84. §

A rendelkezés biztosítja, hogy az Országgyűlés Hivatala kapcsolattartás és megemlékezés szervezése céljából jogosult legyen kérni az érvényes, valamint a korábban érvényes mandátummal rendelkező országgyűlési képviselő egyes adatait.

85. §

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény szerint a hatósági eljárás során a polgárnak cselekvőképesnek kell lennie. A személyiadat- és lakcímnnyilvántartás szervei nyilvántartással összefüggő hatósági ügyben a gondnokoltak nyilvántartásában elektronikusan ellenőrizhetik a polgár cselekvőképességét, ezzel is biztosítva az eljárás jogszabályszerűségét.

86–99. §

Az E-ügyintézési tv. módosítása az alábbi koncepcionális okokból indokolt:

- 1.) A tervezet átmeneti jelleggel önállóan biztosítja annak lehetőségét, hogy az ügyfelek az ügyfélkapu regisztrációjukat videókapcsolat keretében hozzák létre. Figyelemmel arra, hogy az E-ügyintézési tv. 2021. február 1-jével általános jelleggel létrehozza a videotechnológiával történő azonosítás módszerét, amellyel az ügyfél ügyfélkaput is nyithat, eme önálló regisztrációs módszerre nincs szükség.
- 2.) A veszélyhelyzet során az elektronikus azonosítási feltételekkel, a végrehajtással és a médiaszolgáltatási díjjal kapcsolatos egyes jogszabályok eltérő alkalmazásáról szóló 132/2020. (IV. 17.) Korm. rendelet a bizalmi szolgáltatások terén lehetőséget biztosított az E-ügyintézési tv.-ben foglalt szabályoktól eltérő azonosítási módszerek alkalmazására. A rendelet értelmében a tanúsítványok hat hónapig érvényesek.

A tervezet lehetőséget biztosít arra, hogy – a veszélyhelyzetre vonatkozó Korm. rendelet pozitív tapasztalatai alapján – a személyes jelenléttel egyenértékű biztosítékot nyújtó, nemzeti szinten elismert egyéb azonosítási módszereket a Kormány rendeletben határozza meg. Az eIDAS rendelet értelmében ezen módszerek megfelelését tanúsítani szükséges.

- 3.) Az egyes eljárások egyszerűsítése és elektronizálása érdekében szükséges törvénymódosításokról szóló 2019. évi CXVI. törvény által a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvénybe (a továbbiakban: Nytv.) beiktatott 34. § (6)–(10) bekezdése definiálja az elektronikus ügyintézési pont („KIOSZK”) fogalmát és alapvető működését.

A KIOSZK – működését tekintve – átmenetet képez az elektronikus ügyintézés és a személyes ügyintézés között, egyfajta „hibrid” megoldást alkot.

Indokolt a KIOSZK eljárásjogi státusát – hogyan illeszkedik az ügyintézési folyamatba, minek minősül eljárásjogi szempontból – általánosságban rendezni. Ha ez megtörténik, az ügykörök bővítése csupán szabályozást nem igénylő technikai kérdés.

- 4.) A naprakész és pontos adatok szolgáltatása útján a hivatalos statisztikának kiemelt szerepe van abban, hogy a döntéshozók megfelelő és hiteles forrásból tudjanak tájékozódni a gazdaság és a társadalom aktuális jelenségeiről.

A KSH a lakossági adatgyűjtéseit és egyéb érintett adatfelvételei esetében a hagyományos, jellemzően postai levélben történő felkéréssel, összeíró általi személyes kikérdezéssel az adatszolgáltató személy lakcímén történő végrehajtása helyett egyéb alternatív módokat kíván alkalmazni, annak érdekében, hogy gyorsan, hatékonyan és lehetőség szerint személyes felkeresés nélkül tudjon kapcsolatba lépni az adatszolgáltató természetes személyekkel. Ilyen alternatívát jelent a természetes személyek telefonos megkeresése és a kérdőívek ilyen módon történő lekérdezése, melyhez a kijelölt személyek telefonos elérhetősége szükséges. Ezek az adatok a Rendelkezési Nyilvántartásban (RNY) elérhetőek, ezek felhasználásával megoldható lenne a telefonos vagy email-ben történő kapcsolatfelvétel az adatszolgáltatóval.

Az adatszolgáltatói adatbázisban technikai azonosító segítségével a személyazonosító és az elérhetőségi adatok kezelése elkülönített módon történik, és ezek csak az adott statisztikai adatfelvétel céljára kerülnek időlegesen összerendelésre. Az adatgyűjtés megtörténtét és az adatok teljességének ellenőrzését követően már nincs arra szükség, hogy ezek az azonosító és elérhetőségi adatok a kitöltött kérdőívvel összekapcsolhatóak legyenek, így azokat a KSH törli, így a kapcsolattartási adatok lekérdezése az RNY-ből mindig egy adott felvétel céljára és annak időtartamára történik.

- 5.) A módosítás célja továbbá, hogy a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvényben (a továbbiakban: Pmt.) meghatározott ügyfél-átvilágítási kötelezettségeket az ügyfelek elektronikusan is kezdeményezhessék, erre figyelemmel azt a lehetőséget kívánja biztosítani, hogy a Pmt. szerinti szolgáltatók a Kormány által nyújtott azonosítási szolgáltatásokat igénybevehessék és az ügyfél-azonosítást az online térben valós időben elvégezhessek.

Kiemelendő, hogy az állam által nyújtott elektronikus szolgáltatások közszolgáltatások. Az uniós szabályokra figyelemmel így két féleképpen veheti azokat a piac igénybe: közfeladat céljából közszolgáltatásként, míg ettől eltérően, piaci célokból a közszolgáltatással – korlátozásokkal, de jelentős mértékben – azonos tartalmú központi állami szolgáltatásként.

A javasolt modell egyszerre biztosítja, hogy a Pmt. szerinti szolgáltatók számára ezen szolgáltatások egyes esetekben közszolgáltatásként legyenek elérhetőek (erre figyelemmel kimondásra kerül, hogy az ügyfél-átvilágítás folyamata közfeladat), míg a tervezet rendezi a tisztán piaci jellegű felhasználás esetkörét is.

A javaslat szerinti modell alapján a Pmt. szerinti szolgáltatók az azonosításhoz szükséges közszolgáltatásokat ingyenesen használhatják, ennek keretében az egyes adatokat – kizárólag az elektronikus azonosítást követően – díjmentesen kapják meg.

A javaslat e szabályozást tartalmazó pontjainak tervezett hatálybalépése 2022. január 1. napja azzal, hogy első körben – a technikai felkészültség biztosítása érdekében – első körben a pénzügyi szolgáltatók számára kerül a lehetőség biztosításra, 2023. január 1-jével csatlakozhat a többi Pmt. szerinti szolgáltató.

A javaslat lényege, hogy közszolgáltatásként a Kormány által biztosított elektronikus azonosítási szolgáltatásokon, továbbá a Központi Azonosítási Ügynökön (a továbbiakban: KAÜ) keresztül és a kapcsolódó Összerendelési Nyilvántartás (ÖNY) szolgáltatás, valamint a Központi Kormányzati Szolgáltatási Busz (KKSZB) használatával megfelelő biztonsági szinten, elektronikus módon tudjon megvalósulni az egyes pénzügyi tranzakciók során az ügyfélátvilágítás., csökkentve ezzel a biztonsági kockázatot.

A cél az, hogy a Pmt. szerinti szolgáltatók szabályozott keretek között csatlakozzanak a KAÜ-höz illetve annak az igénybevételéhez szükséges szolgáltatásokhoz (ÖNY, GOV CA által a szolgáltatás használatához biztosított technikai tanúsítványok). Mindezek mellett szükséges kialakítani, hogy a jelenlegi folyamatok mellett biztosítva legyen a KKSZB-hez illetve az azon keresztül elérhető nyilvántartásokhoz történő valós idejű hozzáférés, annak érdekében, hogy ezen szolgáltatásokon keresztül hatékony alternatívát kínáljanak a személyes megjelenés kiváltására az átvilágítási feladatellátás során.

A szolgáltatás igénybevétele opcionális.

A csatlakozás feltétele, hogy a szolgáltatók saját rendszereiket úgy alakítsák ki, hogy az megfeleljen az állami szolgáltatás igénybevételéhez előírt információbiztonsági, adatvédelmi műszaki feltételeknek, valamint kialakítják térítésmentesen és a díjfizetés ellenében történő adatlekérdezések szétválasztására szolgáló felületeket, megfelelően a központi szolgáltatás műszaki leírásának. A szolgáltatás logikai modellje azon alapul, hogy az igénybevevők megfelelő jogalap igazolásával meghatározzák azokat a lekérdezéseket, amelyek a Pmt.-ben foglalt kötelezettségek teljesítéséhez szükségesek.

A KAÜ azonosítás abban az esetben vehető igénybe közszolgáltatásként, ha a Pmt. szerinti szolgáltató a törvény 6. § (1) bekezdése alapján köteles az ügyfél átvilágítására, arra figyelemmel, hogy ez esetben az ügyfél azonosítása közérdekből történik.

Azokban az esetekben, amikor a szolgáltató egyéb, nem Pmt. 6. § (1) bekezdése szerinti ügyfél-átvilágítás hatálya alá tartozó célból igényel ügyfélazonosítást vagy ügyféladatot a központi nyilvántartásokból díjfizetés ellenében teheti meg. Az ügyféladatokhoz való hozzáférés csak a KKSZB szolgáltatás igénybevétele mellett, megfelelő jogalap megléte esetén történhet. A fizetendő díj mértékét minden esetben az adatgazda által meghatározott összegben teljesíti, melynek feltételeit a nyilvántartásra vonatkozó ágazati jogszabályokban kell rögzíteni.

Az igénybevételre azok a szervezetek lesznek jogosultak, amelyek megfelelnek a technikai feltételeknek. Ennek oka, hogy a központi szolgáltató által a szolgáltatás igénybevételéhez szükséges műszaki követelményeknek való megfelelés biztosított legyen – ez az e-ügyintézés biztosító szervezetek felé is alapkövetelmény.

A javaslat mindezek mellett a következőket rendezi:

- egyértelművé teszi, hogy a piaci szereplők számára nem közfeladat céljából a közszolgáltatások helyett az azokkal a Kormány rendelete szerinti tartalmú központi állami szolgáltatások érhetőek el,
- rendezi a külföldi személyek nyilvántartásából történő adatszolgáltatás szabályait, törvényben meghatározott kivételekkel díjazáshoz köti az abból történő adatszolgáltatást,
- a piaci szereplők számára nyújtható szolgáltatások részletszabályaira kormányrendeleti felhatalmazást ad.

- 6.) Pontosítani szükséges az E-ügyintézési tv. gazdálkodó szervezetre vonatkozó értelmező rendelkezését az egyesület, és az alapítvány tekintetében. A Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 43.Pkf.640.524/2018/3. számú végzésében kimondta, hogy az egyesület a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 7. § (1) bekezdés 6. pontja alapján kizárólag gazdálkodó tevékenységével összefüggő polgári jogi kapcsolataiban tekinthető gazdálkodó szervezetnek. Ebből kifolyólag az E-ügyintézési tv. 9. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján csak ebben a minőségében – gazdálkodó tevékenységével összefüggő polgári jogi kapcsolataiban – köteles elektronikus ügyintézésre. Az alapítvány szintén a Pp. 7. § (1) bekezdés 6. pontja alapján kizárólag gazdálkodó tevékenységével összefüggő polgári jogi kapcsolataiban tekinthető gazdálkodó szervezetnek. Így esetében is megállapítható a jelenlegi jogszabályi keretek között, hogy az E-ügyintézési tv. 9. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján csak ebben a minőségében köteles elektronikus ügyintézésre. A félreértések elkerülése érdekében tisztázni szükséges, hogy amennyiben az egyesület és az alapítvány adószámmal nem rendelkezik, úgy nem minősül gazdálkodó szervezetnek az E-ügyintézési tv. alkalmazásában, ellenben, ha rendelkezik adószámmal, úgy gazdálkodó szervezetnek minősül valamennyi ügy tekintetében, és elektronikus ügyintézésre köteles.

100. §

Az elektronikus ügyintézés kiszélesítésének céljával összhangban a KSH a jelenlegi csupán postai megkeresés mellett a lakossági adatgyűjtéseivel kapcsolatos felkéréseket, egyéb értesítéseket a jövőben a természetes személy adatszolgáltatók értesítési tárhelyére is kézbesíteni kívánja. Ettől a megoldástól egyrészt a postai értesítésekhez képesti hatékonyság- és minőségjavulást vár, másrészt ez úton is biztosítaná, hogy az értesítések személyes közreműködés nélkül jutnak el adatszolgáltatóinkhoz, mely – kiemelten egy járványhelyzetben – kulcsfontosságú lehet a válaszadásra való ösztönzésben.

Az értesítési tárhelyre való kézbesítés előfeltétele, hogy a KSH rendelkezzen az egyes érintettek tárhely azonosítójával.

A módosítás nyomán a KSH részére hasonlóan a Nemzeti Adó- és Vámhivatalhoz a Központi Ügyfél-regisztrációs Nyilvántartásba regisztráló és regisztrációjukat megszüntető polgárok meghatározott adatai rendszeresen, valamint a teljes állomány egy alkalommal megküldésre kerülne.

A KSH részére a Központi Ügyfél-regisztrációs Nyilvántartás regisztrációhoz tartozó tárhely szolgáltatás kijelölt szolgáltatója küldi meg a természetes személy kapcsolati kódját és tárhely azonosítóját.

A módosításban meghatározásra került az adatok kezelésének időtartama is.

101. §

A népmozgalmi adatok esetében a személyazonosító adatokat a Központi Statisztikai Hivatal azok feldolgozását és a számára a betegségregiszterek felé előírt adattovábbítás teljesítését követően nyolc napon belül törli. Az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény, valamint a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Stt.) módosítása pontosítja a Stt. 30. §-át, valamint a törlésre vonatkozó rendelkezések összhangját teremti meg.

Az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény 80. §-ának kiegészítése egyértelművé teszi, hogy a KSH számára felvett és továbbított adatok vonatkozásában az anyakönyvvezetőknek törlési kötelezettsége van.

102. §

Átmeneti rendelkezés.

103. §

A módosítás biztosítja a törvényi felhatalmazást ahhoz, hogy a NAV ne csak az adóazonosító jelet, hanem az adóigazolvány gyártásához szükséges valamennyi adatot – ideértve az adóigazolványon feltüntetendő személyes adatokat – átadhassa az állandó személyazonosító igazolvány megszemélyesítését végző szervezet részére. A módosítás továbbá egyértelműen rögzíti, hogy az adóigazolványt a személyazonosító igazolvány megszemélyesítését végző szervezet személyesíti meg.

104. §

A Magyarország biztonsági érdekét sértő külföldi befektetések ellenőrzéséről szóló 2018. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Bbtv.) 2. § (5) bekezdésében foglalt rendelkezés eredeti szövege a létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről szóló törvény alapján meghatározott valamely nemzeti létfontosságú rendszerelemet vagy európai létfontosságú rendszerelemet közvetlenül érintő tevékenységek bejelentés-köteles tevékenységként történő kijelölését engedte meg az erre felhatalmazott Kormány számára, amely megfogalmazás ugyanakkor nem tette kétséget kizáróan egyértelművé azt, hogy a kijelölés elengedhetetlen feltételét képező, a létfontosságú rendszerelemek körébe való beletartozásnak vajon magának az energetikai, gázipari, víziközmű-szolgáltatási, illetve elektronikus hírközlési tárgyú ellátást nyújtó szolgáltatónak, avagy éppen ellenkezőleg, az ugyanezen szolgáltatásokat fogyasztóként igénybe vevő végfelhasználó(k)nak az oldalán kell-e fennállnia.

Az e körben felmerülő jogértelmezési nehézségeket kiküszöbölni hivatott törvénymódosítás ezzel szemben immár a törvényalkotó eredeti szándékának megfelelő módon, szövegszerűen is egyértelművé teszi, hogy a bejelentés-köteles tevékenységként történő kijelölésnek kizárólag a Bbtv. 2. § (4) bekezdés e)–h) pontjában meghatározott tevékenységet folytató szolgáltató létfontosságú rendszerelemként fennálló besorolása képezheti alapját.

105. §

A Bbtv. 9. § (8) bekezdése által eredetileg megállapított időtartam nem biztosított kellően széles mozgásteret a hatóság számára a bejelentési kötelezettség teljesítésével összefüggő mulasztások napvilágra kerülése nyomán szükségessé váló intézkedések megtétele során, a módosuló törvényi szabályozás ezért a korábbi 6 hónapról 18 hónapra emeli az e körben előforduló mulasztások feltárására irányuló hatósági ellenőrzések, illetve a jogsértés megállapítására irányuló eljárás lefolytatásának a releváns tényekről való hatósági tudomásszerzés időpontjától

számított elévülési idejét. Az e körben végrehajtott módosítás mindemellett a megfelelő terminológiai pontosításokat is átvezeti az érintett törvényhely szövegén.

106. §

A Bbtv. jelen keretek között végrehajtott revíziójának egyik elsődleges jogpolitikai céljával szolgált a Magyarország biztonsági érdekét sértő külföldi befektetések ellenőrzésével összefüggő döntési jogosultsággal felruházott állami és hatósági szerveket megillető mérlegelési jogkörök szűkítése, ezáltal pedig a szabályozás kiszámíthatóbbá tétele, amely célkitűzés hathatósabb megvalósítása érdekében a módosuló törvényszöveg a címzettek terhelő kötelezettségek megsértése nyomán kiszabható bírságösszeg felső határa mellett immár annak a lehetséges legkisebb mértékét is megállapítja.

107. §

Az annak jogforrási természetéből következő közvetlen alkalmazandósága elengedhetetlenné teszi a 2019/452 rendelet gyakorlati végrehajtását biztosítani hivatott jogintézményi háttérnek a tagállami jogrendszerekben történő megteremtését és jogszabályba-iktatását, amely intézményrendszer az e körben alkalmazható intézkedések mibenlétének, valamint a szóbanforgó uniós norma előírásain alapuló hatósági adatkezelés tekintetében – az alapul fekvő alkotmányossági követelményeknek megfelelően – feltétlenül törvényi szintű szabályozást igényel.

Az e körben újonnan megalkotni szükséges tételesjogi rendelkezések önálló alcím keretében kerülnek beépítésre a Bbtv. szövegébe, míg a 2019/452 rendelet szerinti nemzeti kapcsolattartó pont rendeleti úton történő kijelölésére a Kormány kap jogalkotási felhatalmazást.

108. §

A Bbtv. alkalmazásában a 2019/452 rendelet szerinti nemzeti kapcsolattartó pont rendeleti úton történő kijelölésére a Kormány kap jogalkotási felhatalmazást.

109. §

A jogszabályszerkesztés általános követelményeinek megfelelően a magyarországi szabályozásnak a 2019/452 rendelettel való összhangját deklarálni hivatott jogharmonizációs záradékot a Bbtv. szövegébe is be kell építeni.

110. §

A normaszöveg koherenciáját megteremteni, illetve fenntartani hivatott jogtechnikai jellegű korrekciókat a módosító jogszabály szövegcsérés módosításokként vezeti át a Bbtv. szövegén.

111. §

Az (1) bekezdéshez: Az újszülött egészségügyi állapotára tekintettel a szülő az állandó személyazonosító igazolvány kiállítást megakadályozó nyilatkozatot tehet, mely a születés bejelentéséről szóló jegyzőkönyvön is megjelenítésre kerül.

A (2) bekezdéshez: A házasságkötési szándék bejelentése során csak érvényes állandó személyazonosító igazolvány megléte esetén lehet kérni hivatalbóli okmánykiállítást.

A (3) bekezdéshez: A személyiadat- és lakcímnnyilvántartás az állami adó- és vámhatóság, valamint a kincstár részére továbbítja az intézetben születés tényét, az egészségbiztosítás szerv azt a kincstártól kapja meg.

A (4) bekezdéshez: A születést bejelentő intézet és a Hvkr. szerinti szerv vagy személy a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból az EESZT útján jogosult adatokat igényelni, mely megkönnyíti az adatátadást.

Az (5) bekezdéshez: Az Nytv. módosításra került a Nemzeti Szakértői és Kutató Központ miatt, ezért a változást a még hatályba nem lépett jogszabályban is át kell vezetni.

A (6) bekezdéshez: Pontosításra került, hogy a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás a Magyarországon házasságot kötött magyar állampolgár okmányainak kiállításához szükséges adatait az útiokmány-nyilvántartás, a közúti

közlekedési nyilvántartás, az egészségbiztosítási szerv, valamint az állami adó- és vámhatóság részére csak akkor adja át, ha a házasuló hivatalbóli kiállítást megakadályozó nyilatkozatot nem tett.

112. §

A Kincstár a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból az anyasági támogatás és a családi pótlék megállapítására irányuló kérelmek elbírálása céljából is jogosult az adatokat megkapni.

113. §

Hivatkozások pontosítása.

114. §

Az e törvényjavaslatban – más tartalommal – újrászabályozott rendelkezések módosítása hatályba nem lépését kimondó szabály.

115. §

Az Atv. mellékletének pontosítása indokolt.

116. §

Az egyes közlekedési tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi LXXXVI. törvény szerinti normakollízió feloldása (a szabályt a 7. § tartalmazza).

117. §

Hatályba léptető rendelkezések.

118. §

Jogharmonizációs záradék.

Végső előterjesztői indokolás az egyes állami tulajdonú vagyontárgyak ingyenes tulajdonba adásáról, valamint az állami vagyronról szóló 2007. évi CVI. törvény módosításáról szóló 2020. évi CXXII. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a törvény indokolása közzétételre kerül.

A nemzeti vagyronról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (a továbbiakban: Nvtv.) 13. § (3) bekezdése és az állami vagyronról szóló 2007. évi CVI. törvény (a továbbiakban: Vtv.) 36. § (1) bekezdése alapján állami ingatlanok ingyenes tulajdonba adására törvény rendelkezése alapján kerülhet sor.

A törvényben szereplő ingatlanok tekintetében a térítésmentes átadásra a Kárpát-medencei Művészeti Népfőiskola Alapítvány (a továbbiakban: Alapítvány), valamint az Egri Főegyházmegye – mint egyházi jogi személy – igénylése, valamint az ingatlan más közfeladat ellátásához való szükségességének vizsgálata alapján kerül sor.

Az Nvtv. 10. § (1) bekezdése alapján a nemzeti vagyont, annak értékét és változásait a tulajdonosi joggyakorló nyilvántartja. A Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. (a továbbiakban: MNV Zrt.) a Vtv. 17. § (1) bekezdés b) pontja alapján nyilvántartást vezet a tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó állami vagyronról, továbbá nyilvántartja az egyéb

tulajdonosi joggyakorlókra – ideértve a törvénnyel vagy miniszteri rendelettel kijelölt tulajdonosi joggyakorlókat is – rábízott állami vagyont is és annak alapján adatszolgáltatást nyújt. E rendelkezések alapján az állami vagyonnal való gazdálkodásról szóló 254/2007. (X. 4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 13. § (1) bekezdése rögzíti, hogy az MNV Zrt. által a Vtv. 17. § (1) bekezdés b) pontja alapján vezetett, állami vagyona vonatkozó nyilvántartásban elkülönítve kell nyilvántartani az MNV Zrt.-re a rábízott vagyont, valamint a tulajdonosi joggyakorlókra rábízott állami vagyont.

Annak érdekében, hogy hatékonyabb legyen az MNV Zrt. tulajdonosi joggyakorlása alatt álló, közvetlen kezelésű ingatlanok bérbeadás útján történő hasznosítása, szükséges, hogy a jelenlegi pályázati rendszert kiegészítő egyszerűbb, gyorsabb, az állampolgárok és a vállalkozások számára könnyen hozzáférhető nyilvános versenyztetést biztosító szabályozás kerüljön kialakításra.

A fenti cél elérése érdekében indokolt, hogy az állami vagyon elidegenítése körében már alkalmazott elektronikus árverés mintájára kerüljön sor az ingatlanok bérbeadására.

A Vtv. 17. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott kötelezettség teljesítése, az országosan egységes vagyonyilvántartás (a továbbiakban: egységes állami vagyonyilvántartás) vezetése megfelelő informatikai háttér biztosítása mellett lehetséges. A Vtv. módosításának célja az MNV Zrt. által megvalósított, a KÖFOP-1.0.0-VEKOP-15-2016-00013 azonosítószámú nyilvántartott, „Az egységes integrált állami vagyonyilvántartás közhitelességének és adatkonzisztenciájának ellenőrzéséhez szükséges további fejlesztések” tárgyú projekt eredményeként létrejött informatikai háttér alkalmazásának jogszabályi megalapozása.

A KÖFOP-1.0.0-VEKOP-15-2016-00013 azonosítószámú nyilvántartott projekt keretében megvalósított informatikai háttér fő rendszerkomponenseiként az adatszolgáltatási keretrendszer a tulajdonosi joggyakorlók adatszolgáltatásainak benyújtására és feldolgozására szolgál, a megjelenítő keretrendszer a tulajdonosi joggyakorlói adatszolgáltatások publikálását teszi lehetővé a megújuló Országileltár weboldalon, a bérleti licit rendszer pedig az MNV Zrt. közvetlen kezelésében lévő ingatlanok bérbeadása érdekében a bére vehető ingatlanokra történő elektronikus licitálás lehetőségét biztosítja.

A Vtv. módosítása egyrészt törvényi szintre emel egyes – jelenleg a Vhr.-ben rögzített – szabályokat, másrészt megállapítja a tulajdonosi joggyakorlói adatszolgáltatásokból felépülő egységes állami vagyonyilvántartás vezetéséhez szükséges törvényi szabályokat, továbbá felhatalmazó rendelkezéseket biztosít a Kormány számára a rendeleti szintű szabályok megalkotása érdekében.

A törvényjavaslat lehetővé teszi az MNV Zrt. részére, hogy a kezelésében álló ingatlanok bérbeadására elektronikus bérleti licit keretében is sor kerülhessen.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

Az Nvtv. 13. § (3) bekezdése, valamint a Vtv. 36. § (1) bekezdése alapján az állami tulajdonban, ugyanakkor már jelenleg is az Egri Főegyházmegye vagyonkezelésében lévő és az Egri Főegyházmegye fenntartásában működő sárospataki általános iskolának helyet adó ingatlan kerül átadásra. Az ingatlanátadás a kedvezményezett Egri Főegyházmegye oktatási, nevelési és hitéleti feladatainak hatékonyabb ellátását segíti. A Vtv. 36. § (2) bekezdés g) pontjában és (3) bekezdésében foglaltak szerint a Kormány is jogosult döntést hozni állami vagyon ingyenes átruházására vonatkozóan egyházi jogi személy kedvezményezett javára, ugyanakkor ebben az esetben a törvényi átadást indokolja, hogy a vagyonjuttatás mellett az Egri Főegyházmegye egyúttal mentesüljön az állami vagyona vonatkozó visszapótlási kötelezettség teljesítése alól, ami az államháztartási szabályok szerint tartozás elengedésnek minősül, állami követelésről lemondani pedig csak törvényben meghatározott módon lehet.

A 2. §-hoz

Az Nvtv. 13. § (3) bekezdése, valamint a Vtv. 36. § (1) bekezdése alapján az állami tulajdonban – és az Egri Főegyházmegye vagyonkezelésében – lévő ingóságok (különösen bútorok, sokszorosító- és számítástechnikai eszközök, egyéb irodai gépek, kommunikációs eszközök) tulajdonjogának ingyenes átruházására kerül sor. Az ingóságok átadása szintén a kedvezményezett Egri Főegyházmegye oktatási, nevelési és hitéleti feladatainak hatékonyabb ellátását segíti.

A 3. §-hoz

A törvény alapján az ingyenes átadással érintett ingatlanra vonatkozó tulajdonosváltás ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésére alkalmas szerződések előkészítése és állam részéről történő megkötése, valamint az érintett ingatlan (becsült) forgalmi értékének meghatározása a tulajdonosi joggyakorló (MNV. Zrt.) feladata. A törvény alapján az ingyenes átadással érintett ingóságok tulajdonosváltására vonatkozó szerződések előkészítése és állam nevében történő megkötése szintén az MNV. Zrt. feladata.

A 4. §-hoz

Az Egri Főegyházmegyét a törvény mentesíti az MNV Zrt.-vel megkötött vagyonkezelési szerződés alapján az átadni javasolt ingatlan vonatkozásában fennálló visszapótlási kötelezettség teljesítése alól, illetve az MNV Zrt.-nek sem szükséges megtérítenie az Egri Főegyházmegye esetleges követeléseit. A visszapótlási kötelezettség elengedésére a követelések kezelésére vonatkozó államháztartási szabályokra figyelemmel kerül sor, miszerint az állam követeléséről lemondani csak törvényben meghatározott esetekben és módon lehet.

A vagyonjuttatásra az Egri Főegyházmegye – államtól átvett – köznevelési, oktatási feladatainak ellátása érdekében kerül sor. A visszapótlási kötelezettség teljesítése aránytalan terhet jelentene az Egri Főegyházmegyére nézve. A vagyonkezelő Egri Főegyházmegye a javaslatban szereplő ingatlanon található iskolát teljeskörűen felújította, minden tőle elvárhatót megtett, annak érdekében, hogy a felelős vagyonkezelőként a rábízott állami vagyon értékét növelje. Ugyanakkor, az Egri Főegyházmegye vonatkozásában – annak ellenére, hogy közfeladat ellátásában működik közre – a Vtv. 27. § (8) bekezdése szerinti rendelkezések alkalmazására nincsen lehetőség, azaz az Egri Főegyházmegyét a Vtv. alapján a vagyonkezelési szerződésében a visszapótlási kötelezettség teljesítése alól nem lehet mentesíteni. A közfeladat ellátásban közreműködő Egri Főegyházmegye folyamatos működésének biztosítása érdekében azonban indokolt a visszapótlási kötelezettség elengedése.

Az 5. §-hoz

Az Nvtv. 13. § (3) bekezdése, valamint a Vtv. 36. § (1) bekezdése alapján az állami tulajdonban lévő Velence belterület 1381/3 helyrajzi számú, természetben 2481 Velence Névtelen utca 1381/3 hrsz. (felülvizsgálat alatt), kivett úttörőtábor és a Székesfehérvár belterület, 610/9 helyrajzi számú, természetben 8000 Székesfehérvár Fürst Sándor 610/9 hrsz. (felülvizsgálat alatt) kivett kultúrház ingatlan tulajdonjogának ingyenes átruházására kerül sor. Az ingatlanátadás az Alapítvány nevelési, oktatási, felsőoktatási feladatainak hatékonyabb ellátását segíti.

A tulajdonba adás feltétele, hogy az Alapítvány az ingatlanokat terhelő kötelezettségeket teljeskörűen átvállalja.

A 6. §-hoz

A törvény alapján az ingyenes átadással érintett ingatlanokra vonatkozó tulajdonosváltás ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésére alkalmas szerződések előkészítése és azok állam részéről történő megkötése, valamint az érintett ingatlanok (becsült) forgalmi értékének megállapítása a tulajdonosi joggyakorló MNV. Zrt. feladata.

A 7. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezés.

Az egységes állami vagyonnyilvántartással összefüggő rendelkezések kihirdetését követő harmadik napon történő hatályba léptetése megfelelő felkészülési időt biztosít a tulajdonosi joggyakorlók és az MNV Zrt. részére is az alábbiakra figyelemmel: mind az adatszolgáltatási keretrendszer, mind a bérleti licitrendszer működtetéséhez szükséges informatikai alkalmazás fejlesztése lezárult, az informatikai rendszerek üzembe helyezése a törvény hatályba lépésével együtt megtörténhet. A tulajdonosi joggyakorlói adatszolgáltatási kötelezettség a most törvényi szintre emelt szabály szerint a végrehajtási kormányrendelet alapján korábban is kötelezte a tulajdonosi joggyakorlókat, új feladatukként csak a tulajdonosi joggyakorlói jegyzékben szereplő regisztráció jelenik meg, melynek a törvény hatálybalépését követő 30 napon belül kell eleget tenniük.

Az ingyenes tulajdonba adásra vonatkozó rendelkezések hatályba léptetésével összefüggésben a határidők megállapításakor figyelembevételre került, hogy az Egri Főegyházmegye jelenleg is vagyonkezelője a részére jutott ingatlanok.

Az Alapítvány részére juttatott velencei ingatlan vagyonkezelőjével történő elszámolásra tekintettel indokolt a rendelkezés tekintetében jövő év eleji hatálybalépés megállapítása.

A 8. §-hoz

A rendelkezés pontosítja az MNV Zrt. egységes állami vagyonnyilvántartás vezetésével kapcsolatos feladatát, ennek részeként rögzíti, hogy a KÖFOP-1.0.0-VEKOP-15-2016-00013 azonosítószámú nyilvántartott projekt eredményeként megvalósult, a tulajdonosi joggyakorlóra bízott állami vagyonra vonatkozó adatszolgáltatási keretrendszer és az Országileltár megújult publikus felületének a működtetése is az MNV Zrt. feladata.

A rendelkezés továbbá kiegészíti az MNV Zrt. feladatait az elektronikus bérleti licit rendszer működtetésével, ezen belül az elektronikus bérleti licitben résztvevők elektronikus nyilvántartásának a vezetésével, valamint azzal, hogy az elektronikus bérleti hirdetmény közzétételétől elektronikus bérleti licit eljárások lebonyolítása is az MNV Zrt. feladata.

A rendelkezés előírja, hogy az egységes vagyonnyilvántartás részére adatszolgáltatásra kötelezett tulajdonosi joggyakorlók milyen adatokat, milyen formában kötelesek szolgáltatni azzal, hogy az adatszolgáltatásra vonatkozó részletszabályok a módosítással bevezetett „Az egységes állami vagyonnyilvántartás szabályai” című új alcímben, illetve a végrehajtási rendeletben kerülnek rögzítésre. A Vhr. 13. § (1) bekezdése szerint a Vtv. 17. § (1) bekezdés b) pontja alapján vezetett, állami vagyonra vonatkozó nyilvántartásban elkülönítve kell nyilvántartani az MNV Zrt. rábízott vagyonát, valamint a tulajdonosi joggyakorlóra rábízott állami vagyont, amelyet a javaslat törvényi szintre emel, amikor meghatározza, hogy az MNV Zrt. által vezetett, egységes állami vagyonnyilvántartásban mely adatokat hogyan kell nyilvántartani. A rendelkezés a tulajdonosi joggyakorló tevékenységét is ellátó nemzetbiztonsági szolgálatok adatszolgáltatása tekintetében eltérő szabályokat állapít meg azzal, hogy e szervezetek a törvény végrehajtási rendeletében meghatározottak szerint teljesítik adatszolgáltatási kötelezettségüket.

A 9. §-hoz

Az egységes állami vagyonnyilvántartás szabályait új alcímként a javaslat a Vtv. III. Fejezetében helyezi el, az MNV Zrt. feladatai, jogállása alcímet követően, tekintettel arra, hogy az egységes állami vagyonnyilvántartás vezetése és az Országileltár működtetéséhez kapcsolódó feladatok ellátása az MNV Zrt. feladata.

Az egységes állami vagyonnyilvántartás vezetése érdekében az MNV Zrt. jegyzéket vezet a tulajdonosi joggyakorlókról, amelyhez az adatokat maguk a tulajdonosi joggyakorlók szolgáltatják a rendelkezésben meghatározott tartalommal, azzal, hogy a jegyzékhez szükséges adatszolgáltatást is a tulajdonosi joggyakorló adatszolgáltatásra létrehozott adatszolgáltatási keretrendszeren keresztül küldik meg az MNV Zrt. részére. Az adatszolgáltatás keretében személyes adatok megadására is sor kerül, amelyek tekintetében a rendelkezés meghatározza az MNV Zrt. általi kezelésnek és az őrzésnek a határidejét, amíg ezen adatokra – az adatszolgáltatás felelősségének megállapításához, ellenőrzéséhez – feltétlenül szükség van.

A tulajdonosi joggyakorlók kötelesek a tulajdonosi joggyakorlóra bízott állami vagyonra vonatkozó adatszolgáltatási keretrendszeren keresztül szolgáltatni az adatokat az MNV Zrt. részére. A nyilvántartás egységessége, pontossága és az adatellenőrzések biztosítása érdekében a tulajdonosi joggyakorlók kötelesek az MNV Zrt.-vel együttműködni és a tulajdonosi joggyakorló adatszolgáltatásokat a jogszabályban meghatározott adatszolgáltatási időszakban teljesíteni.

A törvényjavaslat alapján a tulajdonosi joggyakorlók a tulajdonosi joggyakorló adatszolgáltatást kizárólag az e célra kijelölt informatikai alkalmazás adatszolgáltatási keretrendszer használatával teljesíthetik annak érdekében, hogy azok esetében biztosított legyen az egységes forma, valamint jelentős mértékben csökkenthetőek legyenek a szolgáltatott adatok minőségének ellenőrzésével kapcsolatos terhek.

Az egységes állami vagyonnyilvántartás bárki részéről megismerhető adatai az Országileltár honlapján ingyenesen megtekinthetőek. Az MNV Zrt. köteles továbbá az interneten közzétenni azon tulajdonosi joggyakorlók listáját, amelyek nem tesznek eleget a tulajdonosi joggyakorló adatszolgáltatási kötelezettségüknek. A mulasztó

tulajdonosi joggyakorló lista közzétételének célja egyrészt az, hogy ösztönözze a tulajdonosi joggyakorlókat a határidőben történő adatszolgáltatásra, másrészt felhívja a figyelmet arra, hogy mely tulajdonosi joggyakorlók rábízott vagyonára vonatkozó adatok nem ismerhetők meg (vagy nem tekinthetők aktuálisnak) az Országleltár felületen.

Tekintettel arra, hogy az adatszolgáltatási keretrendszerrel a tulajdonosi joggyakorlók az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvényben meghatározott elektronikus ügyintézését biztosító informatikai megoldások igénybevételével tarthatnak kapcsolatot, a Vtv. új 22/C. § (4) bekezdése rögzíti, hogy az adatszolgáltatás teljesítése érdekében a tulajdonosi joggyakorló köteles az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény szerinti, a Kormány által kötelezően biztosított elektronikus azonosítási szolgáltatással és az ehhez tartozó biztonságos kézbesítési szolgáltatásra alkalmas tárhellyel rendelkezni és a biztonságos kézbesítési szolgáltatásra alkalmas elektronikus elérhetőségét az MNV Zrt.-vel közölni.

A Tervezet továbbá rögzíti, hogy a tulajdonosi joggyakorló megszűnése vagy tulajdonosi joggyakorló kijelölésének – adatszolgáltatási határidőt megelőzően történő – megszüntetése esetén az érintett tulajdonosi joggyakorló az MNV Zrt. által módon, a Vhr.-ben meghatározott időpontban teljesíti a tulajdonosi joggyakorló adatszolgáltatást.

A 10. §-hoz

Az állami elhelyezési célú ingatlanhasználati jogviszony bevezetésére figyelemmel indokolt az állami vagyonnal való gazdálkodás általános szabályait felülvizsgálni és az új jogviszonyt az általános rendelkezések között is megjeleníteni. Az eredeti szabályozás pontosítása mellett a gazdálkodásra vonatkozó szabályok között megjelenik az egyoldalú nyilatkozat útján történő használatba adás jogcíme. Az állami elhelyezési célú ingatlanhasználati jogviszony egyoldalú nyilatkozattal, tehát nem szerződéssel jön létre, és nem jár a hasznosítás átengedésével, így indokolt arról külön rendelkezni.

A 11. §-hoz

A törvényjavaslat megállapítja az MNV Zrt. által közvetlenül hasznosított állami ingatlanok bérbeadására létrehozott elektronikus bérleti licitrendszer alapvető szabályait, rögzíti az elektronikus bérleti licit eljárásban való részvétel feltételeit.

A Tervezet kiegészíti az állami vagyon hasznosítására vonatkozó szabályokat, rögzíti, hogy nyilvános versenyeztetés útján kötött szerződésnek minősül a bérleti licit eljárás eredményeként megkötött szerződés is.

A Tervezet megállapítja az elektronikus bérleti licit eljárásban résztvevő személyek lehetséges körét, rögzíti a részvétel előfeltételeit. Az elektronikus bérleti licitben résztvevők elektronikus nyilvántartásába bármely természetes személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, valamint az a jogi személy kérheti felvételét, amely megfelel az Nvtv. 3. § (1) bekezdés 1. pontja szerinti feltételnek, azaz átlátható szervezetnek minősül. A szabályozás indoka, hogy az Nvtv. 11. § (10) bekezdése alapján a nemzeti vagyon hasznosítására vonatkozó szerződés csak természetes személlyel vagy átlátható szervezettel köthető.

A 12. §-hoz

A javasolt módosítás az általános szabályok alóli kivételek rendeleti szinten történő meghatározására biztosít lehetőséget.

Indokolt továbbá az állami elhelyezési célú ingatlanokon végrehajtandó értéknövelő beruházások, felújítások, állagmegóvási és karbantartási feladatok végrehajtásába bevont szervezet részére szabályozott keretek között lehetővé tenni a szükségszerűen jelentkező bontási és selejtezési feladatok ellátását, valamint a hulladékok kezelését.

A 13. §-hoz

A Tervezet az értékesítési szabályok alkalmazásának kiterjesztésére irányul a hulladéknak nem minősülő vissznyereményi anyagok értékesítésére vonatkozó lehetőség megteremtésével – a Vtv. 28/A. § (8) bekezdése

szerint – a feladatellátásba bevont szervezetek vonatkozásában. Az értékesítési tevékenység az MNV Zrt. nevében gyakorolható és a bevétel a központi költségvetési szervet illeti meg, felhasználási kötöttséggel.

Figyelemmel arra, hogy az értékesítéssel érintett ingóságok az MNV Zrt. vagyonyilvántartásában szerepelnek, így az állami vagyon hiteles nyilvántartásának biztosítása érdekében a változáskövetéshez szükséges szigorú adatszolgáltatási felelősség kerül előírásra.

A 14. §-hoz

Átmeneti rendelkezések.

A 15. §-hoz

Felhatalmazó rendelkezések.

III. Kormányrendeletekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

az egyes klímapolitikai tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 527/2020. (XI. 26.) Korm. rendelethez

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, továbbá a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontjára tekintettel ezt az indokolást a Magyar Közlöny mellékletét képező Indokolások Tárában közzé kell tenni.

A kormányrendelet az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye és annak Kiotói Jegyzőkönyve végrehajtási keretrendszeréről szóló 2007. évi LX. törvény végrehajtásának egyes szabályairól szóló 323/2007. (XII. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 323/2007. Korm. rendelet) módosítására irányul, a benne foglalt egyes jogintézmények kiüresedésére tekintettel. A Kiotói Jegyzőkönyv első kötelezettségvállalási időszakát (2008–2012) 2020-ig meghosszabbítani szándékozó Dohai Módosítás kellő számú ratifikáció hiányában nem lépett hatályba, és a Kiotói Jegyzőkönyvnek megfelelően hozott szabályokat a 2015 decemberében elfogadott Párizsi Megállapodás alapján jelenleg kidolgozás alatt álló nemzetközi emissziócsökkentési rendszer fogja felváltani. A 323/2007. Korm. rendeletben részletesen szabályozott, a Kiotói Jegyzőkönyvvel bevezetett nemzetközi együttműködéssel megvalósuló projekttevékenységek már befejeződtek, így az erre vonatkozó szabályok hatályon kívül helyezhetők. Az előterjesztés kiegészíti továbbá a 323/2007. Korm. rendelet jogharmonizációs záradékát a következő uniós jogi aktusokkal: a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az uniós kibocsátási egység-forgalmi jegyzék működése tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2019. március 12-i (EU) 2019/1122 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel, az (EU) 2019/1122 felhatalmazáson alapuló rendeletnek az (EU) 2018/842 európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján, az uniós kibocsátási egység-forgalmi jegyzék működése tekintetében történő módosításáról szóló, 2019. március 13-i (EU) 2019/1124 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel.

A kormányrendelet emellett az üvegházhatású gázok közösségi kereskedelmi rendszerében és az erőfeszítés-megosztási határozat végrehajtásában való részvételről szóló 2012. évi CCXVII. törvény végrehajtásának egyes szabályairól szóló 410/2012. (XII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 410/2012. Korm. rendelet) jogharmonizációs célú módosítására irányul, valamint a szabályozási szintek módosulása miatt a jelenleg törvényben található, de törvényi szintű szabályozást nem igénylő és a gyorsan változó uniós jogi aktusokon alapuló egyes részletszabályokat is áthelyezi a 410/2012. Korm. rendeletbe.

A 410/2012. Korm. rendelet módosítása tartalmazza a rendelet jogharmonizációs záradékának kiegészítését a következő uniós jogi aktusokkal: a kibocsátási egységek harmonizált ingyenes kiosztására vonatkozó uniós szintű átmeneti szabályoknak a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 10a. cikke értelmében történő meghatározásáról szóló, 2018. december 19-i (EU) 2019/331 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel; a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az uniós kibocsátási egység-forgalmi jegyzék működése tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2019. március 12-i (EU) 2019/1122 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel; az (EU) 2019/1122 felhatalmazáson alapuló rendeletnek az (EU) 2018/842 európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján, az uniós kibocsátási egység-forgalmi jegyzék működése tekintetében történő módosításáról szóló, 2019. március 13-i (EU) 2019/1124 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel; a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a kibocsátási egységek ingyenes kiosztásának tevékenységiszint-változás miatti kiigazítására vonatkozó további rendelkezések tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2019. október 31-i (EU) 2019/1842 bizottsági végrehajtási rendelettel; az 1031/2010/EU rendeletnek a kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítésének a 2021–2030-as időszakra vonatkozó uniós kibocsátás-kereskedelmi rendszer szabályaival és a kibocsátási egységeknek a 2014/65/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv értelmében pénzügyi instrumentumként történő besorolásával való összehangolása érdekében történő módosításáról szóló, 2019. augusztus 28-i (EU) 2019/1868 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel; a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a kibocsátásáthelyezés kockázatának kitétt ágazatok és alágazatok 2021–2030-as

időszakra történő meghatározása tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2019. február 15-ei (EU) 2019/708 felhatalmazáson alapuló bizottsági határozattal.

Az üvegházhatású gázok kibocsátásával, valamint az éghajlatváltozással kapcsolatos nemzeti jelentés tartalmáról és elkészítésének módjáról, az adatszolgáltatás rendjéről, illetve az adatszolgáltatási kötelezettség megszegése esetén fizetendő bírságról szóló 278/2014. (XI. 14.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 278/2014. Korm. rendelet) módosításának indoka szintén jogharmonizációs célú. A földhasználat, a földhasználat-változtatáshoz és az erdőgazdálkodáshoz kapcsolódó üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak és -elnyelésnek a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai keretbe történő beillesztéséről, valamint az 525/2013/EU rendelet és az 529/2013/EU határozat módosításáról szóló, 2018. május 30-i (EU) 2018/841 európai parlamenti és tanácsi rendelet (LULUCF rendelet) által 2021. január 1-jétől felváltott 529/2013/EU európai parlamenti és tanácsi határozatra a 278/2014. Korm. rendelet több rendelkezésében is explicit módon hivatkozik, így ezek módosítására van szükség.

Az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról, valamint a 663/2009/EK és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 94/22/EK, a 98/70/EK, a 2009/31/EK, a 2009/73/EK, a 2010/31/EU, a 2012/27/EU és a 2013/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2009/119/EK és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról, továbbá az 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. december 11-i (EU) 2018/1999 európai parlamenti és tanácsi rendelet [a továbbiakban: (EU) 2018/1999 rendelet] által 2021. január 1-jétől hatályon kívül helyezésre kerülő 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre a 278/2014. Korm. rendelet szintén több rendelkezésében hivatkozik, így ezek módosítása is szükséges.

Szintén hivatkozásokat tartalmaz a 278/2014. Korm. rendelet a 749/2014/EU bizottsági végrehajtási rendeletre, amelyet a tagállamok által az (EU) 2018/1999 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek megfelelően jelentett információk felépítéséről, formátumáról, benyújtási folyamatairól és felülvizsgálatáról, valamint a 749/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2020. augusztus 7-i (EU) 2020/1208 bizottsági végrehajtási rendelet 2021. január 1-jétől hatályon kívül helyez, így ezek a hivatkozások is módosítandók.

Az előterjesztés emellett kiegészíti a 278/2014. Korm. rendelet jogharmonizációs záradékát a következő uniós jogi aktusokkal:

- a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az uniós kibocsátási egység-forgalmi jegyzék működése tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2019. március 12-i (EU) 2019/1122 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel,
- az (EU) 2019/1122 felhatalmazáson alapuló rendeletnek az (EU) 2018/842 európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján, az uniós kibocsátási egység-forgalmi jegyzék működése tekintetében történő módosításáról szóló, 2019. március 13-i (EU) 2019/1124 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel,
- az (EU) 2018/1999 rendelettel és
- az (EU) 2020/1208 bizottsági végrehajtási rendelettel.

V. A Kormány tagjainak rendeleteihez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

a lőterekről, a lőfegyverek, lőszer hatósági tárolásáról, a fegyvertartáshoz szükséges elméleti és jártassági követelményekről szóló 49/2004. (VIII. 31.) BM rendelet, valamint a fegyverismereti vizsga, a fegyverforgalmazási vizsga, a lőfegyver, lőszer hatósági tárolása és a fegyverekkel, lőszerrel kapcsolatos tevékenységek engedélyezésének igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 50/2004. (VIII. 31.) BM rendelet módosításáról szóló 42/2020. (XI. 26.) BM rendelethez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Ez az indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, továbbá a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

1. A tagállami szabályozás lehetséges kereteit kijelölő európai uniós fegyverjogi irányelv nemrégiben bekövetkezett módosításából származó jogharmonizációs kötelezettségek teljesítése érdekében az Országgyűlés megalkotta az egyes törvényeknek a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzésére vonatkozó európai uniós jogi szabályozás módosításával összefüggő jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2020. évi XLIX. törvényt, amivel párhuzamosan a törvényi szintű szabályozáshoz kapcsolódó kormányrendelet azonos célt szolgáló módosítására is sor került.

Az alapul fekvő törvényi és kormányrendeleti szintű joganyaggal való szabályozási összhang változatlan fenntartása a tárgykör tekintetében irányadó,

- a) a lőterekről, a lőfegyverek, lőszer hatósági tárolásáról, a fegyvertartáshoz szükséges elméleti és jártassági követelményekről szóló 49/2004. (VIII. 31.) BM rendeletnek (a továbbiakban: Bmr.), valamint
- b) a fegyverismereti vizsga, a fegyverforgalmazási vizsga, a lőfegyver, lőszer hatósági tárolása és a fegyverekkel, lőszerrel kapcsolatos tevékenységek engedélyezésének igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 50/2004. (VIII. 31.) BM rendeletnek (a továbbiakban: Díjrendelet)

a fegyverjogszabályok jogharmonizációs célú módosításával összefüggő párhuzamos revízióját is hasonlóképpen elengedhetetlenné teszi, mindenekelőtt a hatósági tárolásba vett lőfegyverek és lőszer megsemmisítésére, valamint a lőfegyverek központi nyilvántartásába történő elektronikus adattovábbítás technikai feltételeire, továbbá a színházi tűzfegyverek hatósági engedélyezéséhez kapcsolódó igazgatási szolgáltatási díjakra vonatkozó szabályozás terén.

Jóllehet a jelen miniszteri rendelet – a magyarországi fegyverjogszabályok jogharmonizációs célú módosításán keresztül – a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzéséről szóló 91/477/EGK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2017. május 17-i (EU) 2017/853 európai parlamenti és tanácsi irányelvhez kapcsolódik, a benne foglalt módosítások a megváltozó irányelvi szabályozás magyarországi jogrendszerbe történő átültetése helyett valamennyi esetben csupán a magasabb jogforrási szintű joganyaggal való szabályozási összhang változatlan fenntartását szolgálják. Ebből következően az európai unió jogán alapuló előzetes bejelentési vagy egyéb véleményezési kötelezettség nem áll fenn.

2. A jelen jogszabály-módosítás mindemellett a Bmr. és a Díjrendelet gyakorlati alkalmazása során napvilágra került szabályozási anomáliák kiküszöbölése érdekében szükséges korrekciókat is elvégzi, amely módosítások egyrészt a mezőőrök számára a lőfegyvertartás feltételeként támasztott jártassági követelmények terén biztosított kedvezmények terjedelmét érintik, másrészt a fegyverekkel kapcsolatos egyes tevékenységek hatósági engedélyezéséhez kapcsolódó díjtételek újonnan történő megállapítására irányulnak.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz, valamint az 5. § a)–c) pontjához és e) pontjához

A Bmr. központi tárolásra vonatkozó rendelkezéseinek a szövegezése korábban következetlen, mi több, helyenként értelemzavaró módon alkalmazta egyrészt a „hatósági tárolás”, másrészt a „rendőrségi tárolás” kifejezéseket, amely terminológiai egyenetlenség mindenekelőtt a szóban forgó fogalmak pontos jelentéstartalmát megállapítani hivatott értelmező rendelkezések hiányára volt visszavezethető.

A hivatalos jogintézményi megnevezés terminológiai egységesítésének előzőleg áthidalhatatlan dogmatikai akadályát képezte az a körülmény, miszerint az engedélyköteles lőfegyverek és lőszer központi („hatósági”, illetve „rendőrségi”) tárolásba vételének nem minden esetben az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény szerinti hatósági jogviszony fennállta vagy megszűnése szolgált alapjául, mint például abban az esetben, ha a központi tárolás elrendelését a tartására nem jogosult által megtalált engedélyköteles eszköz rendőrségnek történő átadása tette szükségessé, vagy például olyankor, amikor az előzőleg központi tárolásba vett eszköz tulajdonjoga időközben a hatósági előtt sajátjogú ügyféli minőségben előzőleg meg nem jelent újabb jogosultra szállt át.

Az e körben felmerülő jogértelmezési, illetve jogalkalmazási nehézségek kiküszöbölése érdekében ezért a normaszöveg újonnan egészül ki a hatósági tárolás fogalmi kereteit és kizárólagos jelentéstartalmát megállapító értelmező rendelkezéssel, egyszersmind továbbá a jogintézményi megnevezés „hatósági tárolás”-ként történő terminológiai egységesítése előtt is megnyitva az utat azért, hogy a kérdéses fogalom meghatározás immár definíciószerűen is egyértelművé teszi, miszerint a közigazgatási jog területére tartozó hatósági jogviszony fennállása vagy megszűnése nem képezi elengedhetetlen feltételét az engedélyköteles eszközök hatósági tárolásba vételének.

E meghatározás a tárgyat képező jogintézményt mindemellett a fegyverekről és lőszerekről szóló 253/2004. (VIII. 31.) Korm. rendelet 44/A. §-a alapján az ellenérték fejében végzett szolgáltatás keretében történő rendőrségi tárolástól is megfelelő módon elhatárolja, amely utóbbi jogintézmény jellegadó ismerve a hatósági tárolással ellentétben éppen a lőfegyvertartásnak a jogosult számára előzőleg kiadott egyedi engedély meglétén és hatályosságán alapuló volta.

A 2. §-hoz és a 3. §-hoz, valamint az 5. § d) pontjához

A Bmr. korábban hatályban volt rendelkezései a tulajdonos szándéknyilatkozatának a hiányában a rendőrséget jogosították fel a hatósági tárolásba vett lőfegyver és lőszer (töltény) megsemmisítéséről szóló döntés meghozatalára.

A tulajdon alkotmányos védelmével összefüggő alaptörvényi követelmények fokozottabb érvényre juttatása érdekében ugyanakkor a lőfegyverekről és lőszerekről szóló 2004. évi XXIV. törvény (a továbbiakban: Ftv.) módosuló rendelkezései a tulajdonos kifejezett hozzájárulásához kötik a hatóság által tárolt eszközök megsemmisítését, amely hozzájárulás hiányában a megsemmisítés csupán a tulajdonos kiléte megállapításának a kilátástalan volta esetén, illetve a jogszabály kifejezett ez irányú engedélye alapján végezhető el.

Az alapul fekvő törvényi követelményeknek megfelelően a Bmr. módosuló rendelkezései ezért immár végérvényesen megszüntetik a rendőrségnek a hatósági tárolásba vett lőfegyverek megsemmisítésére irányuló döntési jogosultságát, annak terjedelmét a továbbiakban csupán az előzetes szakértői értékbecslésen átesett eszközök kereskedői értékesítésre bocsátására, illetve a hatósági tárolás továbbfolytatására szűkítve. Abban az esetben tehát, ha a tulajdonos a hatósági tárolásba vett lőfegyver, illetve lőszer (töltény) megsemmisítését kezdeményezte, vagy a hatósági tárolásban lévő eszköz megsemmisítéséhez egyébként hozzájárult, a megsemmisítés végrehajtása – eltérő normatív tartalmú jogszabályi követelmény hiányában – nem mellőzhető: ez utóbbi megszorítás a tulajdonos rendelkezése ellenében megvalósuló esetleges jogutódlás lehetőségét kívánja kategorikusan kizárni, figyelemmel mindenekelőtt az érintett eszközök birtokjogának a jogszabály erejénél fogva fennálló korlátozott voltára.

Annak érdekében továbbá, hogy a központi tárolásban lévő eszközök kezelésének a rendőrség által kijelölt módja egyfelől a tulajdonos számára se okozzon vagyoni jogi sérelmet, másfelől ugyanakkor a tárolást végző állami

szerv oldalán se eredményezze többletköltségek felmerülését, a Bmr. irányadó rendelkezései a jelen jogszabálymódosítást követően is deklarálják, hogy az értékesítésből származó összeget – a felmerült költségek levonása után – a tulajdonos részére ki kell fizetni, míg a központi tárolás, az ehhez kapcsolódó szakértői értébecslés, valamint a megsemmisítés költségei valamennyi esetben az érintett eszköz tulajdonosát terhelik.

A 4. §-hoz

A fegyverjogszabályok irányadó rendelkezései több esetben is az ehhez szükséges infrastrukturális felkészültséghez kötik a hatóság felé fennálló adatszolgáltatási kötelezettséggel terhelt egyes tevékenységfajták – így a fegyver- és lőszerforgalmazás, valamint a tűzfegyver kategóriájának, illetve alkategóriájának a megváltozását eredményező átalakítás – jogszerű végzését.

Ezzel párhuzamosan az Ftv. 22. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt felhatalmazás a rendészetért felelős minisztert jogosítja fel a lőfegyverek központi nyilvántartásába történő elektronikus adattovábbítás technikai feltételeinek a rendeleti úton történő meghatározására.

Annak érdekében, hogy az elektronikus adattovábbítási kötelezettség előírászerű teljesítése az ügyfelektől ne kívánjon túlzott, illetve aránytalan mértékű erőfeszítéseket, a Bmr. szövegébe újonnan beépülő rendelkezések az adatszolgáltatás során az elektronikus ügyintézés részletszabályairól szóló 451/2016. (XII. 19.) Korm. rendeletben meghatározott dokumentumformátumok kötelező használatát követelik meg a címzettekől, egyszersmind továbbá deklarálják az e formátumok használatára való ügyféli felkészültségnek a jogszerű tevékenységvégzés szempontjából fennálló elégséges voltát.

A 6. §-hoz

Mivel a tárgykör tekintetében irányadó jogszabályi előírások kifejezetten lehetővé teszik számukra a sörétes vadászlőfegyver birtokában történő szolgálatellátást, a fegyveres biztonsági őrségről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról szóló 1997. évi CLIX. törvény (a továbbiakban: Fbő. tv.) 22. § (1) bekezdésében lefektetett rendelkezés többek között a lőfegyverismereti vizsga letételére kötelezi az egyszersmind rendészeti feladatokat ellátó személynek is minősülő mezőőröket.

Tekintettel arra, hogy a törvényben meghatározott vizsgakötelezettség terjedelmét korábban a lőfegyver használatára vonatkozó ismeretek terén is jogszabályi rendelkezés állapította meg, a Bmr. egyidejűleg mentesítette a sörétes vadászlőfegyver tartását kérelmező, érvényes mezőőri igazolvánnyal rendelkező személyeket a lőfegyvertartás hatósági engedélyezésének feltételeként a fegyverjogszabályokban úgyszintén előírt fegyverismereti vizsga gyakorlati vizsgarészének letétele alól, hiszen e személyeknek a mezőőri mivoltuknál fogva eleve rendelkezniük kellett a lőfegyver biztonságos használatához szükséges felkészültséggel.

A mezőőrök és a hegyőrök szolgálati viszonyáról szóló 29/1998. (IV. 30.) FM rendelet 1. §-ának a 2020. április 27-én hatályba lépett módosítása ezzel szemben – az e körben előzőleg irányadó volt 2. számú melléklet egyidejű hatályon kívül helyezése mellett – a továbbiakban a lőfegyverismeret terén is a Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamarára bízta a mezőőrökkel szemben támasztott vizsgakövetelmények mikénti meghatározását, amely struktúra ugyanakkor – a szükséges jogszabályi megalapozottság hiányában – módszertani szempontból immár nem felel meg a szabályozással szemben támasztott jogbiztonsági követelményeknek.

A kizárólag az ágazati szabályanyag előírásain alapuló ismeret-ellenőrzés mindemellett szakmai tartalmára nézve sem feltétlenül tekinthető teljes körűnek, amennyiben a mezőőrök tevékenységvégzésének a szabályait megállapítani hivatott ágazati szabályozókban a fegyverismeret terén megjelenő követelményrendszer pillanatnyilag nem szükségképpen öleli fel a lőfegyvertartás hatósági engedélyezése érdekében megkövetelt elméleti és gyakorlati ismeretanyag teljes mennyiségét, következésképpen az Fbő. tv. alapján fennálló vizsgakötelezettség immár nem lehet alkalmas maradéktalanul kiválthatni a fegyverjogszabályok által előírt jártassági vizsga elméleti vizsgarészét.

Mindezen megfontolások konklúziójaképpen tehát megállapítható, hogy az alapul fekvő ágazati szabályanyag nemrégiben bekövetkezett módosítása többé sem alkotmányossági szempontból nem kínál a korábbiakkal egyenértékű biztosítékot a szabályozás megfelelő voltára nézve, sem szakmai értelemben nem jelent elfogadható mértékű garanciát a mezőőrök biztonságos lőfegyverhasználatra való felkészültségét illetően. A felmerülő közbiztonsági kockázatok kiküszöbölése érdekében ezért a fegyverjogszabályok által előírt egységes

követelményrendszert és a szükséges ismeretek elsajátításának az ellenőrzésére szolgáló vizsgakötelezettséget a jövőben a szolgálati lőfegyverrel ellátott mezőőrökre is teljeskörűen ki kell terjeszteni.

A 7. §-hoz és a 8. §-hoz, valamint az 1. melléklethez

1. A Díjrendelet jogharmonizációs célú módosításai az irányadó törvényi előírások értelmében újonnan lőfegyverekké váló ún. színházi tűzfegyverek tartására jogosult címzetteket a hatóság általi engedélyezéssel összefüggésben terhelő díjfizetési kötelezettség szabályainak a felülvizsgálatára irányulnak.

Az e körben végrehajtott jogszabály-módosítások ugyanakkor kizárólag azt a célt szolgálják, hogy a színházi célú használatra szánt fegyverek hatósági engedélyezéséhez kapcsolódó egyes díjtételek az ilyen eszközök tűzfegyverre minősítését követően se emelkedjenek, hanem éppen ellenkezőleg: továbbra is megmaradjanak a korábbi – az ezidáig is lőfegyvernek minősülő eszközökénél valamennyi esetben alacsonyabb – árszinten.

E jogpolitikai célkitűzés megvalósítása érdekében a Díjrendelet 1. számú melléklete szerinti táblázat 16. és 25. sorai változatlanul a korábban hatályban volt díjtételeket alkalmazva állapítják meg a színházi tűzfegyvereket érintő egyes tevékenységfajták hatósági engedélyezéséért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak összegét, míg az ugyanezen jogszabályhelyet érintő további módosítások kifejezetten kirekesztik a szóban forgó eszközfajtát a lőfegyverek fennmaradó hányadára nézve főszabály szerint irányadó párhuzamos rendelkezések hatálya alól.

A Díjrendelet irányadó rendelkezéseinek a jogharmonizációs célú módosítása ilyen módon tehát egyetlen díjköteles hatósági szolgáltatás esetében sem eredményezi a korábban alkalmazott díjtételek összegének a bármilyen irányban bekövetkező megváltozását.

2. Az Ftv. 22. § (3) bekezdés a) pontjában rögzített felhatalmazás a rendészetért felelős minisztert jogosítja fel a fegyverekkel kapcsolatos tevékenységek hatósági engedélyezéséhez kapcsolódó igazgatási szolgáltatási díjak mértékének rendeleti úton – az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben – történő meghatározására.

A szóban forgó díjtételek összegszerű mértékét megállapítani hivatott miniszteri rendelet ezzel szemben ezidáig nem nevesítette díjköteles tevékenységként a fegyverek engedélyezésével összefüggő valamennyi hatósági szolgáltatást, ellentmondásos helyzetet teremtve ezáltal a címzetteket terhelő fizetési kötelezettségek terén, egyes esetekben a Díjrendelet által tételesen meghatározott összegű igazgatási szolgáltatási díjak, míg más körben az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 29. §-a szerinti általános tételű illeték megfizetésére szóló kötelezettséget támasztva az ügyfelekkel szemben.

Ennek kiküszöbölése érdekében a jelen jogszabály-módosítás újonnan rendeli rögzíteni a díjköteles szolgáltatások körében

- egyrészt az ún. lőszerkelemek kereskedelmi célú behozatalának, kivitelének, illetve az ország területén történő átszállításának a hatósági engedélyezését,
- másrészt a lőfegyver-kereskedői tevékenység végzésére jogosító hatósági engedélyek pótlását, illetve cseréjét,
- harmadrészt a fegyver kezelésére, illetve használatára jogosult személyeknek a szervezet részére kiadott lőfegyvertartási engedélybe történő bejegyzését, valamint az engedélyből történő törlését,

egyszersmind továbbá a mindezen szolgáltatásokért fizetendő díjtételek összegét is tételesen megállapítva.

Mindez tehát azt jelenti, hogy a hatósági ügyintézés ellenértékéeként az ügyfeleknek az Itv. szerinti általános tételű illeték helyett a továbbiakban e körben is a Díjrendeletben tételesen meghatározott összegű igazgatási szolgáltatási díjakat kell megfizetniük, amely kötelezettségüket – a Díjrendelet 1. § (4) bekezdésében írtaknak megfelelően – az eljárás kezdeményezésével egyidejűleg kötelesek teljesíteni. (Ez utóbbi megszorítás egyúttal azt is kategorikusan kizárja, hogy az újabb igazgatási szolgáltatási díjakat bevezető jogszabály-módosítások hatálybalépését megelőzően megindult – az Itv. irányadó rendelkezései alapján még illetékköteles – közigazgatási hatósági eljárások keretében ismételt díjfizetésre kerüljön sor.)

A Díjrendeletből mind ez idáig hiányzott igazgatási szolgáltatási díjfizetési kötelezettségek bevezetése az érintett ügyfajtákban eljárni jogosult rendőri szervek oldalán felmerülő többletkiadások fedezetére szolgál, amely díjtételek összegei – az Itv. 67. § (3) bekezdéseként lefektetett követelménynek megfelelően – teljes mértékű fedezetet nyújtanak az eljáró hatóságoknál a szóban forgó adminisztratív feladatok ellátásával összefüggésben felmerülő valamennyi költségre.

A Díjrendelet 4. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt – a jelen keretek között nem módosuló – rendelkezés értelmében az igazgatási szolgáltatási díj az ügyben első fokon eljáró rendőrkapitányságot irányító, illetve az első fokon eljáró megyei rendőr-főkapitányság – Budapesten a Budapesti Rendőr-főkapitányság – bevételét képezi.

A 9. §-hoz

A magasabb jogforrási szintű joganyaggal való szabályozási összhangot fenntartani hivatott rendeletmódosítások hatálybalépésének időpontja értelemszerűen az alapul fekvő fegyverjogszabályokat érintő jogharmonizációs célú módosítások hatálybalépéséhez igazodik.

A 2021. január 1-jén esedékes hatálybalépés egyszersmind a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény 32. §-ában lefektetett azon követelménynek is maradéktalanul megfelel, amelynek értelmében a fizetési kötelezettséget megállapító, a fizetésre kötelezettek körét bővítő, a fizetési kötelezettség terhét növelő, illetve a kedvezményt, mentességet megszüntető vagy korlátozó jogszabály kihirdetése és hatálybalépése között legalább 30 napnak kell eltelnie.

Az Indokolások Tárát az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

Az Indokolások Tára hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyarokozlony.hu> honlapon érhető el.